

İVEL MƏĞURXOY

GİRK

Bəşin əyit

«İvel məğurxo» girk Bibliin boş bakala ən gözəl girkurxoxun sögönə. Miya sa amdaren təə, cöy-cöy amdarxon şampi məğure bu. Ama şorox bito t'ema gözələ şameşe ki, me girkə k'alpit'uxun oşa me məğurxoy ük'e nu basksun, Buxaçuğoy kalaluğa p'urum çoyel c'evk'i Şot'ay bəş bul nu k'os'bsun mümkün tene!

Girke boş bakala məğur cürbəcür s'iyen şameşi məğure: Buxaçuğoy s'iya alabala məğur, Buxaçuğoy k'alpseyinak' bakala məğur, p'urin loxol məğk'ala məğur, Yerusalisa tağat'an məğbseyinak' q'a t'e gane İvelluğa ak'est'eynak' bakala məğur, Buxaçuğoy şükürbala saal padçağ laxat'an məğğəğala məğur. Bəzi məğurxon isə şot'o şampit'ay müqluğa, q'ıya, dərde boş baksuna nəəl izi taxsıra q'amışakit'uxun oşa Buxaçuğon içü bağışlayınşeq'an pi Şot'o hetər afırıpi xoyinşpsunane ak'est'a.

Me girke boş İsus Xrist'osi me dünyəne sa Çark'est'al k'inək' eysuna ak'est'ala məğural bune. Buxaçuğon amdarxoynak' laxi padçağı barada şameşi 2-ci q'a 109-ci məğal, me dünyəni günaxa os'k'i taşt'uni barada şameşi 21-ci məğal İsusı barada saturbəş avabakeşt'i məğurxoxune hesabbaksa. Ama bəğanən me məğur İsus Xrist'osi nanaxun baksunaxun heq'ədər bəşe

śameśe! Metər, Buxaçuğon yaynak' Çark'est'al yaq'absuna cürbəcür yönurxon ak'est'i mot'o yax avabakest'un çuresun p'urum çoyel c'erine baksə.

Girk qo hissinəne cöybaksə (1-41; 42-72; 73-89; 90-106; 107-150). Hər hissəl xeyir-bərəkət tadala məğene çarksa. Ama hissox içəl sunaxunğaçe: süft'in məğ dirist' girkeynak' sa bəşin əyit k'inək'e, qomci hissin axırnci məğ isə dirist' girke axırnci xeyir-bərəkət tadala məğ k'inək'e.

Girke boş bakala bulurxoy nömroox urusin muzin bakala girkəxun c'ək'esa. Moval girkə mani damna İvel śama bəği muza tarast'axun asulune. Me girke boş bakala nömroox damna əbrani muzin bakala İvel śame nömroğoxune sa eysə.

Me girke boşal, «C'eysun» girke boş bakala k'inək', gele gala Buxaçuğon İçu İzi azuk'a çalxest'at'an pi s'ine śamesə. Buxaçuğon İçu «C'eysun» girke 3:15-ci bəndəst'a "Yahve" pine çalxest'ey, me əyitəl əbrani muzin "Həmişə Bakalo" upsune. Ama me "Yahve" s'iya beş muza "Həmişə Bakalo" k'inək' taradat'an hər gala əşp'est'un çətin baksuna görə, yan maya ki, əbrani muzin "Yahve" əyit bune, kala tarurxon Q'ONÇUX k'inək'yan śampe. Mis'ik' tarurxon "Q'onçux" k'inək' śameşi ganxo isə əbrani muzin Buxaçuğoy t'iyəmin s'iyurxoxun soğə bakala "Adonai" śameşi ganxone.

Bəzi məğurxo hələ burqat'an şot'o şine śampe, şot'o hetər məğbsuni, mani ət't'əcen farpi məğpsuni barada śamure bu. T'iya bakala

əyitmoğoy gelo həysə əštenesa, şot'oğoy k'ə
upsuni barada sal alimxon dəgig tet'un ava, şot'o
görəl bəzi ganxo ef bəş nu çaxxala, beşi muza nu
tarades bakala əyitmux c'egale.

Girke samci hissə: 1-41-ci İvel məğurxo.

1

1-ci İvel məğ

¹ Pist'oğoy tadi maslaaten nu tağalo,
Günaxkərxoy tağala yaq'a tur nu çaxk'alo,
Düzgünluğa lağa haq'alt'oğoxun nu arşi-hayzalo
he bəxt'əvərə!

² Şot'in iz müqluğa Q'ONçuğoy k'anunast'ane
aksa, *

Üşə-ğena Şot'ay k'anunaxune fikirbsa.

³ Şo iz vədine bar tadala,

İzi xazalxoval nu neşum bakala
Xene t'öğöl bit'əsi sa xod k'inək'e.

Şot'in iz kula maya boxodayin buye c'eysa.

⁴ Pis amdarxo isə metər tet'un!

Şorox muşen taşala sa koloş k'inək't'un.

⁵ Divanbakala gine şot'oğoynak' saat' q'ərar tene
tadeğal,

Günaxkərxoynak' düzgünt'oğoy arane ga tene
bakal.

⁶ Axırı Q'ONçuğon düzgünt'oğoy tağala yaq'a
q'orişebşa,

Pist'oğoy yaq'e axır isə bisune.

* 1:2 1:2 C'eys. 3:13-15

2

*2-ci İvel məğ **

¹ Azuk'xoy nairəzi baksunal,
Millətxoy bul nu biq'ala fikirxoval içoğə man-
dale.

² Mone, dünyəni padçağxone giresa,
Kalaluğbalxone sagala eysa.
Q'ONÇUĞoy q'a Şot'ay c'ək'p'it'ay † əleyinə eşeşi
³ "Ekinan şot'oğoy yax ğaçp'i zincirxo k'as'k'en,
Beş loxol lavk'i k'andalxo bosen!" next'un.

⁴ Ala Arşit'in isə axşumene,
Axşumi galane laxsa şot'oğə Q'ONÇUĞon.

⁵ Əcuğon biq'i töhmətbale şot'oğə,
İz hirsən vəlvəlinə badale,
⁶ "Bez İvel burux bakala Siona ‡
Zuz c'ək'p'i laxə Bez padçağa" uk'ale.

Padçağ:

⁷ «Mone, Q'ONÇUĞoy əyitəz vəx p'ap'espəsa,
Za metərə pi: "Hun Bez ğarnu,

* **2: 2:1** - Me məğ padçağ laxəğat'an məğpseynak' sameşi məğə.
Me məğə k'alk'at'an İsus Xrist'osi me dünyəne eysuna saturbəş
xavar tadesunal ak'es baneksa. Bəğa: Ap'ost'. 4:25-26; 13:33;
Əbr. 1:5; 5:5; Qay. əyit 12:15; 19:15. † **2:2 2:2** c'ək'p'it'ay -
Buxaçuğoy c'ək'p'i padçağ. T'e vaxt' İsraili padçağal metərt'un
nexey. ‡ **2:6 2:6** Sion - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole,
şot'o görəl Sion Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

Zu ğeyinaxun vi Bava k'aleğoz. §

⁸ Zaxun çureki,
Zuval azuk'xo vi kiyel tadaz,
Bito oçalxo vi baz.

⁹ Şot'oğö vi turin oq'a laxalnu,
Sa q'əlik'ə xoxp'ala k'inək' duği xoxp'alnu"». *

¹⁰ Şot'o görəl, ay padçağxo, ef haq'ıla ef bel
topbanan,
Müdrik bakanan, ay me dünyəne bakala
kalaluğbalxo!

¹¹ Q'ONČuĞo çalxi
Şot'o bul k'os'bsuni mǔqluğa açespsunaxun
q'ıbanan!

¹² K'os'baki Ğare turin oq'axun muçp'anan!
Tene İz əcuğ bəc'ük'eğon,
Ef tağala yaq'a vəx k'as'p'i şinek'on,
Axırı Şot'ay əcuğ koloş bəc'ük'eğala k'inək'e
bəc'ük'esa!
İzi hər şeyə Şot'ost'a ak'alo he bəxt'əvəre!

3

3-ci İvel məğ

Davidi iz ğar Avşalomi kiyexun t'it'at'an şampi
İvel məğ. *

¹ Ay Q'ONČux, heq'ədər gele düşmənzax bu!

§ 2:7 2:7 - Miya əbrani muzin tam dəgig uk'ayan "hun Bezi
ğarnu, ğe Zu va dünyənez eçeri" əyitmuxe bu. Me əyitmoğoval
padçağ laxat'ant'un nexey, "Bezi ğar" əyit miya "Bezi c'ək'p'i
padçağ" məninən, "Zu va dünyənez eçeri" əyit isə "va padçağez
laxi" məninene əşesa. *

* 2:9 2:9 Qay. əyit 2:26-27; 12:5; 19:15

* 3: 2 Şam. 15:13-17:22

Bez əleyinə gele amdare ėqeşe!

² Bez barada gelet'ine nex:

«Buxaçuğon kot'o tene çark'est'al».

³ Ama Hun, ay Q'ONÇux, za q'orişalonu,
Zaynak' hörmət eçalonu, Bez bula ala efalo
Hunnu!

⁴ Zu Q'ONÇuĞo ost'aar k'alezney,
Şot'inal İz İvel buruğoxun † za coğabe tast'ay.

⁵ Zu basezksay, nep'axeysay,
P'urum muğurezbaksay, şot'aynak' ki,
Q'ONÇuĞon za köməyebsey.

⁶ Bez hərrəminə biq'est'i amdarxoy
Geleluğaxun tez q'İbsa.

⁷ Hetər ki Hun bez düşmənxoy çəninəxun
dunğsay,
Pist'oğoy uluxxo şinney,
Həysəəl bez baç'ane çurpa, ay Q'ONÇux
Çark'est'a za, bez Buxačux!

⁸ Çark'esun Q'ONÇuĞoxune.
Barta Vi xeyir-bərəkət Vi azuk'i loxolq'an baki!

4

4-ci İvel məğ

Məğk'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Simlə ət't'əcxon
farpi məğğəgala Davidi İvel məğ.

† 3:4 3:4 İvel burux - Mo t'e vaxt' xram bakala Sinay buruxe.

¹ Ay bezi taxsırsuz baksuna çoyel c'evk'es bakala
 Buxaçux,
 Va k'alk'at'an za ibaka!
 Hun bez t'ar ğine za p'ap'alonu,
 Za gorox eki, bez afırına ibaka!

² Ay insanxo, bəse ene bezi s'iya batevk'iyo,
 Bəse efi ams'i şeymoğ o bul k'os'bi əfçin qoşt'an
 taşıyo!

³ Axırı düzgünt'u Q'ONÇuĞon İçeynak' c'ək'p'ene,
 Zu Q'ONÇuĞo k'alk'at'an, Şot'in za inebaksa.

⁴ Q'ıbanan, günax ma banan,
 Ef bula bernu laxat'an şip' baki saal ef ük'e
 bakalt'u yoxlayınşanan.*

⁵ Q'urbanxo Q'ONÇuĞon pi k'inək' eçanan,
 Hər şeyə Şot'in yönə badale.

⁶ Gelet'ine "şuva yax t'e saat'luğ tadalo" nex,
 Ay Q'ONÇux, barta yan Vi ük'e bask'en!

⁷ Bol arum q'a fi bakalt'oğoy müqluğ
 Vi za tadala müqluği t'öğöl hik'k'ale!

⁸ Bezi bula bernu laxi bask'at'anal hik'k'alaxun
 tez q'ıbal, ay Q'ONÇux,
 Şot'aynak' ki, Hunen za Vi q'ənədi oq'a ext'i!

5

5-ci İvel məğ

Məğk'alxoy dəst'in kalat'aynak'. T'üt't'əyen
 farpi məğğəğala Davidi İvel məğ.

¹ Ay Q'ONÇux, bezi afırına ibaka!

* **4:4 4:4** Ef. 4:26

Bezi xoyinşa coğabsuz ma efa!

² Ay bezi Padçağ, bezi Buxaçux, bezi haraya p'ap'a,

Zu Vaz afırıpı xoyinşpsa!

³ Ay Q'ONČux, işiğ bitat'an Vi bəş afırınenez eysa, Bezi afırına ibakamin Vi bəş çökt'iz baksal!

⁴ Hun pisluga nu portp'ala Buxaçuxnu, Vi t'öğöl pist'aynak' ga butene!

⁵ İçu ala biq'alo Vi bəş çurpes batenekon, Düz yaq'axun c'erit'oğ nifrətenbsa Hun.

⁶ Şər bosaxo əfçinbsa, ay Q'ONČux, Amdar bəsp'alxoxun q'a bic'luğ əşp'est'alt'oğoxun irit'enne Hun.

⁷ Ama zu, Vi nu badalbakala çuresuna görə Vi k'oya bayes bakoz, Vi s'iyə q'a kalaluği bəş bakala hörmətə ak'est'i Va bul k'os'boz t'e gala.

⁸ Ay Q'ONČux, za Vi laxi düzgünluğu yaq'en taşa, Bezi tağala yaq'a hamavar ba, axırı bez düşmənxo gelene.

⁹ Şot'oğoy jomoxun c'eğala əyiti sayco düz tene, İçoğoy ük'e bakala fikir bespsune. Şot'oğoy xirt't'əyəxun c'eğala nəfəsenal amdara gərəmzoğone taşon,

Muzna bel eğala əyitmoğoy bito əfçinə!

¹⁰ Şot'oğoy taxsırkər baksuna çoyel c'evk'a, ay Buxaçux!

Barta içoğoy pis niyətxo görə əfçibakeq'at'un! Me günaxkərxo Vi piin bəşt'an əxilba!

Axırı şorox Vi əleyinət'un əqəsi!

- 11 Va bač'an taradalorox isə barta
müqbakeq'at'un,
Vi içoğoynak' bač'an baksuna görə barta içoğoy
ük' müqluğen buybakeq'an!
Va çureğalt'oğoy çoyan axşumst'a Hun!
12 Axırı Hun düzgün amdaraxun Vi xeyir-
bərəkətə kamtenbsa, ay Q'ONÇux!
Şot'oxun irəzi mandi Vi kula içuxun zaptenne!

6

6-ci İvel məğ

Məğk'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Şeminit'en *
farpi məğğəğala Davidi İvel məğ.

- 1 Ay Q'ONÇux, Vi əcuğ bəc'ük'eğat'an za
töhmətmaba,

Vi hirsən biq'at'an za caza ma tada!

- 2 Za gorox eki, ay Q'ONÇux, zast'a ene zor tene
mande!

Za q'olayba, ay Q'ONÇux, bez elmoğost'a ene hal
tene mande,

- 3 Ük'eyal q'ı baft'ene bezi,

Mot'in hələ heq'ədər zap'k'ale, ay Q'ONÇux?

- 4 Za gorox eki! Za bisunaxun efa,

Vi nu badalbakala çuresuna görə za çark'est'a!

- 5 Axırı p'urit'uxun oşa hetərez Va eyex badon?

* **6: 6:0** - Me əyit həysə əştenesa, şot'o görəl şot'ay k'ə upsuna
lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo muğ simlə sa ət't'əci
s'i, nəəl fare sa yöne.

T'e oçalin oq'a taşit'uxun oşa hetərez Vi s'iya alabon?

⁶ Zast'a hal tene mande,
Hər şü önepsunaxun bez ber xene boşe baksa.
Bez piin neğen bez döşəyəne şəyinbsa.

⁷ Dərdəxun bez pulmuxe bayinq'baki,
Düşmənxon bez pulane k'aç'ibi.

⁸ Zaxun əxilbakanan, ay pis amdarxo, †
Q'ONÇUĞON bez önena ene inebaki!

⁹ Bezi xoyinş p'anep'i Q'ONÇUĞO,
Q'ONÇUĞON bezi haraya coğabsuz tene efi!

¹⁰ Bez düşmənxo q'iyen haq'ale, biyabur
bakalt'un şorox!
Xəcələti boş çoməyin qaybaki qoş t'it'alt'un
şorox!

7

7-ci İvel məğ

Davidi Binyamini tayfinaxun bakala K'uşa görə
Q'ONÇUĞOYNak' şiqqayonen * məğğəgala İvel
məğ.

¹ Ay bez Buxaçux bakala Q'ONÇUX, Vaz baç'an
tarast'a!

Bez qoşt'an baft'it'oğoy kiyel za ma tada, za
şot'oğoxun çark'est'a!

² Tene düşmənen sa aslan k'inək' za şarek'on,

† 6:8 6:8 Mat'. 7:23; Luk'. 13:27 * 7: 7:0 şiqqayon - Me
əyit həysə əştenesa, şot'o görəl şot'ay k'ə upsuna lap alimxonal
avatet'un. Bakes banekon mo fare sa yöne.

İz kiyexun haq'al nu bakayin tikə-tikəne bon!

³ Ay bez Buxačux bakala Q'ONČux! Əgər günax
sa əş biq'ezusa,

Əgər bez kiyexun pis əş c'erenesa,

⁴ Zaynak' dost' bakalt'u pislugbi

Düşmən bakalt'u isə köməybezusa,

⁵ Barta bez düşmənen za şəp'əsi biq'eq'an,

Barta za oçalen saq'an bi!

Barta bez papaq'a oq'a saki oçal qıbakayin
bağalaq'an bi!

⁶ Ay Q'ONČux, hayza! Vi əcuğoy bəc'ük'esun k'ə
baksuna ak'est'a,

Bez düşmənxoy pisluga bok'osp'i şipa!

Şip' ma çurpa, ay Buxačux,

Bezi əşlə Hun bəğa, bitot'aynak' düzgün q'ərar
c'evk'a!

⁷ Mone, azuk'xo Vi hərrəmine gireğalt'un,

Hunal alaxun, Vi taxt'e loxol arşi şot'oğoy loxol
kalaluğbalnu!

⁸ Q'ONČuğon azuk'xo divanbale!

Ay Q'ONČux, Vi piin bez əşləl bəğa,

Bezi təmiz, taxsırsuz baksuna çoyel c'evk'a.

⁹ Ay düzgünt'oğoy tərəf bakala düzgün
Buxačux,

Ay amdarxoy ük'ə q'a fikirə k'alk'ala Buxačux,

Pist'oğoy axıra duğa, şot'oğoy ük'e bakala
fikirxo içoğoy boş efa!

¹⁰ Za q'orişalo Buxačuxe!

Şo iz ük' təmiz bakalt'oğə çark'est'alone!

¹¹ Buxačux düzgün divanbalone,

Haq'suzt'oğoy hər ğina görə q'ərar tadalone!

¹² İçoğoy tağala yaq'axun nu qaybakala
pist'oğoynak'

İzi q'ılınca ğayınbalone Buxačux!

Şot'oğoynak' ox-kamana həzir biq'alone
Buxačux!

¹³ Mone, şot'oğoy elmoğoy haq'ala silaxxo İz kiyel
ext'ene,

Şot'oğoy loxol tağala bok'ala oxurxo həzərbene!

¹⁴ Əfçinen iz boş tum sakalo

Pisluğa iz boş əyel taradala k'inək' taradalone.

Şot'ay me dünyəne eçaloval serinaxun əxil sa
şeye bakan.

¹⁵ T'iyəmint'aynak' kur kaşk'alo

İçe t'e kurnu baft'on!

¹⁶ İz pisluğenal içune zərəl tadon,

İz biq'ala əşurxo iz bele baron.

¹⁷ Düzgün bakala Q'ONČuğoy s'iyaz alabsa,

Ala Arşit'u, Q'ONČuğoz tərəfbsa!

8

8-ci İvel məğ

Məğk'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Git't'iten *

məğğəğala Davidi İvel məğ.

¹ Ay Həmişə Bakalo, ay beşi Q'ONČux!

* **8: 8:0** *Git't'it* - Me əyit həysə əştenesa, şot'o görəl şot'ay k'ə
upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo muğ simlə
sa ət't'əci s'i nəəl fare sa yöne.

Vi kala s'i dirist' oçali çoyel t'ap'esa!

Vaynak' k'aleğala tərəfi səs göynule c'eysa,

² Lap körpə əyloğə q'a döş ukala əyloğoval
əyitp'esenst'a! †

Vi düşmənxoynak', Vi əleyinə c'eri vaynak' yağı
bakalt'oğoynak' sa q'alan baki!

Şoroxal hari t'e q'alina laft'i əfçit'unbaki!

³ Vi yaratmışı me göyə q'a

Vi kiin laxi me xaşa q'a muç'uliğə bəğat'an,

⁴ Fikirezbsa ki, amdar hik'k'ale! Ama Hun
p'urumal şot'o eyexun ten c'evksa!

İnsan şuva ki? Ama Hun p'urumal şot'ay fikirən
zap'e!

⁵ Şot'o yaratmışat'an saycə göynul bakala an-
gelxoxunen oq'a biq'i,

Şot'o taxt'an arşevk'i, kalaluğa iz kiyelen tadi.

⁶ Şot'o Vi yaratmışit'oğoy loxol kalon laxi,

Şot'ay kiin oq'ane bito:

⁷ Eğelxo, keçiyox, öküzxo,

Lap əqnə heyvanxoval.

⁸ Göynul purk'ala q'uşurxo q'a dənizə bakala
çəliyoxal,

Xene oq'a bakala k'ə bunesa bito.

⁹ Ay Həmişə Bakalo, ay beşi Q'onçux!

Vi kala s'i dirist' oçali çoyel t'ap'esa!

† 8:2 8:2 Mat'. 21:16

9

*9-ci İvel məğ **

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Mut-labenen †
məğğəğala Davidi İvel məğ.

¹ Va ük'en şükürezbsa, ay Q'ONÇux,
Vi ak'est'i möcüzəğoz bez muzel eşt'a.

² Vi biq'i əşurxon za müqest'a, za q'ənəd tadi
purest'a,
Vi s'iya alabala məğurxoz məğğ, ay Ala Arsi
Buxačux!

³ Bez düşmənxo qoşt'un t'it'eri,
Şorox Vi bəş tet'un portp'i - k'as'eşi bart'undi!

⁴ Metəren bez əşlə Vi düzgünluğən bəği,
Metəren bezi xeyirinə q'ərar c'evk'i.
Taxt'a arsi düzgün Divanbalnu Hun!

⁵ Azuk'xoy pulan haq'i Hun, pist'oğoy tuman
əfçibi,
Şot'oğoy s'iyurxon amdarxoy eyexun həmişəluğ
c'evk'est'!

⁶ Düşmən uk'ala şey tene mandı,
Şot'oğoy şəhərmoğon şarpi Hun!
Şot'oğoy s'iyal duğal tene bakal ene!

⁷ Q'ONÇuğoy kalaluğ həmişəluğə,
Divanbseynak'e laxə Şot'in İz taxt'a.

⁸ İz düzgünluğən dünyəneynak' q'ərar c'evk'ale,

* **9: 9:0** - Me məğ "ak'rost'ix" uk'ala yönene şameşe, yəni hər cörgin süft'in t'arurxo alfavit'i boş bakala k'inək' sunay bač'anexune eysa. † **9: 9:0** *mut-laben* - Me əyit həysə əštenesa. Şot'o görəl şot'ay k'ə upsuna lap alimxonal tet'un ava. Bakes banekon mo fare sa yöne.

Bitot'ay loxol sa piin bəğale.

⁹ Fağırxoynak' bač'ane Q'ONČux,

İçoğoy t'ar ğine kiyexun biq'alone Şo!

¹⁰ Va çalxalt'oğoynak' umudi ganu Hun,

Va qəvəğalt'oğō nu bosalonu Hun!

¹¹ İz taxt'a Siona ‡ Laxit'u məğpi tərəifbanan,

Azuk'xo Şot'ay biq'i əşurxo bayanbanan!

¹² Axırı bari p'iya oq'a nu Efalt'in fağırxo eyexun
tene c'evk'on,

Şot'oğoy xoyinşa coğabsuz tene efon!

¹³ Ay Q'ONČux, bəğa düşmənxon za he ğinat'un
bade!

Za gorox eki, bisuni kiyexun zapa ext'a za!

¹⁴ Barta Yerusalmi camaati bəş bez müqluğa
ak'est'az,

Barta za çark'est'una görə bitot'ay bəş Vi s'iya
alabaz!

¹⁵ Azuk'xo içan kaşp'i kurnut'un baft'i,

İçan laxi torurxot'un ləc'üresi!

¹⁶ Mone, Q'ONČuğon İzi düzgün divanbal bak-
suna ak'esedi:

Pisorox t'iyəmint'aynak' düzbi təlinə içant'un
baft'i.

¹⁷ Pist'oğoy ga oçalin oq'ane,

Q'ONČuğō nu çalxala bito azuk'xoy axır bisune.

¹⁸ Fağırı məyin ği isə həmişəluğ tene,

Əzyəti boş bakalt'aynak' umudi ga həmişə bune.

‡ **9:11 9:11** *Sion* - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusəlima tədesi s'iyurxoxun soğoney.

19 Hayza, Vi şu baksuna ak'est'a, ay Q'ONÇux!
 Barta insanen hər şeyi iz kiyel nu baksuna,
 Azuk'xon Vi divanbsun k'ə baksuna ak'eq'at'un!
 20 Şot'oğoy pula haq'a, ay Q'ONÇux!
 Barta içoğoy adi insan baksuna
 q'amışakeq'at'un.

10

10-ci İvel məğ *

1 Ay Q'ONÇux, het'aynak'nu ǎxil?
 Het'aynak' t'ar ğine Va ten ak'est'a?

2 Mone, pis amdar şuk'k'alaxun zaptenesa,
 Fağıra pul tadi işiğ tene tast'a.
 Barta iz laxi təloğo içq'an baft'i!

3 Pis amdar iz ük'exun c'ovakalt'oğoxun
 fərəxləyinşebaksa,
 Q'ONÇuğō tene çalxsə, saycə iz q'azancaxune
 fikirbsə.

4 İçu ala biq'i Buxaçuğoxun ǎxile bist'a,
 "Butene Şo" pi sal iz fikire eteneşt'a!

5 Metərt'oğoy ǎşurxo həmişə saat'e taysa,
 Vi cazinen içoğō biq'sunaxun q'itet'unbsə,
 İçoğoy düşmənxoval hik'k'ali galat'un laxsa.

6 İz ük'e boş "zaynak' q'ı butene,
 Bələ zaxun ǎxile tarak'on" nexə.

7 İz jomoxun saycə q'arğış, ǎfçi saal bic'luğə
 baron,
 İz muzexun şər q'a bələ eçala ǎyitmuxə c'eğon.

* 10: 10:0 - Me məğ "ak'rost'ix" uk'ala yönene şameşe, yəni
 hər cörgin süft'in t'arurxo alfavit'i boş bakala k'inək' sunay
 baç'anexune eysə.

8 Ayizmoğ, q'alasuz məəlnoğ tələnə laxsa,
Taxisrsuzt'u busmişi
Şot'o c'əp'k'in gala besebsa.

9 Şot'in sa şir k'inək' pusq'una çurpi yaq'ebəğsa,
Zəyift'ay loxol cupseynak'e həzirləyinşaksa.
Biq'it'uxun oşal ext'i taneşt'a.

10 Axiri zəyift'ay zor aytenesa,
Pist'ay turin oq'a çaxçuxesi tanesa!

11 İz ük' şəren buy bakalt'inal metərə nex:
"Buxaçuğon İz çoya taradene, ateneksa,
İsə damaxune İz eyexun c'evk'e".

12 Hayza, ay Q'ONÇux, Vi şu baksuna ak'est'a, ay
Buxaçuğ!

Fağırxo eyexun ma c'evk'a!

13 Het'aynak'q'an pist'in Buxaçuğə jamdi?
Het'aynak'q'an İz ük'e boş "za k'ə bese bakon" pi?

14 Ama Hun me zülümə q'a əzyətə anksa,
Şuk'k'al Vi kiyexun tene çark'al.
Fağırxoy umudi ganu Hun!
Yetimxoy kiyexun biq'alonu Hun!

15 Barta pis amdar biti xoreşeq'an.
Şər bakalt'u tet'ər ğina bada ki,
İz bi pislüğxoy sayco cazasuz maq'an mandi!

16 Q'ONÇux həmişəluğ bakala Padçağə!
Buxaçuğə nu çalxalt'oğoynak' Şot'ay oçala ga
butene,
Əfçibakalt'un şorox!

17 Ay Q'ONÇux, Hun fağırxoy xoyinşa p'anpsa,

Şot'oğö ük'en tast'a, Vi pul şot'oğoy loxole.

¹⁸ Fağırxoy q'a yetimxoy baç'ane çurpa,
Barta me dünyənexun bakalt'oğon şot'oğö
zülüm tades maq'at'un baki!

11

11-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Zu Q'ONČuğoz baç'an tarade,
Za hetərnən "q'uş baka buruğö purpa taki" pes
baksa?

² Mone, ük'təmizt'oğoy elmoğö haq'seynak'
Pist'oğon ox-kamana həzirbet'un,
Xişt'ik'xo kişp'i bayinq'una həzir çurpet'un.

³ Binora ləq'bakit'uxun oşa
Şaresuni bəşinəmə düzgün amdaren hetəre
haq'es bakon?

⁴ İz İvel galane Q'ONČux,
Göynule Şot'ay taxt'.
Şot'ay piyexun hik'k'al c'ap' tene mandon,
Bito amdarxoy ük'e bakalt'une aksa Şot'in.

⁵ Düzgünt'ay ük'exun c'ovakalt'oğone bəğsa
Q'ONČuğon,
Pisluğ q'a zülüm balt'u isə Şot'in nifrətəxun
başq'a hik'k'al tene hisbon.

⁶ Bok'ala s'il q'a jalk'a kükürd şik'ale Şot'in
pist'oğoy loxol,
Bok'osp'i şik'ala muş bakale şot'oğö mandalo.

⁷ Axırı Q'ONČux düzgüne,
İz çureğaloval düzgünlüğe.

Düz yaq'en tağalo Şot'oxun əxil tene bital.

12

12-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Şeminit'en *
farpi məğğəğala Davidi İvel məğ.

¹ Ay Q'ONČux, yax köməyba, ene düzgün amdar
tene mande,
Amdarxoy boş Va gəç bakalo tene mande!

² Bitot'in suna əfçineduğsa,
Çoye muč'at'un əyite, ama içoğoy ük' pislüğən
buye.

³ Barta Q'ONČuğon şot'oğoy əfçi əyitk'ala jomo
but'k'eq'an,
Lovğalayınşakala muza bot'eq'an!

⁴ Barta maq'at'un fikirbi ki, "beş muzen yax beş
çureğala gala eçale,
Me muz ki yast'a bune, şine yax efes bakon?"

⁵ «Fağırxoy zülüməz ak'i,
Kəsibxoyal şivanaz ibaki;
İsə şot'oğö köməyboz, içoğoy haraya p'ap'oz»
nexe Q'ONČuğon.

⁶ Q'ONČuğoy pit'oğö əyit butene,
Şo gam buxarin boş c'emaxun vüğ kərəm xebi
təmizbi gümüş k'inək'e.

⁷ Ay Q'ONČux, Hunen yax efsa!

* **12: 12:0** Me əyit həysə əştenesa, şot'o görə şot'ay k'ə upsuna
lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo muğ simlə sa ət't'əci
s'i nəəl fare sa yöne.

Pist'oğoy kiyexun Hunen yax çark'est'i həmişə
q'orişbsa.

⁸ Heq'ədər ki amdarxon pislüğbsuna şaat' piin
bəğalt'un,

Pist'oğoy say avuzbakale.

13

13-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Ay Q'ONÇux, za hevaxt' eyex badalnu?

Yəni həmişəluğen za eyexun c'evk'e?

Hələ heq'ədər zaxun čo taradalnu?

² Zu heq'ədər bez ük' buy tarak'oz?

Bezi me hər ği q'ubarbsunen heq'ədər zap'k'ale?

Hevaxt'al şirik' bezi düşmənxon bezi loxol
axşumk'alt'un?

³ Ay bez Buxačux bakala Q'ONÇux, bez loxol bəğa,
za ibaka!

Bez piyel işiğ eça,

Pula q'ic'p'i me dünyənexun taysunaxun efa.

⁴ Barta bez pisə çureğalt'in "şot'o sazki" maq'an
pi,

Barta düşmənen bezi bist'una ak'i maq'an
müqbaki.

⁵ Vi nu badalbakala çuresunaxun
şüpələyinştezbaksa zu,

Vaxun eğala çark'esunene müqst'a za!

⁶ Q'ONÇuğon zaynak' bit'oğoz muzel eşt'a zu,
Şot'ay s'iya duği məğpsunene müqst'a za!

14

14-ci İvel məğ

(İvel məğ. 53)

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Axmağxon içoğoy ük'e boş "Buxaçux butene" next'un.

Düz yaq'axun c'eret'un, pis əşurxoy qoşt'ant'un taysa şorox;

Şaat' əş biq'al butene.

² Q'ONÇuĞonal göynuxun amdarxoy loxole bəğsa,

Bəneğsa bəyn şot'oğoy boş müdrik baki İçu qəvvəğalo bune?

³ Bitot'in Q'ONÇuĞoxun çoya taradene, Sa tanal bakayin şaat' əş biq'al tene mande.

⁴ Hevaxt' haq'ullayınşakalt'un me pis əş biq'alxo, Bezi azuk'a saki ukalxo,

İçoğoy t'arnu p'ap'alo Q'ONÇux baksuna nu q'amışakalxo?

⁵ Ama Q'ONÇux düzgünt'oğoy tərəf bakale, Pist'oğoval q'iyen haq'ale.

⁶ Şot'oğon fağırxoy niyətət'un içoğoy boş efi, Ama Q'ONÇuxe t'e fağırxoy baç'ane çurpiyo!

⁷ Ay İsrailəynak' Sionaxun eğala çark'esun, * mayanu?!

* **14:7 14:7** - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o görəl Sion Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun soğoney. "Çark'esun" uk'at'an isə Siona bakala Q'ONÇuĞoy xramaxun, şot'ay tadala çark'esunaxune exlət taysa.

Eki Q'ONČuGoy azuk'a zülüməxun çark'est'a!
Barta İak'ovi nəsilen mǔqluğq'an c'ovakest'i,
Barta israilluğoy çoyen axşumpeq'an!

15

15-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

¹ Ay Q'ONČux, şuva Vi İvel gala yəşəyişalo?
Şuva Vi İvel buruğo içeynak' məsk'ənbiyo?

² Mo düzgün yaq'en tağalo q'a
İz eşurxost'a noxsan nu bakalone.
Düz əyitə təmiz ük'en uk'alo q'a

³ İz muzen şər nu bosalone mo.
İz İşat'u pisluğ nu balo q'a
T'iyəmint'u pis əyit nu uk'alone.

⁴ Mo pis amdara nifrətp'i
Buxaçuğ çalxalt'u isə hörmətbalone.
Ziyana bafaldayın, izi tadi elasi loxol çurk'alone
mo.

⁵ Borc tatad'an q'azayınşbsuni s'iyen nu tadalo,
Taxsırsuzt'u taxsırkər c'evkseynak' rüşvət nu
ext'alone mo.

Metər bakalt'uxun bələ əxile tarak'on!

16

16-ci İvel məğ

Davidi mikt'am *

¹ Za q'orişi efa, ay Buxačux,
Axırı zu Vaz bač'an tarade!

² Zu Q'ONČuğö pizu: «Hun bez Q'ončuxnu,
Hun tenusa, mandi bito əfçine!»

³ Va çalxalorox isə me dünyəne kala s'iye
q'ončuxe,

Bezi müqbakala ga bunesa, şoroxe.

⁴ Ama q'erəz buxačuxxoy qoşt'an t'it'alt'oğoy
Dərde loxol dərd eğale!

Şipseynak' bakala p'iye q'urbanxo etezçon t'e
buxačuxxoynak' zu,
Şot'oğoy s'iyal dutezğon!

⁵ Ay Q'ONČux, bez paynu koft'i,
Bez k'odoğö şameşi neymət Hunnu!
Vi kiyene bezi q'ısmat.

⁶ Zaynak' şameşit'oğoxun irəzizu,
Za koft'i payaxun şaat'o butene.

⁷ Za nəsyət tadala Q'ONČuğöy s'iya alaboz,
Bask'i galal Şot'ay əyitmux bez ümüğone.

⁸ Q'ONČuğöy həmişə bez t'öğöl baksuna avazu,
Za tək nu barst'una görəl bələ zaxun əxile
tarak'on.

⁹ Mone, bez ük' müq, çoyenal axşumene,

* **16: 16:0** *mikt'am* - Me əyit həysə əştenesa, şot'o görəl şot'ay
k'ə upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo fare nəəl
me xoyinşa k'alpsuni sa yöne.

Bez ük'ə buz k'inək'ez efe, q'ı butene zaynak'.

¹⁰ Axırı Hun bezi p'uri oçalın oq'a taysuna,
Vaxun čo nu taradalt'ay başaybaki əfçibaksuna
imkan ten tadon.

¹¹ Za yəşəyiş tadala yaq'en ak'est'i Hun,
Va aksunen müqt'ale za.
Vi t'öğöl baksune zaynak' həmişəluğ bakala
müqluğ!

17

17-ci İvel məğ

Davidi afırı

¹ Ay Q'ONÇux, me taxsırsuz bakalt'u ibaka,
Bezi afırına coğabsuz ma efa,
Jomoxun əfçi əyit nu c'eğalt'ay haraya p'ap'a!

² Bezi əşlə Hun bəğa,
Barta Vi piin haq' bakalt'u q'a nu bakalt'u
ak'eq'an.

³ Üşe hari bez boş bakalt'oğon piyexun
c'ovakest'i.

Bez ük'e bakalt'oğon yoxlayinşi, ama taxsır ten
bəğəbi,

Şot'o görə ki, bezi jomoxun günaxa taşala
əyitmux tez c'evksa zu.

⁴ Pis amdarxoxun, şot'oğoy biq'ala əşurxoxun
əxilez tarane,

Vi əyiten, Vi jomoxun c'eri k'anunxonez taysa zu.

⁵ Vi laxi yaq'az c'ək'p'e,
Me yaq'axun c'eğalatezu zu.

⁶ Vaz k'ale, ay Buxačux, avaz ki, za ibakalnu,

Vi çoya zaç tarada, bez afırına coğab tada.

⁷ Vi nu badalbakala çuresuni k'ə baksuna za
ak'est'a,

Va baç'an taradalt'oğö içöğoy düşmənxoxun
Vi zorba kula alabi çark'est'uni k'ə baksuna
ak'est'a.

⁸ Za Vi piin işiğ k'inək' q'orişa,

Za Vi q'ənədxoy oq'a ext'a.

⁹ Bezi əleyinə c'eri şər amdarxoxun,
Bez hərrəminə biq'est'i za bespsun çureğala
düşmənxoxun çark'est'a.

¹⁰ Şot'oğost'a gorox eysun butene,

İçöğö tərəfbsunaxun başq'a hik'k'al avatet'un.

¹¹ Mone, bez baç'anexun baft'i za pes banekon
biq'et'un,

Bezi hərrəminə biq'est'i saksuni hayext'un.

¹² Busa şir k'inək't'un şorox,

Öxələ c'eri aslan k'inək' busq'una arşi yaq't'un
bəğsa şot'oğon.

¹³ Şot'oğoy bəş c'eki, ay Q'ONČux, Vi şu baksuna
ak'est'i saka şot'oğö!

Vi q'ılincen şot'oğoy loxol taşi pist'oğoy kiyexun
çark'est'a za!

¹⁴ Vi kiin za metər amdarxoxun çark'est'a, ay
Q'ONČux,

Me dünyənexun içöğoxun hik'k'al nu taşes
bakalt'oğoxun çark'est'a za.

Barta Vi şot'oğoyinak' həzirbi caza içöğoy
xirt't'əyel şirik'q'an baki,

Barta me cazinaxun içöğoy əyloğö ukest'i

Mandit'u nəvoğoyinak'al efes bakeq'at'un!

15 Ama zu taxsırsuz baksuna görə Vaxun əxil tez
bital,
Bez pula qayk'at'an Va bez t'öğöl aksun
bəsbakale za!

18

18-ci İvel məğ (2 Şam. 22:1-51)

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Q'ONÇuĞon iz k'ul
bakala Davida bito düşmənxoy q'a Şauli kiyexun
çark'est'at'an Daviden Şot'aynak' məğpi İvel
məğ. ¹ Şot'in metərə məğpi:

Va çurezsa, ay Q'ONÇux! Za zor tadalo Hunnu.

² Q'ONÇux zaynak' sa q'aya, alloy q'ala,
çark'est'ale bezi Şo!

Buxačux bezi bač'an, umudi ga,
Bezi zorba çark'est'al, za q'orişalone Şo.

³ Tərifləyinşbsuna laft'ala Q'ONÇuĞo k'alk'oz,
Şot'ine za düşmənxoxun çark'est'ey.

⁴ Bisun işalayınşakeney za,
Acal hari bez q'oq'exun ləçəq'eşeney.

⁵ Sa p'uri k'inək'zuy zu,
Bez sa tur gərəmzoğoney.

⁶ T'arnu baft'i Q'ONÇuĞoz k'alpi zu,
Bezi Buxačuğoz xoyinşp'i,
Şot'inal İz İvel ganu inebaki za,
Bez haray p'anep'i Şot'o.

⁷ T'e vədə Q'ONÇuĞoy əcuğ bəc'ük'eşi:
Oçale jik'eşi, buruxmuxə iz ganuxun galpi.

⁸ Şot'ay bəxmöğoxun k'üün,

İz jomoxun hər şeyə bok'osp'i şik'ala aruxə c'eri,
Bok'ala s'ile bari jomoxun şot'ay.

⁹ Göyurxone t'ağaybi şiri şo,
Boçu asoyxoney turin oq'a şot'ay.

¹⁰ Angeli loxole purpi şo,
Muşane əmirbi, şot'inal İçu iz q'ənədi loxole
ext'i taşeri.

¹¹ Boçu bayinq'luğene bəc'ürpi İçu,
Məyin asoyxone İz loxol lap't'i.

¹² Şot'ay s'alst'unaxun asoyxo qıbaki təəre bari,
Şot'ay sakala işiğaxun s'əq'ene duği.

¹³ Q'ONÇuĞoy səsəxun göyene gürupi,
Oçala Ala Arşit'ay səsene haq'i.

¹⁴ Şot'in İz oxurxo tərbi düşmənxone irap't'i,
S'əq'e duğsunaxun içoğoy yaq'at'un açesp'i
şot'oğon.

¹⁵ Oqurxoy tume ak'eşi t'e vədə,
Oçali binorane çoyel c'eri!
Dünyənə q'ıya badala Vi səsene bi mot'oğə, ay
Q'ONÇux,
Böxmöğoxun c'eğala nəfəsi zorene bi!

¹⁶ Q'ONÇuĞon alaxun za kule boxodi,
Batk'i tağala ganuxun zapi c'evek'i.

¹⁷ Za zorba düşməni kiyexune çark'est'i,
Zaxun zorba bakala düşməni kiyexun!

¹⁸ Bez bist'una ak'i, bez loxol hariyoroxey şorox,
Ama Q'ONÇuxə bez baç'ane çurpi.

¹⁹ Q'ı nu bakala galane eçeri za şot'in,
İz piyes saat' ak'eşit'u çark'esedi.

20 Bezi düzgün baksuna görəne köməybi za
Şot'in,

Bez kiin saycə təmiz əşur biq'suni əvəzəne tadi.

21 Axırı Q'ONČuĞoy yaq'enez taysa zu,

Şot'oxun čo taradi pislug tezbsa.

22 Şot'ay k'anunxo bitova bez ümüğü sırıganez
bi,

İz buyruğxoxun tez c'eri.

23 Şot'ay bəş bez čo mas'ine,

Günaxa za İša bist'a tez barte zu.

24 Bez düzgün baksuni əvəzəne tadi za
Q'ONČuĞon,

Bez kiin saycə təmiz əşur biq'suna aneksa Şot'in.

25 Vaxun čo nu taradalt'uxun Hunal Vi çoya
taratenst'a,

Şaat' bakalt'aynak' Hunal Vi şaat'luğa
kamtenbsa.

26 Ük' təmizt'uxun iz muzinen əyite,

Bic'lug əşp'est'alt'uxun iz muzin.

27 İçu oq'a biq'i əyit bəğalt'u çark'esendon Hun,
İçu ala biq'i içöğoxun irəzi bakalt'oğoynak' oq'a
bist'uni k'ə baksunan ak'est'on.

28 Hun bezi yəşəyinşə işiğ sakalonu, ay Q'ONČux!
Za bayinq'luğa aşt'a nu bark'alonu, ay Buxačux!

29 Vi köməyenez q'oşuni loxol tağon zu,
Hunen za q'alogo şarpest'i şəhərmoğə ext'est'es
bakon.

30 Buxačuğoy laxi yaq'ast'a k'ori ga,

İz əyitəst'al noxsan butene,

İçu umudbakalt'oğə q'orişi efalone Şo.

31 Q'ONČuĞoxun başq'a Buxačux bune ki?

Şuva beşi Buxaçuğoxun başq'a yax q'orişi efalo?

³² Buxaçuxe za zor tadalo,
Bez yaq'a hamavar balo.

³³ Marali turmoğoxune tadi za Şot'in,
Bez turmoğ oçala lafst'a tene barti.

³⁴ Bez kulmoğ davineynak'e həzirbi,
Lap misə k'oribala zore tadi za.

³⁵ Ay Q'ONÇux, Vaxun eğala çark'esunene za
q'orişi,

Vi sa kul həmişə bez loxole baki,
Vi ük' bok'ospsune bez s'iya alabalo.

³⁶ Bez tağala yaq'an gengbi Hun,
Ləngbat'an lamandalatezu zu.

³⁷ Bez düşmənxoy baç'anexun baft'i bizq'i
şot'oğ zu,
Əfçibinut'al qoş qaytezbaki.

³⁸ K'as'p'i şizpi şot'oğ zu, hayzalatet'un ene,
Bez turin oq'at'un past'eşi şorox.

³⁹ Hun za davineynak' zoren tadi,
Bez loxol əqəşit'oğ bez turin oq'an saki.

⁴⁰ Bez düşmənxo fırıpi t'it'alat'un baki,
Za nifrətbalt'oğ əfçizbi zu.

⁴¹ Şot'oğon şivanbi köməyt'un çureşi, ama
çark'est'al tene baki,

Şot'oğon Q'ONÇuGot'un k'alpi - Şot'inal İz kula
tene boxodi,

⁴² Şot'oğ ç'ak'p'i muşen taşala tozez bi,
Bezi turin oq'a oç'i bi çaxçuxezpi.

⁴³ Hun bez loxol əqəşi azuk'axunen za çark'est'i,
Millətxoy loxol kalon laxi za.
Bez nu çalxala azuk'xo hari bez q'ulluğane çure,

44 Bezi sa əyitə p'ətet'unbsa.

Q'erəz oçalxoxun bakalt'oğon bez turin
oq'axunt'un muçe,

45 Ük' tene mande şot'oğost'a,

İçoğoy c'ap'baki ganuxun c'eğat'an t'ut'uk'at'un
c'eysa.

46 Həmişə dirist' bakala Q'ONčuğō,

Zaynak' sa q'aya bakalt'aynak' alxışq'an baki!

Za çark'est'ala Buxaçuğoy s'iya alabanan!

47 Şo za pislugbalt'oğoxun həyif haq'ala
Buxaçuqe,

Bitō azuk'xo bez kiyel tadala Buxaçuqe.

48 Hun za bez düşmənxoxunen çark'est'i,

Bezi loxol əqəsit'oğoy bəş za alanbi,

Q'əddar amdari kiyexunen za ext'i Hun.

49 Zuval bitō azuk'xoy boş Va alxışp'oz,

Vi s'iya alabala məğur məğk'oz!

50 Q'ONçuqe İz c'ək'p'i padçağa düşmənxo saki
çaxçuxp'est'alo,

Şone Davideynak' q'a iz nəsileynak' nu badal-
bakala çuresun ak'est'alo!

19

19-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Q'ONčuğoy kalaluğaxune əyite göyurxon,

Şot'ay kiyexun c'eri əşləyən aksa beş bula alabi
bəğat'an.

² Hari c'ovaksunen ğimxon sunat'un exlətpsa
mot'o,

Hər c'ovakala şünən oşin eğala şünəne
c'ovakest'a iz avabakalt'u.

³ Jomoxun c'eri hari ümüğə laft'ala səs tene mo,
Əyiten p'ap'esp'ala exlət tene mo.

⁴ Ama hetəresa p'urumal dirist' dünyənə
haq'layinşəbsa,
Oçali sa belxun başı t'e soğə belxun c'enesa.

Mone, göynul bəğeynak' sa gane be Buxaçuğon.

⁵ C'eğat'an biney otağaxun c'eğala təzə bəy
k'inək',

İçuxun bəş t'it'al nu baksuna ava sa q'oççağ
k'inək'e c'eyşa so.

⁶ Göynul sa belxun c'eri
Taşı t'e belxun fırlıpi enesa,
İzi gamluğ nu laft'ala sa şey tene manst'a.

⁷ Q'ONÇUĞoy k'anunast'a kamluğ butene,
Amdari urufane təzələyinşəbsa şot'in.

Q'ONÇUĞoy buyruğxo əyit butene,
Əxil nu ak'alt'u müdrike bsa şot'in.

⁸ Q'ONÇUĞoy tadi nəsyətxo bito düzgünə,
Amdari ük'əne müqt'on şot'oğon.

Q'ONÇUĞoy bürüşiyorox piin işiğə,
Tağala yaq'ane işiğbon şot'oğon.

⁹ Q'ONÇUĞo çalxsunaxun saat' şey butene,
Şot'o bul k'os'bsun həmişəluğə.

Q'ONÇUĞoy k'anunxo bito serine,
Bito haq' gala əşəğalone.

¹⁰ Şorox lap q'ızılaxunal dəyərlune,
Təmiz q'ızılaxun üst'ünə şorox.

Şorox uç'axunal muç'ane,
Üç'e şamaxun barala uç'axun muç'a.

- 11 Şoroxe me Vi k'ula efalo,
 Şot'oğö əməlbsuni əvəz kalane.
 12 İz biq'i sərf əşlə ak'al butene,
 Bezi nu avabaki əsp'est'i günaxxo bağışlayınşa
 za.
 13 Q'əst'en əsp'est'ala günaxxoxun əxil biq'a za,
 Ma barta şot'oğoy bəş aciz bakaz zu!
 T'e vədə zu təmizez mandon
 Me kala günaxaxun murdarlayınşaki tez bakon!
- 14 Barta bez jomoxun c'eğalorox q'a ük'e
 bakalorox
 Vi piyes şaat'q'an ak'əsi, ay Q'ONÇux,
 Ay bez Q'aya! Ay bez Çark'est'al bakala Q'ONÇux!

20

20-ci İvel məğ

- Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.
- 1 Barta Q'ONÇux vi t'ar ğina p'ap'eq'an,
 Barta İak'ovi Buxaçuğon va q'orişi efeq'an.
 2 Barta Şo İz İvel ganuxun va köməyq'an baki,
 Barta Sionaxun * va kulq'an boxodi.
 3 Barta vi eçeri bito payurxoxun irəzi mandi
 Bok'ospsuni q'urbanxoval q'abulbeq'an.
 4 Barta Buxaçuğon vi ük'en çureğalt'u va tadi
 Vi niyətxoval bitova bex p'ap'esp'eq'an.
 5 Yanal vi düşmənxo saki çaxçuxpsuna ak'i
 müqbaken,
 Bayrağxo alabi beşi Buxaçuğoy yaxun baksuna
 ak'est'en.

* **20:2 20:2** *Sion* - Yerusalam şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
 görəl Sion Yerusalama tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

Barta Q'ONčuĞon vi İçuxun afırıpi çureğalt'oğ
bitova p'ap'esp'eq'an!

6 İsə avazu ki, Q'ONčuĞon İz c'ək'p'it'u
çark'esest'a,

Alaxun, İz İvel ganuxun şot'o inebaksa,
İz sa kula şot'oxun tene zap'e.

7 Soğo iz davin arabogə, t'e soğo iz ěkurxone
umudbaksa,

Yan isə beşi Buxačux bakala Q'ONčuĞoyan
bač'an tarast'a.

8 Mone, şorox nu portp'i bit'unti, oçalen sat'un
baki,

Yan isə turelyan, ost'aar çurpeyan.

9 Ay Q'ONčux, padçağa bist'a barmata!

Va k'alk'at'an beş t'ar ğina p'ap'a!

21

21-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

1 Ay Q'ONčux, Vi zorene müqst'a padçağa,
Vi içü çark'est'unene fərəxləyinşaksa şo.

2 Şot'ay ük'exun c'ovakalt'oğ tam bex
p'ap'esenbi Hun,

Şot'ay jomoxun c'eğalt'oğ coğabsuz ten efi.

3 Şot'o q'abulenbi Hun, saat' şeyurxo içuxun
kamtenbi,

İz bel təmiz q'ızılaxun tacen laxi.

4 Şot'in Vaxun yəşəyinşe çureşi, Hunal şot'o bol-
bolen tadi,

Şot'ay ömürə həmişəluğen boxoybi.

⁵ Şot'o düşmən xoxun çark'est'i iz s'iyan alabi,
Şot'o kala s'iye, hörməti q'onçuxen bi.

⁶ Şot'o həmişəluğ bakala sa xeyir-bərəkəten tadi,
Vi iz t'öğöl baksuni müqluğan ak'est'i.

⁷ Axırı padçağen Q'ONÇUĞONE baç'an tarast'a,
Ala Arsit'ay nu badalbakala çuresuna görəl iz
tur jəna tene lamanst'a.

⁸ Vi zorba kula boxodi Vi düşmən xo biq'alnu,
Va nu çureğalorox Vi kiyexun tet'un çark'al.

⁹ Va ak'at'an içoğo bok'ala buxarin boş hisbalt'un,
Vi əcuğon şot'oğ o ašampi taşala arux k'inək'
əfçibale.

¹⁰ Şot'oğoxun törəyinşakalt'oğ etenfal,
Oçali çoyelxun şot'oğoy nəsilə tumexun
əfçibalnu Hun!

¹¹ Vi loxol düşməni piin bəği Va pislüğbsunt'un
çureşi,

Vi əşurxoy nu bul biq'seynak' içoğoy kiyexun
ayəğalt'u bit'un, ama tet'un başarbi.

¹² Vi bəş badi şəp'eğalnu şot'oğ o Hun,
İçoğoy loxol eğala xışt'ik'xoxun t'it'alt'un şorox.

¹³ Ay Q'ONÇUX, hayza, Vi kalaluğa, Vi zora
ak'est'a!

Barta yanal mot'oğ o ak'i Vi s'iya alabala məğur
məğk'en!

22

22-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi "Bəğ c'eğat'an c'eğala ceyran" faren məğğəğala İvel məğ.

¹ Ay bez Buxačux, bez Buxačux, za het'aynak'en tək barti? *

Het'aynak' bez t'ar ğine Va k'alk'at'an za kul ten boxost'a?

² Ay Buxačux, Va dirist' ği k'alezne - za itenbaksa, Üşez k'ale - p'urum sa irəətluğ tez bəğəbsa.

³ Hun İvelnu,

İsrailluğoy tərəfen ələsi taxt'e loxol arşıyonu.

⁴ Beş bavoox Vat'un güvəyinşaki,

Vat'un bač'an taradi, Hunal şot'oğə kulen boxodi.

⁵ Vat'un köməyə k'alpi - Hunal Va p'ap'esp'i şot'oğə çark'esendi,

Vat'un umudbaki - Hunal şot'oğə çoməyin ten efi.

⁶ Za isə amdari gala laxal butene, sa meq k'inək'zu zu.

Nə hörmətxax bu, nə s'i, saycə nifrəti q'onçuxzu.

⁷ Ak'alt'in axşumene bez loxol,

Bula jĭk'p'i lağat'un haq'sa:

⁸ «P'oy Q'ONčuğone umudbaksay?

Şot'ay piyes şaat'e ak'esasa,

Barta isə hari çark'est'eq'an ak'en». †

* 22:1 22:1 Mat'. 27:4; Mrk'. 15:34 † 22:8 22:8 Mat'. 27:43

9 Ama Hun za nanay tapanexun me dünyəne
eçeriyonu,

Hələ körpə hamaq'un Vaz umud zu.

10 Nanaxun bakat'an Vi kiyel tadeşiyozu,
Hələ me işiğlu dünyəne eğamin Va Buxaçuxez
çalxe zu!

11 Vi kula zap'mapa zaxun,
Bələ hari bez best'a çurpene.
Za kul boxodal bakala tene!

12 Mone, düşmənxon bez hərrəminə sa sürü
arak' k'inək' biq'est'ene,
Bez loxol Başani ‡ vərəkər arak'xo k'inək't'un
eysa.

13 İz kiyexun nu çark'es bakala,
İz jomo baft'alt'u şarpi şik'ala aslan k'inək't'un
eysa.

14 Bez xe es'eşene,
Üq'enxon etenefsa za.
Bez ük'əl xebakene ene.

15 Zor tene mande zast'a, galdayin bitoz zu,
Bez muzal t'amağene ləçəq'eşe.
Mone, za tək oçalxp'alande mande!

16 Pis amdarxon bez hərrəminə biq'est'ene,
Kaşk'ala xəyox k'inək't'un eysa bez loxol,
Bez kul-turat'un həfst'a şot'oğon.

17 Sa t'ol sa üq'ene mande bez,
Mot'o ak'iyal müqt'unbaksa.

18 İçoğoy arane bez paltarat'un cöybsa,

‡ 22:12 22:12 Başana bakala oçalxo saat' ot'taği oçalxone
k'inək'e çalxesay. T'iya bakala arak'xoval gele vərəkərt'un baksay.

Bez paltareynak' çöpt'un bost'a şot'oğon. §

¹⁹ Ama, ay Q'ONÇux, Hun zaxun čo ma tarada!
Zaynak' bač'an bakala Buxačux, bez t'arnu
p'ap'a!

²⁰ Za q'ılincaxun çark'est'a,
Me xəyoğoy jomo bafst'a ma barta,

²¹ Aslani jomoxun ext'a za.

Öküzxoy müq'oğoxunen çark'est'i za Hun!

²² Vi s'iya bez viçimoğoy bəş bayanboz,
Şot'oğoy arane Vi s'iya alabi metər uk'oz: *

²³ «Ay Q'ONÇuĞo çalxalorox, Şot'o
tərifləyinşanan!

İak'ovi nəsil, Şot'ay s'iya alabanan,
Ay İsraili nəsil, Şot'o hörmətbanan!

²⁴ Şot'in koruği boş bakalt'u nu aksuna tene laxi,
Şot'oxun İz çoya tene taradi,
Ama şot'ay xoyinşa inebaki!»

²⁵ Bezi me gireşi viçimoğoy bəş c'eyşuni s'i Va
tərifbsune,
Va çalxalt'oğoy bəş bez niyətp'it'oğo bex
p'ap'esp'oz zu.

²⁶ Kəsibxoy boşşamin ukun bakale, şorox busa
tet'un bakal,
Q'ONÇuĞoy əyiten tağalt'oğoy jomoxun Şot'ay s'i
tene bital!
Barta Buxaçuğon ef elmoğo maq'an laft'i!

§ **22:18 22:18** Mat'. 27:35; Mrk'. 15:24; Luk'. 23:34; İoan. 19:24

* **22:22 22:22** Əbr. 2:12

- 27 Oçali çoyel Buxaçuğoy eyex nu badalo, Şot'o nu
çalxalo tene mandal,
Bito azuk'xon q'a tayfoğon Şot'o bul k'os'balt'un!
28 Şot'o görə ki, padçağluğ Buxaçuğoy kiyele,
Şot'ine amdarxoy loxol kalaluğbsa.
29 Dövlətlut'oğon q'a saat' gi ak'alt'oğonal Şot'o
bul k'os'balt'un,
Me dünyənexun p'uri-tağalt'oğon q'a bisuni
kiyexun nu çark'es bakalt'oğonal.
30 İçoğoy əyloğon Şot'o q'ulluğbale,
İçoğoxun oşa eğala nəsilən Q'ONÇUĞOY barada
exlətp'ale.
31 Nanaxun bakalt'in Şot'ay düzgünluğa q'a
Şot'ay biq'i əşurxo avabakale!

23

23-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

- 1 Q'ONÇUĞON za İz sürünə ext'i zaynak' sa çobane
baki,
Bezi het'uva eht'iyəc bakes bakon ene?
2 Şot'in za göyün q'oruğxone otarişbsa,
Şip' tağala xeyurxoy t'öğöle taşt'a.
3 Şot'in za ük'e tast'a,
Düzgün bakala yaq'en taşeri İzi şu baksunane
ak'est'a.
4 Lap zülmət bayinq'luğenal tağayiz,
Şərəxun tez q'ıbon zu,
Şot'o görə ki, zaxunnu Hun.
Vi sa kul bez loxol baksunen arxayinebsa za.
5 Bez düşmənxoy bəş zaynak' həzirluğən bəği
Hun,

Bez bel c'əyin ləəmdi ist'olin best'an arşevk'i,
Bez pula hik'k'ali loxol ten efi Hun.
6 Vi çuresun q'a Vi ük' bok'ospsun
Hər ği zaxun baksuna avazu!
Heq'ədər ki bez nəfəs bez boşə
Həmişə Q'ONčuğoyxrama hari bul k'os'boz zu!

24

24-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ.

1 Oçal q'a me oçali loxol bakalorox,
Dünyə q'a me dünyəne yəşəyinşalorox -
Morox bito Q'ONčuğoye.

2 Şot'ine oçali binorina dənizxoy loxol laxi,
Şot'ine dünyəni binorina xeyurxoy loxol alabi
ost'aarbi.

3 Şuva Q'ONčuğoy buruğə lağalo?
Şuva Şot'ay İvel gala çurpes bakalo?

4 Mo iz əməlxo q'a ük' təmiz bakalo,
Ams'i şeyurxo bul nu k'os'balo,
Əfçidən nu elask'alone.

5 Metər amdaraxun Q'ONčuğon İz xeyir-bərəkətə
kamtenebal,
Metər amdarast'a iz Buxaçux bakala
Çark'est'alən taxsır tene ak'al.

6 Mone, Va qəvəğala azuk' metərə,
Va bul k'os'bsa eğalorox metərə, ay İak'ovi
Buxaçux!

7 Ay İvel gane darvazoox, ef bağala ganu geng-
banan,

Ay damna çomxo, qayekinan!
 Mone, s'ila Padçağə eyşa, bona bağale!
 8 Şuva me s'ila Padçağ?
 Zorba, bitova başarbala Q'ONÇux!
 Davoğə taşala Q'ONÇux!
 9 Ay İvel gane darvazoox, ef bağala ganu geng-
 banan,
 Ay damna çomxo, qayekinan!
 Mone, s'ila Padçağə eyşa, bona bağale!
 10 Şuva me s'ila Padçağ?
 Q'oşuniQ'ONÇux,
 Şone s'ila Padçağ!

25

*25-ci İvel məğ **

Davidi İvel məğ
 1 Ay Q'ONÇux, bez ük'ə qaypi Vi bəşez laxsa zu.
 2 Vaz bač'an tarast'a, ay Buxačux!
 Za çoməyin ma ba,
 Düşmənxoy turin oq'a çaxçuxesi taysa ma barta!
 3 Va bač'an taradalt'oğoy bač'an sal sa vədə
 k'os'tenebakon,
 Vaxun nahaq' gala çə taradiyorox isə
 çoməyint'un mandon.
 4 Ay Q'ONÇux, za Vi yaq'en taşa,
 Za Vi tağala cığırxo çalxest'a.

* 25: 25:0 - Me məğ "ak'rost'ix" uk'ala yönene şameşe, yəni
 hər cörgin süft'in t'arurxo alfavit'i boş bakala k'inək' sunay
 bač'anexune eyşa.

⁵ Barta Vi düzgünluğİ q'a Vi laxi yaq'en taysuni
k'ə baksuna zombakaz.

Axırı za çark'est'ala Buxaçux Hunnu,
Vi za kul boxost'unaz yaq'bëğsa həmişə zu.

⁶ Ay Q'ONÇux, Vi nu badalbakala çuresuna q'a ük'
bok'ospsuna zaxun kammaba,

Me p'ə şeye Vast'a nu es'esuna avazu.

⁷ Bezi cəyilluğast'a əsp'est'i günaxxo q'a
taxsırxo eyex ma bada,

Vi nu badalbakala çuresuna saal ak'est'a,
Axırı Hun saat' bakalonu, ay Q'ONÇux!

⁸ Düzgün bakalo, saat' bakalone Q'ONÇux,
Günaxkərxo düz yaq'a laxalone Şo.

⁹ İzi əyitəxun nu c'eğalt'oğə yaq' ak'est'alo,
Şot'oğə İz laxi yaq'en taysuni k'ə baksuna zom-
balone Şo.

¹⁰ İçuxunğa çəçəsi irəzilüğa əməlbalt'oğoxun İzi
çuresuna kamtenəbon Q'ONÇuğon
Şot'oğə qı yaq'a tene efon Şot'in.

¹¹ Ay Q'ONÇux, Vi Şu baksuna ak'est'a,
Bez taxsırxo kalal bakayin, şot'oğə bağışlayınşa.

¹² Q'ONÇuğon İçu çalxalt'oğə
Mani yaq'en taysuna ak'est'ale.

¹³ Şot'oğə hər şeyi ən saat't'u tadale,
Şot'oğoxun bakala nəsilən miras koft'i oçala tum
sakale.

¹⁴ İçu çalxalt'oğone Q'ONÇuğon İz məsləətə ta-
don,
Şot'oğone İzi irəzilüğa əməlbsuni k'ə baksuna
ak'est'on.

15 Q'ONČuğoz qəvəsa həmişə zu,
Şone za baft'i təloğoxun c'evk'alo.

16 Bezi loxol bəğa, Vi ük' bok'ospsun k'ə baksuna
ak'est'a,

Axırı bezi şuk'k'al butene, əzyətez aksa zu.

17 Bez ük' buye, q'ubarezbsa zu,
Za me zülüməxun çark'est'a.

18 Za çətinluğxoy, dərde boş ma efa,
Bezi günaxxo os'k'a taşa.

19 Bəğa heq'ədər düşmənzax bu,
Za ak'ala pul tene bu şot'oğoy!

20 Bez elmoğə haq'sa ma barta, za çark'est'a,
Axırı Vaz bač'an taradi,
Za çoməyin ma ba.

21 Barta bezi təmizluğen q'a düzgünluğen za
q'orişeq'an,
Vaz güvəyinşaksa zu.

22 Ay Buxaçux, c'evk'a israilluğə bito
çətinluğxoxun!

26

26-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

1 Bezi taxsırsuz baksuna çoyel c'evk'a, ay
Q'ONČux,

Axırı zu düzgünez yəşəyinşe.

Vaz bač'an tarade, ay Q'ONČux,

Vi laxi yaq'axun tez c'ere.

2 Za sinəyinşa, ay Q'ONČux, xaxalaxun
c'ovakest'a,

Bez ük'e, bez fikire bakalt'oğö yoxlayınşa.

³ Vi nu badalbakala çuresuna həmişə azaksa,
Vi za nu efi taysunaxun şüpələyinştezbaksa.

⁴ Əfçiduğala amdarxoxun sagala artezst'a,
P'əçolat'oğoxunal dost'luğtezbsa.

⁵ Günaxkərxoy çomoxun bona tez baysa,
Pis amdarxoy mərəkəyələ tez gərbaksa.

⁶ Zu bez taxsırsuz baksuna ak'est'oz, ay Q'ONÇux,
Bez kula os'k'i Vaynak' q'urban eçala gane
hərrəmine fırık'at'an

⁷ Vi s'iya alaboz alloy səsen,
Vi bi nu ak'eşi əşurxoxun exlətp'oz.

⁸ Ay Q'ONÇux, Vi məsk'ən saki k'oja,
Vi s'iyə kalaluğ ak'eğala ganu çurezsa zu.

⁹ Za günaxkərxoxun gərbi,
İçoğoy kul p'iyen bakalt'oğoxun sa biq'i bez
elmoğö ma haq'a.

¹⁰ Vi laxi k'anunxoxun c'eğalt'oğoxun,
Rüşvət ext'i, rüşvət tadalt'oğoxun sa biq'i ma
əfçiba za.

¹¹ Düzgün yaq'enez taysa zu, bez əşurxost'a
noxsan tezax bu,
Çark'est'a za, Vi ük' bok'ospsuni k'ə baksuna
ak'est'a!

¹² Düz galaz bez tura laxə zu,
Q'ONÇuğoy s'iya şot'o bul k'os'bseynak'
giresit'oğoy boş alaboz zu.

27

27-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

¹ Q'ONÇux bez işiğ, zaynak' çark'esun eçalone,
Het'uxun q'ıboz zu?
Q'ONÇux bez yəşəyinşə q'orişalone,
Şuxun zap'eğoz zu?

² Pis amdarxo bez loxol ěqeğat'an,
Bez düşmənxon za saki uksun çureğat'an
İçoğoy turin yaq' tene biq'al,
Lamandi bitalt'un za pul tadi işiğ nu tadalorox.

³ Bez hərrəminə sa q'oşunenal biq'est'ayin,
Zu tez q'ıbon,
Zaxun davinal c'eğayin,
Bez ganuxun tez galk'on.

⁴ Tək sa şeyez çuresa Q'ONÇuğoxun,
Saycə mot'oz çuresa:
Bez yəşəyinşi axıral şirik' Q'ONÇuğoy k'oya man-
des bakaz.
Hər ği Şot'ay kalaluği q'a İvelluği k'ə baksuna
ak'es,
Şot'ay məsk'ən saki gala hari Şot'o bul k'os'bi
afırıpes bakaz.

⁵ Bezi t'ar ğine za İz t'öğöl, İz bakala gala efane,
Za İz İvel çadiren but'k'i
Şuk'k'ali kul nu p'ap'ala gala zaynak' ga bane.

⁶ Zuval t'e vədə bezi hərrəminə biq'est'i
düşmənxo turin oq'a laxi çaxçuxezk'on,
Q'ONÇuğoy çadıri bəş bezi müqexun q'urbanxoz
şamk'on,

Şot'ay s'iya alabala məğur məğpi əcizk'on zu.

⁷ Ay Q'ONÇux, Vaz k'ale, za ibaka,
Vi ük' bok'ospsuni k'ə baksuna ak'est'i za coğab
tada.

⁸ Vi "Za qəvəkinan" əyit bez ümüğone!

Mone, Va qəvəzsa, ay Q'ONÇux,

⁹ Zaxun čo ma tarada,

Me k'ule loxol əcuğon biq'i Vaxun ma əxilba,

Ay za kul boxodi Buxačux!

Vi kula zaxun ma zapa,

Ay bezi Çark'est'al bakala Buxačux!

¹⁰ Lap bezi bava-nananal za bosayin,

Q'ONÇuğon za tene boson.

¹¹ Ay Q'ONÇux, za Vi yaq'en taysuna zomba,

Düşmənxyoy niyətə içoğoy boş efa, za düz yaq'en
taşa.

¹² Ma barta bez pisə çureğalt'oğoy kiyel baft'az,

Ma barta c'eri əfçidən bez çoyel çurk'alt'oğoy
turin oq'a çaxçuxesi tağaz.

¹³ Ama Q'ONÇuğon me dünyəne zaxun İz
şaat'luğa kamtenebon, mot'o avazu!

¹⁴ Q'ONÇuğə bač'an tarada!

Ost'aar çurpa, ük'lü baka!

Vi umudi ganu Q'ONÇuğost'a ak'a!

28

28-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

¹ Ay Q'ONÇux, Vaz k'ale,

Za q'orişalo Hunnu, za coğabsuz ma efa.

Vaxun coğab nu ibakat'an
Meyid k'inək'ez baksa zu.

² Va xoyinšp'at'an,
Bez çoya Vi İvel k'ojaç biq'i afırık'at'an za ibaka.

³ Za pist'oğoxun, şər əş biq'alt'oğoxun sagala
əfçimaba,
Çoyel muč'a əyitp'i, ama içoğoy ük' pislügen buy
bakalt'oğoxun sa ma biq'a.

⁴ Şot'oğoy cazina içoğoy əməlxo görə,
İçoğoy biq'i pis əşurxo görə tada.
Şot'oğoy cazina içoğoy kiin biq'i əşurxo görə
bot'a,

Ləəğa bada şot'oğoy. *

⁵ Şot'oğon Q'ONČuğoy biq'i əşurxo
hik'k'alt'unbsa,
Şot'ay kiyexun c'eri əşurxoy kalaluğa tet'un
aksa.

Q'ONČuğonal şot'oğə tumexun əfçibale,
İçoğoy bula alabsuna imkan tene tadəl ene.

⁶ Q'ONČuğə alxışq'an baki,
Bez xoyinša inebaki Şot'in!

⁷ Za zor tadalo, za q'orişalo Q'ONČuxe,
Şot'oz umudbaksa, bez ük'ə buz k'inək'ez efsa
zu.

Za kul boxodi bezi ük'əne müqt'i Şot'in,
Şot'ay s'iya alabala məğur məğk'oz zu.

⁸ Q'ONČuxe İzi azuk'a zor tadalo,
İzi c'ək'p'it'aynak' bač'an baki şot'o çark'est'alo.

* 28:4 28:4 Qay. əyit 22:12

⁹ Çark'esun eça Vi azuk'eynak',
 Vaynak' c'ək'p'it'oğoxun Vi xeyir-bərəkətə
 kammaba!
 Şot'oğoynak' izi sürünə q'orişala sa çoban baka,
 Şot'oğə həmişə q'orişə!

29

29-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

¹ Q'ONÇUĞoy s'iya alabanan, ay göynul bakala
 angelxo,

Şot'ay zora, Şot'ay kala s'iya ef muzel eçeri İz
 s'iya alabanan!

² Şot'ay hetər sa s'iyə q'onçux baksuna çoyel
 c'evk'anan,

Şot'in İz işiğ sakala İvelluğa haq'i c'eğat'an İz bəş
 bul k'os'banan!

³ Q'ONÇUĞoy səs xeyurxoy loxolxune c'eyşa,
 Şot'ay kalaluği səsə c'eyşa mə,
 Göyen güruldayınşala k'inək'e güruldayınşbsa
 Şot'in t'e bəğəloyuğxoy loxol!

⁴ Ost'aare c'eyşa Q'ONÇUĞoy səs,
 Kalaluğa ak'est'ala səsə şo.

⁵ Şame xodurxone sakon t'e səsən,
 Livana bakala kala xodurxone tumexun c'evk'on.

⁶ Buruxmoğone iz ganuxun galst'a şot'in!
 Livani buruğu sa mozi k'inək',
 Sirioni buruğu sa cəyil arak' k'inək' cupesest'a.

⁷ Q'ONÇUĞoy səsəxun s'əq'ene duğsa,

⁸ Oçale jik'esa Şot'ay səsəxun,
 Qadəş ams'i oçale gale iz ganuxun.

9 Məxnə xodurxone k'os'bon,
Xazalxone şik'on c'ələye bakala xodurxoxun t'e
səsen.
Mone, Şot'ay xrama sa səsen "alxışq'an baki!"
next'un.

10 Posk'ala xeyurxoy loxole laxe Q'ONçuĞon İz
taxt'a,
Həmişəluğ padçağluğbseynak'e laxe şot'o.

11 İz azuk'a zor tadalone Q'ONçux,
T'e azuk'axun İz bol xeyir-bərəkətə nu kam-
balone Şo!

30

30-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ
Xrame qayesunast'a şot'ay İvel baksuna
ak'est'eynak' sameşi İvel məğ.

1 Ay Q'ONçux, Vi s'iyaz alabsa,
Şot'aynak' ki, Hun za çark'esendi,
Za düşmənxoy turin oq'a ten saki, şot'oğö
müqtendi.

2 Ay Q'ONçux, bez Buxaçux,
Vaz k'alpi zu,
Hunal za q'olayenbi.

3 Za p'uri ganuxunen qaydi, ay Q'ONçux,
Gərəmzinəxunen zapi c'evk'i za.

4 Ay Q'ONçuğoy laxi yaq'axun nu c'eğalorox,
Şot'o tərifləyinşanan,
Şot'ay İvel s'iya alabala məğur məğpanan.

5 Axiri Şot'ay əcuğ c'ovaki tağala,

Yaynak' bala saat'luğxo isə həmişəluğə.

Üşə piyexun barala neğ

Savaxt'an hari müqluğane fırık'on.

⁶ Saat' ğimxost'a bez turin oq'axun tez aksay,

Lamandi bist'axun tez q'ıbsay.

⁷ Ay Q'ONÇux, zaxun Vi saat'luğa nu kambat'an
burux k'inək' ost'aarzuy zu,

Zaxun Vi çoya tarast'un q'a za q'ıyen haq'sun
sane baki.

⁸ Ay Q'ONÇux, zu Vaz k'alpi,

Ala Arsıt'u metərez xoyinşp'i:

⁹ «Bezi p'uri taysunen k'ə xeyirə eçon?

Oçala gərbaki bədənen nə Vi s'iyane alabes
bakon,

Nəəl Vi pi əyiti loxol həmişə çurpsuna bayanbes.

¹⁰ İbaka za, ay Q'ONÇux, gorox eki,

P'ap'esp'a Va, çark'est'a za, ay Q'ONÇux»!

¹¹ Hun za yasaxun c'evk'i müqexun əçipsun k'ə
baksunan ak'est'i,

Məyin paltara c'evk'i şampi lapsunan q'ısmat bi.

¹² Mone, zuval şip' tez çurk'al,

Va tərifləyinşala əyitmux bez jomoxun tene
bital.

Həmişə Vi s'iya alabala məğur məğk'oz,

Ay bez Buxačux bakala Q'ONÇux!

31

31-ci İvel məğ

Fark'alxoy kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

- 1 Ay Q'ONČux, zu Vaz bač'an tarast'a,
Çoməyin tez bakon zu.
Vi düzgünluğı k'ə baksuna ak'est'a, çark'est'a za!
- 2 Za ibaka, eki za kul boxoda.
Zaynak' sa q'aya baki bez bač'ane çurpa,
Çark'eseynak' bakala sa q'ala baka zaynak'.
- 3 Bez q'alal, q'ayal Hunnu,
Za düzgün bakala yaq'en taşeri Vi şu baksuna
ak'est'a!
- 4 Vaz bač'an tarade,
Zaynak' c'əp'k'in laxesi təloğoxun əxilba za.
- 5 Bez urufa Vaz tapşurbsa, *
Za çark'est'a, ay Q'ONČux, ay za eyexun nu
c'evk'ala Buxačux.
- 6 Ams'i şeymoğə, binik' buxačuxxobul k'os'balxo
nifrətezbsa,
Zu tək Q'ONČuğoz umudbaksa.
- 7 Vi nu badalbakala çuresunene müqst'a za,
çoyane axsumst'a bezi,
Şot'o görə ki, bez əzyətən ak'i Hun,
Bez boş zap'k'ala dərdən avabaki.
- 8 Za düşməni kiyel ten tadi Hun,
Q'ı nu bakala galan eçeri za.
- 9 Koruğazu zu, ay Q'ONČux, Vi zaynak' ük'
bok'ospsuna ak'est'i bağışlayınşa za.
Dərdəxun bez piin işiğə məyinbake, elmuxal
tene mande zast'a,
Bədənəl q'aribakene bezi.
- 10 Bez ömürəz uksa dərde boş,
Koruğxon bez usenxone haq'sa.

* 31:5 31:5 Luk'. 23:46

Bez taxsırxoy kiyexun elmuxe c'eri bezi,
Ŭq'enxonal za tene efsa.

11 Bez düşmənxo gele baksuna görə q'onşığonal
za nifrətt'unbsa,

Bez ışıat'oğoy ak'ala pul tene bu za,
İçoğoy bəş c'eğat'an t'it'unst'a zaxun.

12 P'uri taşı amdar k'inək' eyexun c'erezu,
Xoxbaki sa q'əlik' k'inək'zu zu.

13 Bitot'ay za böht'an bost'unaz ibaksa,
Bez bip' t'öğəl pislüğən haq'layınşene.
Mone, za düşmən pi əyitə sabet'un,
Bez elmoğə haq'seynak't'un giresa şorox.

14 Ama zu Vaz umud, ay Q'ONÇux,
"Bez Buxaçux Hunnu" nexzu.

15 Zaynak' bot'i ömür Vaxun asulune,
Za bez düşmənxyoy kiyexun,
Bez baç'anexun baft'it'oğoy kiyexun çark'est'a.

16 Ay Q'ONÇux, barta Vi ük'e bask'az!
Vi nu badalbakala çuresuna me Vi k'ulaxun
kammaba, çark'est'a za!

17 Vaz k'ale, ay Q'ONÇux,
Za çoməyin ma ba!
Barta pist'oğoy çoyenq'an ot'p'i,
Barta bisunen içoğoy səsə bot'eq'an!

18 Barta t'iyəmint'oğoy loxol alaxun oq'a
bəğalt'ay,
Düzgünt'u nifrətp'i şot'ay loxol böht'an
bosalt'ay muz lalq'anbaki!

19 Vast'a bakala şaat'luğ sa neyməte!
Va çalxalt'oğoynak' efi,

Va baç'an taradit'oğö pay k'inək' tadat'an bitot'in
ak'es bakala sa neymət!

20 Şot'oğö Vi xojina efi pist'oğöy niyətəxunen
q'orişbsa,
Vi bakala gala eçeri şər bakalt'oğöy jomo
bafst'axunen çark'est'a.

21 Q'ONÇUĞO alxışq'an baki,
Zu düşmənxon iz hərrəminə biq'est'i şəhərə
mandi bakat'an
Şot'in za İzi nu badalbakala çuresuni k'ə bak-
sunane ak'est'i.

22 Vəlvəlinə baft'i "zaxun çon taradi" nexzuy,
Ama bez xoyinşa coğabsuz ten efi,
Za kulen boxodi Hun.

23 Ay Q'ONÇUĞO çalxalorox, Şot'o çurekinan!
Q'ONÇUĞON İz laxi yaq'en tağalt'oğö q'orişebon,
İçoğöy jomon tağalt'oğö isə mot'ay əvəzə
xirt't'əyələ şirik'e tadon.

24 Şot'o görəl ef ük'ə buz k'inək' efanan,
Ost'aar çurpanan, ay Q'ONÇUĞO baç'an taradiy-
orox bito!

32

32-ci İvel məğ

Davidi ögüd-nəsyət tadala İvel məğ.

1 İzi günaxxo os'eşi taşiyo,
İzi taxsırxo bağışlayınşakiyo
He bəxt'əvərə!

2 Bəxt'əvərə Q'ONÇUĞON günaxa şot'o
əşp'est'it'ay ozane nu efalo,

Bəxt'əvərə iz ük'e bic'luğ nu bakalo!

³ Bezi günaxkər baksuna bez ozane ext'amin
Dirist' ği bez bōğōltin səse eysay:

Bez səse irameşey, halnuxunez bitey zu.

⁴ Bezi şip' çurpsuni cazinaz zap'ey zu üşe-ğena,
Bēğə çoyel q'aribaki xazal k'inək' q'aribakezuy.

⁵ Mone, t'e vədə bez günaxxo bez ozane hazq'i,
"Barta Q'ONÇuĞoxun hik'k'al c'ap' maq'an mandi"
pi

Mot'oğoy bez jomon taysuni caza baksuna
q'abulezbi.

Hunal bez günaxxo bağışlayinşenbi, bez
taxsırxo bez ozane ten efi.

⁶ Barta Vi yaq'en tağalt'in heq'ədər ki cüğünü,
Va afırıpi k'alpeq'an,

T'e vədə bito ganu selenal çaxk'ayın
Şot'ay turin t'ōğəl tene şəyinbakon.

⁷ Hunnu bez baç'an,
Hunnu za bəlinəxun q'orişi
Çark'esunen eçala müqluği səsurxo za q'ısmat
balō.

⁸ Q'ONÇuĞon za metərə pi: «Va zomboz,
Va düz yaq' manunesa, şot'o ak'est'oz.
Va öğüd-nəsyət tadoz,
Bez kula vaxun tez zap'k'al.

⁹ Oç'ina t'əq'əsi elem k'inək',
Biq'i efes nu bakala ěk k'inək' haq'ılsuz ma
bakanan.

Şorox saycə sunt'ay bač'anen k'oval kəyit'uxun oşa,

T'e sunt'ayal ozanen kəndür ak'it'uxun oşane haq'ullayınşaksa».

¹⁰ Pist'oğoy bel nu eğala əş tene mandon,

Q'ONČuĞo umudbakalt'oğoxun isə Şot'in İz nu badalbakala çuresuna kamtenebon.

¹¹ Barta Q'ONČuĞon düzgün bakalt'oğomüqt'eq'an,

Barta şot'oğoy çoyen axşumpeq'an!

Şot'ay s'iya alabala məğur məğpanan, ay ük'təmiz bakalorox!

33

33-ci İvel məğ

¹ Ay düzgün bakalorox, Q'ONČuĞoy s'iya alabanan!

Ük' təmizt'oğ Şot'o tərifləyinşbsune yarayınşbsa.

² Tər farpi Şot'ay s'iya alabanan,

Vis' simlə arfinaxun c'əğala səsen Şot'o tərifləyinşanan!

³ Şot'aynak' me təzə məğə məğpanan,

Müq səsurxo c'evksun,

Ef başarağa ak'est'un farpanan!

⁴ Axırı Q'ONČux İzi tadi əyiti loxol çurk'alone,

Hər əşlə axıral şirik' bex p'ap'esp'alone.

⁵ Düzgün bakalo, həmişə düz q'ərar c'evk'alone Şo,

Dirist' dünyənə İz çuresunen buybalone.

6 Q'ONČUĞON İz sa əyiten göyurxone yaratmışi,
İz sa əmiren muč'uliğone t'ak'p'i Şot'in.

7 Şot'in dənizi xeyurxone girbi,
Aruma ambara bapi iz çomoğaçk'ala k'inək'
Bəğəloy xeyurxone sagala bapi iz bəşinəmə biq'i.

8 Barta dirist' dünyənen Q'ONČUĞOY şu baksuna
q'amışakeq'an,
Barta me dünyəne yəşəyinşalt'oğon Şot'ay
kalaluği bəş bulq'at'un k'os'bi.

9 Şot'o görə ki, bito Şot'ay jomoxun c'eğala sa
əyitene baki,
Bito Şot'ay sa əmirene bex p'ap'i.

10 Q'ONČUĞON q'erəz azuk'xoy ük'exun
c'ovakalt'oğə içəğoy boşə efon,
Buxaçuğə nu çəlxalt'oğon bəsun çureğalt'oğə
puçane c'evk'on.

11 Q'ONČUĞON İz ük'e biq'est'iyorox isə
həmişəluğə,
Şot'ay həzirbiyorox nəsiləxun nəsilə c'ovakiyal
tene əfçibakon.

12 İz Buxačux Q'ONČUX bakala azuk',
Q'ONČUĞON İçeynak' c'ək'p'i azuk' he bəxt'əvərə!

13 Göynulxun bəğalone Q'ONČUX,
Sal sa insani balina İz piyexun nu açesp'alone Şo.

14 İz məsk'ən saki ganuxun bəği
Me dünyəne məsk'ən sakit'oğone aksa Şot'in.

15 İçəğoy beynəl şirik' İçin yaratmışit'oğə,
Lap içəğoy ük'exun c'ovakalt'oğəoval
avabakalt'oğə.

16 Nə padçağı çark'esun izi q'oşuni gereluğaxun
asulu tene,

Nəəl sa q'oççağı çark'esun izi zoraxun.

17 Davina c'eğat'an ěka umudbakala şey tene,
Şot'ay zor tene amdara çark'est'alo.

18 Q'ONČuĞoy pul İçu çalxalt'oğoy loxole,
Hər şeyi Şot'ay nu badalbakala çuresunaxun
eysuna vėbakalt'oğoy loxol.

19 Şone şot'oğə bisunaxun çark'est'alo,
Busaluğ eğat'an yəşəyinşest'alo.

20 Yan Q'ONČuĞoyan umud,
Şone beş t'arnu p'ap'alo, yax q'orişalo.

21 Beşi müqbakala ga Şone,
Şot'ay İvelluğayan bač'an tarast'a yan.

22 Ay Q'ONČux, beşi Va umudbakala k'inək',
Hunal yaxun Vi nu badalbakala çuresuna
kammaba.

34

34-ci İvel məğ *

Daviden içü Avimelek'i t'öğöl gije gala laxat'an
şot'o t'et'iin şəp't'unsa, şoval c'eri tanesa. †

Davidi me hadisinəxun oşa şampi İvel məğ.

1 Q'ONČuĞo nu şükərbala vaxt' tezax bu,
Bez jomoxun həmişə Şot'ay s'iya alabala
əyitmuxə c'eysa.

2 Q'ONČuĞoxunez fərəxləyinşaksa zu,
Barta fağırxoy mot'o ibaki ük' qayəseq'an.

* **34: 34:0** - Me məğ "ak'rost'ix" uk'ala yönene şameşe, yəni
hər cörgin süft'in t'arurxo alfavit'i boş bakala k'inək' sunay
bač'anexune eysa. † **34: 34:0** 1 Şam. 21:10-22:1

³ Ekinan zaxun sagala Q'ONČuĞo tərifləyinşen,
Sagala Şot'ay s'iya alaben!

⁴ Zu Q'ONČuĞoz afırıpi k'alpi, Şot'inal za inebaki,
Bez pula haq'ala şeyurxoxun za çark'esedi.

⁵ Şot'o qəvəğalt'oğoy çoyen axşumek'on,
Çoməyin tet'un bakon şorox.

⁶ Mone, me fağiren Q'ONČuĞo k'alpi xoyinşebi,
Şot'inal İz kula boxonedı,
Şot'o bito əzyətxoxune çark'est'i.

⁷ Q'ONČuĞo çalxalt'oğoy bač'ane Şot'ay angele
çurk'on,
Şot'oğə çark'esedon.

⁸ Q'ONČuĞo İşabakanan - Şot'ay heq'ədər saat'
baksuna ef piin ak'alnan, ‡
Şot'o bač'an taradalo he bəxt'əvəre!

⁹ Q'ONČuĞo çalxanan, ay Q'ONČuĞoy c'ək'p'i İvel
azuk',
Şot'in İçu çalxalt'oğoxun hik'k'ala kamtenebon.

¹⁰ Cəyil aslanxo busa manedon,
Ama Q'ONČuĞo bač'an taradiyorox eht'iyəci boş
tene mandon.

¹¹ İşabakanan, ay bez baloox, za ümüxlaxanan,
Ekinan vəx Q'ONČuĞoy laxi yaq'en taysun k'ə
baksuna zombaz.

¹² Ef yəşəyinşi müq c'ovaksuna,
Boxoy ömür c'ovakest'i saat' ğimxo aksun
çurnansasa,

¹³ Ef jomoxun pislüğən buy,

‡ 34:8 34:8 1 P'y. 2:3

Muzna belxun böht'an bosala əyitmux maq'an
c'eri.

14 Şərəxun əxil baki saat'luğ banan,
Serluğ qəvəşi şot'o ef arane eş'tuna çalışakanan.

15 Q'ONÇUĞoy pul düzgünt'oğoy loxole bakon,
Şot'oğoy xoyinşa ibakseynak' ümüxsəsele
bakon.

16 Pist'oğoy loxol isə Q'ONÇUĞoy əcuğə
bəc'ük'eğon,
Oçali çoyelxun şot'oğoy tumane əfçibon Şot'in.

17 Q'ONÇUĞon düzgünt'oğoy xoyinşa inebakon,
Şot'oğoy bito əzyətxoxun çark'esedon.

18 Q'ONÇUĞon ük' xəxət'oğoy tək tene bark'on,
Umud eğala ga nu bakalt'oğoy çark'esedon.

19 Düzgünt'ay bel nu eğala əş tene mandon,
Ama Q'ONÇUĞon şot'o bito bəloğoxun zapi
c'evək'on.

20 Q'ONÇUĞon şot'o t'etəre q'orişon ki,
Şot'ay sa üq'enal tene xoxbakon. §

21 Şəren pist'ay axıra c'eğale,
Düzgünt'u nifrətbalt'in iz cazina zap'k'ale.

22 Q'ONÇUĞon İz yaq'en tağalt'oğoy bisunaxune
zapi c'evk'on,
Şot'oğoynak'al pis q'ərar tene tadeğon.

35

35-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

1 Zaxun əyitk'alt'oğoy coğaba Hun tada, ay
Q'ONÇux,

Zaxun davina c'eğalt'oğoy bəş Hun c'eki!

2 Hayza, q'alxana ext'a,

Şuk'k'ala İša bist'a nu bark'ala q'alxana ext'i bez
köməyə eki!

3 Xişt'ik'ə, tavara ext'i bez bač'anexun
baft'it'oğoy bəş c'eki,

"Va çark'est'alo Zuzu!" pi bez ük'ə arxayinba.

4 Barta bez bisuna çureğalt'oğoy niyət içoğoy boş
mandi içoğoy çoyen ot'p'eq'an,

Bez pisa çureğalorox biyaburbakiq'at'un qoş
qaybaki.

5 Barta şorox Q'ONÇuğoy angeli bəş

Muşen fupı taşala koloş k'inək'q'at'un baki.

6 Barta Q'ONÇuğoy angelen şot'oğə şəp'eğat'an

İçoğoy t'it'ala yaq' bayinq' saal firs'ek'alq'an
baki.

7 Nahaq' gala zaynak' tor laxsuna görə,

Hik'k'ali loxol zaynak' kur kaşpsuna görə.

8 Barta içoğoy bel sal içan nu yaq'bəğala
bəlooxq'an hari,

Laxi tora içoğoy turq'an ləc'üresi,

Kaşp'i kura içanq'at'un baft'i.

9 Zuval Q'ONÇuğon bit'oğə ak'i müqbakoz,

Şot'oxun eğala çark'esuna ak'i bez ük' qayeğale!

10 "Vallarik'o tene bu!" pi bez üq'enxonal muz
qayk'ale.

Hun zəyift'u içuxun zorbat'ay kiyexun haq'alo,

Kəsibxo q'a fağırxo içoğə fūq'k'alt'oğoxun
çark'est'alonu.

11 Əfçi şahidxone hayzeri bez çoyel çure,
Bezi sal xavar nu bakala əşurxot'un bez ozane
laxsa.

12 Bez bi saat'luğa pislüğent'un coğab tast'a,
İz işat'u açesp'i sa amdar k'inək'zu zu.

13 Zu isə şorox azarayınşakat'an məyin lapi
yasez efi,

Ğurux efi busaz tarapi zu,
Şot'oğoynak' heq'ədər Buxaçuğoz k'alpi!
Bez afırı coğabsuz mandat'an isə

14 Dost'eynak', viçeynak' p'i məyinbakala
k'inək'e bez p'i məyimbaki,

Nana açesp'i amdaren q'ubarbala k'inək'ez
q'ubarbi zu şot'oğoynak'.

15 İsə mone, zu t'arnuzu - ama şorox
müqt'unbaksa,

Gireşi bez pisat'un əyite.

Bezi memaçığ sal içögoy çoya nu ak'i me pist'oğoy
Bez çoyel çurpest'unaxun mandak' tet'un baksa.

16 Bez loxolt'un axşume me buxaçuxsuzt'oğon,
ak'ala pul tene bu za şot'oğoy!

Bez loxolt'un eysa şorox kaşk'ala xə amdari loxol
eğala k'inək'.

17 Ay Q'ONÇux, hələ heq'ədər mot'o nu aksuna
laxalnu?

Əxilba za me pislüğoxun,
Çark'est'a za me aslanxoy jomo bafst'axun!

18 Va bul k'os'bseynak' gireşi viçimoğoy bəş zu Vi
s'iya alaboz,

Camaati boş Va tərifləyinşoz.

19 Ma barta zaxun nahaq' gala
düşməncilugbalorox müqbatat'un,
Ma barta za hik'k'ali loxol nifrətbalt'oğon suna
himbat'un.

20 Şot'oğon jomo serluğ eşt'eynak' təə,
İçoğoy bula k'os'bi yəşəyinşalt'oğoy çoyel
əfçidən çurpseynak't'un əmbəsa.

21 İçoğoy jomo buybi
"Ak'eyan, ak'eyan, bitova beş piin ak'eyan"
next'un.

22 Ay Q'ONÇUX, Hun mot'oğə bitova anksa, şip' ma
çurpa,

Zaxun əxil ma baka, ay Q'onçux!

23 Hayza, bez baç'ane çurpa, ay Buxaçux!

Bez əşlə Hun bəğə, ay bez Q'onçux!

24 Vi düzgünluğı k'ə baksuna ak'est'a, ay bez
Buxaçux bakala Q'ONÇUX!

Bez taxsırsuz baksuna çoyel c'evk'a,

Ma barta bez t'ar ğina ak'i müqbatat'un.

25 Ma barta ki, "mone, beşi çureğala k'inək'əl
baneki" uk'at'un,

"İz bula kəyyan" pi müqbatat'un.

26 T'etər ba ki, bez pis ğina müqbakalorox ot'p'i
biyaburbakeq'at'un,

Bez loxol alaxun oq'a bəğalorox çoməyin baki

Sal içəğoy bula alabes maq'at'un baki.

27 Barta bez düzgün baksuni çoyel c'eysuna
çureğalt'oğoy ük'q'an qayeşi,

"İz k'ule şaat'a çureğala Q'ONÇUĞO alxışq'an
baki" pi həmişə Vi s'iyəq'at'un alabi.

28 Vi düzgünluğa bayanboz zu,

Vi s'iyə alabala əyitmux c'eğale bez jomoxun hər
ği!

36

36-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Q'ONČuğoyk'ul
bakala Davidi İvel məğ.

¹ Günaxbsun pis amdari ük'exune eysa,
Buxaçuğoxun q'itenebsa şot'in.

² İçuxun t'ema irəzine ki,
Nə iz taxsırane q'amişakes baksa, nə t'e taxsıra
nifrətbes.

³ İz jomoxun pislug q'a əfçine c'eğon,
Müdrıklugi q'a saat'lugi k'ə baksuna tene ava
şot'in.

⁴ Bask'i galal pislugbsunaxune fikirbsa,
Pis yaq'en taysunane c'ək'p'e,
Şər əş biq'sunaxun kultenehaq'sa şot'in.

⁵ Ay Q'ONČux, Vi nu badalbakala çuresun me
dünyəne p'aq'ala şey tene,
Vi beş baç'ane çurpsun göyurxone p'ap'sa.

⁶ Vi düzgünluğ buruxmux k'inək' kalane,
Vi düzgün divanbsun oqurxoy tum k'inək'
bəğəloye.

Ay Q'ONČux, insanal, heyvanal q'orişenbsa Hun!

⁷ Ay Buxačux, Vi nu badalbakala çuresuni toy
butene,

Vi xojinane tarane insani baloox.

⁸ Vi k'oje şot'oğə boşevk'ala bolluğ,
Vi oq k'inək' tağala saat'luğə şot'oğoy xeneza-
luğa bot'alo.

⁹ Şot'aynak' ki, Vast'ane yəşəyinşi orayin,
Vaxun eğala işiğə yax yəşəyinşest'alo.

¹⁰ Va çalxalt'oğə Vi nu badalbakala çuresuni k'ə
baksuna ak'est'a ki,
Ük' təmizt'oğon Vi düzgünluği k'ə baksuna
ak'eq'at'un.

¹¹ Ma barta içuxun irəzit'ay turin oq'a çaxçuxesi
tağaz,

Ma barta pist'ay kul za p'ap'ane.

¹² Mone, bitet'un pisorox, turin oq'a çaxçuxesi
tat'unşa,

İçoğoy bula alabes tet'un bakal ene şot'oğon.

37

37-ci İvel məğ *

Davidi İvel məğ.

¹ Pislugbalt'oğoy fikirə ma zapa,
Haq'suzlugbalt'oğə paxılluğ ma ba,

² Şot'aynak' ki, şorox usumluğən o k'inək'
q'aribakalt'un,

Göyün bitk'i k'inək' neşum bakalt'un.

³ Q'ONçuğə umudbaka, saat'luğ ba,
Şotay laxi yaq'axun ma c'eki, me ölkinə şip'luği
boş yəşəyinşa.

⁴ Q'ONçuğoxun müqbaka,
Şot'inal vi ük'en çureğalt'oğə p'ap'esp'ale.

* **37: 37:0** - Me məğ "ak'rost'ix" uk'ala yönene şameşe, yəni hər cörgin süft'in t'arurxo alfavit'i boş bakala k'inək' sunay baç'anexune eysa.

5 Vi bütüm yəşəyinşə Q'ONčuĞo tapşurba,
Şot'o ext'ibərba,
Şot'inal vaynak' mot'oğə bale:

6 Düzgünluğa savaxt'in işiğ k'inək' çoyel
c'evk'ale,
Vi haq'q'a ğene işiğ k'inək' qay ak'est'ale.

7 Q'ONčuĞoy bəş naşükürluğ ma ba,
Səbirlu baki yaq'bəğa,
Pist'oğoy bəş baysuna,
İçoğoy pis niyətxoy bex p'ap'suna fikir ma tada.

8 Vi hirsə t'öǝx bosa, əcuğaxun zap'eki,
Fikir ma tada, mot'oğon amdareynak' saycə
zərəle eçon.

9 Axırı haq'suzluğbalxo əfçibakalt'un,
Q'ONčuĞo umudbakalt'oğon isə Şot'in əyit tadi
ölkinə mülk k'inək' haq'alt'un.

10 Samal yaq'bəğa, haq'suzluğbalo əfçibakale,
Lap iz baki galal qəvəğayin, ten bəğəbal.

11 Fağırxon isə me oçala mülk k'inək' haq'alt'un,
Q'azayinşi bol xeyir-bərəkətəxun
müqbakalt'un.

12 Şər amdaren düzgün amdara pisluğ bsune
çuresa,
İz əcuğoxun uluxxone ğırıc'est'a.

13 Ama Q'ončuğon haq'suzluğbalt'ay loxol
axşumene,
Axırı avane ki, şot'ay coğab tadala ği işane.

14 Kəsibə, fağıra oq'a sakseynak',

Düz yaq'en tağalt'u əfçibseynak'
Haq'suzluğbalt'in q'ılınce c'evk'on, silaxe
əsp'est'on.

15 Ama şot'oğoy q'ılincxo içoğoy ük'e t'əq'əğale,
Silaxxo xəxəyəğale.

16 Düzgün amdari kəsədluğ
Pis amdari var-dövlətəxun saat'e.

17 Şot'aynak' ki, haq'suzluğbalt'oğoy zor
irameğale,
Düzgünt'oğoy isə Q'ONÇuĞon kul biq'ale.

18 Düzgünt'oğoy yəşəyinş Q'ONÇuĞoy piin bəşe,
Şot'oğon me ölkinə həmişəluğ miras k'inək'
haq'alt'un.

19 Şot'oğon t'ar ğine tet'un ot'p'al,
Q'idluğ bakala ğimxost'a boş tapanen
tarak'alt'un.

20 Ama haq'suzluğbalxo əfçibakalt'un,
Q'ONÇuĞoy düşmənxo q'oruği vardurxo k'inək'
şerebakalt'un,
K'ünün k'inək' usumluğen əfçibakalt'un.

21 Haq'suzluğbalen iz borcal tene qayst'a,
Düzgün amdar isə bitot'aynak' kulqaye.

22 Q'ONÇuĞoxunxeyir-bərəkət haq'it'oğon ölkinə
mülk k'inək' haq'alt'un,
Şot'oxun ləənət haq'iyorox isə əfçibakalt'un.

23 Əgər Q'ONÇux amdari tağala yaq'axun
irəzinesa,
Şot'o iz tağala yaq'a q'orişebon.

24 Me amdar lamanaldayin tene biton,

Şot'aynak' ki, Q'ONČuĞon şot'ay kulaxun
bineq'on.

²⁵ Bez cəyilluğaxun həysət'inəl şirik',
Bezi me q'oja vədinə düzgün amdari t'öǝx
boşesuna,

İz əyloğoy şumeynak' dilənçiluğbsuna tez ak'e.

²⁶ Şot'in həmişə kulqayluğene borc tast'a,

İz əyloğoxun xeyir-bərəkətə eysa.

²⁷ Şər əşləxun əxilbaki saat'luğba ki,
Vi ömür boxoy bakane.

²⁸ Q'ONČuĞon düzgünluğə çuresa,

Şot'aynak'al sal sa vədə İçu q'ulluğbalt'u tene
boson.

Şot'in düzgün amdarxo həmişə q'orişi efale,
Haq'suzluğbalxo isə nəşilluğən əfçibale.

²⁹ Düzgün amdarxon ölkinə mülk haq'alt'un,
Şot'oğon ölkinə həmişəluğ məşk'ən sakalt'un.

³⁰ Düzgün amdari jomoxun müdrək əyitmuxə
c'eysa,

İz muzen haq' əyite nex.

³¹ Şot'aynak' ki, iz Buxaçuğoy k'anun iz
ük'est'ane,

İz tural tene lamanst'a.

³² Haq'suzluğbalt'in düzgün amdara
irizləyinşəbsa,

Şot'o bəşpəşynak' yaq'e qəvəsa.

33 Ama Q'ONčuĞon düzgün amdara
haq'suzluğbalt'uxun q'orişebon,
Şot'ay çoyel əfçidən çurpi pis q'ərar
tadesunaxun enefon.

34 Q'ONčuĞo umudbaka, Şot'ay yaq'en taki,
Şot'inal va əqevk'i me ölkinə mülk tadale,
Haq'suzluğbalxoy əfçibaksunal ak'alnu.

35 Sa haq'suzluğbala zalım amdarez ak'ey,
Şo barlu oçala tum duği alloy xod k'inək' əqesay.

36 Ama şo əfçinebaki, iz gaal ams'ine mandi,
Şot'o gelez qəvəşi, tez bəğəbi.

37 Ük' təmizt'oğoy loxol bəğa,
Vi pul düzgün bakalt'ay loxolq'an baki,
Şot'o görə ki, gələcəy serluğ çureğalt'oğoye.

38 Ama günaxkərxo bito əfçibakalt'un,
Haq'suzluğbalxoy axır tene bakal.

39 Düzgün amdarxoy çark'esun Q'ONčuĞoxune,
Şot'ot'un baç'an tarast'a şot'oğon.

40 Q'ONčuĞon şot'oğə köməyebəsa,
Şot'oğə haq'suzluğbalxoy kiyexun haq'i
çark'esest'a,
Şot'aynak' ki, Q'ONçuxə şot'oğoy umudi ga.

38

38-ci İvel məğ

Davidi Q'onçuğon içü eyex bast'eynak' bakala
İvel məğ.

¹ Ay Q'ONçux, hirsłəyinşəki za töhmətmaba,

Əcuğon biq'i za caza ma tada!

² Təq'eşene za Vi tərbi oxurxo,
Vi kiin tadala cazinen za biq'ene.

³ Vi əcuğaxun bez bədənə dirist' ga tene mande,
Bez günaxxo görə bez üq'enxoval azarine.

⁴ Bez taxsırxon za haq'layinşene,
Me yükə xork'ala zor tezax bu.

⁵ Bezi axmağluğaxun
Bezi yaroxal başaybakene.

⁶ Bez baç'an k'os'bakene, oçalane p'ap'sa,
Dirist' ği q'ubarbsunez tarane zu.

⁷ Bez bədən q'ızdırmin boş boneksa,
Bez loxol dirist' ga tene mande.

⁸ Halnuxun bitezu, mafarsuzzu.
Ük'e q'aç'axun ihıldayinşezbsa.

⁹ Ay Q'ONÇux, Hun avanu zu k'əz çuresa,
Bezi koruğxo Vaxun c'ap' tene.

¹⁰ Bez ük'ene kape, ene zor tezax bu,
Bez pulmuxal bayinq'bakene.

¹¹ Bez azara görə bez dost'urxon, çalxalxon za
bot'unşi,

Bez q'oomxo zaxun əxilt'un baki.

¹² Za bespsun çureğalt'oğon zaynak' tələt'un
laxsa,

Pisluğ bsun çureğalt'oğon za q'arğışt'unbsa,
Biyəbakamin bez loxol şərt'un bost'a.

¹³ Ama za kare gala laxi itezbaksa,
Lale gala laxi bez jomo tez əmbasa.

¹⁴ Zu hik'k'ala nu ibaksun,

Şuk'k'ali coğabal tast'un nu çureğala sa amdar
k'inək'zu.

¹⁵ Ay Q'ONČux, bez umud Vane mande, Vi yaq'az
bəğsa,

Ay Ala Arşi bez Buxačux, şot'oğoy coğaba Hun
tadalnu!

¹⁶ Xoyinşezbsa, ma barta bez hala ak'i
müqbakat'un,

Bez lamanst'una görə içoğo zaxun ala biq'at'un.

¹⁷ Zu ene bist'axzu,
Bez q'ač'urxo həmişə zaxune.

¹⁸ Bez günaxxo bez ozane exest'a,
Bez taxsırxo görəz əzyət zap'e zu.

¹⁹ Bez düşmənxo isə zorbat'un, hələ dirist't'un,
Nahaq' gala za nifrətbalxo gelebaket'un.

²⁰ Zu saat'luğezbsa - içan pislugt'unbsa,
Bezi saat'luğ bsuna pislug bsunent'un coğab
tast'a.

²¹ Ay Q'ONČux, za tək ma barta,
Ay bez Buxačux, zaxun əxil ma baka!

²² Ay Q'ončux, usum bez köməyə eki,
Bezi Çark'est'al Hunnu!

39

39-ci İvel məğ

Fark'alxoy kalo bakala Yedutuneynak' sameşi
Davidi İvel məğ.

¹ Za metərez pi: «Bez əyitmoğə fikir tadoz,
Bez jomoxun c'eğalt'oğon za günaxa bast'una
imkan tez tadal,

Pis amdarxoxun çə-çəyə eğət'an bez muza gir-boz».

² Ama bez muza efi vədine,
Lap şaat' şeye barada nu əyitk'ala vədineyal,
Dərde loxol dərde hari bezi.

³ T'e vədə bez ük'en za uksane burqi,
Fikirbi t'e ğinaz baft'i ki, ene za efes tez baki,
Bez jomo əmbi əyitk'alaz baki, metərez pi zu:

⁴ «Ay Q'ONÇUX, bezi me dünyəne sa q'onağ
baksuna,
Bisunaxun nu t'it'es baksuna ak'est'a za!
Barta me dünyəni t'əğə nu biq'i çurpes baksuna
q'amışakaz!»

⁵ Pula q'ic'p'i qayk'amin zap'k'ala ömüren usk'i
zaynak',
Vi həmişəluğ baksuni bəş hik'k'ale mo!
Sa muş k'inək'e hari c'ovaksa insani ömür, şo
həgigiyal hik'k'ale.

⁶ Tarak'ala xoji k'inək'e insan, q'erəz hik'k'al,
Ams'i galane çabalayınşbsa,
İz girbi var-dövlət şu mandale, şot'oval av-
abakala şey tene sal.

⁷ Ay Q'ONÇUX, ene şuxun k'əz yaq'bəğes bakon
zu?

Bez umudi ga saycə Hunnu!

⁸ Os'k'a taşa bez taxsırxo bit'ova.

Axmağxoynak' axşumi ga baksu ma barta.

⁹ Şip'ez çurpi zu, bez səsə tez c'evksa,
Axırı Vi tadi cazinaz zap'e zu.

¹⁰ Əxilba Vi kiin tadeğala cazina zaxun,

Porttezbasa zu, şot'ay bñhluğı oq'axun c'eyes tez
baksa.

¹¹ İz biq'i əşurxoy cazinan tast'a Hun amdara,
İz taxsırxo görə bakala əzyətə zapest'at'an
İz girbit'oğoy puçbaki taysunan ak'est'a Hun
şot'o.

İnsan həgigiyal hik'k'ale!

¹² Ay Q'ONÇux, bezi xoyinşa ibaka,
Bezi Va k'alpsuna coğabsuz ma efa,
Nu aksuna ma laxa bez neğ şipsuna.
Bez bavoğoxun-kalboğoxun avuzin tezu zu,
Me dünyəne sa q'onağ k'inək'ez hare zuval.

¹³ Bez loxol bəc'ük'eşi əcuğə bask'est'a, bez loxol
bəğa samal,
Barta t'e dünyəne tağamin bez çoyenal
axşumpeq'an.

40

40-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Zu Q'ONÇuğoz umudbaki yaq'bəği,
Şot'inal bez loxol bəneği, bez şivana inebaki.

² Şot'in za kurnuxun,
Oçalin oq'axune zapi c'evk'i.
Za şuk'k'ali kul nu p'ap'seynak' q'ayani loxole
laxi,

Bez tura laxala ganune ost'aarbi.

³ Təzə sa məğğə məğpest'i za,
Beşi Buxaçuğə tərifbala məğ.
İsə gelet'in Q'ONÇuğə çalxale,

Şot'o güvəyinşaki içeynak' umudi ga bale.

⁴ Q'ONČuĜo güvəyinşakalo he bəxt'əvəre!
Bəxt'əvəre içoğoxun irəzit'oğoxun sa yaq'en nu
tağalo,

Əfci şeymoğoy qoşt'an t'it'alt'oğoxu nu gərbakalo.

⁵ Ay bez Buxačux bakala Q'ONČux, Vi bit'oğoxun,
Vi yaynak' həzirbit'oğoxun əyitp'i çark'ala şey
tene -

Vallarik'o butene!

Hetərez Vi əşurxo bayanbes bakan?

Mani əyitmoğonez mot'oğox bitova ak'est'es
bakan?

⁶ Vi çureğalo nə q'urbanxo, nəəl payurxo tene
baki,

Zaxun nə bok'ospsuni q'urbanxo,

Nəəl günaxxo os'kseynak' bakala q'urbanxo ten
çureşi.

Zaxun bez ũmũğox qaypi Va ibaksunan çureşi
Hun!

⁷ Mot'o görəz pi: «Mone, ezsa zu,

Bezi barada şameşi k'inək' ezsa!

⁸ Vi çureğalt'oğox bex p'ap'espseynak'ez eysa,

Zaxune Vi k'anunxo, ay Buxačux». *

⁹ Vi düzgünluğox k'ə baksuna bayanezbi zu Va bul
k'os'bseynak' gireşi viçimoğoy bəş,

Mot'o bez boş tez efi, avanu Hun, ay Q'ONČux!

¹⁰ Bitot'ay pulaz qaypi, ak'esezdi Vast'a bakala
düzgünluğox,

* 40:8 40:6-8 Əbr. 10:5-7

Vi yaq'en tağalt'oğoy baç'ane çurpi şot'oğoy kul
boxost'una.
At'unk'i t'e gireşi viçimoğon Vast'a bakala nu
badalbakala çuresuna,
İçoğoy saat'a çureşi şot'oğoynak' ük'
bok'ospsuna.

11 Vi ük' bok'ospsuna zaxun kammaba, ay
Q'ONÇux!

Barta Vi nu badalbakala çuresunen q'a
bezi baç'ane çurpsunen za həmişə
q'orişeq'an!

12 Hər t'öğölxun sa bələne c'eyşa zaynak',
Bəloğoy kiyexun galpes tez baksa, t'ema gelene
şorox.

Bez taxsırxon za t'etəre haq'layınşe ki, bez pul-
muxə bayınq'baksa.

Ük' tene mande zast'a, bez biin popaxun gele
günaxzax bu bezi.

13 Ay Q'ONÇux, bez loxol bəğa, çark'est'a za,
Eki p'ap'a, za kul boxoda, ay Q'ONÇux.

14 Barta bez elmoğoy haq'sun çureğalorox ot'p'i
biyaburbakeq'at'un,

Barta bez pis ğina müqbakalorox çoməyin
qoşq'at'un qaybaki.

15 Barta bez loxol axşumpi k'əşinen
ak'est'alt'oğon

Sal içoğoy bula alabes maq'at'un baki!

16 Va qəvəğalorox isə barta müqbakeq'at'un,
Barta çoyenq'an axşumpi şot'oğoy,
Barta Hun şot'oğoy Vaxun eğala çark'esuna
ak'est'at'an

"Q'ONÇux kalane" pi içoğoy ük'q'an qayesi.

¹⁷ Zu isə gorox, fağır sa amdarzu,
Barta Q'onçuğon İz kula zaxun maq'an zapi.
Hunnu za çark'est'alo, za kul boxodalo, ay bez
Buxaçux!
Barta bez pul yaq'a maq'an mandi!

41

41-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Kəsibxoy ğina önek'alo he bəxt'əvəre!
Şo t'arnu baft'at'an Q'ONÇuğon şot'o kule box-
odon.

² Q'ONÇuğon şot'o q'orişi enefon,
Bəxt'əvərлуге еçon şot'aynak' t'e oçala,
Düşmənхoy kiyel bafst'a tene bark'on şot'o.

³ Azari bəşinəmə haq'seynak' elmuxe tadon şot'o
Q'ONÇuğon,
Bask'i ganuxun hayzevk'i turelebon şot'o.

⁴ Metərez afırıpi xoyinşp'i: «Ay Q'ONÇux, avazu,
günaxkərzu zu,
Za gorox eki, q'olayba za».

⁵ Mone, bez pisat'un çuresa bez düşmənхon,
"Mo hevaxt' p'uri tağale, iz s'i əfçibakale" pi
ğit'un bəq'əle.

⁶ Za lafst'a eğat'an bez çoye axşumalk'ayt'un,
İçoğoy ük' şəren buye:
Çomoxun c'eysun q'a bitot'ay t'öğöl bez pisə
əyitpsun sane baksa.

⁷ Jomoz baft'i zu şot'oğoy,

İçoğoy əş bez bač'anexun əyitpsune.

⁸ "İz sa tur gərəmzoğone,
Mandala tene, azaren sakene şot'o" next'un.

⁹ Lap bezi İša dost' k'inək' çalxiyo,
Bez ük'ə iz t'öğöl ams'ibiyo,
Bezi şuma kəyi bez loxolxun çaxp'i c'ovakiyone
baki. *

¹⁰ Ama Hun za gorox eki, ay Q'ONÇux!
Za turelba, barta mot'ay əvəzə şot'oğoxun
c'eğaz.

¹¹ Düşməni turin oq'a çaxçuxesi nu tağayız,
Bezi Vi piyes saat' ak'esuna avabakoz.

¹² Vi za kul boxost'una,
Bezi düzgün baksuna görə za q'orişi efsuna
avabakoz.
Vaxun eğala saat'luğen həmişəluğ müqt'ale za!

¹³ İsraili Buxačux bakala Q'ONÇuĞo alxışq'an
baki!
Nəyniyal, geyal, əyc'əl - həmişə alxışq'an baki!
Ammen! Ammen!

Girke p'əmci hissə: 42-72-ci İvel məğurxo.

42

42-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Goraxi
ğarmoğon şampi ögüd-nəsyət tadala İvel məğ.

* 41:9 41:9 Mat'. 14:20; Luk'. 22:21; İoan. 13:18

1 Marali turmoğon içü xe tağala ganu eçala
k'inək',

Bez ük'enal za Vaçe eşt'a, ay Buxaçux!

2 İz ük' xeneynak' bok'ala amdaren xe qəvəğala
k'inək'ez qəvəsa Va!

Dirist' bakala Buxaçuğoz qəvəsa!

Vi bakala gala hari Va bul k'os'bseynak' gız
bõq'əle!

3 Za hər dəfə "p'oy maya vi Buxaçux?" uk'at'an
Üşe-ğena önepi nəgen tapanez boşevk'i zu.

4 Axsibay c'ovakest'ala azuk'i aranexun c'ovaki
Vi İvel gala taysun bez eyex baft'at'an ük'e q'açe
bezi.

Amdarxon Va alxışp'at'an c'eğala müq səsurxoy
həsretəz zap'e.

5 Het'aynak'en xəxəyesa, ay bez ük'?

Het'aynak'en q'ubarbsa?

Buxaçuğost'a ak'a umudi ganu hun!

Vi Çark'est'al bakala, vi şükürbi İz s'iya alabala
Buxaçuğost'a!

6 Xəxəne bez ük',

Vane çuresa me İordan oçala,

Me Xermon q'a Mişar uk'ala buruxmoğ.

7 Şot'oğoxun barala xenen za haq'i taşala
k'inək'ez hisbsa za!

Bito Vi dalğoox, bito Vi ləpooxe hari bez belxun
c'ovaki.

8 Ğenaxun Q'ONÇUĞONE za İz nu badalbakala
çuresuna ak'est'a,

Üşemoğ isə Şot'o k'alpi afırıpsunen,

Za yəşəyiş tadi Buxaçuğoy s'iya alabala məğur
məğpsunenez c'ovakest'a zu.

⁹ Zaynak' sa q'aya bakala Buxaçuğoy metər uk'oz:
«Het'aynak'en za eyexun c'evk'i?

Het'aynak'en za düşməni turin oq'a tadi neğ
şıpest'i?»

¹⁰ Axşumi gaz bake düşmənxoynak',
Za hər dəfə "maya p'oy vi Buxaçu?" uk'at'an
Bez ük'e xançal badala k'inək'e baks.

¹¹ Het'aynak'en xəxəyesa, ay bez ük'?

Het'aynak'en q'ubarbsa?

Buxaçuğost'a ak'a umudi ganu hun!

Vi Çark'est'al bakala, vi şükürbi İz s'iya alabala
Buxaçuğost'a!

43

43-ci İvel məğ

¹ Ay Buxaçu, bezi me buxaçuxsuzt'oğoxun
bakala əslə Hun bəğa,

Bezi taxsırsuz baksuna çoyel c'evk'a.

Əfçiduğalxoxun q'a içoğoy ük' şəren buy
bakalt'oğoxun çark'est'a za!

² Bezi bač'an Hunnu, ay Buxaçu!

Het'aynak'en zaxun ço taradi?

Het'aynak' zu düşmənxoynak' axşumi ga baki
önək'a tarak'az?

³ Barta Vaxun eğala işiğen q'a

Vi seri əyitmoğonq'an za yaq' ak'est'i,

Barta za Vi İvel buruğoy taşeri Vi bakala
ganuq'at'un eçeri.

⁴ Zuval Buxaçuğoynak' q'urban eçala ganu,

Za müqt'ala, bez çoya axşumdala Buxaçuğoy
t'öğölez eğon.

Vaynak' arfa farpi Vi s'iyaz alabon,
Ay Buxačux, ay bez Buxačux!

⁵ Het'aynak'en xəxəyesa, ay bez ük'?
Het'aynak'en q'ubarbsa?
Buxaçuğost'a ak'a umudi ganu hun!
Vi Çark'est'al bakala, vi şükürbi İz s'iya alabala
Buxaçuğost'a!

44

44-ci İvel mǎğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Goraxi
ğarmoğon şampi ögüd-nəsyət tadala İvel mǎğ.

¹ Ay Buxačux, beş bavoğon exlətp'at'an
Beş ümüğonyan ibake Vi bit'oğoy barada,
Vi içoğoy kalboğoxunal bəş,
Hələ lap damna döörəst'ə bit'oğoy barada.

² Hetəren Hun q'erəz millətxo şəp'eşi
Beş bavoğoy eçeri me oçala arşest'i.
Hetəren t'e azuk'xoy ğina məyinbi,
Beş bavoğoy isə işığa c'evk'i.

³ Davabi tet'un haq'i şot'oğon me oçala,
Zor əşp'est'i tet'un içoğoy kiyel badi.
Vi kiin, Vi zorent'un haq'i!
Vi ük'e basksuna görə,
Şot'oğoxun Vi çuresuna nu kamsuna görət'un
başı arşes baki.

⁴ Ay Buxačux, Hunnu bez Padçağ,

Hunnu İak'ovi nəsiləxun davabalt'oğö
taşevk'est'alo!

⁵ Yan Vi köməyənən beşi düşmənxö şəp'esa,
Vi yax tadala zorenən beşi loxol eşeşit'oğö
çaxçuxp'es baksa.

⁶ Bezi döpt'i sakes baksuna tez güvəyinqaksa zu,
Bez q'ılinc tene bezi loxol eşalt'u sakalo.

⁷ Hunnu yax beş düşmənxoy kiyexun
çark'est'alo,

Yax nifrətp'alt'oğö biyaburbi ot'p'est'alo.

⁸ Beşi ği Buxaçuğö alxışpsunene c'ovaksa,
Vi s'iya alabalyan yan həmişə!

⁹ Ama, mone, yaxun çon taradi Hun,
Yanal biyaburbaki çoməyinyan mandi,
Düşməni loxol tağat'anal beş q'oşunaxun ten
baksa ene Hun.

¹⁰ Yax şot'oğöy bəş badi şəp'eşesendi,
Yax nifrətp'alt'oğon hari yax fūq't'unpi.

¹¹ Eğela canavari jomo tadala k'inək' yax
şot'oğöy jomon tadi Hun,

Millətxoy arane gərgərbaki tayanşi.

¹² Xene toyenen toydi Vi azuk'a,
Vi piyes sa köpilüğal teyan baki!

¹³ Q'onşığöynak' axşumi gayan bake,
Ot'exun beş bula alabes teyan baksa yan.

¹⁴ T'iyəmi azuk'xoy jomo k'əc'yansa,
K'əşinen ak'est'it'un axşume beş loxol.

¹⁵ Bask'i-hayzeri me biyaburçiluğ zaxune,
Oçal qıbakayin bazğon zu.

¹⁶ Za nifrətbala düşməni axşume bez ak'alo,
Bez loxol bosala əyitmuxe bez ibakalo.

17 Manu ki, Vi laxi k'anunxoxun teyan c'eysay
yan,

Vaxun gəçəsi irəzilüğa əməlyanbsay,
Ama p'urumal me əşure hari beş bel.

18 Vaxun beş ük' tene irapey,

Vi laxi yaq'axun teyan c'eysay yan,

19 Ama Hun p'urumal oçalen sanbi yax.

Beş k'ojurxo xarabınan c'urevk'i,

Zülmət bayinq'luğenen bəc'ürpi Hun yax.

20 Yəni yan beş Buxaçuğoxun çə taradi bakiyaniy,
Kula alabi q'erəz buxaçuğə k'alpi bakiyaniy,

21 Bitot'oğoy ük'e boş bakalt'oğə ak'ala
Buxaçuğoxun c'ap' manedoy ki mo?

22 Yan Vi laxi yaq'en taysuna görə beşi el-
moğot'un haq'sun çuresa hər gi,

Şameseynak' bakala sa eğeli loxol bəğala
k'inək't'un bəğsa beş loxol! *

23 Ay Q'ONÇux, het'aynak'en şip' çurpe?

Hayza, Vi şu baksuna ak'est'a!

Vi kula yaxun ma zapa həmişəluğ.

24 Het'aynak'en yaxun Vi çoya taradi?

Het'aynak'en beş dərdə q'a əzyətxo nu aksuna
laxi?

25 Oçalen sayanbaki yan,

Bula alabi hayzes teyan bakon ene.

26 Hayza, kul biq'a yax!

Vi nu badalbakala çuresuna ak'est'i yax
çark'est'a!

* 44:22 44:22 Rim. 8:36

45

45-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Goraxi ğarmoğoy
 "Gěşe vard k'inək' gözəl bakala irəzilüğ" uk'ala
 faren məğğəgala İvel məğ.

Lašk'oyi məğ

¹ Bez ük' saat' əyitmoğon buye,

Padçağeynak'ez məğğə!

Bez jomoxun c'əgala məğ

Başarağlu şairi q'ələməxun c'əgala şeir k'inək'e!

² Vi loxol bəğat'an amdari ük'e qayesa, ay
 padçağ,

Vi jomoxun uç'e barst'a,

Buxaçuğoy xeyir-bərəkət həmişəluğ içuxun
 bakalonu hun!

³ Ext'a vi q'ılınca, vi bİYex ğaçp'a, ay q'oççağ!

Vi zora, vi kalaluğa ak'est'a!

⁴ Vi ěken taşı davogo taşa, barta vi kala s'i
 t'ap'eşeq'an!

Fağırxoy tərəf baki düzgünluği q'a düzgün di-
 vanbsuni k'ə baksuna ak'est'a,

Şot'o görə ki, Vi kiyexun nu ayeğala əş tene bu!

⁵ Barta vi şiş oxurxo taşı düşməni ük'eq'an
 t'əq'esi,

Barta azuk'xo vi turin oq'aq'at'un biti.

⁶ Buxaçuğon va tadi taxt' İz taxt'allarik'
 həmişəluğə,

Düzgünluğen efale vi padçağluğa.

⁷ Hun düzgünluğan c'ək'p'i, pisluga isə
 nifrətenbi.

Kot'aynak'al, Buxaçuğon, vi bakala Buxaçuğon,
Va kala müqluğen c'ək'p'i

T'iyəmint'oğoxun bitot'oğoxun üst'üne bi. *

⁸ Vi paltaraxun mirrinen, aloyen saal k'assinen
tadala şaat' adurxone adesa,
File üq'enen bəzəyinşəki sarayxoy boşe müqst'a
va
Arfinaxun c'eğala səsen.

⁹ Padçağxoy xuyərmuxe bu vi çuux baksuni
hörmətə layiğ bakalt'oğoy arane,
Vi yön tərəf çuux-padçağ bakseynak'
c'ək'əsiyone arşe,
Ən şaat' q'ızılxo laxine arşe vi t'öğöl.

¹⁰ İbaka, ay xuyər, uk'alt'oğə yönbəri ümüxlaxa!
Vi azuk'a, vi bavay k'oja ene eyexun c'evk'a,

¹¹ Padçağı əyiten taki, şone vi q'onçux!
Barta vi gözəlluğa ak'i va samalal gelec'an
çureşi.

¹² Sur oçalaxun bakalt'oğon vaynak' payurxo
eçalt'un,
Azuk'xoy ən dövlətluyorox vi piyes şaat' ak'esun
çureğalt'un.

¹³ Mone, padçağı xuyər tamtarağen,
İz loxol q'ızılən bəzəyinşəki paltaren sarayane
baysa!

¹⁴ Gözəl naxışxo laxəsi paltarin boşe eysa şo
padçağı t'öğöl,
İçu köməybala xuyərmuxal iz baç'anexunt'un
baysa!

* 45:7 45:6-7 Əbr. 1:8-9

¹⁵ Axşumen, qay ük'ent'un tur çaxe
Padçağı saraya şot'oğon!

¹⁶ Vi bavoğoxun mandi taxt'a vi ğarmux arsale,
ay padçağ!

Me oçala kalaluğbal laxalnu hun şot'oğo.

¹⁷ Vi s'i vaxun oşa eğala nəsilxoy jomoxunal tene
bital,

Millətxon me məğə məğpi vi s'iya alabalt'un
həmişə!

46

46-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Goraxi ğarmoğoy
Alamot'en * məğəğala İvel məğ.

¹ Beş baç'an, yax zor tadalone Buxaçux,
T'ar ğine beş kiyexun biq'alone Şo.

² Mot'o görəl q'iteyanbsa yan!

Oçal jik'eğayin,

Buruxmux şareşi dənizi tume barayin,

³ Xeyur əqeşi buruxmoğoz iz ganuxunal galdayin,
Yaynak' q'i butene!

⁴ Tağala oqure c'ovaksa Buxaçuğoy şəhərexun, †
Müqluğə eşt'a Ala Arşit'ay məsk'ən saki ganu.

⁵ Buxaçuğon İçeynak' k'oj bi şəhər tene galk'on
iz ganuxun,

İşiğ bitat'an şot'ay loxole İz pul!

* **46: 46:0** - Me əyit həysə əštenesa, şot'o görəl şot'ay k'ə
upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo sa et't'əci
s'i nəəl fare sa yöne. † **46:4 46:4** Buxaçuğoy şəhər - Yerusəlim

6 Millətxone vəlvəlinə badon,
Padçağlğxone çökt'est'on,
Dünyəni səsəne bot'on Buxaçuğoxun c'eğala
səsen!

7 Q'oşuniQ'ONÇux yaxune,
İak'ovi Buxačux beş bač'ane.

8 Ekinan, Q'ONÇuğoy bi əşurxo bəğanan,
Oçali çoyexun əfçibit'oğə ak'anan.

9 Dünyəni sa belxun başı t'e belxune c'eri:
Davoğone efi Şot'in,
Xişt'ik'xo q'a oxurxone xoxp'i şipi,
Davın arabəğone bəc'ük't'i.

10 "Bəsp'anan, Zuzu Buxačux!
Bez s'i t'ap'eğale azuk'xoy boş,
Zuzu me dünyəni kalo" nexə.

11 Q'oşuniQ'ONÇux yaxune!
İak'ovi Buxačux beş bač'ane!

47

47-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Goraxi ğarmoğoy
İvel məğ.

1 Ay bütüm azuk'xo, çəpibanan,
Mıq səsen Buxaçuğə alxışp'anan!

2 Şot'aynak' ki, şuk'k'alən Şot'ay sa əyitə p'ə bes
nu bakalone Q'ONÇux,Ala Arşiyone,
Dirist' dünyəni kala Padçağə Şo.

3 Azuk'xone beş bəş eçeri bač'an k'os'best'i
Şot'in,

Millətxone beş turin oq'a saki.

⁴ İz çureğala İak'ovi piin işiğ bakala oçala İçine
c'ək'p'i,
Şot'o yax tadi həmişəluğ beşine bi.

⁵ Mone, mûq səsüre c'eysa Buxačux eşeğat'an,
Şeyp'urt'un fare Q'ONČux İz ganuxun galk'at'an.

⁶ Məğpanan! Buxaçuğə tərifləyinşala məğur
məğpanan!
Məğpanan! Beşi Padçağa tərifləyinşala məğur
məğpanan!

⁷ Şot'aynak' ki, dirist' dünyəni padçağə Buxačux,
Məğurxoy ən saat't'u məğpanan Şot'aynak'!

⁸ Bito azuk'xoy padçağ bakalone Buxačux,
İz İvel taxt'a arşiyone Şo!

⁹ Bito azuk'xoy kaloroxe giresa Avrahami
Buxaçuğoy bel,
Şot'ay kiyelt'un me dünyəni kalaluğbalxo,
Bitot'uxun üst'üne Buxačux!

48

48-ci İvel məğ

Goraxi garmoğoy İvel məğ.

¹ Q'ONČux kalane.

Şot'ay s'iya duği məğurt'un məğə Buxaçuğoy
şəhəre,

Şot'ay s'iyat'un alabsa İz İvel buruğə.

² İz alloyluğen içü gözəlluğ tadala Sion buruğə,*

* **48:2 48:2** Yerusəlim şəhər me buruğoy loxole. Buxaçuğoy
xramal Yerusəlim şəhəreney.

Dirist' dünyəneynak' müqluğ eçala,
Şafon † burux k'inək' gözəl, kala Padçaği
məsk'ən bakala t'e şəhərə!

³ Q'alane Buxačux t'e şəhəreynak',
Sa q'orişal k'inək't'un aksa şot'o t'e ganu İša
bitalt'oğon.

⁴ Mone, padçağxon içoğoy q'oşunxot'un girbi,
Şot'ay loxol tayseynak't'un c'eri şorox.

⁵ Ama hari ak'at'an vəlvəlinət'un baft'i,
İçoğ q'iyen haq'i qoşt'un qaybaki.

⁶ Əyel eçala çuğon zap'k'ala koruğat'un zapi,
Pulan haq'i Hun şot'oğoy.

⁷ Bəğ c'eğala tərəfəxun eğala muşen iz bəş
c'eğala kala gəminə şarpi şik'ala k'inək',
Hunal şot'oğon oçalen sa bi.

⁸ Beşi ibakit'oğoy düz baksuna beş piinyan ak'i:
Beşi Buxaçuğoy şəhəri,
Bitova Başarbala Q'ONČuğoy şəhəri binorina
Buxaçuğon həmişəluğə laxə.

⁹ Vi nu badalbakala çuresunayan aksa
Vi xrama bağat'an, ay Buxačux!

¹⁰ Dünyəni t'e bele t'ap'esa Vi s'i,
Jomo muz bakalt'in Vi kalaluğaxune əyite,
Düzgün divanbsunast'ane Vi zor, ay Buxačux!

¹¹ Sion buruxə müqbaksa,
İudeyina bakalt'oğoy ük'e qayesa Vi düzgünluğa
ak'i!

¹² Sioni hərrəmine fırıpi şot'o bəğanan,

† 48:2 48:2 Şafon kənanluğoynak' ən İvel buruxə hesabbaksay.

Şot'ay q'aloğo bōq'əlpanan,

¹³ İz bariğoy ost'aarluğa,

Düşməni İša nu bites bakala me ganu fikir tadi
ef eyex efanan.

Eyex efanan ki, vəxun oşa eğala nəsileynak'
exlətp'es bakanan.

¹⁴ Axırı me Buxačux yaynak' həmişəluğ bakala
Buxačuxe.

Axıral şirik' yaxun baki

Yax yaq' ak'est'alone!

49

49-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Goraxi garmogoy
İvel məğ.

¹ Ümüxlaxanan bez uk'alt'oğ, ay bito azuk'xo,
İbakanan, ay me dünyəne yəşəyinşalorox!

² S'ila bakalt'inal, nu bakalt'inal,
Kəsibenal, varlunenal iz ümüxxo qaypeq'an!

³ Müdrik əyitmux uk'oz vəx,
Bez ük'exun mani fikirxoy c'ovaksuna vəx
p'ap'esp'oz.

⁴ Məsəloğ ümüxlaxi şot'oğoy k'ə upsuna
q'amışakoz,
Oşal me müdrikluğa eçeri faren ef məxinə laxoz.

⁵ T'ar ğinaxun,
Bez hərrəmine bakala pislüğən buy
əfçiduğalxoxun het'aynak' q'ıboz?

⁶ İçoğoy var-dövlətə güvəyinşakalt'oğoy,
Girbit'oğ bitot'ay piye badi
fərəxləyinşakalt'oğoy het'uxun zap'eğoz?

7 Elmoğə toyen haq'ala şey tene,
Buxaçuğoxun təngə tadi ext'es bakala şey tene
elmux.

8 Şot'o görə ki, tene bu şot'ay toy,
İnsani kiyexun ayeğala şey tene mo.

9 Şuva həmişəluğ me dünyəne yəşəyinşalo?
Bito p'uri oçali oq'ane taysa!

10 Bitot'in aneksa: nə müdrik bakalt'ine me
dünəni t'öğə biq'i çurpes bake,
Nəəl axmağen q'a q'ammazen.
Bito p'uri tanesa, içoğoy girbiyoroxal q'ert'une
manst'a.

11 İçoğoy pul boteneşt'a,
Oçalxot'un exst'a ki, içoğoxun oşa eğala
nəsileynak' efalt'un.
Ama mone, gərəmzoğə bakala sa p'at'ar oçale
içoğə mandalo!

12 Hətər s'iye q'onçux bakalnu baka,
T'e çölə tarak'ala heyvanaxun sa fərg tene bu
insani!
Bitot'ay axır bisune!

13 Mone içü güvəyinşakalt'oğoy q'a şot'oğollarik'
bakalt'oğoy me dünyəne tağala yaq'e axır!
Ama maya? Pula q'ic'p'i tağamin mot'o tet'un
q'amışaksa!

14 Sürünen iz bula k'os'bi tağala k'inək' tağalt'un
şorox t'e dünyəne,
Bisun iç şot'oğoynak' yaq' ak'est'ala çoban
bakale!
P'uri oçalin oq'a tağalt'un, başaybaki
əfçibakalt'un t'iya!

Pula qayk'at'an isə düzgünt'oğoy döör eğale.

¹⁵ Zaal p'uri oçalin oq'a taysa tene bark'al
Buxaçuğon.

İz t'öğöl ext'ale za Şot'in!

¹⁶ Dövlətlut'ay hik'k'ala tamaxmaba,
S'iye q'onçux bakalt'oğoy hörməti avuzbaksuna
ak'i paxılluğmaba.

¹⁷ Şot'o görə ki, hələ şuk'k'alən içuxun hik'k'al
taşeri tene me dünyənexun,

Nəəl s'iya biq'i çurk'ala şey tene.

¹⁸ İz pul qay vədine bəxt'əvərə hesabbsa içü,
Axırı amdari əşurxo saat' tağat'an bitot'aynak'
piin işiğə!

¹⁹ Ama tene ava ki, bito p'uri tağamine,
Pula q'ic'p'i t'e dünyəne, iz bavoğoy t'öğöl
tağamin!

²⁰ Hətər s'iye q'onçux bakalnu baka,
Müdrıkluğ nu bakala insani çölə tarak'ala hey-
vanaxun sa fərg tene bu!

Bitot'ay axır bisune!

50

50-ci İvel məğ

Asafi İvel məğ.

¹ Mone, Bitova Başarbala Buxaçuğon,
Q'ONÇUĞON İz əyitə upseynak' azuk'xone
k'ale,

Dünyəni sa belxun t'e soğə bel şirik' k'ə azuk'
bunesa k'alpi girebsa.

2 Sionaxune * Şot'in yaynak' İz işiğ sakala
kalaluğa ak'est'a,

İzi gözəlluğaxun ene şuk'k'alast'a nu bakala
Sionaxun!

3 Enesa beş Buxaçux, ama şip' çurpseynak' tene
eysa!

Bok'osp'i şik'ala arux k'inək',

Əqeşi tufan k'inək'e eysa!

4 Göyurxo q'a oçala k'alpi

Şot'oğoy bəş İz azuk'ane divanbsa Şot'in.

5 "Girbanan Bez yaq'en tağalt'oğö bitova,

Q'urban şampi Zaxun irəziluğğa çeşit'oğö Bez
t'öğöl eçanan" nexə.

6 Mone, göyurxonal at'unksa Buxaçuğoy divanb-
sunı k'ə baksuna,

Şot'ay düzgünluğat'un car saksa şot'oğon!

7 "İbaka, ay Bez azuk', Zuz əyite!

Mone, vi taxsırkər baksuna çöyöl c'evk'alo bakoç,
ay israilluyox,

Şot'o görə ki, Buxaçuxzu, vi Buxaçux Zuzu.

8 Ef taxsırxo q'urban eşt'unxost'a tez ak'al,

Bok'ospsuni q'urbanxon Za irəzibsaxun tez əyite
həysə Zu.

9 Ef ağılxo bakala öküzxoxun,

Sürünə bakala keçigoxun tez əyite.

10 Axırı c'ələyə bakala bito heyvanxo,

Hazarxon buruxmoğö bakala sürüyox İzi
Bakalt'aynak' mo hik'k'ale!

* 50:2 50:2 *Sion* - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

11 Buruxmoğo bakala bito q'uşurxoz soğo-soğo
çalxsa,

Çöle bakala heyvanxoy bitone Bez kiin oq'a.

12 Zu busa bakayız va pi k'ə booz?

Dünyəl, dünyəne bakaloroxal Bezi baksunen va
het'u görə uk'az?

13 Zu nə öküzi yeq' ukalo tezu,
Nəəl keçin p'i üğəlo."

14 Buxaçuğo şükürbsun bakale vi Şot'aynak'
eçala q'urban,

Vi niyətp'i tadi əyiti loxol çurpsuna ak'est'a Ala
Arşit'u!

15 "Vi t'ar ğine Za k'alpa, Zuval va çark'est'oz,
Metər, Bez s'iya alabalo bakalnu hun."

16 Buxaçuğon pist'oğo metər uk'ale:

"Hun mani çoyenen Bez k'anunxoxun əyitp'es
baksa?

Bezi azuk'axun ğaçeşi irəziluğa hetəren vi muzel
eçes baksa?

17 Bezi tadi nəsyətxo nifrətenbsa hun,

Bezi piyorox vi sa ümüğoxun başi t'e soğo
ümüğoxun c'enesa.

18 Sa oğri ak'ala bakayin gərenbaksa şot'o,

Yaq'nuxun c'erit'oğoxun dost'luğenbsa.

19 Vi jomoxun şərə barst'a,

Muzexun əfçi əyitmuxə c'eysa.

20 Vi viçey çoyelen çure əfçidən hun,

Sa nanay tapanexun c'eri doğma viçey loxol
şəren bost'a!

21 Hun me əşurxo biq'at'an

Bezi şip' çurpsunaxun t'etören q'amışaki ki,
 Zuval vallarik'zu.
 Ama təə! Mone, vi hetər baksuna çoyel c'evk'oz,
 Vi taxsırxo bitova c'epi şik'oz!

²² Mone, bito me pit'oğə ef eyex efanan, ay
 Buxaçuğə eyexun c'evk'iyorox!
 Tene, vəx k'ot'or-k'ot'or booz,
 Şuk'k'alən vəx bez kiyexun haq'esal tene bakal.
²³ Buxaçuğə şükürbsune efi Za çalxsuna
 ak'est'ala q'urban,
 Düz yaq'en tağalt'in Zaxun eğala çark'esuna
 ak'ale!"

51

51-ci İvel məğ

Məğk'alxoy kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.
 Davidi günax əsp'est'i Bat'-Şevaxun
 İşaluğbit'uxun oşa xavareçal Nat'ani iz t'öğöl
 eğat'an şampi məğ. *

¹ Vi nu badalbakala çuresuna ak'est'i za
 bağışlayınşa, ay Buxaçux!
 Vi ük' bok'ospsuna zaxun kammaba, bez
 günaxxo silba!

² Bito bez taxsırxo os'k'a taşə,
 Za bezi günaxaxun təmizba.

³ Vi əyitəxun c'eyxuna avazu,
 Əsp'est'i günaxi bñhiluğal q'amışzu.

⁴ Vi bəşzu günaxkər, Vi k'anunxoxun c'eriz günax
 əsp'est'i,

* 51: 51:0 2 Şam. 11:1-12:14

Vi piyes pis ak'eğala əşez biq'i zu.

Şot'o görəl haq' galan divanbsa,

Düzgün q'ərar c'evk'alonu Hun!

⁵ Axırı zu nanaxun bakat'an ene günaxkərzuy,
Hələ nanay tapane bakat'an bez günax zaxuney.

⁶ Ama Hun düzgünluğen qəvəsa amdarast'a,
Me müdrikluğaxun bez ük'eyal laxa Hun.

⁷ Za issop'en † təmizba, barta bez günaxxoxun
təmiz bakaz,

Za os'k'a, lap ijaxunal mas'i bakaz.

⁸ Za müqt'a, bez çoya axşumda,
Barta Vi xəxəpi ük' qayəseq'an.

⁹ Bez günaxxo bağışlayınşa,
Bito bez taxsırxo os'k'a taşa.

¹⁰ Ay Buxačux, za təmiz ük' tada,
Za təzələyinşa, barta Vi yaq'en tağaz.

¹¹ Za Vaxun əxilmaba,

Vi tadi İvel Urufa zaxun ma ext'a.

¹² Vaxun eğala çark'esuni müqluğa za qayda,
Za Vi əyiten tağala ba.

¹³ T'e vədə Vi əyitəxun c'eğalt'oğə Vi yaq'en
taysuna zomboz,
Günaxkərxoval Vaç qaybakalt'un.

¹⁴ Ay Buxačux, ay za çark'est'es bakala Buxačux,
Bez kiyel bakala p'iya os'k'a,
Barta bez muzen Vi düzgünluğaxunq'an əyitp'i.

† 51:7 51:7 İssop' uk'ala oyen ext'i çəçədala İvel xe nəəl ki p'i
het'u laft'ayin şə təmizbaki günaxxoxun os'eşine hesabaksay.
Bəğa: C'ey. 12:22; Lev. 14:1-7; Ams'i oç. 19:1-6; 16-19

- 15 Bez muza qaypa, ay Q'onçux,
Barta bez jomoxun Vaynak' tərəfq'an bari.
- 16 Vi zaxun çureğalo q'urban eşt'un bakiyniy,
ezçoy,
Ama bok'ospsuni q'urbanen irəzibala şey tene
Va!
- 17 Va çalxsun, Vi çureğalt'oğö bsun - mone əsil
q'urban!
Mot'o q'amişaki q'abulbalt'u Hun Vaxun
əxiltənbon, ay Buxačux.
- 18 Vi ük' bok'ospsuna ak'est'i Sioneynak' ‡
şaat'luğ ba,
Yerusalimi hərrəmine bakala q'alina təzədən
biq'a.
- 19 T'e vədə bütüm me eçala q'urbanxon Va
irəzibale,
Dirist' bok'ospseynak' şameğala q'urbanxo Vi
piyes saat' ak'eğale,
T'e vədə Vi q'urban eçala gala arak'xoval
eçalt'un.

52

52-ci İvel məğ

Fark'alxoy kalat'aynak'. Davidi ögüd-nəsyət
tadala İvel məğ.
Edomlu Doegen taşi Şaula "David Aximelek'i
k'oyane" pi xavar tadt'uxun oşa şameşi İvel
məğ. *

‡ 51:18 51:18 Sion - Yerusalim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusalima tadeşi s'iyurxoxun soğoney. * 52: 52:0
1 Şam. 21-22

1 Va zorba hesabbi pislugbsunaxunen
fərəxləyinşaksa, ay q'oççağ?

Buxaçuğoy nu badalbakala çuresun həmişə za-
xune!

2 Əfçibaksune eşt'a amdarxoynak' vi muzen,
Bic'luğ əşp'est'i ğayin me k'inək' k'as'p'i šinne.

3 Şaat'a barti pisən c'ək'e,
Düz əyiti təə, əfçin q'onçuxnu.

4 Bisun eçala əyitmuxe c'eysa vi jomoxun,
Əfçiduğalnu hun!

5 Ama Buxaçuğon va t'etər sakale ki, vi bula
alabes ten bakal hun.

Va vi k'ojaxun bale,
Vi tuma əfçibale me dünyənexun Şot'in.

6 Düzgünt'oğonal mot'o ak'i Buxaçuğoy kalaluği
bəş bul k'os'balt'un,

Vi loxol isə axşumpi metər uk'alt'un:

7 «Buxaçuğə bač'an tarast'uni gala iz var-dövlətə
umudbakalt'ay,

T'iyəmint'oğə əfçibi q'azayinşit'oğoy axır metərə
baksa!»

8 Zu isə Buxaçuğə işazu,

Veçələyinşala sa zeytuni xod k'inək'zu Şot'ay
bakala gala.

Şot'ay nu badalbakala çuresunaz umudbaksa zu
həmişə.

9 Va vėbakalt'oğoy bəş Vi bit'oğə bez muzel eçeri
Va həmişə şükürboz,

Va umud bakoç, şot'o görə ki, Hun şaat'
bakalonu!

53

*53-ci İvel məğ**(İvel məğ. 14)*

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. "Maxalat" uk'ala faren məğğəğala Davidi ögüd-nəsyət tadala İvel məğ.

¹ Axmağxon içoğoy ük'e boş "Buxačux butene" next'un.

Düz yaq'axun c'eret'un, pis əşurxoy qoşt'ant'un taysa şorox;

Şaat' əş biq'al butene.

² Buxaçuğonal göynuxun amdarxoy loxole bəğsa,

Bəneğsa bəyn şot'oğoy boş müdrik baki İçu qəvəğalo bune?

³ Bitot'in Buxaçuğoxun çoya taradene,
Sa tanal bakayin şaat' əş biq'al tene mande.

⁴ Hevaxt' haq'ullayinşakalt'un me pis əş biq'alxo?

Bezi azuk'a saki ukalxo,

İçoğoy t'arnu p'ap'alo Buxačux baksuna nu q'amışakalxo?

⁵ Ama mone, q'iyen haq'ene şot'oğoy,

İçoğoy pula haq'ala sa q'iyen!

Buxaçuğon izt'oğoy loxol əqəsit'oğoy üq'enxone xoxp'i,

Biyaburebi şot'oğoy,

Şot'o görə ki, taradene şot'oğoxun İz çoya!

6 Ay İsrailəynak' Sionaxun * eğala çark'esun,
 mayanu?!
 Eki qayda Buxaçuğoy azuk'eynak' t'e bəxt'əvər
 ğimxo!
 Barta İak'ovi nəsilən müqluğq'an c'ovakest'i,
 Barta israilluğoy çoyen axşumpeq'an!

54

54-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Simlə ət't'əcxoy
 faren məğğəğala Davidi ögüd-nəsyət tadala İvel
 məğ.

Zifluğon hari Şaula "David beşi şəhərene
 c'ap'baksa" pit'uxun oşa şameşi İvel məğ. *

1 Ay Buxaçu, Vi şu baksuna ak'est'i za
 çark'est'a,

Bezi taxsırsuz baksuna Vi kiin c'evk'a çoyel!

2 Bezi afırına ibaka,

Bezi Va k'alpsuna coğabsuz ma efa, ay Buxaçu!

3 Mone, buxaçuxsuzorox bez loxolt'un əqesa,
 Bespsunt'un çuresa za me zalımxon!

Buxaçuğon nu çalxaloroxe şorox!

4 Ama avazu, Buxaçuğon za tək tene bare,
 Zaynak' baç'an bakalone Q'ONÇux!

5 Bez düşmənxoy pis əməlxo qaydi içoğoy bel
 şik'ale şot'in,

İz tadi əyiti loxol çurpi əfçibale şot'oğoy!

* 53:6 53:6 Sion - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
 görəl Sion Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun soğoney. * 54: 54:0

1 Şam. 23:19-28; 26:1-2

⁶ Bez ük'exun Vaynak' q'urban eşt'un c'ovakale,
ay Q'ONČux!

Vi s'iya, Vi t'e gözəl s'iya alaboz zu!

⁷ Bez bel eğala bəloğoxunen çark'est'i za Hun,
Bez düşmənxoy biti çaxçuxesunan ak'est'i za!

55

55-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Simlə ət't'əcxoy
faren məğğəgala Davidi ögüd-nəsyət tadala İvel
məğ.

¹ Ay Buxaçux, bez afırına ibaka,
Bez xoyinşa nu ibaksuna ma laxa,

² Bezi Va k'alpsuna coğab tada!
Fikiren haq'ene za, q'ic'eşi manest'a zu

³ Bez düşmənxoy səsə ibakat'an,
Zalımxon za koruğ tadat'an!
Bələt'un baki şorox zaynak',
Əcuğləyinşəki bez loxolt'un əqesa!

⁴ Bez ük' c'ap'ebaksa,
Bisuni q'iyene haq'e za.

⁵ Bula biq'i t'it'ala vəlvəlinaz baft'e,
T'ut'ultinene haq'e za.

⁶ Həysə t'etərzu ki, nexzu göyərçin baki purpi
tağaz,

Sa şip' ga bəğğəbi irəət nəfəs haq'az!

⁷ Çara bakayin bez bula haq'i əxil sa ams'i oçalaz
tağon,

T'iyaz yəşəyinşon!

⁸ Nexzu amdari sa c'ap'bakala ga bakane,

Muşe q'a tufani iſalayıñşaksuna ak'ala k'inək'
t'it'eri c'ap'bakes bakane!

⁹ Gərgürçiluğ saka me pist'oğoy arane, ay
Q'ončux,

Barta suna maq'at'un q'amişaki!

T'iyəmint'ay loxol kul alabsunaxun q'a davab-
sunaxun başq'a sa şey tez aksa me şəhərə
zu!

¹⁰ Üşe-ğena amdari pulat'un c'eye şot'oğon,

Şəhərə q'orişala barine bake pislug q'a şər.

¹¹ K'as'esuni, əfçin q'a fırlıdağın mese bake me
şəhəri küçəmux!

¹² Düşməni pis əyitə porttezsba,

Za nu çureğalt'ay bez loxol alaxun oq'a bəğsunal
q'uc'ezne zu,

¹³ Ama hari va p'ap'at'an tez baksa!

Axırı hun bezi iſonu,

Bezi dost'nu, zaynak' viçi k'inək' bakalonu!

¹⁴ Beş ük'əyan ams'ipsay yan sunay t'öğöl,

Sagala xramayan taysay camaati boş!

¹⁵ Barta bez düşmənxoynak' bisunq'an hari,

Barta şorox dirist'-dirist' gərəməzəluğq'at'un
baki!

İçoğoy ük' şəren,

K'ojurxo pislugən buy bakaloroxe şorox!

¹⁶ Zu isə Buxaçuğo k'alk'oz,

Q'ONČUĞONAL za çark'est'ale.

¹⁷ Savaxt'an, berezərə, biyəsin -

Üşe-ğena çökt'i, önek'a xoyinşezbsa zu,

İbakale za Şot'in!

18 Bez loxol eşeşi sa sürü düşmənəxun davina
c'eğat'an

Bez belxun sa pop bist'al tene bark'al Şot'in!

19 İz padçağluğ həmişəluğ bakala Buxaçuğon,
T'e padçağluği nə burqesun, nə çarksun nu
bakala Buxaçuğon za ibakale!

İbakiyal şot'oğoy səsə bot'ale,
Şot'o görə ki, şorox badalbakalorox tene,
Buxaçuğoxun q'ıbsun tene bu şot'oğost'a!

20 İçeynak' viçi k'inək' bakalt'ay loxole alabi bez
dost'en iz kula,

Beşi "sunay baç'ane çurk'alyan" pi tadi əyiti
loxol tene çurpi şo.

21 Çoye axşumene, ama iz ük' şəren buye.
Muç'a-muç'ane əyite, ama izi hər əyit amdarane
lafst'a.

22 Vi əmnəbel bakala yükə Q'ONçuğo tapşurba
hun,

Şoval İç vi q'ayğina mandi vaynak' baç'an
bakale.*

Şot'in tene bark'on ki, düzgün bakalt'ay tur
lamandane!

23 Pist'oğoy axır butene, ay Buxaçux,

Gərəməzluğ balnu Hun şot'oğō!

P'i şik'alxon q'a əfçiduğalxon içoğoy ömürü qit'u
tet'un yəşəyınşal sal!

Ama bez umudi ga Hunnu!

* 55:22 55:22 1 P'y. 5:7

56

56-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. "Əxil məxluğa bakala göyərçin" uk'ala faren məğğəgala Davidi mikt'am.*

Filist'luğon Davida Gat' şəhərə biq'at'ane sameşe. †

¹ Ay Buxaçux, za gorox eki!

Bez bač'anexun baft'iyorox hari za p'ap'saxt'un, Üşe-ğena bez loxolt'un eysa, za saki çaxçuxpsunt'un çuresa.

² Bezi hər ğina məyint'unbsa şot'oğon, Za nu çureğalorox t'eq'ədərə ki, Bəq'əlpi çark'ala şey tene, ay ala arşi Buxaçux.

³ Za q'ıyen haq'ala vədinə Saycə Vaz umudbaksa zu.

⁴ Za tadi əyitə görə Va alxışp'i

Vaz bač'an tarast'a zu.

Umudi ganu Vast'a ak'i hik'k'alaxun tez q'ıbsa! Axırı Hun bakala gala insanen za k'ə bese bakon?

⁵ Üşe-ğena bez turin oq'axunt'un kaşe bez düşmənxon,

Bezi əyitməğə fırıdı za pislüğbsune içəğoy niyət.

⁶ C'əp'k'in giresi əyitə sat'unbsa, Za busmişi bespsunt'un çuresa!

⁷ Şot'oğoy me günaxa cazasuz ma efa,

Vi əcuğoy bəc'ük'esuni k'ə baksuna ak'est'a, ay Buxaçux.

* **56: 56:0** mikt'am- Me əyit həysə əştenesa. Şot'o görəl şot'ay k'ə upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo xoyinşa k'alpsuni sa yöne. † **56: 56:0** 1 Şam. 21:10-15; 27:1-4

Me azuk'xo Vi turin oq'a laxi çaxçuxp'a!

⁸ Bez dərdurxoy bitovan soğo-soğo ava Hun,

Bez piyexun bari hər k'at' neğan böq'əlpi.

Vi girke boşen şampi Hun şot'oğoy bitova!

⁹ Mone, Vaz köməyə k'ale zu,

Bez düşmənxonal q'ibi qoşt'un qaybaksa.

Buxaçuğoy zaxun baksuna metərez avabaksa zu!

¹⁰ İz tadi əyiti loxol çurk'ala Q'ONčuğoz
tərifləyinşbsa zu,

İz tadi əyiti loxol çurk'ala Buxaçuğoz
tərifləyinşbsa zu,

¹¹ Umudi ganu Buxaçuğost'a ak'i hik'k'alaxun tez
q'ıbsa!

Axırı insanen za k'ə bese bakon?

¹² Ay Buxaçux, Va tadi əyiti loxol çurk'oz zu,

Q'urbanxo eçeri Va şükürbsuna ak'est'oz.

¹³ Axırı Hun bez elmoğon çark'est'i,

Bez tur jəna lafst'a ten barti.

Za Buxaçuğon işiğ sakala me dünyəne
yəşəyinşbsunen q'ısmatbi.

57

57-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. "Za efa" uk'ala faren məğğəla mikt'am. *

Daviden Şauli kiyexun t'it'eri mağarina c'ap'bakat'an şampi məğ. †

¹ Gorox eki za, ay bez Buxačux, za gorox eki,

Vaz bač'an tarast'a, Vane bez umud!

Me bələ bez belxun tağamin

Vi q'ənədi oq'az zaynak' gabsa.

² Ala Arşit'uz k'ale zu,

Bez taxsırsuz baksuna çoyel c'evk'ala Buxaçuğoz k'ale!

³ Şot'inal za kul biq'ale göynuxun, za çark'est'ale,

Bez bač'anexun baft'it'oğə biyaburbale.

İz nu badalbakala çuresuna kamtenebal zaxun Buxaçuğon,

Za qı yaq'a tene efal Şot'in!

⁴ Şirurxoy arane,

Busabaki canavarxoy boş baft'i k'inək'zu həysə zu!

Şiş xişt'ik'xo, t'əq'əğala oxur k'inək'e uluxxo şot'oğoy,

Ğayin me k'inək'e bost'a muzen şot'oğoy.

⁵ Barta Vi kalaluğ ala bakala göynuxunal c'ovaki ak'eşeq'an,

* **57: 57:0** mikt'am- Me əyit həysə əštenesa, şot'o görəl şot'ay k'ə upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo xoyinşa k'alpsuni sa yöne. † **57: 57:0** 1 Şam. 22:1; 24:3

Barta dirist' oçali çoyel Vi s'iq'an t'ap'eşi, ay
Buxaçux!

⁶ Tələt'un laxi za biq'seynak' şot'oğon,
Dərdə baft'iyal çarasuzez mandi zu.
Bezi yaq'e loxol kurt'un kaşp'i,
Ama içant'un t'iya baft'i.

⁷ Vaxun arxayinzu, ay Buxaçux, t'ema arxayinzu
ki!

İvel məğur məğpi Vi s'iya alaboz zu!

⁸ Mone, həzirzu, bez boş bakalt'oğö upseynak'
məğk'oz!

Bəğ çərtk'amin hayzoz,
Arfa q'a tər farpi məğk'oz zu!

⁹ Ay Q'onçux, bito azuk'xo Va çalxest'i Vi s'iya
alaboz,

Bitö millətxoy boş Va tərifləyinşoz!

¹⁰ Şot'o görə ki, Vi nu badalbakala çuresun q'a
bez baç'ane çurpsun t'emane ki,

Göynul p'ap'i asoyxoxunal c'ovanek'sa!

¹¹ Barta Vi kalaluğ ala bakala göynuxunal c'ovaki
ak'eşeq'an,

Barta dirist' oçali çoyel Vi s'iq'an t'ap'eşi, ay
Buxaçux!

58

58-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi "za efa"
uk'ala faren məğğəğala mikt'am. *

¹ Ay kalaluğbalxo, efi c'evk'ala q'ərarxo düzgünə
ki?

Bitot'ay loxol sa piin bəğinan divanbsa ki vən?

² Təə, insaf uk'ala şey tene bu ef ük'e,
Zor əşp'est'un ən çureğala əşe efi!

³ Hələ nanaxun bakat'an içoğoy yaq'a
açesp'iyoroxe me pisorox,
Mis'ik' hamaq'un əfçiduğsune şot'oğoy əş,
yaq'nuxun c'eret'un şorox.

⁴ Şot'oğoy jomoxun c'eğala pisluxxo
Dizik'i jomoxun c'eğala zəhər k'inək'e.
İz ümüğü laft'ala səsə için nu çureğayin nu
ibakala,

⁵ Dizik'əçidal heq'ədər başarağlu baalkayin,
Şot'o farpi nu əçides bakala sa gürzə dizik'i
zəhər k'inək'.

⁶ Şot'oğoy uluxxo duğa şipa içoğoy jomoxun, ay
Buxačux!

Çəninə duğa saka şot'oğoy!

⁷ Barta şorox bari tağala xe k'inək'
əfçibakeq'at'un,
Barta içoğoy bosala ox hələ kamanaxun
c'əgamin xoxbakeq'an!

* **58: 58:0** *mikt'am*- Me əyit həysə əštenesa, şot'o görəl şot'ay
k'ə upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo xoyinşa
k'alpsuni sa yöne.

8 Barta əlbiz yavaş-yavaş xebaki tağala k'inək'
 xebaki taşeq'at'un,
 Barta nanay tapane p'uri əylen me dünyəni işığa
 ene nu ak'es bakala k'inək'
 Şoroxal me dünyəni işığa həsrətq'at'un baki!
 9 Şot'oğon içoğoy bel harit'oğə hələ tam
 q'amışakinut əfçibaki tağalt'un.
 Muşen iz bəş badi fupı taşala sa göyün o k'inək',
 Q'ari sa koloş k'inək'!

10 Me pist'oğon içoğoy cazina zapsunen düzgün
 bakalt'oğə müqt'ale,
 Şot'oğoy axıra ak'i içoğoy ük' çaxeşi bakale!
 11 Amdarxonal t'e vədə metər uk'alt'un:
 «Düzgün bakalt'uxun Buxaçuğon İz saat'luğa
 kamtenebon,
 Həgigiyal Buxaçuğ bune,
 Me dünyənə düzgün divanbala Buxaçuxə Şo!»

59

59-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi "za efa"
 uk'ala faren məğğəğala mikt'am. *
 Şaulen Davida bespsun çureşi şot'ay k'oja bus-
 mişbseynak' amdar yaq'abat'an şameşi məğ. †
 1 Ay bez Buxaçuğ, bez düşmənxoy kiyexun
 çark'est'a za,
 Bez loxol əqeşit'oğoxun q'orişa!
 2 Şər əş biq'alt'oğoxun əxilba za,

* 59: 59:0 - Me əyit həysə əštenesa, şot'o görəl şot'ay k'ə
 upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo xoyinşa
 k'alpsuni sa yöne. † 59: 59:0 1 Şam. 19:11-17

P'i šik'alxoy kiyexun ext'a.

³ Mone, bez elmoğo haq'seynak' zat'un bus-mişbsa,

Za pislugbseynak' gireši əyitət'un sabsa me zalımxon.

Ama bezi sal sa taxsır nəəl günax tezax bu, ay Q'ONÇux.

⁴ Sal sa pis əş tez biq'e zu,

Ama şorox bez loxol eyseynak't'un kape,

Eki p'ap'a, ay Buxačux! Bez dərdə nu əksuna ma laxa.

⁵ Ay Q'oşuniQ'ONÇux bakala Buxačux!

Ay İsraili Buxačux,

Hayza Vi şu baksuna ak'est'a!

Va nu çalxala bito me azuk'xoy cazina tada!

İçoğoy boş şəren buy bakalorox,

Tadi əyiti loxol nu çurpiyoroxe şorox!

⁶ Me pisorox hər biyəs et'unsa,

Hari şəhəri hərrəminət'un biq'est'a,

Xə k'inək' amdari loxolt'un eysa şorox!

⁷ Sa bəğa içoğoy jomoxun c'əğalt'oğon

Het'əre gayin me k'inək' bost'a!

Axırı t'etərt'un fikirbsa ki, içoğ ibakal butene.

⁸ Ama Hun axşumi ga balnu şot'oğ, ay Q'ONÇux,

Axşumpest'alnu Va nu çalxala bito azuk'xoy loxol!

⁹ Za zor tadalo,

Umudi ganu Hun bezi, ay Buxačux!

Bezi bač'an,

¹⁰ Vi nu badalbakala çuresuna zaxun nu kam-bala Buxačuxnu Hun bezi!

Qayk'ale bez yaq'a Buxaçuğon,
Bez düşmənxoy taşevk'i bezi turin oq'a bist'una
ak'est'ale za!

11 Ama ma bəsp'a şot'oğō!
Barta bitı xoreşeq'at'un,
Barta Vi kiin zore k'ə baksuna ak'eq'at'un, ay beş
baç'an bakala Buxaçuğ!
Tene bito usum eyexun c'eri tağale bez azuk'i.

12 İçoğoy muzen içoğō günaxa bast'uni cazina
zapeq'at'un barta!

İçoğō bitot'uxun üst'ün hesabsun,
Şuk'k'alaxun nu q'ıbi jomoxun c'eğalt'oğō nu
fikir tast'un

K'ə baksuna ak'eq'at'un barta!

İçoğoy jomoxun c'eri bito əfçığoy q'a q'argışxoy

13 Əcuğō c'evk'a şot'oğoxun!

Tumexun əfçıba şot'oğō!

Barta dünyəni t'e belxun me bel bitot'in av-
abakeq'an ki,

Buxaçuğoy kule bu İak'ovi nəsilı loxol!

14 Me pisorox hər biyəs et'unısa,

Hari şəhəri hərrəminət'un biq'est'a,

Xə k'inək' amdari loxolt'un eysa şorox!

15 Ama barta hari fırıpı taysunaxun başq'a
hik'k'al bes maq'at'un baki,

Barta busa mandi ulayınşeq'at'un şot'oğōn!

16 Zu isə Vi zoraxun əyitk'ala məğur məğk'oz,
Savaxt'inaxun hayzeri Vi nu badalbakala
çuresuna bez muzel eçoz!

Axırı Hun bez baç'an,

Bez umudi gan bake t'ar ğine zaynak'!

17 Hun za zor tadalonu,
Va tərifləyinşala məğur məğk'oz zu!
Bez bač'annu Hun, ay Buxačux,
Vi nu badalbakala çuresuna zaxun nu kambala
Buxačuxnu Hun!

60

60-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi zombsey-nak' bakala mikt'am. *

"Geşe vard k'inək' gözəl bakala irəziluğ" uk'ala faren məğğəgala İvel məğ.

Daviden Naharayima q'a Sovina bakala aram-luğoxun davabit'uxun saal Yoaven hari "elaxoy dərə" uk'ala ganu p'as's'e hazar edomluna k'as'p'it'uxun oşa samesi məğ. †

1 Vi çoya tarandi Hun yaxun, ay Buxačux,

Yax oçalen san bi,

Əcuxlunu Hun beş loxol!

Ama yax gorox eki, beş loxol bəğa p'urum!

2 Oçala iz ganuxunen galdi, şot'o biyexun t'öpəvk'ala k'inək'en bi Hun!

Q'olayba şot'ay t'öpi ganxo, mone, hələ jik'esa şo!

3 T'etəren məyinbi ki Vi azuk'i ğina Hun

İçoğoy kəyit'oğə bəxməğğoxun k'at'-k'at'en eçeri!

* **60: 60:0** mikt'am - Me əyit həysə əştenesa, şot'o görəl şot'ay k'ə upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo xoyinşa k'alpsuni sa yöne. † **60: 60:0** 2 Şam. 8; 10; 1 Hadis. 18-19

4 Ama Vi bač'anexun tağalt'oğoy Vi bayrağı oq'an girbi Hun,

İçoğoynak' q'ı nu bakala, boseğala oxurxo içoğoy nu laft'es bakala gala!

5 Vi çureğalt'oğoy Va k'alpsuna ibaka Hun, çark'est'a şot'oğoy!

Barta Vi yön kul beş loxolq'an baki, efa yax!

6 Axırı Buxaçuğon İz bakala İvel gala metəre pey: "Bez kiyel badi Şekem şəhəri oçalxo vəx payboz, Suk'k'ot' uk'ala ganu Bez azuk'i arane cöyboz.

7 Gileadi q'a Menaşşeni oçalxoval Bezine!

Efrima arsız kalaluğbsa,

İudeyinaz laxe Bez taxt'a Zu!

8 Moava Bez tur os'k'ala ləneze be, Edomi loxol torok'al bosala ext'iyərzax bu Bezi.

‡

Mone, filist'luğoy oçalaxune c'eysa Bez səs!"

9 P'oy isə şiin taşala yax t'e q'alala şəhəri loxol? Şu güvəyinşaki tağalyan Edoma exst'a?

10 Buxaçuğon yaxun İz çoya taradit'uxun oşa, Beş q'oşun davina c'eğat'an Şo yaxun nu baki't'uxun oşa mümkün tene mo!

11 Düşmənxo beş turin oq'a laxsuna köməyba yax, ay Buxaçu!

Axırı Hun nu bakala gala insanen hik'k'al bes tene bakan!

‡ **60:8 60:8** - Moavluyox q'a edomluyox israiluğoy düşmənxot'unıy. Moavluğoy "tur os'k'ala ləen" upsun şot'oğoy oq'a biq'sun, saki çaxçuxpsun upsune. Şinesa loxol torok'al bost'un isə t'e vaxt' israiluğost'a kalo baksun, şot'ay q'onçux baksun upsune. K'an. 25:9-10; Rut' 4:7

12 Buxačuxə yax bitot'uxun zorba balo,
Şone düşmənxo beş turin oq'a saki
çaxçuxp'est'alo!

61

61-ci İvel məğ

Məğk'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Simlə ət't'əcxoy
faren məğğəgala Davidi İvel məğ.

¹ Ay Buxačux, bez şivana ibaka,
Bez afırına coğabsuz ma efa.

² Dünyəni oşelxunez k'ale Va,
Umuda bot'ezu ene zu.
Hun za kul nu p'ap'ala sa q'ayana taşə,

³ Şot'aynak' ki, Hunnu bezi umudi ga,
Düşmənxun za efala ost'aar q'ala.

⁴ Barta həmişəluğ Vi İvel çadıra yəşəyinşaz,
Vi q'ənədxoy oq'a zaynak' gabes bakaz.

⁵ Bez tadi elasxon ibaki Hun, ay Buxačux,
Va çalxalt'oğoynak' həzirbi payaxunen za
q'ismatbi.

⁶ Padçağı ömürə boxoyba Hun,
Barta şot'ay padçağluğ nəsiləxun nəsilə c'ovaki
ost'aarq'an baki.

⁷ Barta Vi piyes şaat' ak'əsi həmişəluğq'an arşi
iz taxt'e loxol,
Barta Vi nu badalbakala çuresunen q'a
şaat'luğen şot'o q'orişi efeq'an.

8 T'e vədə zu həmişə Vi s'iya alabala məğur
məğk'oz,
Bez tadi əyiti loxol çurpi hər ği q'urbanxo
şamk'oz!

62

62-ci İvel məğ

Fark'alxoy kalo bakala Yedutuneynak' şameşi
Davidi İvel məğ.

¹ Tək Buxaçuğoz arxayin zu,
Zaynak' çark'esun Şot'oxun eğale!

² Tək Şone zaynak' q'aya bakalo, bez Çark'est'al,
Şo bez baç'ane - hik'k'alən satenekon za!

³ Hevaxt' kul haq'alnan vən me pisluğbsunaxun?
Amdari loxol taşi
Şot'o k'os'baki barina lik't'i sakala k'inək' sak-
sunaxun,

Barala çəpərə galdı oçalən sabala k'inək',
Şot'oval saki oçalən sabsunaxun hevaxt' kul
haq'alnan?

⁴ İçoğoy fikir amdara piyexun saki şot'o
əfçibsune,

Əfçinent'un nəfəs haq'sa şot'oğon!

Çoye muç'at'un əyite,

Ük'e boş isə q'argışt'un şiye şot'oğon!

⁵ Ay bez ük', Buxaçuğoz arxayinbaka,
Tək Şot'one bez umud.

⁶ Tək Şone zaynak' q'aya bakalo, bez Çark'est'al,
Şo bez baç'ane - bitezton zu!

⁷ Bezi çark'esunal, təmiz s'iyal Buxaçuğone
tast'a za,

Şone zaynak' baç'an baki za İz q'ənədi oq'a
ext'alo!

⁸ Vi t'ar ğineyal, mūq ğineyal Şot'o umudbaka,
ay azuk'!

Şot'o ams'iba vi ük'ə,
Axırı Buxačuxe beş umudi ga.

⁹ İnsan hik'k'al tene,
Əfçi əyite şot'o umudbaksun!
Tərəzik'ə laxi ayzap'k'ala hik'k'al butene
şot'ost'a,
C'ovaki tağala sa muşaxun avuzin tene şo.

¹⁰ Nə vəst'a bakala zora umudmabakanan,
Nəəl başq'i girbi malaxun
fərexləyinşmabakanan!
Var-dövlət heq'ədər avuzal bakayin, ef pula
k'ač'ibsa ma bartanan.

¹¹⁻¹² Buxaçuğoy "zor Zast'ane" upsuna,
Şot'ay "Q'onçuğost'ane nu badalbakala
çuresun" əyitə ibakezu.
Hərt'u iz biq'i əşlin əvəzən tast'a Hun, ay
Buxačux! *

63

63-ci İvel məğ

Davidi İudeyin ams'i oçala bakat'an şampi İvel
məğ. *

¹ Ay Buxačux, Hunnu bez Buxačux!
Bez ük'en Vane çuresa!

* **62:11-12 62:11-12** İov. 34:11; Yer. 17:10; Mat'. 16:27; Rim. 2:6;
2 T'im. 4:14; Qay. əyit 2:23 * **63: 63:0 1** Şam. 23:14-15; 24:1

Q'aribaki oçal t'öp'k'ala k'inək' bez cicirxone
t'öpě Vaynak',
Xesuz mandi bədən xeneynak' bok'ala k'inək'e
boksa Vaynak' bez uruf!

² Vi bakala İvel gala Vi loxolez bəğsay zu,
Vi kalaluğa, Vi zoraz aksay.

³ Mone, bez muzen Vane tərifləyinşbsa,
Şot'o görə ki, Vi nu badalbakala çuresun
yəşəyinşaxunal üst'üne!

⁴ Bez ömüri axıral şirik' Va alxışp'oz zu,
Afırıpı Vi s'iya alaboz!

⁵ Tikoğoy ən saat'o bez elmoğo taşı k'inək' bakale
t'e vədə,
Bez ük' qayeğale, muzen məğpi Va
tərifləyinşale!

⁶ Bask'i galal Vaz eyex bast'a,
Dirist' üşe Vi baradaz fikirbsa.

⁷ Bez kiyexun biq'alonu Hun,
Vi xojina baksunene müqst'a za.

⁸ Bez ük' Vaxunğaçe,
Vi kula zaxun ten zap'e Hun.

⁹ Bez bisuna çureğalorox isə
Gərəmzəluğ bakalt'un!

¹⁰ Q'ılıncaxun p'uri
Aramt'orxoynak' yem bakalt'un şorox!

¹¹ Ama padçağ Buxaçuğoxun müqbakale,
Buxaçuğo elask'alt'oğoyal bitot'in Şot'o
alxışp'ale!
Əfçi əyitk'alxoy isə jomo gireğale!

64

64-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Ay Buxaçux, bezi Va afırıpı k'alpsuna, bez səsə
ibaka,

Bez ük'e q'ı badala me düşmənnoxun bez el-
moğ çark'est'a!

² Me zalımixon içoğoy ük'e biq'est'i pisluxoxun,
Şər bakalt'oğoy pis niyətxoxun za q'orişa!

³ İçoğoy jomoxun c'eğalt'oğon gəyin me k'inək'e
bost'a,

İçoğoy hər əyit hari ox k'inək'e t'əq'esa amdara!

⁴ Pusq'una arsi öxəlbəl k'inək' arsi
yaq't'unbəğsa,

Bürdənt'un döpst'a sal sa taxsır nu bakalt'u.

Hik'k'alaxun q'itet'unbsa şot'oğon!

⁵ Hələ t'iyəmint'oğoval k'alpi pis əşur biq'seynak'
yaq'nuxunt'un c'evksa,

Təlinə hetər laxseynak't'un maslaatbsa.

"Şuk'k'ali xavaral tene bakal" next'un.

⁶ Mani bic'luğa əsp'est'una fikirbi bəğəbit'uxun
oşa

"Bəğa he saat'e beş haq'ılən bot'i" pi
fərəxləyişt'unbaksə.

İnsan həgigiyal bic' bakala şeye!

⁷ Ama Q'ONÇuĞon şot'oğə İz oxurxon yaralay-
inşale,

T'e vədəl bəğalt'un ki, təşevk'et'un.

⁸ T'iyəmint'oğoynak' piyoroş bito içoğoy bel
barale;

Şot'oğoy axıra ak'alt'oğonal içoğoy bula
jĭk'k'alt'un,

Şot'oğoy axşumi ga balt'un.

⁹ İnsanxon mot'o ak'i q'ibalt'un,

Buxaçuğoy biq'i əşurxo muzel eçeri car
sakalt'un!

Me barada fikirbi Şot'ay bit'oğoy p'urum içoğoy
eyex badi bakalt'un!

¹⁰ Barta düzgünt'oğon içoğoy müqluğa
Q'ONčuğost'aq'at'un ak'i,

Şot'ay q'ənədi oq'aq'at'un gireşi!

Barta ük'təmizt'oğon Şot'ay s'iya alabeq'at'un!

65

65-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Vi tərif Vaxune Siona, * ay Buxaçuç,
Bex p'ap'esp'alyan yan Va elasp'i tadi əyitmöğ!

² Va afırıpı k'alk'alt'oğoy ibakalonu Hun,
Vi t'öğöl eğalt'un amdarxo bito!

³ Günaxxoy boş batk'eyan tayansa,
Ama Hun beş taxsırxoxun c'ovaki beş elmoğoy
çark'est'alonu.

⁴ He bəxt'əvərə Hun c'ək'p'i Va işabiyo,
İçeynak' Vi bakala İvel gala mesbiyo.
Vi k'ojen, Vi İvel ganen tadala neymətxon
boşalyan yan!

* **65:1 65:1** *Sion* - Yerusalam şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusalama tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

⁵ Ay Buxaçux, ay yax çark'est'ala Buxaçux,
Hun heq'ədər zorba, heq'ədər düzgün bak-
sunane ak'est'a Vi yax kul boxost'unen!
Dirist' dünyəni, lap dənizzoy t'e çoye
bakalt'oğoynak' umudi ganu Hun!

⁶ Kala zore q'onçux bakalo,
Buruxmoğoy binorina Vi kiin ost'aarbi laxiyonu
Hun!

⁷ Dənizi guğultina bot'iyo,
Əqeşi ləpoğo bask'est'i k'inək',
Əqeşi azuk'xoval bask'est'iyonu Hun!

⁸ Dünyəni t'e bel bakalt'oğonal Vi biq'i əşurxo
ak'i Va bult'un k'os'bsa,
Bəğc'eğalaxun burqi bəğ batk'ala tərəfəl şirik',
Oçali çoyel bakalt'oğoy bitot'in Va tərəfləyişala
məğure məğə.

⁹ Oçali q'ayğınan manst'a Hun,
Şot'o xe duği bərəkətlun bsa.
Buxaçuğon xe duğala arxe jomo biq'teneğon,
Şot'ay bəğala oçalen tadala bar bole bakon,
Axırı Hun Vi kiinen həzirbsa me oçala!

¹⁰ Hunen sərnoğo xenen buybsa,
Ezbi ganxo ağalinen cugübi hamavarbsa.
Vi xeyir-bərəkətene göyünbaksa biti hər şil!

¹¹ Beşi hər usen ext'ala baren
Vi heq'ədər kulqay baksunane ak'est'a,
Vi kul laft'ala hər ganen bolluğə eşt'a!

¹² Bəğa xam ganu göyün oyen,
Buruxmoğə müqlüğən hetərə haq'e!

¹³ Q'oruğxo sürüğoy,
Dəroğə taxılı kiyexun ak'es tene baksa,

Bitot'ay ük'e qayesa, muz qaypi məğt'unne
şot'oğon!

66

66-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak' sameşi İvel məğ.

¹ Ay me dünyəne bakala bito amdarxo,
Mıq səsur c'evk'i Buxaçuğo alxışp'anan!

² Şot'ay s'iya məğur məğpi alabanan,
Şot'o tərifləyinşanan!

³ Metər upanan Buxaçuğo:
«Nu ak'eğala əşuren biq'sa Hun,
Şuk'k'al iz bəş nu çurpes bakala zore bu Vast'a.
Düşmənxon diz çökt'est'a Hun,

⁴ Dirist' dünyənene Va bul k'os'bsa!
Vat'un tərifləyinşbsa,
Vi s'iyat'un məğpi alabsa».

⁵ Sa ekinan Buxaçuğoy bit'oğə ak'anan,
Şot'in amdarxoynak' bi əşurxoy kalaluğa
bəğanan!

⁶ Dənizi xena t'ağaybi q'ariluğə bi Şot'in,
Xenen buy oqa turine c'ovaki Şot'ay azuk'. *
Barta ef ük' qayeşeq'an Buxaçuğoy kiyexun
ayeğalt'oğə ak'i!

⁷ Zorba bakalo, İz padçağluği axır nu bakalone
Şo!

İz pul azuk'xoy loxole,
Şuk'k'al əqeşes batenekon Şot'ay loxol!

* 66:6 66:6 C'eys. 14:21; Yeş. 3:14-17

⁸ Ay azuk'xo, beşi Buxaçuğoy s'iya alabanan,
Barta efi Şot'o tərəfləyinşala səsə bitot'in
ibakeq'an!

⁹ Şone yax q'orişi efalo,
Beş tur jëna lafst'a nu bark'alo.

¹⁰ Ay Buxaçux, gümüşü təmizluğa gam buxarina
yoxlayınşala k'inək',
Hunal yax çətinluğxoxun c'ovakest'in yoxlayınşı!

¹¹ Zindanson badeşt'i yax,
Beş baç'ane bîhi yûken laxi.

¹² Düşmənxon saki çaxçuxk'alane baki yax,
Aruğoxun c'ovaki, xenaxun başi c'eğalayan baki!
Ama mone, bəğa hetər bolluğan c'evk'i Hun yax!

¹³ Bok'ospsuni q'urbanxo eşt'eynak' eğoz zu Vi
xrama,
Bezi niyətp'i tadi əyiti loxol çurk'oz.

¹⁴ Bezi jomoxun c'eri,
Bez t'ar ğine niyətp'i tadi əyiti loxol.

¹⁵ Kökbi heyvanxo q'urban eçeri bok'osboz Vay-
nak',
Eğeli, arak'i saal keçin q'urbanxo şamk'oz.

¹⁶ Ekinan, ay Buxaçuğ çalxi Şot'ay yaq'en
tağalorox,
Ekinan Şot'in zaynak' bit'oğox exlətp'az
ümüxlaxanan.

¹⁷ Bez bula alabi Şot'oz k'alpi zu,
Bez jomoxun Şot'aynak'e tərəfxo bari.

¹⁸ Günaxa za İsa bist'a bartiyzuy,
Q'ONÇUĞON za ümüxtenelaxoy.

¹⁹ Ama inebaki za Buxaçuğon!

Bez xoyinşa coğabsuz tene efi,
²⁰ Bezi afırına nu ibaksuna tene laxi Şot'in!
İzi nu badalbakala çuresuna zaxun nu kambi
Buxaçuğo alxışq'an baki!

67

67-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Simlə ət't'əcxon
farpi məğğəgala İvel məğ.

¹ Ay Buxaçux, Vi ük' bok'ospsuna q'a xeyir-
bərəkətə yaxun kammaba,
Barta Vi piyes saat' ak'əsi Vi ük'el bask'es baken
yan!

² Barta me dünyəne bakalt'oğoy bitot'in Vi yaq'en
taysuni k'ə baksuna q'amişakeq'at'un,
Bito millətxon Vaxun eğala çark'esuna
ak'eq'at'un!

³ Barta azuk'xon Vi s'iyaq'at'un alabi,
Bito azuk'xonq'an Vi s'iya alabi, ay Buxaçux!

⁴ Barta millətxo müqbakeq'at'un,
Barta içoğoy ük' qayəsi məğpeq'at'un şot'oğon!
Şot'o görə ki, Hun azuk'xo düzgün divanbalonu,
Me dünyəne bakala bito millətxo yaq'
ak'est'alonu!

⁵ Barta azuk'xon Vi s'iyaq'at'un alabi,
Bito azuk'xonq'an Vi s'iya alabi, ay Buxaçux!

⁶ Buxaçuğon, beş Buxaçuğon yaxun İz xeyir-
bərəkətə kamtenebi,
Oçalen yax iz bara bol-bole tadi.

⁷ Barta Buxaçuğon yax xeyir-bərəkətdən tadi,

Dünyəne me belxun burqi t'e bel şirik' şu bunesa
bitot'in Şot'o çalxi bulq'at'un k'os'bi!

68

68-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Hayza, Vi şu baksuna ak'est'a, ay Buxačux!

Barta Vi düşmənxo şareseq'at'un,

Va nu çureğalorox Vi bəş çurpes nu baki
t'it'ereq'at'un!

² Barta zap'eşi tağala k'üünəxun hik'k'al nu
mandala k'inək'

Şot'oğoxunal hik'k'al maq'an mandi.

Barta gam laft'ala mom xebaki piyexun ačala
k'inək'

Şoroxal Buxačuğoy piyexun ačeq'at'un!

³ Düzgün bakalt'oğoy isə barta çoyenq'an
axşumpi!

Barta içoğoy ük' qayeşi Buxačuğoy bakala gala
məğurq'at'un məğpi,

Müqluğq'at'un c'ovakest'i şot'oğon!

⁴ Buxačuğoynak' məğpanan,

Şot'ay s'iya məğən alabanan,

Asoyxoy loxol Tarak'alt'u tərifləyinşanan!

Q'ONčuxe Şot'ay s'i,

Ak'est'anan ef müqluğa Şot'ay bakala gala!

⁵ Yetimxoynak' bava, süpür mandi çupuxxoynak'
bač'ane

İz İvel k'oya bakala Buxačux!

⁶ Tək mandit'oğə k'oj-mes balone Buxačux,

Türminə bakalt'oğō t'et'iin c'eysuni mǔqluğa
q'ısmat balone Şo.

Şot'ay laxi k'anunaxun c'eriyorox isə q'oruğa
mandi k'inək't'un!

⁷ Ay Buxaçux, Hun azuk'i bəş başi tağat'an,
Ams'i oçalaxun c'ovakat'an

⁸ Oçale jik'esay Sinay buruğō İz azuk'axun
irəziluğ ğaçeşi Buxaçuğoy bəş,
Göynuxun ağalane barst'ay israilluğoy Buxaçux
bakala Q'ONÇuğoy bəş!

⁹ Ay Buxaçux, me Vaxun mandi neyməteynak'
Xesuz mandi oçaleynak' ağala k'inək'en baki
Hun!

T'öp-t'öpi oçalen xena q'uc'p'i içule hari!

¹⁰ Vi azuk'e yəşəyinşbsa me məsk'əne,
Goroxt'oğon Vast'a bakala şaat'luği k'ə bak-
sunat'un aksa.

¹¹ Mone, Q'ONÇuğoy əmir hari p'anep'i,
Sa dəst'ə çupuxxonal t'it'eri me mǔq xavarat'un
yəymişi:

¹² «Qoşt'un qaybaksa düşməni q'oşunxo,
T'it'unst'a şot'oğoy padçağxo!
Ekinan, ay işq'arxo davina yaq'abi israilluğoy
çupuxxo,
Ekinan düşməni kiyexun ext'it'oğō cöybanan!

¹³ Heq'ədər arsalnan gam k'oya?
Ekinan q'ənədxo gümüşi,
Popurxoval q'ızılı xena çəpeşi göyərçin k'inək'
bakanan!»

¹⁴ Şəp'eşi Bitova Başarbalt'in me oçalaxun
padçağxo,

Şalmon buruğo hari iŷ barala k'inək'e bari
şot'oğoy bel bələ!

15 Ay iz kalaluğen amdari pula taşala Başan
buruxmux,

İz təpoox gele bakala Başan buruxmux!

16 Het'aynak'nan Sion buruğoy paxılluğa zap'e?

Buxaçuğon İçeynak' çureşi buruğoy,

Q'ONÇUĞON İzi həmişəluğ bakala ga k'inək'
c'ək'p'i buruğoy

Paxılluğa het'aynak'nan zap'e, ay alloy burux-
mux?

17 Vis' hazarxon, baç hazarxone Buxaçuğoy
davin arabogoy say,

Şot'oğone eçeri Q'ONÇUĞO Sinay buruğoxun İz
bakala İvel gala!

18 Vi kiyel baft'i düşmənxo Vi baç'anexun badin
laşi Hun t'e alloyluğa.

Amdarxoy bitot'uxun payen ext'i Hun,

Lap Vi əyitəxun c'erit'oğonal Vi bakala gala
payt'un eçeri ki,

T'iya məsk'ən sakes bakavax, ay beşi Buxaçux
bakala Q'ONÇUX! *

19-20 Q'ONÇUĞO alxışq'an baki!

Beş əmnəbel bakala yükə ext'ala,

Yax çark'est'es bakala Buxaçuxe Şo.

Bitot'uxun üst'ün bakala Q'ONÇUX Buxaçuxe yax
bisuni kiyexun ext'alo!

21 Duği şark'ale Buxaçuğon İz düşmənxoy bula,

* 68:18 68:18 Ef. 4:8

Č'ak'k'ale yaq'a açesp'it'oğoy q'açi nu laft'i
kəllinə! †

22 Axırı əyite tade Buxaçuğon:

«Başan buruğoy belal lağayt'un bəğəboz
şot'oğoy,

Dənizi tumexunal bakayin zapi c'evk'oz!

23 T'e vədə vi ük' çaxeşi bakale şot'oğoy axıra
ak'i,

Xəyoğon lamk'alt'un şot'oğoxun bari p'iya».

24 Çökt'esendi şot'oğoy, ay Buxaçu!

İsə bəğa düşmənxo İz turin oq'a laxi bez Padçağ,
Bez Buxaçu hetərə taysa İz İvel gala!

25 Bəş İvel məğur məğk'alxo,

Bač'anexun fark'alxone taysa Şot'ay!

Dəf duğala xuyərmuxal bune bİYex.

26 Buxaçuğoy s'iya alabanan, ay azuk',

Q'ONčuğO tərifləyinşanan, ay İsrailaxun
törəyinşakiyorox.

27 Mone, miyane tayfoğoy ən mis'ik'o bakala
Binyamini tayfa,

Miyane kalaluğbalxoxun bol bakala İuday tayfa!
Zevulun q'a Naft'alini tayfin boş bakala
kalat'oğoval azaksa zu!

28 Zorba bale vi kula Buxaçuğon, va zor tadale!

Ak'est'a yax Vast'a bakala zora, ay Buxaçu,
Həmişə yaxun baki k'inək', həysəəl yaxun baka.

29 Yerusallima, Vi bakala gala

† 68:21 68:21 - T'e vaxt' içoğoy bul k'os'bala Buxaçuğoy s'iyen
davina tağala işq'arxon davina taşamin içoğoy bel q'açi tet'un
duğsay.

Payurxo eçalt'un Vaynak' padçağxon!

³⁰ Əfçiba t'e əqnə heyvana,

İçoğost'a öküzi zor bakala t'e azuk'i bula
ç'ak'p'a!

Barta biti xoreşeq'at'un,

Barta Vaynak' gümüşə payq'at'un eçeri!

Bask'est'a Vi loxol əqeğala bito azuk'xo!

³¹ Mone, Misiri padçağen iz elçiğone yaq'absa,

K'uşluyoxal kulbuyt'un eysa Buxaçuğoy t'öğöl!

³² Ay dünyəne bakala bito ölkoğoy amdarxo,
Buxaçuğoynak' məğpanan!

Q'onçuğə tərifləyinşanan!

³³ Hələ burqesunast'a laxeşi göyurxoy loxol
Tarak'alo,

İz səsen İçust'a bakala zora ak'est'alone Şo!

³⁴ Buxaçuğoy zora ef muzel eçeri car sakanan me
barada!

İz kul israilluğoy loxol bakalo,

İz zor göynul p'ap'alone Şo!

³⁵ Ak'est'a Vi İvel ganuxun Vi şu baksuna, ay
israilluğoy Buxaçux!

Vi azuk'a zor tadalonu Hun,

Şot'oğə düşmənxo çökt'est'es bakala elmux
tadalonu Hun!

Alxışq'an baki Buxaçuğə!

69

69-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi "Gəşe vard k'inək' gözəl bakala irəziluğ" uk'ala faren məğğəgala İvel məğ.

¹ Çark'est'a za, ay Buxaçux, xenen za q'uc'ene, Hari bez xirt't'əyel şirik' p'ap'ene!

² T'etər sa batağluğaz baft'e ki, Bez tura laxala ga tez bəğəbsa.

Xenen taneşt'a za, bəğəloy sa oqnu batk'ala k'inək'zu zu!

³ Halnuxunez bite zu köməyə k'alpsaxun, Bez piin neğə q'aribaki Buxaçuğoy yaq'a bəğsaxun.

⁴ Hik'k'ali loxol za nifrətbəlorox bez biin popaxun gelene bake, Nahaq' gala bez bač'anexun baft'it'oğoy saye avuzbake.

Zaxun het'u tadi ext'es tet'un baksa tez q'amışaksa.

⁵ Bez biq'i əşurxo bito Vi piin bəşe, ay Buxaçux, Bez günaxxo Vaxun c'ap' tene.

⁶ Za çoməyin ma efa, ay Buxaçux, ay Q'oşuniQ'ONÇux!

Tene Va umudbakalt'oğoyal bula k'os'bi bako, Va q'əvəğalt'oğoval ot'p'est'i bako, ay İsraili Buxaçux!

⁷ Axiri jame q'onçuxal bazki zu Vi yaq'en taysuna görə,

Bezi çoyel əyitəl hari vədə bakene.

⁸ Bezi ışıat'oğone zaxun čo taradi,

Nanaxun sa viçimoğoy piyexunez biti zu.

⁹ Şot'o görə ki, Va laft'ala hər əyit zaal lafest'a,

Vi k'oja çuresunen za bok'osp'i-i-sinne, *

Vi bakala gane barada pis əyit ibakat'an bez pisa
ibakala k'inək'ez baksa!

¹⁰ Bezi ğurux efi ǝnepsunal

Lağlağın gane bake,

¹¹ Məyin lapi yas efat'anal bez loxolt'un axşume!

¹² Dirist' şəhəren zaxune əyite,

Finağoyxoyal jomoz baft'e zu!

¹³ Zu isə Vaz afırıpı k'ale, ay Q'ONÇux,

Za coğabsuz ma efa zu Vi piyes şaat' ak'eğala
vəbine,

Vi nu badalbakala çuresuna ak'est'i za
çark'est'a.

¹⁴ Zapa c'evk'a za me çeyilluğaxun,

Bafst'a ma barta!

Za bəğəloy xeyurxoy boş batevk'ala me
düşmənroxun çark'est'a!

¹⁵ Ma barta za selen taşeri bəğəloy sa oqnu
bosane,

Bez baft'i kure çoya but'esa ma barta!

¹⁶ Vi nu badalbakala çuresuni k'ə baksuna
ak'est'i za çark'est'a, ay Q'ONÇux,

Bez loxol bəğa, Vi ük' bok'ospsuna zaxun
kammaba!

¹⁷ Me Vi k'ula nu aksuna ma laxa,

Eki bez t'arnu p'ap'a, za ibaka.

¹⁸ Zaxun əxil ma baka, eki za çark'est'a,

Za bez düşmənroxoy kiyexun haq'a!

* 69:9 69:9 İoan. 2:17; Rim. 15:3

19 Anksa Hun bez düşmənxoy balt'oğoy bitova:
Şot'oğoy za bakala nifrətə q'a
Za biyaburbi amdarxoy piyexun saksun
çuresuna.

20 Za uk'ala əyitməğoy ibaki bez ük'e xəxəyesa,
Bez kiyexun hik'k'al tene ayesa!
Nə zaynak' sa ük' bok'osp'ale bu,
Nəəl sa ük' tadal.

21 Busabakat'an ağıt'un tadi za,
Xenezaluğa oq'oyent'un bot'i şot'oğon. †

22 Barta q'urbani q'onaxluğxo c'ovakest'ala gala
içoğoy kul-turq'an gəçəsi,
Barta içoğoxun sa ist'olin bel arşalorox içoğoy
turin oq'axun kaşk'aloroxq'an baki.

23 Piin işiğq'an bari,
Baç'anq'an xoxbaki şot'oğoy barta!

24 Vi hirsələyinqaksuni k'ə baksuna ak'est'a
şot'oğoy,
Barta Vi bok'osp'i şik'ala əcuğ şot'oğoy belq'an
bari!

25 K'ojin işiğq'an açi şot'oğoy,
Çadırxoq'an xarabina mandî! ‡

26 Şot'o görə ki, Hun Vi çoya taradit'oğoy
baç'anexun baft'iyoroxe,
Bitit'oğoy samalal lik't'i sakaloroxe şorox.

27 Şampa şot'oğoy me günaxal cazasuz nu man-
dala günaxxoy siyəyinə,
Vi bəş içoğoy təmizə c'evksa ma barta şot'oğoy!

28 Silba şot'oğoy s'iya Vi girkəxun, §

† 69:21 69:21 Mat'. 27:48; Mrk'. 15:36; İoan. 19:28-29 ‡ 69:25

69:25 Ap'ost'. 1:20 § 69:28 69:28 C'eyş. 32:32; Qay. əyit 3:5;
13:8; 17:8

Həmişəluğ yəşəyinş q'azayinşes bakala
düzgünt'oğoxun sa siyəyinə maq'at'un
baki barta.

29 Zu isə goroxzu, dərde boş bakala sa amdarzu,
Zapa c'evk'a za me əzyəti boş't'an, ay çark'est'es
bakala Buxačux!

30 Məğpi alaboz Buxačuğoy s'iya zu,
Şükürbala məğur c'eğale bez jomoxun.

31 Mo Q'ONčuğoy piyes öküzi q'urbanaxunal
şaat' ak'eğale,
Bul-turaxun sagala q'urban eçala arak'axunal
üst'ün bakale.

32 Fağırxo müqbakale mot'o ak'i,
Buxačuğ qəvəğalt'oğoy ük' qayeğale!

33 Axiri inebaksa Q'ONčuğon eht'iyəci boş
bakalt'oğoy,
İz azuk'axun əzyət ak'alt'oğoy saycət'u nu ibak-
suna tene laxsa.

34 Barta göyurxoxun q'a oçalaxun,
Barta dənizxoxun q'a mot'oğoy boş bakalt'oğoy
bitot'uxun Şot'aynak' tərifq'an hari!

35 Çark'est'ale Buxačuğon Siona,*
İudeyin şəhərmoğoz təzədən biq'i İz azuk'a t'iya
eçeri arsest'ale,
Şot'oğoz oçal tadale.

36 Buxačuğoz bul k'os'balt'oğoxun
törəyinşakit'oğoz mandale me oçal,

* 69:35 69:35 *Sion* - Yerusəlim şəhər *Sion* buruğoy loxole, şot'o
görəl *Sion* Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

Şot'o çalxalt'oğon t'iya məsk'ən sakale!

70

70-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi
Q'ONČuğon içü eyex bast'eynak' bakala İvel
məğ.

¹ Ay Q'ONČux, bez loxol bəğa, çark'est'a za,
Eki p'ap'a, za kul boxoda!

² Barta bez elmoğo haq'sun çureğalorox ot'p'i
biyaburbakeq'at'un,
Barta bez pis ğina müqbakalorox çoməyin
qoşq'at'un qaybaki.

³ Barta bez loxol axşumpi "mot'o bəğanan"
uk'alorox
Ot'exun bul haq'i t'it'alaq'at'un baki!

⁴ Va qəvəğalorox isə barta müqbakeq'at'un,
Barta çoyenq'an axşumpi şot'oğoy,
Barta Vaxun eğala çark'esuna ak'i
Həmişə "Buxačux kalane" peq'at'un!

⁵ Zu isə gorox, fağır sə amdarzu,
Eki za p'ap'a, ay Buxačux,
Hunnu za çark'est'alo, za kul boxodalo, ay
Q'ONČux!
Barta bez pul yaq'a maq'an mandı!

71

71-ci İvel məğ

Buxačuğon amdara iz q'oja vədineyal nu
bost'eynak' bakala afırı.

¹ Ay Q'ONČux, zu Vaz bač'an tarast'a,

Sal sa vədəl čoməyin tez bakon zu.

² Vi düzgünluğı k'ə baksuna ak'est'a, çark'est'a
za!

Za ibaka, eki za kul boxoda.

³ Zaynak' c'ap'bakes bakala sa q'aya baki bez
bač'ane çurpa,

Barta Vi sa əyiten çark'eşes bakaz zu,

Şot'aynak' ki, bez q'alal, q'ayal Hunnu!

⁴ Ay Buxačux, za şər bakalt'uxun,

Pis saal zalım amdari kiyexun çark'est'a.

⁵ Hələ əyelluğaxun Vaz arxayinbaksa zu,

Hunnu bez umudi ga, ay bitot'uxun üst'ün
bakala Q'ONČux Buxačux!

⁶ Zu nanaxun bakat'an bezi kiyexun biq'iyonu
Hun,

Za me dünyəne eysuna köməybiyonu.

Va tərifləyinşoz zu həmişə!

⁷ Amdarxoy gelet'in za ak'i Vi yaq'ent'un taysa
burqi,

Bezi Va bač'an tarast'unene bi mot'o!

⁸ Vaz tərifbsa, bez jomoxun ten bist'a,

Üşe-ğena Vi kalaluğaxunez əyite zu!

⁹ Bez q'oja vədineyal zaxun əxilmabaka,

Bezi kiin-turin nu biq'ala vədi ne za bomasa.

¹⁰ Anksa düşmənxon hetərt'un bez bač'anəxun
əyite,

Bez elmoğə haq'sun çureğalt'oğon əyitə sabi

¹¹ Metərt'un nex: «Çoya taradene kot'oxun
Buxačuğon,

Çark'est'al tene bakal kot'o!

Baft'anan kot'ay bač'anexun, şəp'eşi biq'anan!»

¹² Ay Buxačux, za tək ma barta,

Eki usum p'ap'a, za kul boxoda!

¹³ Barta bez loxol şər bosalt'oğoy çoyenq'an ot'p'i,

Tumexunq'at'un əfçibaki şorox!

Barta bez pisa çureğalorox çoməying'at'un
mandi,

İçoğoy bula alabes maq'at'un baki şot'oğon!

¹⁴ Ama bezi Va bakala umud sal sa vədine mal
tene bakal,

Tərifə loxol tərif eğale Vaynak'!

¹⁵ Vast'a bakala düzgünluğaxun,

Vaxun eğala çark'esunaxun əyitk'oz zu üş-
ğena.

Axırı Hun yax tadala neymətxoxun əyitp'i
çark'ala şey tene!

¹⁶ Bitot'uxun üst'ün bakala Q'ONÇux Buxačuxnu
Hun,

Şuk'k'ali kiyexun tene ayəğon Vi biq'ala əşurxo!

Saycə Vast'a bakala düzgünluğaxun əyitk'oz zu!

¹⁷ Ay Buxačux, əyelluğaxun mağay za zomenbsa,
Hələl Vi biq'i nu ak'eşi əşurxoxunez əyitp'i car
saksa zu.

¹⁸ Mot'o zaynak' gele ma ak'a, ay Buxačux, zaxun
baka!

Barta q'ojabaki bez pop mas'i bakamin

Vast'a bakala zoraxun əyitp'i bayanbes bakaz!

Barta Vi kalaluğa bez muzel eçeri

Mot'o zaxun oşa eğala nəsiləl p'ap'esp'az!

¹⁹ Ay Buxačux, Vast'a bakala düzgünluğ me
dünyəne p'aq'ala şey tene,

Göyurxone p'ap'sa şo!

Hunnu bito me nu ak'eşi əşurxo biq'alo,

Vallarik'o butene, ay Buxačux!

²⁰ Gele bəlooxen yaq'abi Hun zaynak',

Bəğa hetər çətinluğxoxunez c'ovaki zu.

Ama şaat' ğimxo q'ısmatbalnu Hun zaynak'
p'urum,

Za t'e dünyənexun zapi c'evk'alnu.

²¹ Hörmətə avuzbalnu Hun bezi,

Za ük' tadalnu.

²² Tər farpi Vi s'iya alaboz, ay bez Buxačux,

Vi bez bač'ane çurpsuna məğen ak'est'oz!

Arfa farpi Va tərifləyinşoz, ay israilluğoynak'

İvel Bakalo!

²³ Bez ük'e qayesa Vaynak' məğk'at'an,

Vaxun eğala çark'esuna ak'i müqəzbaksa zu!

²⁴ Vi düzgünluğa ak'est'i zaynak' bit'oğoxun

əyitk'oz zu üşə-ğena,

Şot'o görə ki, mone, biyaburbi çoməyinenbi Hun

bez pisa çureğalt'oğo!

72

72-ci İvel məğ

Solomoni İvel məğ.

¹ Ay Buxačux, Vast'a bakala düzgünluğaxun tada
padçağa,

Barta Vallarik' bitot'ay loxol sa piinq'an bəği
padçağxoy nəsiləxun bakalt'in!

² Vi azuk'a düzgünluğenq'an divanbi,

Fağırxon şikəətbat'an bitot'ay loxol sa piin
bəği q'an q'ərar c'evk'i.

³ Buruxmoğə bakala bolluğen azuk'i şaat' ģinax
baksuna ak'est'ale,
Düzgünluğen yetişt'irişale təpoğə bakala xo-
durxoy bara!

⁴ Fağırxoy bač'ane çurk'ale padçağ,
Kəsibi baloğə çark'est'ale,
Pist'oğoy bula č'ak'k'ale şot'in.

⁵ Yaxun oşa eğala nəsilxonal bitot'in Va çalxale,
ay Buxačux,
Bəğ q'a xaş göynuxun əfçibakamin Va bul
k'os'balxo bakale!

⁶ Şap'eşi q'oruğeynak' ağala k'inək',
Veçələyinşala oye tuma laft'ala xe k'inək' bakale
padçağ!

⁷ Düzgünorox bəş bağale me padçağı döörəst'ə,
Şaat' ģi ak'alt'un şot'oğon heq'ədər ki, yan beş
bula alabi göynul xaşyan aksa.

⁸ Oçali me belxun t'e bel bito şot'ay kiin oq'a
bakale,
Yevfrat oqaxun burqi lap t'e bel bakala dənizəl
şirik'

Hər şeye loxol şot'in kalaluğbale. *

⁹ Əxil oçalxo yəşəyinşala azuk'xon şot'o bul
k'os'balt'un,
Düşmənxon iz turin oq'a biti toz lamk'alt'un.

¹⁰ Tarşişi q'a dənizi t'e bel bakala oçalxoy
padçağxon şot'aynak' payurxo eçalt'un,
Şəbin q'a Şəbin kalat'oğon şot'aynak' zənbilxo
buybi yaq'abalt'un.

¹¹ Şot'o bul nu k'os'bala padçağ,

* 72:8 72:8 Zək. 9:10

Şot'ay q'ulluğa nu çurk'ala azuk' tene bakal!

12 Fağırı t'arnu p'ap'alo,
İzi şuk'k'al nu bakala kəsibi kiyexun biq'alo
bakale şo.

13 Eht'iyəci boş bakalt'oğoynak' q'a
baç'ansuzt'oğoynak' ük' bok'osp'ale
şot'in,

Goroxt'oğoy elmoğo çark'est'ale!

14 Ext'ale şot'oğo zülüm zapest'ala zalımxoy
kiyexun,

Axırı dəyərlune şot'oğoy elmux iz piyes.

15 Dirist'q'an baki padçağ, boxoy ömürenq'an
baki!

Barta Şevaxun eçeri q'ızılq'at'un şipi şot'ay
belxun oq'a,

Barta şot'aynak' afırıpı Buxaçuğq'at'un k'alpi
üşe-ğena,

İçoğoy xeyir-bərəkətə kammaq'at'unbi şot'oxun
amdarxon.

16 Barta ölkinə şum bolq'an baki,

Buruxmoğoy döşel bakala taxıla muşen
duğat'an ük'q'an qayeşi.

Barta xodurxo oçalaq'an laft'i c'epi meyvin
kiyexun,

Livana bakala gözəl xodur hik'k'alq'an baki
şot'oğoy t'öğöl.

Barta şəhərmoğq' bakala amdarxoy say t'iq'p'i
c'eğala oye hamaq'an baki!

17 Barta padçağı s'i həmişəq'an t'ap'əsi,

Barta göynul bakala bəğen tadala işiğ nu açala
k'inək'

Şot'ayal k'ojin işiğ maq'an açi.
Xeyir-bərəkətə şot'ay s'iya duği haq'alt'un
azuk'xon,
Bəxt'əvər uk'at'an şot'o çalxalt'un!

18 Alxışq'an baki israilluğoy Buxaçux bakala
Q'ONČUĞO,

Nu ak'eşi əşur biq'ala Buxaçuxe Şo!

19 Barta Şot'ay kala s'iya duği həmişə
alxışp'eq'at'un,
Şot'ay kalaluğaxunq'an əyitp'i barta dirist'
dünyənen!

Ammen! Ammen!

20 Memiya Yesseyi ğar Daviden şampi afırıyox
çareksa.

Girke xibimci hissə: 73-89-ci İvel məğurxo

73

73-ci İvel məğ

Asafi İvel məğ.

1 Bəğa Buxaçuğon israilluğoynak',

Bəğa İz yaq'en tağalt'oğoynak' heq'ədər
xeyirxax əşure biq'sa!

2 Ama zu bez yaq'a açespsaxzuy,

Düz yaq'axun c'eyseynak' male mandey bezi.

3 Pist'oğoy bəş baysuna,

İçoğoxun irəzit'oğoy saat' ğina ak'i
paxılluğezbsay zu!

4 Dərd hik'ə tet'un ava,
Ömürü axıral şirik' azar tene lafst'a şot'oğoy.

5 Hik'k'alaxun koruğ tet'un zap'e,
Tur jəna tene lafst'a şot'oğoy.

6 İçoğoxun irəzi baksuna sal c'ap'tet'unpsa,
Amdarxo əzyət tast'unaxun fərəxləyinşaki
Hələ sa mot'o piyelal bat'unst'a.

7 İçoğoy t'olnu tet'un p'aq'sa,
Ük'e pislugaxun başq'a hik'k'aleynak' ga butene
şot'oğoy!

8 İçoğoy əş lağa haq'sune,
Jomoxun c'eğala hər əyit amdarane lafst'a,
Exləti bul q'ıdest'un q'a pul haq'sune şot'oğoy!

9 Göynuxunt'un taysa,
Mani mərəkəyə arşayt'un içoğoy jomo tene
giresa!

10 Camaatenal hələ arşi mot'oğoy ümüxelaxsa,
Şot'oğoy əyitmoğont'un nəfəs haq'sa!

11 Buxaçuğoy hər şeyə aksaxun,
Ala Arşit'ay piyexun hik'k'al c'ap' nu
manst'unaxun xavar butene şot'oğoy!

12 Tema arxayint'un ki,
İçoğonarahat bala hik'k'al butet'ux me pist'oğoy,
Var-dövlət avuzbsunaxun başq'a dərd butet'ux
şot'oğoy!

13 İsə t'etərə c'eysa ki, nə bezi düz yaq'en taysuni,
Nəəl günaxaxun əxil çurpi təmiz manst'uni
məənə tene bu?

14 P'oy ene het'aynak'ez za hər gi əzyət tast'ay,
Het'aynak'ez savaxt'an bez pula qayk'ala k'inək'
za caza zapest'ay?

15 Ama təə! Metər pi bakiyzuy,
Vi c'ək'p'i azuk'axun baksuna laftezdoy zu!

16 Düze, mot'oğə tam q'amışakamin
Zaynak' çətine ak'esay me əş.

17 Ama Vi bakala İvel galaz başı zu sa ği,
Bez pulmuxə qayeşi unk'on t'e vədə,
Me pist'oğəynak' həzirbakit'oğoz ak'i zu!

18 Mone, şot'oğoy tağala yaq'a firs'ek'al balnu
Hun,

Saki xork'alnu, bula alabi hayzes tet'un bakal!

19 Q'iyen haq'ale şot'oğə,
Bürdən t'etər əfçibakalt'un ki, içəğoxun tozal
tene mandal!

20 Vi şu baksuna ak'est'alnu Hun me pist'oğə, ay
Q'ONÇUX,
Sa nep' k'inək' hari c'ovakalt'un şorox!

21 Q'ubarbala vədəmuxə buy bezi,
Dərde kiyexun zaynak' ga tez bəğğəbsay.

22 Q'ammazzuy, hik'k'al q'amıştezuy,
Vi piyes heyvanaxun avuzin sa ga tezax buy bezi.

23 Ama isə azaksa ki, Hun həmişə zaxunnu,
Vi kula zaxun zap'k'ala vədə tene bake Vi!

24 Hunnu za düz yaq' ak'est'alo,
Hun balnu za hörməti q'onçux!

25 Bez best'a Hun bakit'uxun oşa
Q'erəz şuva eht'iyəc bakes bakon bezi, ay göynul
bakala bez Buxaçux?

Me dünyəne şuz çurəsez bakon ene?

26 Bez ük' xəxəyegala vədine za ük' tadalo,
Halnuxun bitat'an za turelbalo Hunnu, ay
Buxaçux!

Bez paynu koft'i, bez k'odoğo sameşi neymət
Hunnu!

27 Vaxun əxil bakalt'oğoy axır tene bakal,
Əfçibalnu Hun Vi laxi yaq'axun c'erit'oğoy!

28 Zu isə Va İşabaksunenez saat'luğ bəğəbsa,
Vast'az umudi ganu aksa, ay bitot'uxun üst'ün
bakala Q'ONÇux Buxačux!
Vi biq'i əşurxo bez muzel eçeri car sakoz zu!

74

74-ci İvel məğ

Asafi ögüd-nəsyət tadala İvel məğ.

1 Ay Buxačux, het'aynak'en yaxun həmişəluğ çə
taradala baki Hun?
Vi sürünə bakala me q'uziğoy loxol het'aynak'e
Vi əcuğ bəc'ük'əsi?

2 Vi hələ beş kalboğoy döörəxun Vaynak' c'ək'p'i
azuk'a nu aksuna ma laxa:
Toyen haq'əsi, Vi s'i iz loxol bakala sa neymətt'un
şorox!
Vaynak' məsk'en bi Sion buruğə eyexun ma
c'evk'a!

3 Eki bəğa t'e İvel ganxoxun k'ə mande,
Şarpi şipene düşmənen bitova!

4 İçoğoy əkat'un əqst'a Vi məsk'en saki ganu,
S'iyat'un şampi laxə içəğoy t'iya!

5 C'ələye başi xodt'un budayinşbsa unkon,
T'etərt'un tavara alabi fəlst'a!

6 T'e bəzəylu bariğoxun hik'k'al tene mandi,
Çəküçen q'a güpünent'un şot'oğoy axıra c'eril!

7 Vi İvel ganut'un bok'osp'i şot'oğon,

Vi s'iyal bakala məsk'ənət'un murdarlayinşi!

⁸ "Me azuk'a tumexun əfçibalyan!" pi

Beşi Va bul k'os'bala ganxot'un bok'osp'i şipi!

⁹ Nə göynuxun sa nişane ak'esa yaynak',

Nəəl sa xavareçalyax bu ene!

Şiin k'ə ava hələ heq'ədər mot'o portp'ala
bakalyan!

¹⁰ Ay Buxačux, hələ heq'ədər düşməneynak'
axşumi ga bakalnu Hun?

Va laft'ala əyitmoğə hələ gele ibakalyan?

¹¹ Axırı het'aynak'en Vi kula zap'e?

Vi yön kiin yumburuğ k'ə baksuna ak'est'a,

Şot'oğoy bula duğa č'ak'p'a!

¹² Ama bezi Buxačuxə bu,

Hələ burqesunaxun bezi Padçağ bakalone Şo.

Oçali çoye çark'esun eçalonu Hun!

¹³ Dənizxoy xenan t'ağaybi,

Xene boş bakala p'əbullə dizik'i ozanan c'urumpi
boşeri.

¹⁴ Bitot'ay pula haq'i, ama Vaxun nu başarbi me
heyvani bulan duği č'ak'p'i,

Şot'o çölə bakala heyvanxoynak' yemen bi Hun!

¹⁵ Orayinxone jalpi c'eri,

Posp'i xenen çəyləğxon jomol şirik' buybi Hun,

Bəğəloy oqurxoy isə xenan es'evk'i!

¹⁶ Bəğa q'a xaşal göynul Hunen laxə,

Şüyal Vi jomone taysa, giyal.

¹⁷ Oçali binorinan laxi Hun,

İjeninaxun Vi əyiten c'eri,

Joğula Vi əyitenyan baysa yan.

- 18 Ay Q'ONÇUX, düşməneynak' axşumi ga baksuna,
 Va nu çalxala buxaçuxsuzt'oğoy jomo bafst'una
 nu aksuna ma laxa!
- 19 Ma barta Vi bəsləyinşi göyərçin əqnə heyvanxoynak' yem bakane,
 Me Vi fağırxoy loxolq'an baki Vi pul həmişə!
- 20 Bəğa Vi yaxunğa çəsi irəzilugaxun k'ə mande!
 Bayinq'luğen haq'ene dünyənə -
 Mani t'öox bəğayin amdarxoy suna zor
 əşp'est'unayan aksa.
- 21 Ma barta me zülümi boş bakalorox turin oq'a
 çaxçuxesi tağane,
 Barta Va tərifi q'onçux bi Vi s'iyəq'at'un alabi
 fağırxon q'a goroxt'oğon!

- 22 Hayza Vi şu baksuna ak'est'a, ay Buxaçux!
 Me əşlə Hun bəğa,
 Va nu çalxala buxaçuxsuzt'oğoy
 Va hik'k'ali gala laxsuna cazasuz ma efa.
- 23 Nu aksuna ma laxa Vi düşmənxon içoğoy bula
 alabsuna,
 Nu ibaksuna ma laxa Va nu çureğalt'oğon içoğoy
 jomo eğalt'u upsuna!

75

75-ci İvel məğ

- Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Asafi "za efa"
 uk'ala faren məğğəğala İvel məğ.
- 1 Şüküryanbsa yan Va, ay Buxaçux,
 Vi xojina tarakaloroxyan yan!
 Vi ak'est'i möcüzəğot'un car saksa amdarxon.

² Metərə pi Buxaçuğon: «İz vaxt' eğat'an,
Bez laxi vədine ak'est'oz Zu düzgün divanbsuni
k'ə baksuna!

³ Oçal iz ganuxun galk'ale t'e vədə,
İz loxol bakalt'oğoval q'iyen haq'ale,
Ama saat'ez ost'aarbe Zu şot'ay binorina!

⁴ İçoğoxun irəzit'oğ "vəx bitot'uxun üst'ün ma
biq'anan",

Şər bakalt'oğ "amdarxoy loxol
q'öq'özləyinşaksuna,

⁵ Göynuxun taysuna bosanan,
Bəsp'anan jomo buybi vəx tərifləyinşbsuna"
pizu».

⁶ Nə bəğ c'əğala tərəfəxun, nə bəğ batk'ala
tərəfəxun,

Nəəl çölexun bakalt'ay kiyel tene içü alabsun.

⁷ Saycə Buxaçuxə q'ərar c'evk'alo!

Amdari bula ala efaloval, şot'o saki oçalen sa-
baloval Şone!

⁸ Ağu fi üğəst'ale Q'onçuğon pist'oğ,
Şot'oğoy bitot'aynak' bak'ale İz kiyel bakala
cazin camaxun,

T'e fine tumal s'orobi üğəlt'un şot'oğon!

⁹ Zu isə həmişə mot'o bayanboz,

İak'ovi Buxaçuğ məğpi tərifləyinşoz!

¹⁰ Şot'aynak' ki, metərə pi Şot'in:

«Pist'oğoy müq'ina duği sakoz Zu,
Düzgünt'oğ isə müq'ələ bi içəğoy zora
avuzboz».

76

76-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Simlə ət't'əcxoy
faren məğğəgala Asafi İvel məğ.

¹ Çalxesa İudeyina Buxačux,
Kala s'iyə q'ončuxə Şo İsraila.

² Salemane Şot'ay bakala ga,
Sionane məsk'ən sake Şot'in. *

³ T'et'iyane düşməni bosala oxurxo xoxp'i,
Q'ılıncxo q'a q'alxanxo - davina əşp'est'ala bito
silaxxone əfçibi.

⁴ Vi tamtarağən işiğə saksa, ay Buxačux,
Əqnə heyvanxon buy alloy burux hik'k'ale Vi
kalaluği bəş!

⁵ Hətər q'oççağxone əfçibaki,
Pula q'ic'p'i tat'unşi me dünyənəxun şorox,
Saycət'in iz k'əşinəl alabes tene baki şot'oğoy!

⁶ Ay İak'ovi Buxačux, ük'e q'ı badala Vi
harayaxun

Davin arabooxe ěkaxun sagala tarapi.

⁷ Həgigiyal q'ıbalane Vaxun!

Vi əcuğon biq'at'an şuva Vi divanbsunaxun
çark'eşes bakon?

⁸⁻⁹ Göynuxunen divanbi q'ərar c'evk'i Hun, ay
Buxačux,

Bito kuruği boş bakalt'oğon çark'est'i.
Hayzeri Vi divanbsuni k'ə baksuna ak'est'at'an
Me dünyəne bakalt'oğoy səse bot'baki!

* **76:2 76:2** Salemal, Sional Yerusalisa tadeşi s'iyurxoxuney.

10 Hörməti q'onçux baksunane ak'est'i Vi əcuğon
biq'sunen,
Dirist' mandit'oğonal içoğoy bula alabes tet'un
baki.

11 Efi Buxačux bakala Q'ONČuĞo elasp'i
niyətp'anan,
Əyit tadit'oğoval bex p'ap'esp'anan,
İz kalaluğen amdarxo Q'ıya Badalt'aynak'
payurxo eçanan,
Ay hərrəmine bakala azuk'xo.

12 Kalaluğbalxoy pulane haq'sa Şot'in,
Dünyəne bakala padçağxone q'ıya bast'a!

77

77-ci İvel məğ.

Fark'alxoy dəst'in kalo bakala Yedutuneynak'.
Asafi İvel məğ.

¹ Buxačuğoz k'alpi zu,
Şot'ay za ibaksunaz xoyinşp'i.

² Bez t'ar ğine zu Q'ončuğoz qəvəşi,
Bez bula alabi afırızpi dirist' üşe,
Arxayin tez baksay zu.

³ Vaxunez fikirbsay zu önek'a, ay Buxačux,
Fikiri kiyexun elmuxe c'aysay bezi.

⁴ Bez piye nep' tene eysay,
Q'ubarbsaxun əyite tambakey bezi.

⁵ C'ovaki taşi ğimxoxun,
Baki əşurxoxunez fikirbsay zu.

⁶ Vaynak' məğpi məğure bez eyex bafst'ay üşe
bakat'an,
Zu zaxunez əyitk'ala baksay,

Vaxun xavar haq'sun çureğalorox bez beynexun
tene c'aysay.

7 Yəni həmişəluğə taradi yaxun Q'onçuğon İz
çöya?

Yan İz ük'e basteyanksa ene?

8 İzi nu badalbakala çuresunane həmişəluğ
kambi yaxun?

Yəni İz tadi əyitə bex tene p'ap'esp'al ene sal sa
vədə?

9 Kamebon ki Buxaçuğon yaxun İz ük'
bok'ospsuna?

Yəni əcuğon biq'i İzi gorox eysuna t'öǝxe bon?

10 T'e vədə metərez pi zu: «Za ən gele q'aç't'alo
Ala Arsit'ay ene yaxun İz kula zapsune!»

11 Ama eyexun tez c'evk'al zu Q'ONçuğoy biq'i
əşurxo,

Şot'ay damna döörəst'ə biq'i nu ak'eşi əşure eysa
bez beyne.

12 Matez manst'a zu Vi kiyexun ayesit'oğoxun
fikirbat'an,

Vi biyorox bito bez piin bəş eǵat'an!

13 Vi biq'i əşurxon Vi İvel baksunane ak'est'a, ay
Buxačux!

Şuva p'ap'es bakon Va buxačuxxoy boş?

14 Nu ak'eşi əşur biq'ala Buxačuxnu Hun,
Azuk'xo Vi zora ak'est'iyonu!

15 Vi kula boxodi Vi c'ək'p'i azuk'a,

İak'ovaxun q'a İosifaxun bakit'oğō
çark'est'iyonu Hun!

- 16 Ay Buxaçux, xeyurxoy,
Dənizə bakala xeyurxoy pulan haq'i Hun!
Bəğəloyluğxone Vi bəş t'ut'upi!
17 Ağalane bari gireşi asoyxoxun,
Göye gürultin səsene haq'i dünyənə,
Vi boşeri oxure pure unkon göynul s'əq'en
duğat'an!
18 Tufani səsəne gərbaksay göye gurultinen
eğala Vi səs,
Vi işığane saksay duğala s'əq'en,
Oçale jik'esi iz ganuxun galey!
19 Dənizi biyexun yaq'en qaypi Hun,
Bəğəloyluğxoy boşt'anen c'ovaki taşi.
Vaxun oşa sa irizəl ten efi ama!
20 Vi azuk'eynak' sa çobanen baki Hun,
Şot'oğə Moiseyi q'a Aaroni kiinen taşeri.

78

78-ci İvel məğ

Asafi ögüd-nəsyət tadala İvel məğ.

- 1 Ay bezi azuk', bez zombsuna ümüxlaxanan,
Bez uk'alt'oğə ibakanan.
2 Məsələğon əyitk'oz,
Dünyə yaranmışakit'uxun mağay c'ap' man-
dit'oğə bayanboz. *
3 Hetər ki, beş bavoğone yaynak' exlətp'e,
Hetər ki, yanal şot'oğoxunyan ibaki avabake.
4 Avabakeşt'alyan yan mot'o beş nəvoğə:
Saycə alxışen jomo eçes bakala Q'ONÇUĞoy
əşurxo,

* 78:2 78:2 Mat'. 13:35

Şot'ay zora, biq'i bito nu ak'eşi əşurxo
Exlətp'alyan yan oşin eğala nəşileynak'!

⁵ İak'ovaxun bakit'oğö İz buyruğxone tadi Şot'in,
İsraila İz k'anunxone avabakeş't'i.
"Ef əyloğoval mot'o zombanan" pine tapşurbi beş
bavoğö.

⁶ Metər pine ki, barta oşin eğala nəşilenal
avabakeq'an,
Şot'oğoxun baki əyloğonal oşa içoğoy
əyloğoynak'q'at'un exlətp'i.

⁷ Buxaçuğöq'at'un umudbaki,
Şot'ay biq'i əşurxo eyexun maq'at'un c'evk'i,
Şot'ay laxi yaq'enq'at'un taşi barta.

⁸ T'e vədə içoğoy bavoğollarik' tet'un bakon,
Şot'oğollarik' içoğoy jomoy түşen tağala,
İçoğoy yaq'a açesp'i sa nəşil tet'un bakon!
Buxaçuğoxun əxilt'uniy şorox,
Şot'oxunğaçesi irəzilüğa axıral şirik'
əməltet'unbi şot'oğon!

⁹ Efraimi nəşiləxun bakala q'oççağxo bəğanan:
Ox-kamana içoğoy kiyel ext'it'un davina c'eri
şorox,

Ama p'urumal düşməni bəş çurpes tet'un baki,
c'eri t'it'alat'un baki.

¹⁰ Şot'o görə ki, Buxaçuğoy içoğoxunğaçesi
irəzilüğa əməltet'unbsay,
Şot'ay laxi yaq'en taysun tet'un çuresay.

¹¹ Eyexun c'evk'et'uniy şot'oğon Şot'ay biq'i
əşurxo q'a ak'est'i möcüzoğö!

¹² Manu ki, Buxaçuğon Misirə,
Şoan şəhəri düzənluğxo ak'est'i t'e möcüzoğö

Şot'oğoy bavoğon içoğoy piint'un ak'ey. †

13 Şot'in dənizi xena şot'oğoy yön saal tərş tərəf
bari k'inək' efi
Şot'oğō dənizi tumexun, q'ari ganuxune
c'ovakešt'i. ‡

14 Ğenaxun asoyi boş,
Üşe isə işiğ sakala aruğoy boş
Şot'oğoy bēš taši yaq'e ak'est'ay. §

15 Q'ayana qıbi xene c'evk'i Şot'in ams'i oçala,
Bəğəloy orayini xe k'inək' as'ar xene tadi şot'oğō.
*

16 Jēnaxune c'erey
Şağapi oq k'inək' tağala t'e xe. †

17 Ama günax əşp'est'unaxun kul tet'un haq'i
şorox,
Ala Arşit'u hik'k'al bi
P'urum içoğoy jomont'un taysa burqi ams'i oçala
bakat'an.

18 Buxaçuğoy hər şeyə başarbsunaxunt'un
şüpələyinşaki,
İçoğoy ük'exun c'ovakala ukunxo
çuresunent'un sinəyinşi Şot'o. ‡

19 "Çətin ukešt'es bakale yax me ams'i oçala
Buxaçuğon" pi
Şot'ay bač'anexunt'un əyitey.

20 Metərt'un nexey:
«Q'ayana duği xene c'evk'i Şot'in,
Oq k'inək' tağala xene c'eri t'et'iin.

† 78:12 78:12 C'eyş. 7:8-12:32 ‡ 78:13 78:13 C'eyş. 14:21-22

§ 78:14 78:14 C'eyş. 13:21-22 * 78:15 78:15 C'eyş. 17:1-7;
Ams'i oç. 20:2-13 † 78:16 78:16 C'eyş. 17:1-7; Ams'i oç. 20:2-13

‡ 78:18 78:18 C'eyş. 16:2-15; Ams'i oç. 11:4-23; 31-35

Ama şum tades tene bakon yax Şot'in,
Çətin me azuk'i jomo yeq'en boşevk'i girbes
bakane!» §

²¹ Q'ONČuĜoyal mot'o ibaki əcuğone biq'i,
Bəc'ük'eşi Şot'ay əcuğ İak'ovi nəsili loxol,
Hirsene duği Şot'o israilluğoy me əyitə ibakat'an.

²² Şot'aynak' ki, şot'oğon Buxaçuğ baç'an tet'un
taradi,

Tet'un vėbaki ki, Şot'in içoğ çark'est'ale.

²³ T'e vədə əmirebi Buxaçuğon göyurxo,
Şot'oğoyal jomone əmesi.

²⁴ Mannane bari alaxun şot'oğoy loxol ağala
barala k'inək',

Göynuxun şume tadi şot'oğ Buxaçuğon. *

²⁵ Amdarxonal angelxoy ukala ukunaxunt'un
kəyi,

Boşşamine ukest'i şot'oğ.

²⁶ Bəğc'eğala tərəfəxun eğala muşe əqevk'i
Şot'in göynul,

Güney tərəfəxun eğala muşe eçeri İz zoren.

²⁷ T'emanə tadi ki, belxunə bari yeq' şot'oğoy,
Dənizi bərine bakala q'ume hama q'uşurxone
yaq'abi şot'oğoynak'.

²⁸ T'e q'uşurxo hari şot'oğoy çurk'ala gala,

İçoğoy çadırxoy hərrəminene bist'ay.

²⁹ Ut'unksay şot'oğonal içoğoy jomoxun
baramin,

P'at'unp'i içoğoy arzuna şorox!

³⁰ Ama yeq'a hələ k'əc'p'i q'uc'p'inut,

§ 78:20 78:20 C'eyş. 16:2-3; Ams'i oç. 11:4-6 * 78:24 78:24
İoan. 6:31

Şo içoğoy q'oq'exun hələ c'ovakinut

³¹ Baredi Buxaçuğoy əcuğ şot'oğoy bel!

İsrailluğoy ən zorbat'oğone k'as'p'i-şipi,

Q'oççağxone duği saki! †

³² Metər əşure eysay içoğoy bel,

Ama p'urumal günax əsp'est'unaxun kul tet'un
haq'say şorox,

Şot'ay ak'est'i me möcüzöğə vətet'unbaksay.

³³ Buxaçuğonal mot'o görə içoğoy ömürəne
puçbi,

Biyamin q'ıye boş c'ovak'ala yəşəyinşaxun
başq'a sa ği tet'un ak'i şot'oğon.

³⁴ Hari içoğoy axır p'ap'at'ane pulmux qayesay
şot'oğoy,

T'e vədət'un burqsay Buxaçuğə qəvəsa,

Şot'o k'alpi xoyinşpsa.

³⁵ T'e vədəne içoğoy eyex bafst'ay ki, Şo
içoğoynak' sa q'aya,

Ala Arşiyo içoğoy çark'est'es bakala Q'onçuxe!

³⁶ Çoyexunt'un içoğə pəşmanbaki k'inək' taşt'ay,
Əfçine əyitey içoğoy muzin.

³⁷ Ük'e boş isə hələ Buxaçuğoxun əxilt'unıy,

Şot'ay içoğoxun ğaçəsi irəzilüğa əməltet'unbsay
şot'oğon.

³⁸ Ama Buxaçuğon İzi ük'bok'al baksuna görə
şot'oğə bağışlayınşepsay,

Əfçitenepsay şot'oğə.

Bask'esest'ay İzi hirsə gele vədə,

† 78:31 78:31 Ams'i oç. 11:31-34

Enefsay İçu İzi bəc'ük'eşi əcuğə şot'oğoy bel
şipsaxun.

³⁹ Avaney şot'oğoy günaxi bəş aciz mandala sa
insani bala baksuna,
C'ovaki tağala sa muşaxun avuzin nu baksuna.

⁴⁰ Hema kərəmt'un şorox ams'i oçala Şot'ay laxi
k'anunxoxun c'erey?!

T'e çölmoğə içəğoy jomon taşi
Şot'ay əcuğə hema kərəm biq'est'una bəq'əlpə
çark'ala şey tene!

⁴¹ Hər dəfəl Buxaçuğoy kiyexun ayeğalt'oğoxun
şüpələyinşaki

T'öp'əvt'unksay israilluğoynak' İvel Bakalt'u!

⁴² Şot'ay kiyexun hər əş ayesuna,
İçoğə düşməni kiyexun ext'i çark'est'una eye-
xun c'evk'et'unıy şot'oğon.

⁴³ Misirə bit'oğə,
Şoani düzənluğa ak'est'i möcüzoox eyex tene
bafst'ay şot'oğoy.

⁴⁴ Misirə bakala oqurxoy xenane p'iya taradi
Şot'in,

Şuk'k'alenal xe ŭğes tene baki. ‡

⁴⁵ Duğala t'at'ure yaq'abi misirluğoy loxol,
Vərənbala bədalaq'xone eçeri buybi ölkinə. §

⁴⁶ Əkinə çərtk'ənxone ukest'i,
Meqene k'as'p'i şipi şot'oğoy oçala k'ə buneysa
bitova. *

⁴⁷ Şot'oğoy t'ulluğxone təəren əfçibi,

‡ **78:44 78:44** C'eys. 7:17-21; Qay. əyit 16:4 § **78:45 78:45** C'eys.
8:1-6; 20-24; * **78:46 78:46** C'eys. 10:12-15

İncilnə xodurxone alaxun barala buzen t'api. †

48 Beliyoxe təəri oq'a mandi şot'oğoy,
Sürüğone s'əq'en duği.

49 İzi bəc'ük'eşi əcuğə q'a hirsəne şipi şot'oğoy
loxol,

Q'arğışi q'onçux bi bəloğone badi şot'oğoy bula,
İçoğoy bisuni xavarat'un haq'i şot'oğon bəsp'ala
angelxoxun.

50 Bask'estenedi Şot'in İz əcuğə,

Şot'oğoy elmoğoynak' bisun eğat'an İz kula
boxodi çark'estenedi -

K'as'eşi bart'undi şorox azar baft'i!

51 Bisune hari Xame nəsiləxun bakalt'oğoy ‡
k'ojin süft'in ğarmoğoynak',

Nanay tapanexun c'eri çuresa insani,

Çuresa heyvani süft'in ərkəy bəloğoy sayco tene
mandi Misirə! §

52 İzi azuk'eynak' isə sa çoban baki

İz kiine ams'i oçalen taşeri şot'oğə.

53 Şot'ay t'öğöl q'ı hik'ə tet'un avay,

Hik'k'alal tene baki şot'oğə!

Şot'oğoy düşmənxə isə dənizi boş batk'i
k'as't'unşi! *

54 Metərt'un şorox hari içəğoynak' həzirbaki İvel
oçal burqəğala gala,

Buxaçuğon İzi bi buruğoy tumel c'eri. †

† 78:47 78:47 C'eyş. 9:22-25 ‡ 78:51 78:51 - Misirluyox Noye

ğar Xamaxun baki nəsilə. § 78:51 78:51 C'eyş. 12:29 * 78:53

78:53 C'eyş. 14:26-28 † 78:54 78:54 C'eyş. 15:17; Yeş. 3:15-17

55 Millətxone şep'esi Buxaçuğon şot'oğoy
 bəşt'an,
 T'e oçalxo cöybi mülk k'inək'e tadi şot'oğoy,
 İçoğoy nu bakala k'ojurxot'un başi arşi
 İsrailaxun baki tayfoox! ‡

56 Ama şorox p'urumal Buxaçuğoy kiyexun
 ayeğalt'oğoxun şüpələyinşt'unbaksay,
 Ala Arşit'ay laxi yaq'en tet'un taysay,
 Şot'oxun çaçesi irəzilüğa tet'un əməlbsay.

57 İçoğoy bavoğollarik' tadi əyiti loxol nu
 çurk'alorox,

Qı yaq'axun qaybakaloroxey şorox.
 Küt xışt'ik'əxun sa xeyir nu bakala k'inək',
 Şot'oğoxunal sa xeyir tene buy.

58 Şot'in q'erəz buxaçuxxo nu portpsuna avabak-
 sun,

Taşi şot'oğoy bult'un k'os'bsay,
 İçoğoy nak' binik' buxaçuxxo düzbi Şot'ay
 əcuğot'un biq'est'ay.

59 Buxaçuğoyal biin tene haq'i mot'oğoy bitova,
 Hirsene duği Şot'o me əşurxo ak'at'an,
 Taranedi Şot'in İz çoya israillüğoxun. §

60 Tene çurpi İz bakala gala Şo,
 Şilona, amdarxoy çadırxoy arane laxesi çadıra
 ams'ine efi Şot'in. *

61 İrəzilüği sanduğane düşməni kiyel tadi,
 İzi zora, izi tamtarağa ak'est'ala irəzilüği san-
 duğa! †

‡ 78:55 78:55 Yeş. 11:16-23 § 78:59 78:59 Divan. 2:11-15

* 78:60 78:60 Yeş. 18:1; 1 Şam. 1:3; Yer. 7:12-14; 26:6 † 78:61
 78:61 1 Şam. 4

62 Q'ılnci jomone tadi İz azuk'a Şot'in,
İz piyexune biti İçeynak' c'ək'p'iyorox.

63 Cəyil ğarmoğoy aruğo bok'i barst'unen
Xuyərmuxe işq'ara tağala mandi.

64 Bəyinşxot'un k'as'p'i q'ılncen şot'oğoy,
İçoğoy çupuxxoy piin neğə q'aribaki.

65 Ama muğurebaki Q'onçux!

Bəğəloy sa nep'axun muğurbakala k'inək',
Üği fine təsir c'ovakit'uxun oşa içul hari sa
q'oççağ k'inək'.

66 Duği şəp'eşi Şot'in İz düşmənxo,
Şoroxal qoş qaybaki biyaburt'unbaki həmişəluğ.

67 Tene çureşi Şot'in İosifi nəsiləxun bakalt'oğoy
çadıra,
Efraimi tayfına t'öǝxebi Şot'in.

68 İuday tayfına,
İz ük'e bask'i Sion buruğone c'ək'p'!

69 Göyurxollarik' ost'aar,
Me dünyə k'inək' həmişəluğ laxeşi İvel gane biq'i
İçeynak'.

70 İz k'ul bakala Davidane c'ək'p'i Şot'in,
Şot'o iz bəğala eǵelxoxun cöybi

71 Eçeri İak'ovaxun baki nəsileynak'e çoban laxi.
Lanexi ki, iz sürünə bəği k'inək'

İsəəl hari İçeynak' c'ək'p'i azuk'a,
İsrailaxun bakit'oğq'an bəği. ‡

72 Davidi kalaluğbsunenal ak'esedi izi müdrik
baksuna q'a

‡ 78:71 78:70-71 1 Şam. 16:11-12; 2 Şam. 7:8; 1 Hadis. 17:7

Təmiz ük'en baki şot'oğoy q'ayğina çurpsuna.

79

79-ci İvel məğ

Asafi İvel məğ.

¹ Ay Buxaçux, Va nu çalxala azuk'xone başi Vi oçala,

Vi İvel ganut'un murdarlayinşi şot'oğon,

Yerusalimat'un xarabına c'urevk'i! *

² Göynul purk'ala q'uşurxoynak' yemt'un bi Vi k'ulurxoy meydxo,

Çöle tarak'ala heyvanxoy bəşt'un boseri Vi yaq'en tağalt'oğoy p'uri bədənə!

³ Şot'oğoxun bari p'iyə boş batek'i Yerusalim, Meydxo oçalaxp'alal tene baki sal!

⁴ Q'onşıgoynak' axşumi gayan baki yan, Q'inəyinşt'unbsa, k'əşinen ak'est'i lağat'un haq'sa yax!

⁵ Ay Q'onçux, Vi əcuğ hevaxt' bask'ale?

Həmişəluğə yəni Vi bok'osp'i şik'ala me əcuğ?

⁶ Şot'o Va nu çalxala millətxoy,

Va nu bul k'os'bala azuk'xoy loxol şipa.

⁷ İak'ovi nəsilə k'as'p'i şipiyoroxe şorox, Beşi oçalxo vərənbiyoroxe!

⁸ Beş bavoğon əşp'est'i günaxi cazına yax ma zapest'a,

Vi ük' bok'ospsuni k'ə baksuna ak'est'a, eki usum p'ap'a,

* 79:1 79:1 2 Padç. 25:8-10; 2 Hadis. 36:17-19; Yer. 52:12-14

Yast'a hal tene mande ene!

⁹ Va görə Vi s'ine bu, ay yax çark'est'ala

Buxaçux,

Yax kul boxoda!

Vi s'iya görə Vi kalaluğa ak'est'i yax çark'est'a,

Beşi günaxxo bağışlayınşa!

¹⁰ Ma barta buxaçuxsuzt'oğon

"Maya p'oy mot'oğoy Buxaçux?" pi lağa
haq'at'un.

Ak'est'a şot'oğō k'ən bsa Hun Vi azuk'i p'iya
şik'alt'oğō,

C'evk'a şot'oğoxun mot'ay həyifə.

Barta mot'o ak'i beş ük'q'an çaxeşi!

¹¹ İbaka düşməni kiyel bakalt'oğoy şivana Hun,

Vi zorba kula boxodi çark'est'a me bisuna
tağalt'oğō.

¹² Beş hərrəmine bakala azuk'xoy piyorox isə
barta içoğoy öyneq'an bari,

Barta Va pit'oğoy əvəzə vüğq'at'q'at'un
ödəyinşi, ay Q'onçux!

¹³ Vi sürünəxun bakala me q'uziğon,

Vi azuk'enal həmişə Va tərəfləyinşale,

Yaxun oşa eğala nəsilxonal Vi s'iya alabale!

80

80-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Asafi "Gəşe
vard k'inək' gözəl bakala irəziluğ" uk'ala faren
məğəğala İvel məğ.

¹ İbaka yax, ay İsrailəynak' sa Çoban baki

İosifi nəsilə İz sürünə bəğala k'inək' bəğalo!

İşiğ saka, ay angelxoy arane Arsiyo,

² Ak'est'a Vi zora Efraimaxun, Binyaminaxun
saal Menaşşenaxun baki tayfoğ.

Eki çark'est'a yax!

³ Ay Buxaçux, yax süft'in k'inək' bəxt'əvər ba,
Barta Vi ük'el bask'i çark'eşes baken yan!

⁴ Ay Q'oşuniQ'ONÇux bakala Buxaçux,
Hələ heq'ədər Vi azuk'i xoyinşa nu ibaksuna laxi
əcuxləyinşakalnu Hun?

⁵ Beş piin neğenen boşevk'i Hun yax şumen
boşevk'ala k'inək',

Neğen q'uc'pest'i yax bol-bol.

⁶ Hərrəmine bakala azuk'xone suna baft'i beş
oçalxo görə,

Axşumi gayan baki yan düşmənxoynak'.

⁷ Ay Q'oşuniQ'ONÇux bakala Buxaçux, yax süft'in
k'inək' bəxt'əvər ba,

Barta Vi ük'el bask'i çark'eşes baken yan!

⁸ Misirəxunen eçeri yax Hun,
Azuk'xo şəp'eşi sa c'ap'e t'ink' k'inək' bint'i yax
me oçala.

⁹ Me c'ap'e ganun təmizbi həzirbi,
Şot'inal tum saki avuzebaki me ölkinə.

¹⁰ Buruxmoğoy loxole xoji saki şot'in,
Kakala xodurxone iz taymoğon but'k'i.

¹¹ Şot'ay taymux taşi t'e bel bakala dənizəne
p'ap'i,

İz c'ik'urxo Yevfrat oqe t'öğöle hari c'eri.

12 Het'aynak'en Hun me t'ulluği hərrəmine
bakala çəpərə şarpi?

İsəəl hər c'ovakalt'in iz kula boxodi şot'ay
meyvinəxun çuneksa!

13 Mone, çölnə böq'ene şit'e şot'ay tuma,
Əqnə heyvanxone k'aramə şot'ay taymoğ.

14 Ay Q'oşuni Q'onçux bakala Buxaçux, beş loxol
bəğə p'urum!

Ak'a yax Vi bakala ganuxun,
Vi kula zap'mapa me c'ap'e loxolxun.

15 Vi kiin lasaki me t'ulluğa,
Vi bəği kalabi me calğina efa.

16 Mone, k'as'p'i bok'ost'unbi Vi bit'i c'ap'a
düşmənxon,

Vi əcuğon biq'i yaq'abi cazinane zap'e Vi azuk'en.

17 Ma zapa Vi kula Vi c'ək'p'it'ay loxolxun,
Vi kiin zorbabi me azuk'i loxolxun ma ext'a Vi
kula.

18 Ço teyan taradon yan Vaxun!

Alaba yax biti ganuxun, barta Vi s'iya duği
afırık'en yan!

19 Ay Q'oşuniQ'ONÇux bakala Buxaçux,
Yax süft'in k'inək' bəxt'əvər ba,
Barta Vi ük'el bask'i çark'eşes baken yan!

81

81-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Git't'iten *
məğğəğala Asafi məğ.

¹ Yax zorba bala Buxaçuğo məğpi
tərifləyinşanan,

İak'ovi Buxaçuğo efi heq'ədər mûq baksuna
ak'est'anan!

² Dəf duğanan, arfa q'a tar farpanan!

Barta fare səsç'an c'eri,

Barta ük' qayk'ala səsürç'an beş ümüğo laft'i.

³ Şeyp'ur farpanan ef mûq ğimxost'a -
Axsibayxost'al, təzə xaş c'eysuna c'ovakest'ala
mərəkəyxost'al. †

⁴ Şot'o görə ki, metərə bürüşə İak'ovi
Buxaçuğon,

Metərə əmirbe israilluğo.

⁵ İosifaxun bakit'oğone avabakest'i Şot'in me
q'aydoğo.

Şorox Misirəxun c'eğat'an,

Şot'oğoxun içoğoy memaçığ nu ibaki sa səsən
əyitk'at'ane pi mot'oğo bitova:

⁶ «Bihi yükəz ext'i Zu efi əmnəbelxun,
Zülüm tadala əşləxunez ef elmoğo çark'est'i.

⁷ Zanan k'alpi vən efi t'e t'ar ğimxo,

Zuval vəx çark'esezdi.

Göye gürultinenez coğab tadi vəx,

* **81: 81:0** *Git't'it* - Me əyit həysə əştənesə, şot'o görəl şot'ay k'ə
upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo muğ simlə
sa ət't'əci s'i nəəl fare sa yöne. † **81:3 81:3** Ams'i oç. 10:10;
29:1

Efi Zaxun nu şüpələyinşaksunaz yoxlayinşi
Meriva xene t'öğöl. ‡

⁸ İbaka Za, ay Bez azuk', nexzu va!

Ene hetər uk'az ki, va p'ap'ane, ay İsrail!

⁹ Vi Zaxun q'erəz buxaçuxxo nu bakalane,
Q'erəz azuk'xoy buxaçuxxo bul ma k'os'ba! §

¹⁰ Va Misiri oçalaxun c'evk'i

Vi Buxaçux bakala Q'ONÇux Zuzu.

Va busa tez bark'on Zu, hik'k'alaxun koruğ aksa
tez bark'on!

¹¹ Ama Bez pit'oğə tene əməlbə Bez azuk'en,
Bez laxi k'anunxon tene taşi.

¹² Zuval pizu barta taşeq'at'un içəğoy jomoy
tüşən,

Ezfi şot'oğə iz axır bayinq'un bakala yaq'a!

¹³ K'ə bakoy Bez azuk'en Za ibakiyniy,

İsrailluyox Bez laxi yaq'axun nu c'eriyniy?

¹⁴ T'e vədə düşmənen iz pula q'ic'p'i qayk'aminez
şot'o iz gala arşevk'oy Zu,

Bez kiin içəğoy belxun duğsuni k'ə baksuna
ak'esezdoy şot'oğə!

¹⁵ Bez loxol əqəşiyorox hari Bezi turin oq'at'un
bitoy,

İçəğoy caza zapsuni axır tene bakoy.

¹⁶ Vəx isə c'ək'əşi arumenez bəğoy,

Çölexun girbi ən muč'a uç'enez ukest'i
bəsləyinşoy!»

‡ 81:7 81:7 C'eys. 17:1-7; Ams'i oç. 20:1-13 § 81:9 81:9 C'eys.
20:2-3; K'an. 5:6-7

82

82-ci İvel məğ

Asafi İvel məğ.

¹ Mone, arsene Buxačux göynul İz taxt'e loxol,
Divanbi q'ərare c'evksa Şot'in İz bel giresit'oğoy
bəş:

² «Hələ heq'ədər çurk'alnan düzgün nu
bakalt'ay tərəf vən?
Divanbat'an bitot'ay loxol sa piin nu bəgi
Haq'suzt'u təmizə c'evksunaxun hevaxt' kul
haq'alnan?

³ Bəsp'anan!

Eht'iyəci boş bakalt'ay q'a yetimi bač'ane
çurpanan,
Kəsibi q'a fağiri əslə düzgün bəğanan!

⁴ Kəsibə q'a zəyift'u kul boxodanan,
Metərt'oğ pist'ay kiyexun çark'est'anan.

⁵ Efi avabakala şey butene,
Hik'k'al q'amištenan vən!
Düzgün yaq' tene ef tağala yaq', bayinq'un yaq'e
şo,
Oçali binorane jik'esa ef biq'ala əşurxoxun.

⁶ Düze, vəx "buxačuxxonan" pizu, *
"Ala Arşit'ay t'öğöl çurpes bakaloroxez" pi Zu
vəx.

⁷ Ama insani balinaxun sa fərg tene bakal efi,
Dünyəni kalaluğbalxo p'uri tağala k'inək' vənal
p'uri tağalnan!»

* 82:6 82:6 İoan. 10:34

⁸ Ay Buxaçux, hayza me dünyəni əşlə bəğa,
Vine bito me azuk'xo!

83

83-ci İvel məğ

Asafi İvel məğ.

¹ Ay Buxaçux, şip' ma çurpa,

Vi səsə c'evk'a!

Va t'öox ma duğa, ay Buxaçux!

² Bəğa Vi düşmənxo hetərt'un əqeşe,

Bəğa Va nifrətbalt'oğoy muz hetəre Vi loxol
c'eysa!

³ Gireşi Vi azuk'a pislugbseyinak' əyitət'un sabsa,
Vi piin işiğ bakalt'oğoy turin oq'axunt'un kaşe.

⁴ "Tumexun əfçibalyan me azuk'a,

S'i batk'ale millətxoy aranexun israilluğoy"
next'un.

⁵ İçoğoy fikir sane me gireşit'oğoy,

Vi əleyinə əyitə sabiyorox moroxe:

⁶ Edomluyox q'a ismailluyox,

Moavluyox q'a acarluyox,

⁷ Gevalluyox, ammonluyox, amalegluyox,

Filist'luyox q'a surluyox.

⁸ Hələ aşurluyoxal şot'oğoy tərəfe c'ovake,

Lut'axun bakit'oğot'un köməybsa şot'oğonal!

⁹ Midyanluğoy ğina bada şot'oğoy,

K'işon oqe t'öğöl Siseri q'a Yavini bel eçerit'oğoy
eça şot'oğoy bel.

¹⁰ Barta En-Dora k'as'eşi barit'oğollarik'q'at'un
baki,

Barta mot'oğoyal meyidxo sal ext'i oçalaxp'al
maq'an baki. *

11 Oreva q'a Zeeva ak'est'i ğina şot'oğoy
s'ilat'oğoval ak'est'a,

Zevaha q'a Şalmuna bit'oğşot'oğoy kalat'oğoval
ba. †

12 "Buxaçuğoy İz sürünə otarişala oçalxo beş
kiyel badalyan" piyoroxe şorox!

13 Muşen eşevk'ala toz,
Fupi taşala koloş k'inək' ba şot'oğşo, ay Buxaçu!

14 C'ələy arux baft'i usum bok'ala k'inək',
Yaloven buruxmoğşo pula q'ic'p'i qayk'amin
haq'ala k'inək'

15 Haq'a şot'oğşo pula Vi zorba muşen.
Vəlvəlinə bada şot'oğşo Vi tufanen!

16 Biyaburba şot'oğşo,

Barta İz s'i Q'ONÇux bakalt'u qəvəşeq'at'un!

17 Barta içoğşo ömürin axıral şirik' çoməyin
mandi ot'p'eq'at'un,

Əfçibaki tağamin içoğşo bula alabes maq'at'un
baki.

18 Barta Va, İz s'i Q'ONÇux bakalt'u çalxeq'at'un,
Avabakeq'at'un me dünyəni kalo Vi baksuna, ay
Ala Arşı Buxaçu!

84

84-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Git't'iten *

* **83:10 83:9-10** Divan. 4:6-22; 7:1-23 † **83:11 83:11** Divan. 7:25;

8:4-21 * **84: 84:0** *Git't'it* - Me əyit həysə eştenesa, şot'o görəl
şot'ay k'ə upsuna lap alimxonal avatet'un. Bakes banekon mo
muğ simlə sa ət't'əci s'i nəəl fare sa yöne.

məğğəğala Goraxi ğarməğoy İvel məğ.

¹ Ay Göye Q'oşuniQ'ONÇux,

Vi məsk'ən saki ganuxun boşala şey tene!

² Q'ONÇuĞoyxrame məəlne bayseynak' bez cicirx-one çaye,

Müqbaksune çuresa bez elmux, Vi s'iya alabala
məğğure məğğpsun çuresa bez ük'en,

Yəşəyinşest'ala Buxaçuğoy t'öğöl baksunaxun
başq'a hik'k'al çurtezsa zu.

³ Ay Göye Q'oşuniQ'ONÇux,

Ay bez padçağ bakala Buxačux,

Çovalxonal hari Vi q'urban eçala gane t'öğölt'un
içoğoy mesa biq'sa,

Bač'aynoğonal içoğoy baloğo t'e ganu işat'un
c'evksa!

⁴ Bəxt'əvərt'un Vi məsk'ən saki ganu
yəşəyinşalorox,

Vi t'öğöl baki həmişə Va tərifləyinşala məğur
məğğpes bakalorox!

⁵ He bəxt'əvərt'un zora Vaxun haq'alorox,

İçoğoy ük'exun Siona † laşi t'iya bul k'os'bsun
c'ovakalorox!

⁶ Xesuz mandi dərənexun c'ovakat'an

T'iyana jalpi c'eğala orayinxoy məsk'ən k'inək'
ak'aloroxe şorox!

T'e oçala xeyir-bərəkət eçala ağalinen puşp'i sa
oçal k'inək't'un aksa şot'oğon!

⁷ T'iya laysunene zorba bsa şot'oğo,

† 84:5 84:5 *Sion* - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

Axırı taşi Siona Buxaçuğo bul k'os'balt'un
şot'oğon!

⁸ Ay Göye Q'oşuniQ'ONÇux, bezi afırına ibaka!

Ay İak'ovi Buxačux, za coğabsuz ma efa!

⁹ Yaynak' bač'an bakala padçağa nu aksuna ma
laxa, ay Buxačux,

Barta Vi c'ək'p'iyoy Vi piyes şaat'q'an ak'eşi.

¹⁰ Vi xrame məəlne c'ovakest'ala sa ği

Zaynak' Vi bakala ganuxun ǵxil c'ovakest'ala
hazar ğinaxun şaat'e!

Vi məsk'ən saki gane čomoy tume çurpsun

Pist'oğoy gam çadıri boş arst'unaxun şaat'e!

¹¹ Axırı Q'ONÇux Buxačux beş bač'ane,

Yaynak' bǵğ baki yaq' ak'est'alone!

Yax İz ük' bok'ospsuna ak'est'alo q'a hörməti
q'ončux balone Şo,

Düzgün yaq'en tağalt'uxun İz şaat'luğa
kamtenebon Şot'in!

¹² Ay Göye Q'oşuniQ'ONÇux,

Va bač'an taradalo he bəxt'əvəre!

85

85-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Goraxi ğarmoğoy
İvel məğ.

¹ Ay Q'ONÇux, Vi ük' bok'ospsuni k'ə baksuna
ak'ene Vi azuk'en,

Vi kula boxodi mǵq ğinan c'evk'ey İak'ovi nəsilə
Hun!

² Vi azuk'i taxsırxo bağışlayınşenuy,

Şot'ay bito günaxxon os'k'i taşerey.

³ Bask'est'enuy Vi əcuğo Hun,
Ten barey şo bəc'ük'eşi Va haq'layınşane.

⁴ Ay yax çark'est'ala Buxaçux, yax süft'in k'inək'
bəxt'əvər ba,
Beş loxol biq'i hirsə Vaxun əxilba.

⁵ Yəni Vi əcuğ həmişəluğə?
Yəni şo nəsiləxun-nəsilə c'ovakiyal tene
çaxeğal?

⁶ Hevaxt' p'urum ği aksa burqalyan yan?
Vi beş t'öğöl baksuna ak'i hevaxt' beş ük'
qayeğale?

⁷ Ay Q'ONÇux, kammaba yaxun Vi nu badalbakala
çuresuna,
Çark'est'a yax!

⁸ Mone, izbaksa zu Q'ONÇux Buxaçuğoy
uk'alt'oğə,
Male mande Şot'ay azuk'i ak'ala məyin
ğineynak',
C'eğale Şot'ay yaq'en tağalorox saat' ğina.
Saycə axmağluğ bi p'urum içəğoy yaq'a nu
açesp'ayt'un!

⁹ İşane, hari p'ap'ene Şot'o çalxalt'oğəynak'
Şot'oxun eğala çark'esun,
T'ap'eğale Şot'ay s'i me oçala!

¹⁰ Buxaçuğoy nu badalbakala çuresun bakale
amdarxo düzgün yaq'en taşalo,
T'e yaq'axun nu c'eysunenal şot'oğəynak' serluğ
eçale.

¹¹ Şot'oxun ğaçəsi irəzilüğa əməlbsunen
əqevk'ale şot'oğə,

Bəğale şot'oğoy loxol Buxaçuğon alaxun,
ak'est'ale şot'oğō İz düzgünluğa.

¹² Müqt'ale yax Q'ONÇUĞON İz xeyir-bərəkəten,
Oçalenal yax iz bara tadale.

¹³ Düzgünluğen Şot'oxun bəş hari Şot'aynak'
yaq' həzirbale.

86

86-ci İvel məğ

Davidi afırı

¹ Ay Q'ONÇUX, me fağıra ibaka,
Eht'iyəci boş bakalt'u coğabsuz ma efa!

² Q'orişa Vi laxi k'anunxoxun nu c'eri Vi yaq'en
tağalt'u,

Vane bac'an tarade me Vi k'ulen .
Çark'est'a za, axırı Hunnu bez Buxaçux!

³ Bez loxol bəğa, ay Q'onçux,
Dirist' ği Va k'alpi xoyinşezbsa zu!

⁴ Müqt'a me Vi k'ula, ay Q'onçux,
İz ük'ə Va c'evk'i tadalone şo.

⁵ Xeyirxax bakalonu Hun, ay Q'onçux,
Bağışlayinşes bakalonu!

Va qəvəğalt'oğō Vi nu badalbakala çuresuna,
Vast'a bol bakala t'e çuresuna ak'est'alonu Hun!

⁶ Bez afırına ibaka, ay Q'ONÇUX,
Bez xoyinşa nu ibaksuna ma laxa.

⁷ Vaz k'ale bez t'ar ğine zu,
Avazu za coğabsuz ten efal.

⁸ Ay Q'onçux, Vallarik' buxaçux butene!
Mani buxaçuğone Vi biq'i əşurxo biq'es bakon?

9 Mone, bito me Vi yaratmışi azuk'xo Vi bəş
eğalt'un,

Hari Va bul k'os'balt'un,

Vi s'iya alabalt'un şot'oğon, ay Q'onçux! *

10 Şot'o görə ki, Hun kalanu,

Nu ak'eşi əşur biq'alonu!

Tək Buxačux Hunnu!

11 Ay Q'ONÇUX, za Vi əyitəxun nu c'eysuna zomba,
Barta Vi laxi yaq'en taşi za sal sa vədə qı yaq'a
nu barst'una ak'est'az!

Va çalxsunen, Va ük'in bul k'os'bsunen
c'ovakest'ala sa yəşəyinq q'ismat ba za.

12 Zuval Va ük'in çureşi tərifləyinqoz, ay bez
Buxačux bakala Q'onçux,

Vi s'iya həmişə alaboz!

13 Şot'o görə ki, Vi za ak'est'i nu badalbakala
çuresun t'emanə ki,

Za bisunaxunen çark'est'i, t'e dünyənəxunen
zapi c'evk'i Hun!

14 Ay Buxačux, bez loxolt'un eysa me içoğoxun
irəziyorox,

Bez elmoğə haq'sunt'un çuresa me zalımxon,

Vaxun tet'un q'ıbsa şot'oğon!

15 Ama Hun, ay Q'onçux, ük' bok'osp'al, saat'luğ
ak'est'ala Buxačuxnu,

Hun gele səbirlü, çuresunen buy q'a İz tadi əyiti
loxol çurk'ala Buxačuxnu. †

* **86:9 86:9** Qay. əyit 15:3-4 † **86:15 86:15** C'eys. 34:6; Neh. 9:17; İvel məğ. 103:8; 145:8; Yol. 2:13; İon. 4:2

16 Bez loxol bəğa, Vi ük' bok'ospsuni k'ə baksuna
ak'est'a,

Vi zorba baki bez bač'ane çurpsuna ak'est'a,
Çark'est'a Va bul k'os'bala çuux-nökəri Va İša
bakala me ğara.

17 Avabakest'a za bezi Vi ük'el baksuna,
Barta mot'o za nifrətbalt'oğonal ak'eq'at'un,
Barta Vi za kul boxost'una, za ük' tast'una ak'i
ot'p'eq'at'un, ay Q'ONÇux!

87

87-ci İvel məğ

Goraxi ğarmogoy İvel məğ.

1 İçeynak' c'ək'p'i Sion buruğoy loxole laxe
Buxaçuğon İzi məsk'ən saki şəhərə,

2 İak'ovi nəsili bakala bito ganxoxun üst'üne
laxsa Şot'in

Sion buruğoy bel bakala t'e ganu. *

3 Bəğa vi s'i hetərə t'ap'esa, ay Buxaçuğoy şəhər!

4 Raxav † q'a Vavilon Za bul k'os'balt'oğoy
siyəyinə bakale,

Filist'luğ, surluğ q'a k'uşluğoval
"Siona nanaxun bakiyorox" uk'alt'un!

5 Metər uk'alt'un Sioni barada:
"Me amdarxo bito memiyalut'un,

Ala Arşit'in İçin laxi ost'aarbi me şəhəri am-
darxot'un".

6 Q'ONÇuğonal azuk'xo siyəyinə haq'at'an

* 87:2 87:2 Sion - Miya exlət Sion buruğoy bel bakala Yerusolim
şəhərexune taysa. † 87:4 87:4 - Miya Raxav Misir upsune. İsa.
30:7

Şot'oğö "sionlu" k'inək' siyəyinə haq'ale.

⁷ Bitot'in məğpi əçik'alt'un,
"Vast'ane beş bəxt'əvərлуğ" pi içöğoy müqluğa
ak'est'alt'un.

88

88-ci İvel məğ

Məğk'alxoy dəst'in kalat'aynak' sameşi Goraxi
ğarmoğon məğk'ala İvel məğ.

Ezraxlu Hemani "Maxalat' leannot" uk'ala faren
məğğəğala ögüd-nəsyət tadala İvel məğ.

¹ Ay Q'ONÇux, ay za çark'est'ala Buxačux,
Üşe-ğena Va xoyinşezbsa!

² Bez afırına ibaka,
Bez xoyinşa nu ibaksuna ma laxa.

³ Bəloğon za q'əq'ənnə,
Mone, bez sa tur ene gərəmzoğone.

⁴ P'uri taşi sa amdar k'inək',
Mafarsuz sa bədən k'inək'zu zu.

⁵ Oçalaxp'aki p'urinaxun sa fərg tezax bu bezi,
Vi eyexun c'eri,
Vi kula iz loxolxun zapi,
Oçalin oq'a bask'i sa meyid k'inək'zu zu.

⁶ Za ən bəğğəloy gərəmzinə,
T'e zülmət bayinq'luğan badi Hun.

⁷ Vi əcuğ bez bel t'etəre bari ki,
Əqeşi dənizi ləpoğon but'k'ala k'inək'e but'k'i
şot'in za.

⁸ Bez dost'urxon zaxun əxilbi Hun,

Şot'oğö zaxun irit'p'esendi.

İsə mone, t'ussağ k'inək'zu, c'eyes tez baksa.

⁹ Bez piin işiğe açi zülümi kiyexun.

Hər ği Vaz k'ale zu, ay Q'ONÇux,

Bez bula alabi Vaz xoyinşpsa.

¹⁰ P'urit'oğö ak'est'alnu Vi möcüzöğö?

Yəni şot'oğöy urufxon hayzeri Va şükürbalt'un?

¹¹ Gərəmzoğö bayanbakale Vi nu badalbakala çuresun?

Yəni bədəni əfçibaki tağala t'e gala car sakalt'un

Vi beşi baç'ane çurpsuna?

¹² Vi biq'i nu ak'eşi əşur t'e k'ule oq'a,

Yəni Vi düzgünluğ p'uri təsit'oğöy t'e məsk'əne çalxəgale?

¹³ Ama mone, Va köməyəz k'ale, ay Q'ONÇux,

Hər savaxt'an afırınenez eysa Vi bəş zu.

¹⁴ Het'aynak'en za tōōxbsa, ay Q'ONÇux?

Het'aynak'en zaxun çö tarast'a?

¹⁵ Əyelluğaxun zülümi boşzu, ene bisazu,

Çarasuvez mande zu Vi tadi bəloğöy kiyexun.

¹⁶ Vi hirsən za əqeşi ləpinen amdara bəc'ürpi
taşala k'inək'e bəc'ürpi,

Əfçizbaki Vi zaynak' yaq'abi bəloğoxun zu.

¹⁷ Xe hari xirt't'əyə p'ap'i k'inək'zu həysə zu,

Çaxene za şot'in, dirist' q'uc'p'i taneşt'a.

¹⁸ Bez İşat'oğö, bez dost'urxon zaxun əxilbi Hun,
Bayinq'unaxun başq'a şuk'k'al tezax bu bezi!

89

89-ci İvel məğ

Ezraxlu Et'ani ögüd-nəsyət tadala İvel məğ. *

¹ Zu həmişə Q'ONÇuGoy nu badalbakala
çuresunaxun məğk'oz,

Yax tadi əyiti loxol çurpsuna oşin eğala
nəsilxoval avabakest'oz.

² Metərez məğə zu: "Vi yax çuresun həmişəluğə,
nu badalbakala çuresune şo,

Göynul laxesi Vi taxt'a hik'k'alən iz ganuxun nu
galdes bakala k'inək'

Vi beşi baç'ane çurpsunal hik'k'alən badalbes
tene bakon".

³ Vi jomoxun c'eri əyitmuxə morox:

«Bez c'ək'p'it'uxunəz irəzilüğ gəçesi Zu,
Bez k'ul Davidaz elasp'i əyit tadi:

⁴ "Vi taxt' sal sa vədə ams'i tene mandal,
Padçağxoy nəsil bakale vi nəsil"». †

⁵ Ay Q'ONÇux, göynul bakalt'oğonal Vi biq'i nu
ak'esi əşurxot'un məğpi tərifləyinşbsa,

Vi beşi baç'ane çurpsunat'un bayanbsa İvel
bakalt'oğoy giresi mərəkəyə.

⁶ Bune ki göynul Q'ONÇuGo p'ap'alo?

Şuva t'iya bakalt'oğoxun Şo k'inək' bakalo?

⁷ Q'iyene haq'sa angelxo Şot'ay bəş,

İz hərrəmine bakalt'oğoy bitot'ay pula haq'alone
Buxačux.

⁸ Ay Göye Q'oşuni Buxačux bakala Q'ONÇux, Va
p'ap'alo butene!

* **89: 89:0** 1 Padç. 4:31 † **89:4 89:4** 2 Şam. 7:12-16; 1 Hadis. 17:11-14; İvel məğ. 132:11; Ap'ost'. 2:30

Tadi əyiti loxol çurpsune Vi p'əmci s'i,
Ay İz kiyexun hər şey ayeğala Q'ONÇux!

⁹ Dənizzoy loxol kalaluğbalonu Hun,
Tufanen ėqevk'i ləpoğo bask'est'alonu.

¹⁰ Bitot'ay pula haq'i Raxavan ‡ duği bəsp'i Hun,
Düşmənxon şəp'eşi Vi zorba kiin.

¹¹ Göyurxoval, oçalinal binorina Hunen laxe,
Me dünyə içal, iz boş bakaloroxal bito Vi kiyexun
c'eri əşe.

¹² Q'uzeyal Hunen yaratmışe, güneyal,
Tavor q'a Xermon buruxmoğonal Vi s'iyane
duğsa.

¹³ Zorbane, başarağlune Vi kul,
Vi kiyele hər şey!

¹⁴ Düzgünluğen q'a düzgün divanbsunene əleşe
Vi taxt',
Vast'a bakala çuresunen q'a şuk'k'ala qı yaq'a nu
efsunenyan çalxsə Va!

¹⁵ Vi s'iya alabala məğur məğpsun q'ısmat baki
azuk' he bəxt'əvəre, ay Q'ONÇux,
Vi ük'e bask'iyoroxe şorox.

¹⁶ Vi s'iya duğsunen içoğoy ği mûq c'ovakalorox,
Vi düzgünluğa ak'i ėqəğaloroxe şorox!

¹⁷ Axırı şot'oğə zorba baloval, s'iyə q'onçux
baloval Hunnu,
Hunnu şot'oğə Vi kiin ėqevk'i ən hörmətlu gala
laxalo.

¹⁸ Q'ONÇuxe yaynak' baç'an bakalt'u c'ək'k'alo,

‡ 89:10 89:10 - Raxav - t'evaxt'in amdarxoy fikirə görə dənizə
kala sa heyvane buy. Mo t'e heyvana tadeşi s'iney. İov. 9:13;
26:12; İsa. 51:9

İsrailluğoynak' İvel Bakalone yaynak' t'e
padçağa laxalo!

19 Mone, metəren pey Hun Vi yaq'en tağalt'oğö,
Şot'oğö alaxun ak'esi me əyitmoğon p'ap'esp'ey:
«Zorbazbi Zu sa q'oççağa,
Şot'o azuk'i boşt'an c'ək'p'i taxt'az arşevk'i.

20 Bez k'ul Davidaz eçeri arşevk'i, lafest'a şot'o
me ganu arst'un,
Bez İvel c'əyinəxun şot'ay bel ləəmdi c'ək'əsiyoz
bi şot'o.

21 Şot'ay loxol bakale Bez kul həmişə,
Zaxun iz zora haq'ale şot'in.

22 Nə düşmənen şot'o sakes tene bakal,
Nəəl sa pist'in şot'o koruğ tades.

23 İz düşmənxo turin oq'a laxoz şot'ay piin bəş
Zu,
Şot'o nifrətbalt'oğoy belxun duğoz.

24 Şot'ay baç'ane çurk'oz Zu,
Bez nu badalbakala çuresuna şot'oxun
kamtezbal,
Şoval Bezi içuxun baksuna görə ğibağı zorba
bakale!

25 Şot'ay kul hər gala p'ap'ale,
Dənizxoxun burqı əxil oqurxol şirik' bito iz kiin
oq'a bakale.

26 Şot'in Za "bez Bava, bez Buxaçux,
Za çark'est'es bakala Q'aya" pi k'alk'ale.

27 Zuval şot'ay loxol k'oji kala ğar loxol bəğala
piin bəğoz,

Şot'o me dünyəni bito padçağxoxun üst'ün booz.

28 Bezi nu badalbakala çuresuna şot'o həmişə
ak'est'oz,

Hik'k'alēn śarpes tene bakal Bezi şot'oxun ğaçēsi
irēzilūĝa.

²⁹ Şot'ay s'i sal sa vədə tene açal,
Göyurxollarik' həmişəluĝ bakale şot'ay
padçaĝluĝ,
Şot'ay nəsiləxun bakalorox arsale həmişə Bezi
şot'o tadi t'e taxt'a!

³⁰ Əĝər şot'oxun bakiťoĝon Bezi k'anuna
t'öǝxbayť'un,

Bezi laxi q'aydoĝo nu əməlbayť'un,

³¹ Bezi bürüşit'oĝo hik'k'albi,

Bezi tadi əmirxo çaxçuxk'ayť'un,

³² Şot'oĝo Bezi əyitəxun c'əysuni k'ə baksuna
ak'est'oz!

Zapest'oz şot'oĝo içoĝoy əşp'est'i ğünaxi cazina!

³³ Ama p'urumal Bezi nu badalbakala çuresuna
kamtezbal şot'oxun Zu,

Bezi tadi əyiti loxol çurk'oz.

³⁴ Bezi şot'oxun ğaçēsi irēzilūĝa tez śark'al Zu,

Bezi pi əyitmoĝoy saycət'u qoş tez ext'al.

³⁵ Əfçi nu c'eĝala sa əyitez tade Davida Zu,

Bez ivelluĝaz muzel eçeri elasp'e ki,

³⁶ Padçaĝxoy nəsil bakale şot'ay nəsil,

Bēĝe ga ams'i nu mandala k'inək'

Şot'ay taxt'al sal sa vədə ams'i tene mandal!

³⁷ Şot'ay padçaĝluĝi həmişəluĝ baksunaz pe,
Göynul bakala xaşa şahid biq'iz əyit tade mot'o
Zu!».

³⁸ Ama mone, Vi c'ək'p'it'uxun çon taradi Hun,
Nifrətenbi şot'o, əcuĝone biq'i şot'ay loxol Vi.

³⁹ Şot'oxun ğaçēsi irēzilūĝa śarenpi,

Lik't'i sanki şot'o iz taxt'e loxolxun.

⁴⁰ Yerusalimi q'aloğon śarpi Hun,

İz bariğon oçalen sabi.

⁴¹ İsəəl yaq' c'ovakalt'in şot'o fūq'ene,

Axşumi gane baki hərrəmine bakala
azuk'xoynak'.

⁴² Kulen biq'i şot'ay düşmənxo Hun,

Şot'o nifrətbalt'oğə müqəndi.

⁴³ Hun q'ılincan şot'ay kiyexun duği saki,

Davina c'eğat'an iz baç'ane ten çurpi.

⁴⁴ Şot'ay tamtarağaxun hik'k'al tene mandi,

Taxt'axunen saki şot'o Hun!

⁴⁵ Cəyilcə q'ojanbi şot'o,

Xəcələtenen bəc'ürpi şot'o paltaren bəc'ürk'ala
k'inək'.

⁴⁶ Ay Q'onçux, hələ heq'ədər Va yaxun əxil
biq'alnu Hun?

Hələ heq'ədər Vi əcuğ bəc'ük'eşi bok'ale metər?

⁴⁷ Za eyexun ma c'evk'a! Heq'ədər mandalyan ki
me dünyəne güvə?

Axırda p'uri tayseynak'en yaratmışe yax Hun.

⁴⁸ Şuva ki me dünyəni t'öğə biq'i çurpiyo?

Şuva iz elmoğə t'e dünyəne taysunaxun
çark'est'iyo?

⁴⁹ Horebay Vi nu badalbakala çuresun, ay
Q'onçux?

Axırı Davidaxun çə nu tarast'una elasp'i əyiten
tadey Hun!

⁵⁰ Bəğa Vi k'ula hetərə lafst'a buxaçuxsuzt'oğoy
Va lağa haq'sun,

Şot'oğoy Va axşumi gala laxsun, ay Q'onçux!

51 Bəğa hetərt'un Vi düşmənxon içoğoy jomo
eğalt'u əyite,
Bəğa hetərt'un Vi c'ək'p'it'ay hər biq'ala əslə
axşumi gala laxsa, ay Q'ONÇux!

52 Alxışq'an baki Q'ONÇuğə həmişə!
Ammen, ammen!

Girke bip'imci hissə: 90-106-ci İvel məğurxo.

90

90-ci İvel məğ

Buxaçuğoy amdar Moiseyi afırı

1 Ay Q'onçux, bito nəsilxoy umudi ga Hunnu.

2 Hun hələ burqesunaxunal bəş bakiyonu, ay
Buxaçux,
Buruxmux əmələ harit'uxun bəş,
Hun oçala q'a dünyənə yaratmışit'uxun bəş
bakiyonu, həmişəəl bakalonu.

3 İnsana "k'ulaxunen haq'əse k'ulal gərbakalnu"
pi

Şot'o oçali tozen bsa Hun!

4 Sa hazar usen hik'k'al tene Vi piyes,
Nəyninəxun geyinal şirik' c'ovaki sa vaxt'
k'inək'e,

Üşenin sa hema saad k'inək'e.

5 Xenen taşalt'ullarik' tanşt'a Hun amdarxo,
Sa nep' k'inək't'un hari c'ovaksa şorox.
Bəğ çərtk'at'an iz bula alabi o k'inək't'un:

6 Savaxt'an göpgöyün əqeşi kalabakala,

Biyəbakat'an isə q'aribaki tağala sa o k'inək'.

⁷ Mone, əfçinebsa yax Vi əcuğon,
Vi hirsən yax vəlvəlinəne bast'a.

⁸ Vi piin bəşe beşi taxsırxo bito,
Beşi c'ap'bala günaxxon çoyel c'evksa Hun!

⁹ Beş ğinane məyinbsa Vi əcuğon,
Pula q'ic'p'i qayk'amine c'ovaksa beşi zülümen
buy ğimxo.

¹⁰ Beşi ömüren heq'ədərə zap'e ki güvə?
Yetmiş usen, elmuxlat'aynak' lap səksənq'an
baki!

Şot'ayal ən saat' vədə zülümi q'a dərde boşə
c'ovaksa,

Ğimxo hari tanesa, yanal əfçiyanbaksə.

¹¹ Vi hirsən k'ə bes baksuna beyne p'aq'est'ala
şey tene!

Vi əcuğoy k'ə baksunene ak'est'a beşi Vaxun
heq'ədər q'ıbsun lazım baksuna.

¹² Zomba yax beşi hər ğine q'ədərə avabaksuna,
Barta mot'o q'amışaki müdrək baken yan.

¹³ Bəsp'a, ay Q'ONÇux! Yəni me əcuğ sal tene
çaxəğal?

Me Vi k'ulurxo Vi goroxq'an hari!

¹⁴ Kammaba yaxun Vi nu badalbakala çuresuna
ği burqeğat'an,

Barta beş ük'q'an qayesi,
Barta müq c'ovakest'en beşi hər ğina.

¹⁵ Yax caza zapest'i hər ğine gala,
Koruğ ak'i hər useni gala müqt'a.

¹⁶ Barta Vi k'ulurxon Vi biq'ala əşurxo,

İçoğoy əyloğonal Vi kalaluğa ak'eq'at'un.

¹⁷ Ay beşi Buxačux bakala Q'ončux, beşi loxol
bëğa!

Beşi biq'ala əşlə Hun yönə bada,
Beşi kiyexun c'eğala əşlə Hun yönə bada!

91

91-ci İvel məğ

İvel məğə məğk'alo:

¹ Ala Arsit'u içeynak' umudi ga bit'in,
Bitova Başarbalt'ay xojina bakalt'in

² Q'ONČUĞoy barada metəre nex:
«Şo bezi bač'ane, zaynak' sa q'alane,
Şot'oz umudbaksa zu».

³ Buxačuğone va öxəlbali təlinəxun,
Elmux haq'ala azaraxun q'a bəloğoxun
çark'est'on.

⁴ Şot'in va İz q'ənədxoy oq'a,
Vaynak' q'ı nu bakala galane ext'on.
Şot'ay vi bač'ane çurpsunen va q'orişebon,
Vaynak' sa q'alxane bakon.

⁵ Nə üşenin hik'k'alaxun ten zap'eğon,
Nəəl gene işiğen boşəğala oxurxoxun.

⁶ Nə bayinq'luğa tarak'ala azaraxun ten q'ıbon,
Nəəl işiğluğa haq'layınşala yaroğoxun.

⁷ Vi t'öğöl sa hazar,
Vi yön tərəfəl vis' hazar tan bitı biyayın,
Va p'urumal zərəl tene laft'on.

⁸ Va isə saycə mot'oğə t'öğxun bəğsun,
Pist'oğon hetər içəğoy cazına zapsuna aksun
mandale.

Düzgün yaq'en tağalo:

⁹ Ay Q'ončux, Vi q'ənədi oq'az zaynak' ga be!

İvel məğğ məğk'alo:

Ala Arsiyo vi bač'ane çurpsuna görə

¹⁰ Şər va İsa tene biton,

Əxile tarak'on bələ vaxun.

¹¹ İz angelxone əmirbon Şot'in,

Şot'oğonal vi hər tağala yaq'a va q'orişt'unbon.

*

¹² Kiyelt'un ext'on va şot'oğon,

Vi tura jəna lafst'a tet'un bark'on. †

¹³ Şirə q'a dizik'ən çaxp'i c'ovakon hun,

Cəyil aslana q'a p'əbulla dizik'ən vi turin oq'a
laxon. ‡

Buxaçux:

¹⁴ Çark'est'oz kot'o Zu, şot'o görə ki, Za ük'ine
çuresa,

Kot'o q'orişoz, şot'o görə ki, Za çalexsa.

¹⁵ İbakoz şot'o za k'alk'at'an,

İz t'ar ğine kiyexun biq'oz şot'ay,

Çark'est'i hörməti q'ončux booz!

¹⁶ Boxoy ömüren booz şot'o Zu,

Kamtezbal şot'oxun Zaxun eğala çark'esuna!

92

92-ci İvel məğğ

Xrama şamat' ğine hari Buxaçuğə bul
k'os'bat'anməğğəğala İvel məğğ.

* **91:11 91:11** Mat'. 4:5-6; Luk'. 4:10 † **91:12 91:12** Mat'. 4:5-6;
Luk'. 4:11 ‡ **91:13 91:13** Luk'. 10:19

¹ Q'ONČuĞo şükürbsun,
Vi s'iya alabala məğur məğpsun he saat'e, ay Ala
Arşıyo!

² Savaxt'an hayzeri Vi nu badalbakala çuresuna,
Biyəsin Vi beş baç'ane çurpsuna muzel eşt'un,

³ Mot'oğo vis' simlə arfın q'a tare faren məğpi
bayanbsun he saat'e!

⁴ Şot'o görə ki, Vi biq'i əşure za müqt'alo, ay
Q'ONČux,

Vi kiyexun c'eriyoroxe bez muza qaypi Va
tərifləyinşest'alo!

⁵ Vi biyorox nu ak'eşi əşure, ay Q'ONČux,
Vi fikirbi bex c'evk'iyorox beyne p'aq'est'ala şey
tene!

⁶ Hik'k'alaxun iz xavar nu bakala q'ammazen
avatene,

İçuxun irəzi axmağenal q'amiştene ki,

⁷ Həysə pisorox göyün o k'inək' əqəsi,
Şər bakalorox vard k'inək' qayəsiyal bakayt'un,
axır butene şot'oğoy,

Əfçibaki tağalt'un bito!

⁸ Ama Hun, ay Q'ONČux, həmişəluğ bitot'uxun
üst'ün bakalonu!

⁹ Avazu ki, Vi düşmənxo k'as'eşi baralt'un, ay
Q'ONČux,

Şər bakalt'oğoy şaresuna avazu.

¹⁰ Za isə çölnə öküzü zoren tast'a Hun,
Bez bel təzə zeyt'uni c'əyin ləəmdi müqenst'a!

¹¹ Bez düşmənxyo q'iyexun c'eri t'ist'unaz ak'i zu,
Bez loxol əqəşit'oğoy k'alpi xoyinşpsunaz ibaki.

¹² Xurmin xod k'inək't'un düzgünorox, hevaxt'
bəğayin vardt'un qaye,
Livana bakala şame xod k'inək't'un, bito xodurx-
oxun alloyt'un eşesa.

¹³ Q'ONÇuĞoyxrama tum sakit'oğon
Buxaçuğoy k'ojin məəlnene göyünbaki s'is'ik'
qayk'on.

¹⁴ Q'ojabakat'anal bar tadalt'un şot'oğon,
Həmişə göyün, vərəkər mandalt'un.

¹⁵ Bayanbalt'un şot'oğon içoğoynak' q'aya bakala
Q'ONÇuĞoy düzgün baksuna,
Şot'ost'a sal sa haq'suzluğ nu baksuna!

93

93-ci İvel məğ

¹ Q'ONÇuxe me dünyənə padçağluğbalo!
Şone tamtarağa İz loxol paltar taradala k'inək'
taradalo,
Şone zora İz bİYex q'ayınşa gəçk'ala k'inək'
gəçp'iyo.

Dünyənə t'etərə laxi ost'aarbe ki, galtenek'on şo.

² Hələ dünyə yaranmışakamin padçağ bakalonu
Hun, ay Q'ONÇux,
Burqesunaxunal bəşe laxeşe Vi taxt'!

³ Mone, xeyurxone eşesa,
Gür xene səse eysa, ay Q'ONÇux,
Ləpoğone duğsa bəğəloyluğxoy loxol!

⁴ Ama tene haq'sa dənizxon Q'ONÇuĞoy pula,
Zorbane göynul Bakalo t'e bəğəloyluğxoy loxol
əqeşi ləpoğoxun.

⁵ Nu badalbakala buyruğxone Vi tadi buyruğxo,
ay Q'ONÇux,
İvelluğə Vi xrama həmişəluğ gözəlluğ tadalo.

94

94-ci İvel məğ

¹ Ay Q'ONÇux, ay həyif haq'ala Buxaçux,
Vi əcuğoy k'ə baksuna ak'est'a, ay həyif haq'ala
Buxaçux!

² Hayza, ay me dünyəni Divanbal,
Va hik'k'al bi içoğə bitot'uxun üst'ün laxit'oğoy
paya tada!

³ Ay Q'ONÇux, hevaxt'al şirik',
Axırı hevaxt'al şirik' pist'oğoy uk'alo bakale?

⁴ İçoğoy əyiti bul lovğalayınşaksune,
Şər əşur biq'i hələ mot'o piyelal bat'unst'a
şot'oğon.

⁵ Çaxçuxp'i c'ovat'unksa Vi azuk'a,
Hik'k'ali galat'un laxsa Vi c'ək'p'iyorox
bakalt'oğə.

⁶ Süpür çupuxxo q'a beş ölkinə bakala
q'əribxot'un bespsa,
Yetimxoy elmoğot'un haq'sa.

⁷ İçoğoy ük'e boş "ateneksa Q'ONÇuğon,
Fikir tene tast'a israilluğoy Buxaçuğon" next'un.

⁸ Ef haq'ıla ef bel topbanan, ay axmağxo!
Ef pulmux hevaxt' qayəğale, ay q'ammazxo?

⁹ Hətərə bakon ki, vəx ibakseynak' ümüx tadit'in
İçin nu ibakane?
Nəəl vəx pul tadit'ay piyexun k'ənesa açane?

10 Azuk'xoy cazina tadalt'in ef biq'i əşurxo nu aksuna lanexon ki?

Amdarxo zombi düz yaq'a laxalt'in efi mani yaq'en taysuna tene ak'on ki?

11 Axırı avane Şot'in amdarxoy beyne bakala fikirxo bitova,

Mot'oğoy bito ams'i, puç sa şey baksuna.

12 Bəxt'əvəre, ay Q'ONÇux, içü düz yaq'en taysuna Hun zombala amdar,

Vi k'anunxo Hun içü ak'est'ala amdar!

13 Metərt'ay ük'əl arxayine bakon iz t'ar ğine, Pist'oğö Vi caza hələ nu hari p'ap'i t'e vədine!

14 Boteneson Q'ONÇuğon İz azuk'a,

İz c'ək'p'iyorox bakalt'oğö tək bartenek'on.

15 Bitot'ay loxol sa piin bəğəğala vədə eğale p'urum,

Düzgün q'ərar tadeğale bitot'aynak',

Düz yaq'en tağalt'oğonal əməlbalt'un mot'oğoy bitova.

16 Şuva pist'oğoy bəş c'eri bez tərəf çurpes bakoy?

Me şər bakalt'oğoy loxol taşi şuva zaynak' baç'an bakes bakoy?

17 Əgər Q'ONÇuğon bez kiyexun nu biq'iyniy,

İsə zu t'e dünyənezuy.

18 Bez tur lamandat'an za kul boxodiyo,

Za Vi nu badalbakala çuresuna ak'est'iyonu Hun, ay Q'ONÇux,

19 Dərdurxon za haq'layinşiyal bakayın,

Za ük' tadi müqt'alonu Hun.

20 Bitot'ay loxol sa piin nu bəği
Düzgün nu divanbala kalaluğbalxoy tərəf ten
çurk'on Hun.

21 Bəğa hetərt'un düzgünt'ay loxol taysa,
Taxisirsuzt'aynak' q'ərar c'evk'i
Şot'ay elmoğə haq'sun çuresa!

22 Ama zaynak' sa q'alandə baki Q'ONÇux,
Bez baç'anene çurpi bez Buxačux!

23 İçoğoy öyne barale şot'oğoy bi bito pisluğxo!
Əfçibale şot'oğə beşi Buxaçuğon içəğoy biq'i şər
əşurxo görə,
Əfçibale şot'oğə Q'ONÇuÇon!

95

95-ci İvel məğ

1 Ekinan məğpi Q'ONÇuÇoy s'iya alaben,
Müq səsur c'evk'i yaynak' çark'est'ala sa q'aya
Bakalt'u alxışp'en!

2 Şot'ay bakala gala şükürbsun bağen,
Tərifbala məğurq'an c'eri beşi jomoxun barta!

3 Şot'o görə ki, Q'ONÇux bitot'uxun üst'ün bakala
Buxačuxe,

Bito buxačuxxoy loxol kala Padçağ bakalone Şo.

4 Oçali oq'a bakala ən bəğəloy ganxoval Şot'ay
kiyele,

Oçali çoye bakala buruxmoğoy bulurxoval!

5 Dənizxoval Şot'aye, axırı İçine yaratmışe
şot'oğə,

Q'ariluğal Şot'aye - İz kiine düzbe şot'oğə!

6 İsə ekinan İz bəş biti bul k'os'ben,
Yax yaratmışi Q'ONÇuÇoy bəş diz çökt'en.

7 Beşi Buxačuxe Şo,
Yaynak' Çoban baki yax bəğalone,
Yanal Şot'ay bəği bəsləyinşala sa sürü,
Şot'ay kul iz loxol bakala sa azuk'.

Ğe Şot'ay səsə ibakat'an

8 Merivina bakit'ullarik' inadkər ma bakanan!
Massina, t'e ams'i oçala *

9 Efi bavoğon Bezi bit'oğoy içoğoy piin ak'iyal
bakayt'un,
P'urumal Zaxun şüpələyinşt'unbaki,
Bezi içoğoxun baki nu baksunat'un yoxlay-
inşbsun çureşi!

10 Q'ırx usen şot'oğoy loxol tez bəği Zu,
İz yaq'a açesp'i, düz yaq'a c'ey sun nu çureğala
t'e nəsiləxun Bez çoya tarazdi!

11 Əcuğon biq'iyal
"Bezi şot'oğoy nak' həzirbi t'e irəətluğa tur tet'un
çaxk'al şot'oğon" pi elasezpi Zu! †

96

96-ci İvel məğ
(1 Hadis. 16:23-33)

1 Q'ONčuğoy nak' təzə sa məğ məğpanan,
Ay dünyəne bakalorox bito, Q'ONčuğoy nak'
məğpanan.

2 Q'ONčuğoy s'iya alabala məğur məğpanan!
Ef muzel eçanan hər ği Şot'ay Çark'est'al bak-
suna!

3 Şot'ay kalaluğa bayanbanan azuk'xoy arane,

* 95:8 95:8 C'ey. 17:1-7; Ams'i oç. 20:2-13 † 95:11 95:11 Ams'i
oç. 14:20-23; K'an. 1:34-36; 12:9-10; Əbr. 3:7-11

Şot'ay biq'i nu ak'eşi əşurxoxun exlətp'i
p'ap'əsp'anan mot'o amdarxoynak'.

⁴ Şot'aynak' ki, Q'ONÇux kalane,
Şot'o heq'ədər tərifbaynan hələ male,
Sal sa buxaçuğoy nu laft'es bakala hörmətəne
lafst'a Şo.

⁵ Kiyel düzeşi binik'xone q'erəz azuk'xoy
buxačuxxo,
Əfçi buxačuxxone şorox.

Q'ONÇux isə göyurxo yaratmışiyone!

⁶ Hörməti, s'iyə q'onçuxə Şo,
İçust'a bakala zora q'a tamtarağane ak'est'a
Şot'ay məsk'ən saki xramen.

⁷ Q'ONÇuğoy s'iya alabanan, ay me dünyəne
bakala bito azuk'xo,
Şot'ay zora, Şot'ay kala s'iya ef muzel eçeri İz
s'iya alabanan!

⁸ Şot'ay kalaluğa İz s'iya görə çoyel c'evk'anan,
Q'ONÇuğoyxrame məəlnə payurxo ext'i bakinan.

⁹ Şot'in İz işiğ sakala İvelluğa haq'i c'eğat'an İz
bəş bul k'os'banan,
Barta me dünyəne bakalt'oğon Şot'ay şu bak-
suna ak'i q'İbeq'at'un.

¹⁰ Barta bito azuk'xon İbakeq'an:
"Q'ONÇuxə kalo,
Şone me dünyənə laxi ost'aarbiyo,
Bitot'ay loxol sa piin bəğala Divanbale Şo".

¹¹ Mۇqbakanan, ay göyurxo,
Çoyenq'an axşumpi vi, ay oçal!
Məğpa mұqexun, ay dəniz,

Barta xene oq'a bakala heyvanxonal içoğoy səsə
c'evk'eq'at'un!

¹² Barta çölmoğoyal, çöle k'ə bunesa şot'oğoyal
ük'q'an qayesi.

Barta c'ələye bakala xodurxonal içoğoy heq'ədər
müq baksunaq'at'un

¹³ Q'ONČuGoynak' məğpi ak'est'i. *

Şot'o görə ki, enesa me dünyəne Şo,
Şa padçağ k'inək', bitot'ay kalo bakseynak'e eysa.

Dünyənə İz düzgünluğa,

Azuk'xoval İzi tadi əyiti loxol çurk'ala Buxačux
baksuna ak'est'ale Şot'in!

97

97-ci İvel məğ

¹ Q'ONČuxə me dünyəni loxol kalaluğbalo!

Barta amdarxoy bito müqbakeq'an,

Barta dünyəni lap oşel bakalt'oğonal içoğoy
müqluğa ak'est'eq'an!

² Boçu asoyen içu c'ap'bi bəğ k'inək'e Buxačux,

İçu zülmət bayinq'luğən bəc'ürpi sa gür işiğ
k'inək'e.

Düzgünluğən q'a düzgün divanbsunene ələse
Şot'ay taxt'.

³ Bəc'ük'əsi bok'ala arux k'inək'e Şo,

Bok'osp'i şinek'on Şot'in İz bəş c'eğala düşməne.

⁴ Dirist' dünyənəne duğsa Şot'ay yaq'abala
s'əq'en,

Oçala q'a iz loxol bakalt'oğoy pulane haq'sa t'e
s'əq'e sakala işiğən.

* **96:13 96:12-13** Yeş. 11:4; Qay. əyit 19:11

5 Buruxmuxe mom k'inək' xebaksa Q'ONčuğoy
bəş,

Dirist' dünyəni kalo bakala Q'ončuğoy bəş!

6 Göyurxone Şot'ay düzgünluğa bayanbsa,
Bito azuk'xone Şot'ay kalaluğa aksa.

7 Ot'p'anan, ay binik' buxaçuxxobul k'os'bi
şot'oğoxun fərəxləyişakalxo!

Q'ONčuğobul k'os'banan, ay buxaçuxxoy bito!

8 Vi düzgün divanbi düzgün q'ərar c'evksuna
ibaki Sione müqbaki,

İudeyina bakala şəhərmoğoy ük'e qayeşi, ay
Q'ONÇUX. *

9 Şot'o görə ki, Hun dirist' dünyəni loxol
padçağluğbalo, Ala Arsiyonu,

Bito buxaçuxxoxun üst'ün bakalonu, ay
Q'ONÇUX.

10 Şərəxun əxil bakanan, ay Q'ONčuğoy yaq'en
tağalorox,

İzi əyitəxun nu c'əğalt'oğoy elmoğone q'orişon
Şot'in,

Zalımxoy kiyexune çark'est'on.

11 İşğat'un c'eğon düzgünorox,

Müqluğə eğon ük' təmizt'oğoynak'.

12 Ef müqluğa Q'ONčuğost'a ak'anan, ay
düzgünorox,

Şot'ay İvelluğa ef muzel eçeri şükürbanan!

* 97:8 97:8 *Sion* - Yerusalam şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusalama tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

98

98-ci İvel məğ

Sa İvel məğ

¹ Təzə sa məğ məğpanan Q'ONčuGoynak',
Nu ak'eşi əşur biq'iyone Şo!

İz kiyexun hər şeye ayesa,
Şuk'k'alast'a nu bakala zorene çökt'est'a Şot'in
bitova. *

² İçu nu çalxalt'oğone İzi turin oq'a laxi
Q'ONčuĞon,
İzi düzgünluğane ak'est'i azuk'xo!

³ Kamtenebi Şot'in israilluğoxun İzi nu badal-
bakala çuresuna,
İz tadi əyiti loxol çurepi.
Dünyəni bip' t'ögenal anek'i beşi Buxaçuğon
yaynak' eçala çark'esuna.

⁴ Műq səsür c'evk'anan Q'ONčuGoynak', ay
dünyəne bakalorox bito,
Farpi əcipanan, bartanan ef ük'q'an qayeşi!

⁵ Arfa farpi Q'ONčuĞo tərifləyinşanan,
Arfin faren məğpi tərifləyinşanan Şot'o!

⁶ Şeyp'ur q'a zurna farpanan Q'ONčuGoynak',
Műq səsür c'evk'anan yaynak' Padçağ
bakalt'aynak'!

⁷ Műq səsür c'evk'anan, ay dəniz q'a iz boş
bakalorox bito!
Barta dünyənenal muz qaypi bito amdarxoxun
sagala məğq'anpi.

* 98:1 98:1 İvel məğ. 33:3; Qay. əyit 6:9-10;

⁸ Barta oqurxonq'an iz ganuxun hayzeri çəpibi,
Buruxmuğonq'an əçipi müqexun!

⁹ Şot'o görə ki, mone, enesa Q'ONÇux me
dünyənə düzgün divanbseynak',

Bito azuk'xoy loxol sa piin bəği
Şot'oğoynak' düzgün q'ərar c'evkseynak'e eysa.
Ak'est'a vi müqluğa, ay dünyə!

99

99-ci İvel məğ

¹ Q'ONÇuxe me dünyəne padçağluğbalo,
Q'ıbeq'an barta azuk'xon!

Angelxoy arane arşiyone Şo,

İik'eşeq'an barta oçal! *

² Siona † bakala Q'ONÇux kalane,

Bito azuk'xoy loxol kalaluğbalone Şo.

³ T'ut'upeq'at'un barta Vi s'iye kalaluği bəş,

Məğpi alabeq'at'un barta şot'o,

İvel bakalonu Hun!

⁴ Zorba Padçağnu Hun, düzgünluğu binorina
laxiyonu!

İak'ovi nəsilə bitot'ay loxol sa piin bəğsun,

Düz yaq'en taysuni k'ə baksuna ak'est'iyonu
Hun!

⁵ Beş Buxaçux bakala Q'ONÇuğoy s'iya alabanan,

Şot'ay turin oq'a biti bul k'os'banan,

İvel bakalone Şo!

* **99:1 99:1** C'eys. 25:22 † **99:2 99:2** Sion - Yerusəlim şəhər Sion
buruğoy loxole, şot'o görəl Sion Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun
soğoney.

- 6 Moisey q'a Aarone bake Şot'o q'ulluğbala
 bəyinşxoy boş,
 Şamuelenal Şot'ay s'iya duğine afırıpe,
 Q'ONčuGot'un k'alpi xoyinşp'e şot'oğon,
 Şot'inal coğabsuz tene efe şot'oğon.
 7 Sütün k'inək' çurpi asoyi boş'tane əyitey
 şot'oğoxun, ‡
 Əməlt'unbsay Buxaçuğoy bürüşit'oğon şot'oğon,
 Şot'ay əyitəxun tet'un c'eyşay.
 8 İnbaksay Hunal şot'oğoy xoyinşa,
 Ay beşi Buxačux bakala Q'ONčux.
 İçoğoy əşp'est'i günaxi cazina zapesaldayin,
 Bağışlayınşala Buxačuxen baksay Hun israil-
 luğoynak'.
 9 Beşi Buxačux bakala Q'ONčuğoy s'iya alabanan,
 Bul k'os'bananQ'ONčuğon İzi məsk'ən saki İvel
 buruğon,
 İvel bakala Buxačuxə Şo!

100

100-ci İvel məğ

- Buxaçuğon şükürbseyinak' məğğəğala İvel məğ.
 1 Mıq səsur c'evk'anan Q'ONčuğoynak', ay
 dünyəne bakalorox bito!
 2 Bartanan Q'ONčuğon q'ulluğbat'an efi ük'q'an
 qayeşi!
 Efi çoyenq'an axşumpi Şot'ay bakala gala
 bağat'an!
 3 Avabakanan ki, Q'ONčuxə Buxačux!
 Şone yax yaratmışıyo, yax İz c'ək'p'i azuk' biyo,

‡ 99:7 99:7 C'eyş. 33:9

Şot'ay otarişala, bəsləyinşi bəğala sürüyan yan!

⁴ Şükürbsun bakinan Şot'ay məsk'ən saki gane
darvazinaxun bağat'an,

Şot'o tərifləyinşsun ef tura çaxp'anan t'e
məəlnəğ!

Şükürbanan Şot'o, s'iya alabanan Şot'ay!

⁵ Xeyirxax bakalone Q'ONÇux,
Şot'ay yax çuresun həmişəluğə, nu badalbakala
çuresune şo,

Bavoğə tadi əyiti loxol həmişəluğ çurk'alone Şo.
*

101

101-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

¹ Vi nu badalbakala çuresuni q'a düzgünluğ
barada məğk'oz,

Va alxışp'ala məğur məğk'oz, ay Q'ONÇux!

² Düz yaq'en taysune bez fikir,
Za hevaxt' işa bakalnu, ay Q'ONÇux?

Təmiz ük'en kalaluğboz zu bez bakala gala,

³ Şər əşurxo əxilboz zaxun.

Düz yaq'axun c'erit'oğə nifrətezbsa,

T'it'oz zu şot'oğoxun!

⁴ İz ük'e pisləğ bakalt'oğoxun çə taradoz zu,

Şərə çaxçuxp'i c'ovakoz.

⁵ T'iyəmit'ay loxol əfçidən əyit laçuvk'alt'ay
jəmoz girbon zu,

* **100:5 100:5** 1 Hadis. 16:34; 2 Hadis. 5:13; 7:3; Ezr. 3:11; İvel
məğ. 106:1; 107:1; 118:1; 136:1; Yer. 33:11

İçuxun irəzi bakalt'u, bitot'ay loxol alaxun oq'a
bəğalt'u porttezbon!

⁶ Q'onçuğoy laxi k'anunaxun nu c'eğaloroxe bez
ük'e basksa,
Şot'oğö girboz bez bel,
Düz yaq'en tağalt'oğö əyit tapşurboz zu!

⁷ İz ük' təmiz nu bakalt'aynak' ga butene bez
saraya,
Bez bəş c'eri çurpsa bartezk'on feret't'ala amdara
zu!

⁸ Haq'alt'un içoğoy cazina me ölkinə bakala
pist'oğon hər savaxt'an,
Tumexun əfçiboz bito şər əş biq'alt'oğö
Q'ONçuğoy şəhərexun!

102

102-İvel məğ

Sa fağırı Q'ONçuğoy bəş iz ük'ə ams'ibat'an bi
afırı.

¹ Ay Q'ONçux, bez afırına ibaka,
Bezi Va köməyə k'alpsuna nu ibaksuna ma laxa.

² Ço ma tarada zaxun bez t'ar gine,
İbaka za Va k'alk'at'an, eki p'ap'a!

³ Sa k'üün zap'eşi tağala k'inək'e taysa bez ğimxo,
Bok'ala s'ile bəke bez üq'enxo.

⁴ Q'aribaki o k'inək'zu zu,
T'etərzu ki, sal şum tene c'ovaksa bez q'oq'exun.

⁵ Q'aç'ez zap'e zu,
Sa t'ol sa üq'ene mande bezi.

⁶ Tək mandezu zu bayğuş k'inək',

Xarabina mandi k'oya içeynak' mesbi sa s'ılğit'
k'inək'zu zu.

⁷ Nep' tene eysa bez piye,
Təkzu zu, k'ojin bel arşı tək sa q'uş k'inək'.

⁸ İçoğoy jomo eğalt'u next'un za bez düşmənxon,
İçoğoy ği za lağa haq'i bezi loxol axşumpsunene
c'ovaksa,
Şunesa q'arğışbat'anal bez s'iya duğit'un
q'arğışbsa.

⁹⁻¹⁰ T'öǒxenbi Hun za, ǒxilenbi za Vaxun,
Vi əcuğoy k'ə baksuna ak'esendi.

İsə mone, yasaxun tez c'eysa zu,
Bez piin neğaz q'uc'k'ala baksu.

¹¹ Bəğ batksunen c'ovaki tağala sa xoji k'inək'e
taysa bez ğimxo,
Q'arizbaksu zu o q'aribakala k'inək'.

¹² Ama Vi taxt' həmişəluğə laxeşe, ay Q'ONÇux,
Nəsılxoal hari badalbakayin, Vi s'ine t'ap'esa.

¹³ Mone, vaxt' hari p'ap'ene!
Ak'est'alnu Hun Siona * Vi ük' bok'ospsuna,
Avabakale şot'in Vi ük'el baksuni k'ə baksuna.

¹⁴ Şot'ay jëyurxoal muč'ane Vi k'ulurxoynak',
Şot'oxun mandi t'e tozal qəvt'unşa şot'oğon.

¹⁵ Ak'alt'un azuk'xon Q'ONÇuğoy şu baksuna,
Avabakalt'un me dünyəni padçağxon Vast'a
bakala zore k'ə baksuna.

¹⁶ Şot'o görə ki, təzədən biq'ale Q'ONÇuğon
Siona,
Ak'est'ale İz kalaluği k'ə baksuna.

* **102:13 102:13** Sion - Yerusolim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusalima tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

17 İbakale Şot'in iz k'oj-mesaxun bakit'oğoy
afırına,
Şot'oğoy xoyınşa nu ibaksuna tene laxal.

18 Barta oşin eğala nəsilxoynak' şameşeq'an ki,
Hələ nanaxun nu bakit'oğonal metər piq'at'un
Q'ONçuğoy s'iya alabi:

19 "Bəneği Q'ONçuğon alaxun oq'a oçali loxol,
Anek'i Şot'in İz İvel ganuxun.

20 Düşməni kiyel baft'it'oğoy önena ibaki
Çark'esedi Şot'in bisuna tağalt'oğoy".

21-22 Bayanbakale t'e vədə Q'ONçuğoy s'i Sion
buruğoy bel,
Məğpi tərifləyinşalt'un Şot'o
Yerusalima bul k'os'bseyinak' gireşi azuk'xon q'a
padçağluğxon.

23 Cəyilcə q'ojanebi Şot'in za,
Bez ömürəne gödəybi.

24 Metərez pi zuval: «Ay Buxaçux, bezi yəşəyinşi
ən saat' vədine bez elmoğoy ma haq'a,
Həmişə dirist' bakala Buxaçuxnu Hun!

25 Hələ burqesunast'a oçali binorina laxiyonu
Hun,
Göyurxoval Vi kiyexun c'eri əşe.

26 Ama lap şoroxal əfçibaki tağayt'un,
Hun əfçitenbakon.

Şot'oğoy bisibaki sa paltar k'inək' c'evk'i badalen-
bon,

27 Ama Hun badaltenbakon.
Şot'o görə ki, həmişə bakalonu Hun,
Vi ömüriyal axır butene!

28 Tum sakalt'un Vi k'ulurxoy əyloğon t'e oçala.
Vi kul şot'oğoxun baki nəsilə loxol bakale!».

103

103-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

¹ Ay bez elmux, Q'ONčuğə alxışp'a!

Ay bez ük', Şot'ay İvel s'iya alxışp'a!

² Q'ONčuğə alxışp'a, ay bez elmux,

Şot'ay biq'i şaat' əşurxo eyexun ma c'evk'a!

³ Vi bütüm günaxxone bağışlayınşbsa Şot'in,
Vi bütüm azarxone q'olaybsa.

⁴ Vi elmoğə bisunaxune çark'est'a Şot'in,

İzi nu badalbakala çuresunen q'a ük'
bok'ospunən və xeyir-bərəkətə tast'a!

⁵ Şot'ay xeyirxax baksunənə və şaat' efsa,
Hunal cəyil q'irği k'inək' təzədən zorban baks!

⁶ Düzgün bakalone Q'ONçux,

Fağırxoy tərəfənə efsa Şot'in.

⁷ İzi çureğalo k'ə baksunənə avabakest'i Şot'in
Moiseya,

İsrailluğəynək' nu ak'eşi əşurxone biq'i.

⁸ Ük' bok'osp'al, xeyirxax bakalone Q'ONçux,

Şo usum nu posk'al, İz ük' nu badalbakala
çuresunen buy bakalone. *

⁹ Nu çaxeğala əcuğ tənə Şot'ay əcuğ,

Yax taxsırkər c'evksun tənə Şot'ay çureğalo.

¹⁰ Nu aksunənə laxsa beş taxsırxo Şot'in,

Yax haq'q' gala tadeşes bakala cazina suuk'ebsa.

* 103:8 103:8 C'eys. 34:6

11 Göy oçalaxun heq'ədər alloyesa,
Şot'ay İz yaq'en tağalt'oğō bakala çuresunal
hat'eq'ədərə.

12 Bëğ batk'ala tərəf bëğc'eğala tərəfəxun
heq'ədər əxilesa,
Şot'ay yaxun beşi günaxxo əxilbsunal
hat'eq'ədərə.

13 Bavan iz əyloğō çureğala k'inək'e çuresa
Q'ONčuğon İz yaq'en tağalt'oğō.

14 Avane Şot'in het'uxunyan haq'eşe yan,
Beşi haq'əsi t'e tozaxun avuzin nu baksuna avane
Şot'in. †

15 İnsani ömüren heq'ədərə zap'e ki güvə?
Sa göyün oye ömürəxun avuzin tene şo,
Q'oruğa bakala varde ömüren s'is'ik' qayk'amin
zap'k'ala k'inək':

16 İz loxolxun muş c'ovakala k'inək' fupı taneşon
şot'o,
Sal iz irizəl tene mandon.

17-18 Ak'esest'a Q'ONčuğon İçu çalxalt'oğō İzi nu
badalbakala çuresuni k'ə baksuna,
Dünyə yaranmışakit'uxun mağay mo metəre
bake,
Meyin oşal həmişə hametər bakale.
İçuxunğa çeşi irəzilüğa ‡ əməlbalt'oğoy,

† 103:14 103:14 Burq. 2:7 ‡ 103:17-18 103:17-18 *İrəzilüğ* -
Buxaçuğon Sinay ams'i oçala İz azuk'axun irəzilüğe çaçeşey.
Buxaçuğon şot'oğoxun baksuna, içoğō q'orişbsuna saal şot'oğō
xeyir-bərəkət tast'una əyite tadey. Şot'oğon isə Buxaçuğoy əyitə
əməlbı İz buyruğxo eflat'unıy. (C'eys. 19:24)

İz laxi k'anunen tağalt'oğoy nəsiləxun İzi
düzgünluğa kamtenebsa Şot'in.

¹⁹ Göynule laxe Q'ONČuĞon İz taxt'a,
Dirist' dünyəni loxole kalaluğbsa Şot'in.

²⁰ Alxışp'anan Q'ONČuĞo, ay göynul İz bel
gireşiyorox,

Ay Şot'ay q'ulluğa çurpi İz uk'alt'oğox bex
p'ap'esp'ala angelxo!

²¹ Alxışp'anan Q'ONČuĞo, ay Şot'ay göynul
bakala q'oşun,

Ay Şot'ay əyitə bəğala əsk'ər bakalorox!

²² Ay Şot'ay kiin oq'a bakala dünyəne bakalorox,
Ay Şot'ay kiyexun c'eriorox bito, alxışp'anan
Q'ONČuĞo!

Ay bez elmux, Q'ONČuĞo alxışp'a!

104

104-ci İvel məğ

¹ Ay bez elmux, Q'ONČuĞo alxışp'a!

Ay bez Buxaçux bakala Q'ONČux, Hun heq'ədər
kalanu,

Şuk'k'alast'a nu bakala tamtarağə Vi sa padçağ
baksuna ak'est'alo!

² İşiğa Vi loxol paltar taradala k'inək' taradalonu
Hun,

Göyurxo sa pərdə k'inək' qaypi *

³ Şot'oxun Vaynak' xeyurxoy loxol çadır zapiy-
onu.

Asoyxo Vi arabina taşala ėkurxo,

* **104:2 104:2** Burq. 1:6-7

Muşa Va iz q'ənədi loxol taşala sa q'uş biyonu
Hun!

⁴ Muş Vi əyiten tağala k'inək'e taysa angelxo Vi
əyiten,

Q'ulluğçıgo bok'ala aruxen bsa Hun. †

⁵ Oçali binorina laxi ost'aarbiyonu Hun,
İz ganuxun galtenek'on şo sal sa vədə!

⁶ Bəğəloy xeyurxonen bəc'ürpi Hun şot'o,
Buruxmoğoy bulane but'ksay t'e xenen.

⁷ Ama zap'eşi şorox ük'e q'ı badala Vi harayaxun,
Tat'unşi gurultinen eğala Vi səsə ibaki.

⁸ Buruxmoğoy döşən taşi dərənət'un bari,
Vi içoğoynak' laxi gala gireşi çurt'unpi.

⁹ Bandenbi Hun şot'oğoy bəşt'an,
Posp'i çaxtenek'on oçala ene t'e xenen.

¹⁰ Arxen taşeri dərənən bane Hun xeyurxo,
Buruxmoğoy aranexunt'un c'ovaki taysa şorox.

¹¹ Çölə bakala heyvanxont'un uğsa me xenaxun,
Əqnə elemxont'un içoğoy xenezaluğa bost'a.

¹² Q'uşurxon mest'un biq'sa t'e xene t'öğöl bakala
xodurxoy loxol,

Məğt'unne şot'ay taymoğoy loxol arşi.

¹³ Buruxmoğon xelayınşbsa Hun Vaynak' göynul
laxi çadıraxun,

Vi kiin yaq'abi ağalina q'uc'p'ine boş't'a oçal.

¹⁴ Oya heyvanxoynak',
Göyünal amdarxoynak'en kalabsa ki,
Əşp'i içoğoy ukunaq'at'un oçalaxun ext'i:

¹⁵ İçoğoy ük' qayeseynak' bakala fına,

† 104:4 104:4 Əbr. 1:7

Çoya s'aldest'ala c'əyinə,
Elmoğə ost'aarbala şuma.

¹⁶ Mone, xe duğesene Q'ONČuGon bit'i xodurxo,
Livana bakala t'e kala xodurxo.

¹⁷ Q'uşurxon mest'un biq'sa t'e xodurxoy loxol,
Hacıləlləyxone mesbsa şame xodurxoy loxol.

¹⁸ Çölnə keçiğəynak' alloy buruxmux,
Buruğoy mēlurxoynak'al q'ayoxe k'oj bake.

¹⁹ Xaşurxo hari badalbaksuna ak'est'ala xaşan
yaratmışi Hun,
Bəğal Vi ak'est'i galane taşi batksa.

²⁰ Üşə bakseynak',
Çölnə heyvanxoy c'irap'əsi c'eyseynak'en zapi
taşt'a Hun t'e bəğa.

²¹ Cəyil aslanxone ǵırıpsun ǵəxlə c'eysa,
Buxaçuğoy kiyelt'un bəğsa şot'oğon içoğoy
ukuneynak'.

²² Bəğ c'eğat'an isə zap't'unşa şorox,
Taşi içoğoy kurnu başi bast'unksa.

²³ T'e vədə amdari c'eri iz əşlə biq'ala vədəne
eysa,
Bayinq' bakaminal ap'e şine şot'in.

²⁴ Ay Q'ONČux, mo heq'ədər şeyen yaratmışe
Hun!
Vi müdriklüģenen bex c'evk'e mot'oğə bitova,
Bəğa hetərt'un oçali çoya buybe elmoğə içoğoy
boş Hun fupı bapit'oğon!

²⁵ Me kala, bəğəloy dənizə bəğa!
T'e xene boş bakalt'oğoy saya böq'əlpi çark'ala
şey tene,
Jalene t'iya kala-mis'ik' heyvanxon!

26 Gəmiyoxe taysa t'e dənizi loxolxun,
Bitot'ay pula haq'i p'əbulla dizik'ene Vi fark'ala
havinen açine t'e bəğəloyluğxoy boş.

27 Mot'oğoy bitot'in Vi kiyele bəğsa,
Hunen şot'oğoy yema iz vədine p'ap'espsa.

28 Yemen şine şot'oğoy bəş, şot'oğonal
girt'unbsa,
Vi kul qayluğent'un içoğoy tapana boşevksa.

29 İçoğoxun Vi çoya taradat'an isə vəlvəlinət'un
bafst'a,
P'uri taşi k'ulat'un gərbaksa Hun içoğoy nəfəsə
bot'at'an.

30 Şot'oğoy boş elmux fupi nanaxun bak-
est'aloval Hunnu,
Metərлуғenal, p'uri taşit'oğoy gala təzət'oğə
elmux tast'unen me dünyənə
təzələyinşalonu.

31 Barta Q'ONčuğoy s'i həmişə t'ap'eşeq'an,
Barta Q'ONčuğon İz yaratmışit'oğə ak'i
müqbakeq'an!

32 Oçale iz ganuxun gale Şot'in bəğat'an,
Buruğoy bule küünəxbaksa Şot'in İz kula
duğat'an.

33 Bez ömüri axıral şirik' Q'ONčuğoy s'iya alaboz,
Heq'ədər ki buzu, bez Buxaçuğə məğpi
tərifləyinşoz zu.

34 Çurezsa ki, bez jomoxun c'eğalorox Şot'ay
ük'elq'an bask'i,
Q'ONčuğost'az aksa bezi müqluğa zu!

35 Barta günaxkərxoy tumq'an əfçibaki,
Barta oçali çoye sa dənə pis amdar maq'an
mandi!

Ay bez elmux, Q'ONÇuğoy s'iya alaba,
"Q'ONÇuğə halalq'an baki" ‡ upa!

105

*105-ci İvel məğ
(1 Hadis. 16:8-22)*

1 Q'ONÇuğə alxışp'anan, Şot'ay s'iya duği
afırıpanan,

Bayanbanan azuk'xo Şot'ay biq'i əşurxo! *

2 Məğpanan, məğən tərifləyinşanan Şot'o,
Exlətp'anan bitot'aynak' Şot'ay biq'i nu ak'əsi
əşurxoxun!

3 Ak'est'anan bitot'u İvel Buxaçuğoy şuxun bak-
suna,

Barta Q'ONÇuğə qəvəğalt'ay ük'q'an qayəsi!

4 Q'ONÇuğost'a ak'anan efi zora,
Şot'o işabakanan!

5 Şot'ay kiyexun ayeğalt'oğə, Şot'ay biq'i nu
ak'əsi əşurxo ef eyex efanan,

Eyexun ma c'evk'anan Şot'ay beşi
düşmənxoynak' c'evk'i q'ərarxo,

6 Ay Şot'ay k'ul bakala Avrahamaxun baki nəsil,
Ay İak'ovaxun baki Şot'ay c'ək'əsiyorox!

7 Şone beş Buxaçux bakala Q'ONÇux,

‡ 104:35 104:35 - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo
Halal + Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

* 105:1 105:1 1 Hadis. 16:8; Yeş. 12:4

Dirist' dünyəneynak' q'ərar c'evk'alone Şo.

⁸ Həmişəluğə Şot'ay gəçəsi irəzilüğ,
Hazarxon nəsilxoval hari badalbakayin

İz tadi əyiti loxol çurk'alone Şo.

⁹ Avrahamaxun gəçəsi irəzilüğa,
İsaak'a elasp'i tadi əyitə eyexun c'evtenekon
Şot'in.

¹⁰ Laxeşi sa q'aydane baki mo İak'oveynak',
Həmişəluğ irəzilüğə baki israillügoynak'

¹¹ Şot'o "vaz tast'a Kənan oçala" uk'at'an,
"Vaxun bakit'oğə mandale me ga" pi əyit
tadat'an. †

¹² Şot'oğoy me oçala malluğ bakala vədə,
Miya q'ərib k'inək' yəşəyinşala vədəl bakene.

¹³ Sa ği sa azuk'i, t'e soğə ği t'iyəmi azuk'i
t'öğölt'un içəgoynak' mesbsay,
Sa padçağluği oçalaxun t'e soğə padçağluği
oçalat'un köçk'ala baksay.

¹⁴ Ama hat'e vədəl Q'ONÇUGON şot'oğə in-
cit'mişbsa tene barey,

Şot'oğoy tərəfə baksay, padçağxoy cazina tadi ‡

¹⁵ "Bez c'ək'p'it'oğə ma laft'anan,
Bezi əyitmoğə p'ap'esp'ala xavareçalxo pislüğ
ma banan" nexey.

¹⁶ Busaluğə yaq'abi Şot'in Kənan oçala,
T'etərə bi ki, şum tet'un bəğəbsay ukseynak'.

¹⁷ Ama İz azuk'a çark'est'ala amdara yaq'abeney
saturbəş Şot'in:

K'ul k'inək' toyəşi İosifey t'e amdar.

† 105:11 105:9-11 Burq. 12:7; 15:18-21; 17:8; 26:3-4; 28:13-14

‡ 105:14 105:14 Burq. 20:3-7

- 18 İz turmux zinciren ğaçeşi,
İz ozane dəmiri halq'a lavk'eşi İosif. §
- 19 Mone, hariyal bexe c'eri İosifi saturbëş ak'i
piyoroş bito,
Q'ONčuĞon şot'o xaxalaxun c'ovakeş'unene
eçeri t'e ğina p'ap'esp'i.
- 20 Şadt'unbi şot'o padçağı əmiren,
Tərebi şot'o türminəxun azuk'xoy kalat'in. *
- 21 Şot'o eçeri iz sarayi kalone laxi,
İzi k'ə buneysa şot'one tapşurbi. †
- 22 Ölkın əşurxo taşaloroşə şot'ay əyiten taysay,
Ağsaq'q'alxone müdriklüği dərs tast'ay şot'in.
- 23 T'e vədə İsrail hayzeri Misirəne hari,
İak'oven Xame oçalane ‡ içeynak' mesbi sa
q'ərib k'inək' yəşəyinşala baki. §
- 24 Buxaçuğonal İz azuk'i saya avuzbi
Şot'oğə içəğoy düşmənxoxun zorbane bi.
- 25 T'etərə bi ki, nifrətsat'un burqi t'e
düşmənxon İz azuk'a,
Pisluğbsunt'un çuresay şot'oğon İz k'ulurxo . *
- 26 Ama Buxaçuğon İz k'ul bakala Moiseya q'a
İz c'ək'p'iyo bakala Aaronane yaq'abi
şot'oğoynak'. †

§ 105:18 105:17-18 Burq. 37:28; 39:20-40:23; 45:5 * 105:20

105:20 Burq. 41:14 † 105:21 105:21 Burq. 41:39-41 ‡ 105:23

105:23 - yəni Misir § 105:23 105:23 Burq. 46:6; 47:11

* 105:25 105:24-25 C'eys. 1:1-14 † 105:26 105:26 C'eys. 3:1-4:17

27 Nu ak'esi əşurt'un ak'est'i şot'oğon t'e ölkin
amdarxo,
Buxaçuğon alaxun tadi nişanxot'un ak'i Xame
oçala bakalt'oğon.

28 Bayinq'luğə yaq'abi Şot'in,
Zülmətene haq'i t'e ölkinə,
İz əyitə nu bəğalt'oğoynak' sa xavardarluğə baki
morox bito. ‡

29 Misirə bakala xeyurxone p'iya taradi Şot'in,
T'iya bakala çəliyoxal k'as'esi baredi. §

30 Bədaləq'xone haq'layinşi şot'oğoy oçala,
Lap padçağı sarayat'un taşi baysay şorox. *

31 T'at'urxone haq'i t'e ölkinə Şot'ay sa əyiten,
Mos'ak'xone hari buybaki t'e oçala. †

32 Təərə yaq'abi şot'oğoy loxol Buxaçuğon ağalin
gala,

Bok'osp'i şik'ala s'əq'ene duğsay t'e ölkin loxol. ‡

33 T'api əfçinebi şot'oğoy t'ulluğxo q'a incilnə
xodurxo t'e təəren,

Ölkinə bakala bito xodurxone xoxp'i şipi.

34 Çərtk'ənxone hari lavabaki Şot'ay əmiren,
T'eq'ədərt'unıy ki, veçət'un duğsay şot'oğon t'e
oçala.

35 Kəyt'un şot'oğon oçali loxol göyün k'ə buneysa
bitova,

Bit'esi oçalxo c'erit'oğoval aşamt'unpi.

36 Oşa bisune hari t'e ölkinə bakala k'ojin kala
ğarmoğoy bitot'aynak',
Nanay tapanexun c'eri çuresa insani,

‡ 105:28 105:28 C'eys. 10:21-23 § 105:29 105:29 C'eys. 7:17-21

* 105:30 105:30 C'eys. 8:1-6 † 105:31 105:31 C'eys. 8:16-17;
20-24 ‡ 105:32 105:32 C'eys. 9:22-25

Çuresa heyvani süft'in ərəkəy baloğoy sayco tene
mandi Misirə! §

37 Metərluğen c'evək'i Şot'in israilluğoy t'et'iin,
İçoğoy kul q'ızılən q'a gümüşen buyt'un c'eri
şorox,
Tayfoğoy boşt'an saycət'ay muxal tene k'oribaki.
*

38 Mūqt'unıy misirluyox şot'oğoy c'eysuna,
T'etər sa q'iyene haq'ey içoğoy israilluğoy bəş.

39 Asoyen but'k'i q'orişebi şot'oğoy Buxaçuğon,
Üşə içoğoy yaq' ak'est'ala aruxe yaq'abi. †

40 Azuk'en içuxun yeq' çureğat'an bildirçinxone
yaq'abi şot'oğoy nak',
Göynuxun şipi şumene uk'est'i boşevk'i şot'oğoy.
‡

41 Q'ayana q'ibi xene c'evk'i t'et'iin Şot'in,
Oq k'inək' şağapi taneşi t'e xe q'ari oçali lox-
olxun. §

42 Şot'o görə ki, eyexey Şot'ay İzi gəçəsi irəziluğ,
İz k'ul Avrahama tadi əyiti loxol çureney Şo. *

43 İz çöyən axşumk'ane c'eri Şot'ay azuk',
Məğt'unney mūqexun Şot'in İz c'ək'p'it'oğoy
c'evk'at'an.

44 Q'erəz azuk'xoy oçalxone tadi şot'oğoy
Buxaçuğon,

§ 105:36 105:36 C'eys. 12:29 * 105:37 105:37 C'eys. 12:33-36

† 105:39 105:39 C'eys. 13:21-22 ‡ 105:40 105:40 C'eys. 16:2-15

§ 105:41 105:41 Ams'i oç. 17:1-7 * 105:42 105:42 Burq. 12:1-3;
15; 17

Q'erəzt'oğoy ap' šipi becərişi oçali barat'un keyi
şot'oğon. †

⁴⁵ Şot'oğoy İz laxi q'aydoğon tayseynak',
İz k'anunxo əməlbseynak'e bi mot'oğō bitova.

Q'ONČUĞO halalq'an baki! ‡

106

106-ci İvel məğ

¹ Q'ONČUĞO halalq'an baki! *

Q'ONČUĞO şükürbanan, şot'o görə ki, saat'
bakalone şo,
Şot'ay yax çuresun həmişəluğē, nu badalbakala
çuresune şo!

² Q'ONČUĞOY kalaluği k'ə baksuna pi çark'ala şey
tene,
Mani əyitmuxə Şot'ay s'iya alabseynak' bəs
bakon?

³ Düzgünluği tərəf bakalorox,
Düz yaq'axun nu c'eğalorox he bəxt'əvərt'un!

⁴ Ay Q'ONČUX, Vi ük'el basksuni k'ə baksuna Vi
azuk'a ak'est'at'an zaal eyexun ma c'evk'a,
Şot'oğoynak' həzirbi çark'esunaxun zaynak'al
q'ısmatba.

⁵ Barta zuval Vi c'ək'p'i bəxt'əvərxoxun soğō
bakaz,

† 105:44 105:44 Yeş. 11:16-23 ‡ 105:45 105:45 - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal + Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena. * 106:1 106:1 - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal + Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

Barta Vi azuk'axun sagala müqluği k'ə baksuna
ak'at'an
Vaynak' c'ək'p'it'oğoxun sagala Vi s'iya alabes
bakaz!

⁶ Mone, beş bavoğoxun avuzin teyan baki yan,
Yanal şot'oğollarık' günaxyan əsp'est'i,
Vi laxi k'anunxoxun c'eri
Düz nu bakala yaq'enyan taysa burqi.

⁷ Vi Misirə biq'i nu ak'eşi əşurxonal tene qaypi
şot'oğoy pulmoğə,
Vi şu baksuna tet'un q'amışaki,
İçoğoynak' bi t'ema saat'luğa eyexun c'evk'i
Vi əyiti loxol əyitt'un eçeri şot'oğon Č'oç'a dənizi
t'öğöl. †

⁸ Ama Q'ONČuĞon İz kalaluğa ak'est'eynak',
İz s'iya görə p'urumal çark'esedi şot'oğə.

⁹ Č'oç'a dənizi xene zap'eşi Şot'ay əmiren,
Dənizi boş'tane taşeri şot'oğə
Q'ariluğen taşala k'inək'.

¹⁰ Düşmənşoy kiyexune haq'i şot'oğə,
İçoğə nifrətbalt'oğoxune çark'est'i.

¹¹ Xenen zapi taneşeri t'e düşmənşo,
Saycoval dirist' tene mandi şot'oğoxun.

¹² T'e vədət'un Q'ONČuĞoy İz tadi əyiti loxol
çurpsuna vëbaki,
Şot'ay s'iya alabala məğurt'un məğbsa burqi
şot'oğon. ‡

¹³ Ama boxoy tene zapi şot'oğoy vëbaksunen,

† 106:7 106:7 C'eys. 14:12 ‡ 106:12 106:9-12 C'eys. 14:21-31;
15:1-21

Samal oşa p'urum eyexun c'evt'unk'i Q'ONçuğoy
 bit'oğō,
 Portp'es tet'un baki Şot'ay əyit tadiyorox hari
 bex c'eğamin.

14 Yeq' uksune çureşi şot'oğoy ük'en t'e ams'i
 oçala,
 Buxaçuğot'un sinəyinşi şot'oğon,
 Şot'ay içoğoxun baki nu baksunat'un aksun
 çureşi t'e xam gala.

15 Buxaçuğonal şot'oğō içoğoy çureğalt'u
 p'ap'esebi,
 Ama baç'anexun azar badi k'as'epi şot'oğō. §

16 Moiseya q'a Q'ONçuğoy bëyinşluğbseynak'
 c'ək'eşi Aaronat'un paxılluğbsa burqi
 şot'oğon

Ams'i oçala çurpi vədine. *

17 Oçale qıbaki Dat'ani turin oq'a,
 Dirist'-dirist' q'uc'epi şot'o q'a Avirami bel
 ğireşit'oğō oçalen.

18 Aruxe baft'i şot'oğoy bakala gala,
 Bok'osp'i şinepi t'e pist'oğō ğqeşi yaloven.

19 Arak'i heykəlt'un düzbi şot'oğon içoğoynak'
 Xorev † buruğoy tume,
 Q'əliben düzeşi sa binik'ət'unbul k'os'bsa burqi.

20 İz s'i İz loxol bakala Buxaçuğō bul
 k'os'bsunent'un c'ək'esay şorox bito
 azuk'xoxun,
 Ama Şot'o hik'k'alt'unbi!

§ 106:15 106:13-15 Ams'i oç. 11 * 106:16 106:16 Ams'i oç.
 16:1-35 † 106:19 106:19 - Mo Sinay buruğō tadeşi t'iyyəmi s'iney

Taşı o ukala sa arak'eynak' laxeşi heykələt'un bul
k'os'bi şot'oğon!

21-22 İçoğə çark'est'i Buxaçuğə,
Misirə nu ak'eşi əşur biq'it'u,
Xame oçala ‡ şuk'k'ali kiyexun nu ayeğalt'u bit'u,
Č'oç'a dənizi bel t'e əşurxo eçerit'ut'un eyexun
c'evk'i şot'oğon.

23 Q'ONČUĞONAL t'e vədə "əfçiboz kot'oğə
tumexun" pine,
Əfçiyalbaley, əgər İz c'ək'p'i Moiseyen içü Şot'ay
bok'osp'i şik'ala əcuğoy bəş boseri
Şot'ay tadi q'ərara nu badalbest'inyi. §

24 Tet'un çureşi şot'oğon içəğə əyit tadeşi t'e
gözəl Kənan oçala,
Buxaçuğoy tadi əyitə tet'un vəbaki.

25 Çadiri boş arşi t'ot'opsunat'un c'ək'p'i şot'oğon,
Q'ONČUĞOY içəğəynak' həzirbit'oğə təə.

26 Q'ONČUĞONAL t'e vədə İz kula alabi elasepi,
Şot'oğoy t'e ams'i oçala əfçibaki taysuna,

27 İçoğoxun bəkit'oğəyal buxaçxsuzt'oğoy turin
oq'a çaxçuxəşi

Şot'oğoy oçalxo şaresunane əyit tadi. *

28 P'eor buruğoy bel bakala binik' buxaçux
Baalat'un bul k'os'bi şot'oğon,
Hik'k'al bes nu bakala sa binik'xoynak' şameşi
q'urbani yeq'axunt'un kəyi.

‡ 106:21-22 106:21-22 - Yəni misir § 106:23 106:19-23 C'eyş.
32:1-14 * 106:27 106:24-27 Ams'i oç. 13-14; Lev. 26:33

29 Buxaçuğoy əcuğot'un biq'est'i şot'oğon me
əşurxon,
Azare yaq'abi Şot'inal içoğoynak'.

30 Ama P'inexasi hayzeri həyif haq'sunen
Buxaçuğoy ük'ə çaxevek'i,
Zap'epi Şot'in İz kula, k'as'esunal çurepi.

31 Şaat'e ak'eşi P'inexasi biq'i t'e əş Buxaçuğoy
piyes,
Şot'o həmişəluğ bakala,
Lap içuxun oşa izi nəsiləxunal nu kambakala sa
xeyir-bərəkəte tadi Şot'in. †

32 Meriva xene t'öğöl bakat'anal Buxaçuğoy
əcuğə biq'est'undi şot'oğon,
Moiseyi bula bəlinəne badi t'e vədə şot'oğoy
bit'oğon.

33 Şot'oğont'un Moiseya içuxun c'evk'i,
Şot'inal əyitə uk'at'an fikirbinut'e pi. ‡

34 Q'ONČuğoy əmirə əməltet'unbi şot'oğon,
Şot'ay pi k'inək' taşi t'e azuk'xo əfçibsunı gala

35 Şot'oğə gərbaki
Şot'oğoy ədətxon taysat'un burqi.

36 T'e azuk'xoy əfçi buxaçuxxo bul k'os'bi
Şot'oğoy təlinət'un baft'i şorox.

37 Q'urbant'un eş'ay şot'oğon içoğoy ğarmoğə
q'a xuyərmoğə
T'e buxaçuxsuzt'oğoy "buxaçux" pi bul
k'os'balabinik'xoynak'. §

† 106:31 106:28-31 Ams'i oç. 25:1-13 ‡ 106:33 106:32-33 C'eys.
17:1-7; Ams'i oç. 20:2-13 § 106:37 106:37 2 Padç. 17:17

38 İçoğoy taxsırsuz əyloğoy p'iyat'un siney
 şot'oğon metər q'urban eşt'unen,
 T'e oçalat'un murdarlayınşbsay şot'oğon
 kənanluğoy binik' buxaçuxxobul
 k'os'bsunen.

39 Q'onçuğoy laxi yaq'axun c'eysun,
 Şot'oxun ғаңеіі İvel irəzilüğa murdarlayınşbsun
 upsuney şot'oğoy me hərəkətxo. *

40 Mot'o görəl bəc'ük'eşi Q'ONÇUĞOY əcuğ İz
 azuk'i loxol,

İrit'epi Şot'in İz c'ək'p'iyorox bakalt'oğoxun.

41 Q'erəz millətxoy kiyele tadi şot'oğoy,
 T'e düşmənlə bakalt'oğonal çaxçuxp'i
 c'ovat'unksay şot'oğoy loxolxun.

42 Zülümt'un tast'ay şot'oğoy,
 Şot'oğonal içoğoy səsə c'evk'es tet'unbaksay.

43 Düze, çark'esest'ay şot'oğoy Q'ONÇUĞON gele
 vədə,

Ama şot'oğon p'urumal içoğoy jomoy tüşen taşi
 Günaxa bafst'unen Q'ONÇUĞOY əcuğoy
 biq'est'unst'ay. †

44 Şot'oğoy xoyinşa ibakat'an,
 Şot'oğoy zap'k'ala əzyətxo ak'at'an isə

45 Ak'esest'ay İzi nu badalbakala çuresuni k'ə
 baksuna, goroxe eysay şot'oğoy.

Eyexe bafst'ay İzi şot'oğoxun ғаңеіі irəzilüğ.

46 T'e vədəl t'etərə bsay ki, şot'oğoy zülüm
 tadalorox cügüt'un baksay.

* 106:39 106:34-39 K'an. 7:1-6; 18:9-13; Divan. 1:19-2:5

† 106:43 106:43 Divan. 2:10-19

T'öǝx laxalat'un baksay şot'oǝn içoǝy
q'əddarluǝa. ‡

⁴⁷ Çark'est'a yax, ay beş Buxačux bakala
Q'ONčux,

Me azuk'xoy aranexun c'evk'i yax sagala girba ki,
Vi İvel s'iya alabala məğur məğpes baken yan,
Barta beş ük'q'an qayeşi Va tərifləyinşat'an. §

⁴⁸ Barta burqesunaxun mağay baki k'inək'
Meyin oşal həmişə İsraili Buxačux bakala
Q'ONčuǝo alxışq'an baki!
Barta bito azuk'xonal sa səsen "ammen"q'at'un
pi!

Q'ONčuǝo halalq'an baki!

Girke qoomci hissə: 107-150-ci İvel məğurxo.

107

107-ci İvel məğ

¹ Q'ONčuǝo şükürbanan, şot'o görə ki, saat'
bakalone Şo,
Şot'ay yax çuresun həmişəluǝe, nu badalbakala
çuresune şo!

² Barta Q'ONčuǝon çark'est'it'oǝy,
İçoǝo düşməni kiyexun haq'it'oǝy jomoxun
maq'an biti me əyitmux.

³ Barta dünyəni bip' t'öǝxun gireşit'oǝn,

‡ **106:46 106:40-46** Hak'. 2:14-18 § **106:47 106:47** 1 Hadis.
16:35-36; İvel məğ. 41:13

Buxaçuğon içoğo bəğc'eğalaxun q'a
bəğbatk'alaxun,
Güneyaxun q'a q'uzeyaxun girbi topbit'oğon
mot'o bayanbeq'at'un.

4 Şot'oğoxun bəziyoro xams'i, xesuz oçala
fırıpsun mandet'unıy,
İçoğoynak' mesbala sa ga tet'un bəğəbsay
şot'oğon.

5 Busa-xeneza tarat'unney,
Halnuxunt'un bist'ay şoro x.

6 Ama Q'ONÇuGöt'un k'alpi şot'oğon içoğoy t'ar
ğine,
Şot'inal İz kula boxodi çark'esedi şot'oğ t'e
bəlinəxun.

7 Düz yaq'ene taşeri şot'oğ
İçoğoynak' mesbes bakala t'e ganu.

8 Şükürq'an baki Q'ONÇuGö İzi nu badalbakala
çuresuna q'a
Amdarxoynak' bi nu ak'esi eşurxo görə!

9 Xeneza bok'ala ük'ə xe tadalo,
Busat'oğ İz neymətxon boşevk'alone Şo!

10 Bəziyoro x isə zülmət bayinq'unat'unıy,
Türminət'un boserey şot'oğ içoğoy kul-tura
zincirenğaçp'i.

11 Buxaçuğon pit'oğoy əleyinə c'eriyorox,
Ala Arşit'ay k'anunxo hik'k'albiyoroxey şoro x.

12 Mot'o görəl Buxaçuğon şot'oğoynak' bihi eş
yaq'absunene içoğoy cazina zapest'ay,
Metəre içoğoy dəməne bakala jəna bosest'ay.
Turaxun bitat'an biq'i alabalal buteney şot'oğ.

13 T'e vədə Q'ONčuğot'un k'alpi şot'oğon içoğoy
t'ar ğine,

Şot'inal çark'esedi içoğ bəlinəxun.

14 Zapi c'evək'i şot'oğ t'e zülmət bayinq'unaxun,
K'as'epi şot'oğ ğaçp'i zincirxo.

15 Şükürq'an baki Q'ONčuğ İzi nu badalbakala
çuresuna q'a

Amdarxoynak' bi nu ak'eşi əşurxo görə!

16 Dəmiri darvazoğ duği sakalo,
Nu qayəğala şəft'oğ xoxp'i qayk'alone Şo.

17 Haq'ılsuzluğaxun günax əsp'est'uni,
Buxaçuğoy əyitəxun c'eyşuni cazina
zap'k'oloroxal buney.

18 Ukunaxunt'un bot'bakey şorox azari kişexun,
İçoğoy sa tur gərəmzoğoneş.

19 Ama Q'ONčuğot'un k'alpi şot'oğon içoğoy t'ar
ğine,

Şot'inal çark'esedi içoğ bəlinəxun.

20 Q'olayebi şot'oğ İzi sa əyiten,
Bisuni kişexune ext'i şot'oğ.

21 Şükürq'an baki Q'ONčuğ İzi nu badalbakala
çuresuna q'a

Amdarxoynak' bi nu ak'eşi əşurxo görə!

22 Barta içoğoy şükürbsuna q'urbanxo
eşt'unenq'at'un ak'est'i,

Barta Şot'ay biq'i əşurxo mûq-mûq
məğpiq'at'un bayanbi şot'oğon!

23 Dənizə bakaloroxal buney,

T'e bəğəloyluğxoy loxolxun gəmiğon taşi içoğoy
şuma q'azayınşaloroxey şorox.

24 At'unksay şot'oğonal Q'ONČuğoy kiyexun
ayeğalt'oğō,
Şot'ay t'e xeyurxoy bel eçala nu ak'eşi əşurxo
at'unksay.

25 Şot'ay jomoxun c'eğala sa əyiten
Dənizi ləpoğō eqevk'ala tufane galey.

26 Gəmiyoxe t'e ləpoğoy loxol göynul ěqeşi
bist'ay,

İz boş bakalt'oğoy ük'e c'ap'baksay q'iyexun.

27 Lilit'unney şorox finağoyxollarik',

İçoğoy avabakaloroxal eyexun c'ereney şot'oğoy.

28 Ama Q'ONČuğot'un k'alpi şot'oğon içoğoy t'ar
ğine,

Şot'inal zapi c'evek'i içoğō t'e bəlinəxun.

29 Şip'ebi Şot'in t'e tufana,

Ėqeşi ləpoğone bask'est'i.

30 Ük'e qayeşi şot'oğoy dənizi şip'baksuna ak'i,
C'evək'i Q'ONČuğon şot'oğō içoğoy tağala gala.

31 Şükürq'an baki Q'ONČuğō İzi nu badalbakala
çuresuna q'a

Amdarxoynak' bi nu ak'eşi əşurxo görə!

32 Barta Şot'ay çark'est'it'oğon gireşi camaati
bəş Şot'ay s'iyaq'at'un alabi,

Tərifləyinq'at'unbi Şot'o ağsaq'q'alxoy bəş.

33 Oqurxo tağala oçəlxone q'aribi Şot'in,
Orayinxo jalpi c'eğala ganune xam oçala
c'urevk'i.

34 Bar tadala oçəlane bərəkətsuz sa oçal bi Şot'in
T'iya arsalt'oğoy əsp'est'i günaxxo görə.

35 Xesuz oçala isə gölürxon buy sa oçal biyone
Şo,

Orayinxone ğalpi c'eri t'e q'ariluğa.

³⁶ Busat'oğone eçeri arşevk'i Şot'in t'e oçala,
Şot'oğonal ayizmux lasaki t'iya yəşəyinşbsat'un
burqi.

³⁷ Becərişt'unbsay şot'oğon t'iyana,
T'uulluğxo bit'i iz barat'un girbsay.

³⁸ Buxaçuğonal şot'oğoxun İz xeyir-bərəkətə
kamtenebsay:

Şot'oğoy içoğoy sayal, içoğoy sürüğoy sayal
avuzebsay.

³⁹⁻⁴⁰ Azuk'i loxol kalaluğbalt'oğoy İzi piyexun
bist'una ak'est'ala Buxaçuğon

Azuk'a taşeri ams'i oçala bosala vədəmuxal
baneksay,

Şot'oğon nə sa yaq', nə sa cığır nu bakala t'e gala
fırıpesest'ay.

T'e vədə male baksay şot'oğoy say,

Koruği, çətinluği q'a zülümi boş əzyət
zap'k'alat'un baksay. *

⁴¹ Ama eşeveksay Buxaçuğon t'e fağırxo,
Çark'esest'ay şot'oğon eht'iyəci boş baksunaxun,
Avuzebaksay şot'oğon nəsili boş bakalt'oğoy say,
sa sürü avuzbakala k'inək'!

⁴² Düzgünt'oğonal mot'o ak'i müqt'unbaksay,
Pist'oğoy isə ğomone giresay.

⁴³ Barta müdrik bakalt'ay pulmux qayq'an baki,
Barta Q'ONçuğoy nu badalbakala çuresuni bes
bakalt'oğon ak'eğ'an!

* 107:39-40 107:39-40 İov. 12:21,24

108

108-ci İvel məğ

(İvel məğ. 57:7-11; 60:5-12)

Davidi İvel məğ.

¹ Vaxun arxayınzu, ay Buxačux!

Vaynak' İvel məğur məğpi Vi s'iya alabsune
çuresa bez ük'en!

² Mone, bəğ çərtk'amin hayzoz zu,
Arfa q'a tər farpi məğk'oz!

³ Bito azuk'xo Va çalxest'i Vi s'iya alaboz, ay
Q'ONČux,

Bito millətxoy boş Va tərifləyinşoz!

⁴ Şot'o görə ki, Vi nu badalbakala çuresun q'a
bez bač'ane çurpsun t'emanə ki,
Göynul p'ap'i asoyxoxunal c'ovanek'sa.

⁵ Barta Vi kalaluğ ala bakala göyurxoxunal
c'ovaki ak'eşeq'an,
Barta dirist' oçali çoyel Vi s'iq'an t'ap'eşi, ay
Buxačux!

⁶ Vi ük'e bask'it'oğoy Va k'alpsuna ibaki
çark'est'a şot'oğoy!
Barta Vi yön kul beş loxolq'an baki, efa yax!

⁷ Axırı Buxaçuğon İz bakala İvel gala metərə pey:
"Bez kiyel badi Şekem şəhəri oçalxo vəx payboz,
Suk'k'ot' uk'ala ganu Bez azuk'i arane cöyboz.

⁸ Gileadi q'a Menaşşeni oçalxoval Bezine!
Efraima arsız kalaluğbsa,

İudeyinaz laxə Bez taxt'a Zu!

⁹ Moava Bez tur os'k'ala ləənez be,

Edomi loxol torok'al bosala ext'iyərzax bu Bezi.

*

Mone, filist'luğoy oçalaxune c'eysa Bez səs!"

¹⁰ P'oy isə şiin taşale yax t'e q'alala şəhəri loxol?
Şu güvəyinşaki tağalyan Edoma exst'a?

¹¹ Buxaçuğon yaxun İz çoya taradit'uxun oşa,
Beş q'oşun davina c'eğat'an Şo yaxun nu
bakit'uxun oşa mümkün tene mo!

¹² Düşmənxo beş turin oq'a laxsuna köməyba
yax, ay Buxaçux,
Axırı Hun nu bakala gala insanen hik'k'al bes
tene bakan!

¹³ Buxaçuxe yax bitot'uxun zorba balo,
Şone düşmənxo beş turin oq'a saki
çaxçuxp'est'alo!

109

109-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Ay bezi tərəfləyinşala Buxaçux,
Şip' ma çurpa!

² Bəğa hetərt'un pist'oğon q'a şər bakalt'oğon za
içoğoy jomo eğalt'u nex,
Hetərt'un içoğoy əfçiğə bez loxol əsp'est'a.

³ Nifrəten buy əyitmuxe bezi hərrəminə
biq'est'it'oğoxun ibakalo,

* **108:9 60:8** - Moavluyox q'a edomluyox israilluğoy düşmənxot'unıy. Moavluğə "tur os'k'ala ləən" upsun şot'oğə oq'a biq'sun, saki çaxçuxpsun upsune. Şisa loxol torok'al bost'un isə t'e vaxt' israilluğost'a kalo baksun, şot'ay q'onçux baksun upsune. K'an. 25:9-10; Rut' 4:7

Hik'k'ali loxolt'un bez loxol eysa şorox.

⁴ Bezi içoğo çuresuni əvəzə za nifrətsunent'un
qayst'a şot'oğon,

Zu isə afırıpsunaxun qoş tez çure.

⁵ Bezi bi saat'luğa pislüğbsunen,
Çuresunal nifrətsunent'un coğab tast'a.

⁶ Barta iz ük' pislüğən buy bakalt'ay kiyelq'an
bəği bezi düşmənen,

Barta iz tərəf bakalt'in c'eri taxsırkərq'an c'evk'i
şot'o.

⁷ Barta şot'o divanbi q'ərar tadeğat'an
İzi c'eri xoyinşpsunal günaxq'an hesabbaki.

⁸ Barta ömürq'an gödəybaki şot'ay,

İzi ganuval t'iyəminoq'an hari arşi. *

⁹ Barta şot'ay əylux yetimq'at'un mandi,
İz çuuxal işq'arsuz.

¹⁰ Barta şot'ay əylux içoğoy xaraboğoxun əxil
biti

Dilənçilüğbalaq'at'un baki.

¹¹ Barta faizen təngə tadit'in hari iz kiyexun
bitova haq'eq'an,

Barta iz əşp'i girbiyorox q'erəzt'oğoxq'an mandi.

¹² Barta şot'aynak' şuk'k'ali ük' maq'an bok'i,

İz yetimxo şuk'k'alən gorox maq'an hari.

¹³ Barta şot'ay nəsilq'an əfçibaki tumexun,
S'iq'an batk'i şot'oğoy.

¹⁴ Barta Q'ONçuğon şot'ay bavoğon bit'oğox caza-
suz maq'an efi,

* 109:8 109:8 K'an. 28:30,45; Ap'ost'. 1:20

İz nanay əsp'est'i günaxxoval eyexun maq'an
c'evk'i.

15 Barta Q'ONČuĞon şot'oğoy əsp'est'i günaxxo
maq'an bağışlayınşı,
Şot'oğoy s'iyaq'an əfçibi oçali çoyexun.

16 Şot'o görə ki, saat'luğbsuni k'ə baksuna tene
avabake me pis bakalt'in,
Kəsibə q'a fağıra koruğ tast'un,
Bitit'u samalal lik't'i saksune bake şot'ay əş.

17 Q'arğış şipsune şot'ay çureğalo,
Şoval iz piyorox bito hari iz öyne barale!
Xeyir-bərəkət tast'un tene ava şot'in,
Ama içal xeyir-bərəkətsiz mandale!

18 Q'arğışene nəfəs haq'say şot'in,
İsə barta ũği xe bədəne tağala k'inək'q'an taşi t'e
q'arğışxo iz bədəne,

Barta iz ũq'ene başi t'iyani məyacaq'an gərbaki.

19 Barta iz loxol taradala paltarq'an baki şo
içeynak',

Barta şo iz bİYex gəçk'ala q'ayınşq'an baki.

20 Q'ONČuĞon bez pisə çureğalt'oğoy,
Zaynak' düşmən bakalt'oğoy cazina metərq'an
zapest'i barta!

21 Za isə Vi s'iya görə çark'est'a, ay bitot'uxun
üst'ün bakala Q'ONČux Buxačux,
Ak'est'a Vi saat'luği q'a nu badalbakala çuresuni
k'ə baksuna!

22 Gorox, fağır sa amdarzu zu,
Xəxəne bez ũk'.

23 Bəğ batk'at'an əfçibaki tağala xoji k'inək'
əfçizbaksa zu,

Sa çərtk'ənə śap't'i t'öǒx bosala k'inək' bot'unst'a
za.

24 Turexunez bist'a zu ġurux efsunaxun,
Sa t'ol, sa ũq'ene mande bezi.

25 Axşumi gaz bake bez düşmənxoynak',
K'əşinen ak'est'it'un axşume bez loxol şot'oğon.

26 Eki p'ap'a bez t'arnu, ay bez Buxačux bakala
Q'ONčux,
Vi nu badalbakala çuresuni k'ə baksuna ak'est'i
çark'est'a za.

27 Barta me əşləst'a Vi kul baksuna,
Mot'o Vi bsuna q'amışakeq'at'un.

28 Bez loxol q'arġış śik'alt'oğoy coğaba zaxun Vi
xeyir-bərəkətə nu kambşunen tada,
Bez loxol ěqeşit'oğō çomăyin ba,
Barta me Vi k'ul müqbakeq'an!

29 Barta bez loxol şər bosolorox
çomăyinluğenq'at'un bəc'üresi tarapi,
Barta biyarburçiluğa içoğoy loxol paltar taradala
k'inək'q'at'un taradi.

30 Zu isə həmişə Q'ONčuġo şükürboz,
Şot'ay s'iya alaboz zu Şot'o bul k'os'bsa
giresit'oğoy bēş.

31 Fağiri bač'ane çurk'alone Şo,
Şot'o şər bosalt'ay çoyel çurpsunaxun
çark'est'alone!

110

110-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ. *

¹ Q'ONÇUĞON bez q'onçux bakalt'u pine:

«Zu vi düşmənxo vi turin oq'a sakamin

Bez yön tərəf, ən hörmətlu gala arsa». †

² Siona ‡ arsi kalaluğbalnu hun bito oçalxoy
loxol,

Düşmənxoy loxol kalo laxale va Q'ONÇUĞON.

³ Vi baç'ane çurk'ale vi azuk' davina c'eğala gine,

İçoğoynak' İvel bakala davin paltara lapi

Vaxun sagala düşməni loxol taysun bakale

şot'oğoy çureğalo.

Zor eğale vi kiyelal hər t'e cəyilxo ak'at'an,

Təzələyinşakalnu hun hər savaxt'an

təzələyinşakala xo k'inək'.

* **110: 110:0** Me İvel məğə şampit'in (bakes banekon me məğə Daviden için təə, ama Davideynak' içeynak't'un şampe) "q'onçux bakalt'u" uk'at'an, Buxaçuğoy israilluğoynak' c'ək'p'i padçağaxune əyite. Buxaçuğon eçeri ən hörmətlu gala arsest'i padçağaxun. Şot'o görət'un bəzi alimxon fikirbsa ki, israilluğon me məğə təzə padçağ laxat'ant'un məğəy. Ama İsusen me dünyəne harit'uxun oşa me məğə İz barada baksunal ak'esest'a. Me məğə misal k'inək' eçeri İzi "t'e c'ək'eşi padçağ Davidaxunal" üst'ün baksunane ak'est'a (Mat'. 22:43-44; Mrk'. 12:36; Luk'. 20:42-43). Ap'ost'ol P'avelenal izi şampi "İvel ap'ost'olxoy əşurxo" girke boş me barada şamene (Ap'ost'. 2:34-35). "Əbraniğoynak' namak" girke boş isə me məğə İsusi lap angelxoxunal üst'ün baksuna ak'est'eynak't'un misal eşt'a (Əbr. 1:13). Şot'o görəl bəzi muzin "bez q'onçux bakalt'u" ak'est'ala ganxo kala t'arurxone şamesa. † **110:1 110:1** Ef. 1:18-22; K'olos. 3:1; Əbr. 8:1-2; 10:12-13 ‡ **110:2 110:2** Sion - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o görəl Sion Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

4 "Hun Melk'isedek'allarik' həmişəluğ bakala
samci bəyinşnu" pine elasp'e Q'ONčuğon,
İz pi əyiti loxol çurk'alone Şo." §

5 Vi kiyexun biq'ale Q'ončuğon,
K'as'p'i şik'ale padçağxo
İzi əcuğoy k'ə baksuna ak'est'ala gine.

6 Divanbi zapest'ale azuk'xo içoğoy cazina,
Şot'oğoy meydno bakale oçalen sa,
Ç'ak'k'ale me dünyəne içoğoy əyit c'ovakalt'oğoy
bula!

7 Xe ũğəle iz yaq'e loxol bakala orayinxoxun,
İz bul ala, tik çurk'ale bitot'ay bəş.

111

111-ci İvel məğ *

1 "Q'ONčuğon halalq'an baki" † upanan!

Ük'enez Q'ONčuğon şükürbsa zu;
Düzgünt'oğoy topbaki gala,
Şot'o bul k'os'bseynak' gireşit'oğoy bəşez
şükürbsa.

2 Kala əşure Q'ONčuğon biq'ala əşur,
Sa dərse şorox t'e əşur içoğoy ük'ində
bakalt'oğoynak'.

§ 110:4 110:4 Burq. 14:17-20; Əbr. 5:6,9-10; 6:20; 7:17,21

* 111: 111:0 - Me məğ "ak'rost'ix" uk'ala yönəne şameşe, yəni
hər cörgin süft'in t'arurxo alfavit'i boş bakala k'inək' sunay
baç'anexune eysa. † 111:1 111:1 - Miya əbrani muzin

"Alleluya" əyite bu, mo Halal + Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an
baki Yahvena.

3 Şot'ay kalaluğa q'a bitot'uxun üst'ün bak-sunane ak'est'a t'e əşurxon,

Həmişəluğə Şot'ost'a bakala düzgünluğ.

4 Amdarxoy eyexun nu c'əğala, şuk'k'ali kiyexun
nu ayeğala əşure Şot'ay biq'i əşur,

Ük' bok'al, xeyirxax bakalone Q'ONÇux.

5 Busa tene efon Şot'in İçu çalxalt'oğö,

Ğaçəsi irəzilüğe həmişəne əməlbön.

6 Azuk'a İzi k'ə bes baksuna ak'est'i
Q'erəz millətxoy oçalxone tadi şot'oğö.

7 Şuk'k'ala qı yaq'a nu efsun,

Bitot'ay loxol sa piin bəğsune Şot'ay əş,

Bač'an tarades bakala nəsyətxone Şot'ay tadala
nəsyətxo.

8 Həmişəluğə İz peçata laxə Şot'in İz jomoxun
c'evk'it'oğoy loxol,

İzi tadi əyitmoğoy loxol çurk'alone Şo,

Düzgünluğene şareşe t'e əyitmoğoy boq'oy!

9 Çark'esune q'ısmatbi Şot'in İz azuk'a,

İrəzilüğe həmişəluğə ğaçəsi şot'oğoxun.

İvel bakalo, İz s'iya duğat'an yax q'iyen
haq'alone Şo.

10 Q'ONÇuĞö çalxsunene burqesa müdrikluğ,

Şot'ay bürüşit'oğö əməlbalt'oğön
taşevtenek'on.

Şot'o həmişəluğ alxışq'an baki! ‡

112

*112-ci İvel məğ **

¹ Q'ONČuĞo halalq'an baki! †

Q'ONČuĞoy laxi yaq'en tağalo,
 Şot'ay bürüşit'oğo bex p'ap'espsunaxun
 müqbakalo he bəxt'əvərə!

² İçoğoy ganu ost'aarbalt'un şot'oxun baki't'oğon
 me oçala,
 Düzgün bakalt'ay nəsiləxun xeyir-bərəkət
 kamtenebakal.

³ Bolluğ bakale şot'ay k'oya, var-dövlət iz belxun
 barale,

İz düzgünluği əvəzə aksun həmişəluğ bakale
 şot'aynak'.

⁴ Lap bayinq'unal işiğə biton düzgün bakalt'ay
 loxol,

Ük' bok'al, gorox eğal, noxsansuz bakalt'ay lox-
 ole biton t'e işiğ.

⁵ Xeyirxax baki t'iyəmint'u iz kul qay baksuna
 görə borc tadalt'in,

Düzgünluği tərəf bakalt'in şaat' ği ak'ale.

⁶ Əfçitene, iz tur jəna tene laft'on metərt'ay sal
 sa vədine,

Amdarxoy eyexe bakon düzgün bakalo həmişə.

⁷ Satenekon şot'o pis xavaren,

* **112: 112:0** - Me məğ "ak'rost'ix" uk'ala yönene şameşe, yəni hər cörgin süft'in t'arurxo alfavit'i boş bakala k'inək' sunay bač'anexune eyxa. † **112:1 112:1** - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal + Yah əyitəxune eyxa, yəni halalq'an baki Yahvena.

İz ük'ə buz k'inək'e efsa, axırı Q'ONČuĞone
umudbaksa şo.

⁸ Arxayine şot'ay ük', q'ı hik'ə avatene,

İz düşmənxyoy bist'una ak'ale şot'in.

⁹ Kulqaye baki şo, iz dövlətəxun ük'ine cöybi
kəsibxo paybi,

Həmişəluğə şot'ost'a bakala düzgünluğ,

Əqəğale şo, hörməti q'onçux bakale.

¹⁰ Pist'ayal boşt'ane bok'on saat't'ay loxol bəği
mot'oğə ak'at'an,

Paxılluğene biq'on şot'ay, için içune ukon,

Bex tene c'eğon pist'oğoy çureğalo.

113

113-ci İvel məğ

¹ Q'ONČuĞo halalq'an baki! *

"Q'ONČuĞo halalq'an baki" upanan, ay Şot'ay
k'ulurxo,

Q'ONČuĞoy s'iya duği "halalq'an baki" upanan!

² Barta həysəəl, meyin oşa həmişəəl

Q'ONČuĞoy s'iya duği alxışq'at'unbi.

³ Barta bəğ c'eğala tərəfəxun burqi bəğ batk'ala
tərəfəl şirik'

Q'ONČuĞoy s'iq'an t'ap'əsi!

⁴ Bito azuk'xoy kalo bakalone Q'ONČux,

Göyurxoy t'e çoyelal t'ap'esa Şot'ay s'i.

* **113:1 113:1** - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal
+ Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

⁵ Beşi Buxaçux bakala Q'ONčuĞo p'ap'alo butene,
Ala arşiyone Şo!

⁶ Göyurxoval, oçali çoyal alaxun oq'a bəği
ak'alone.

⁷ Kəsibə iz biti ganuxun alabalo,
Fağıra oç'in boşt'an c'evk'i eşevk'alone Şo.

⁸ Şot'oğə eçeri s'ila amdarxoxun,
Azuk'i kalat'oğoxun sa sulfin bel arşevk'alone.

⁹ Əyel nu eçes bakala çuğə k'oj-mes balo,
Şot'o əylin q'onçux bi müq sa nana balone.

Q'ONčuĞo halalq'an baki!

114

114-ci İvel məğ

¹ İsrailuyox Misirəxun c'eğat'an,
İak'ovaxun baki nəsil izi q'əribluğ zap'k'ala
oçalxoxun cöybakat'an *

² Q'ONčuĞonİudeyina İz İvel gane bi,
İsraila padçağə baki Şo.

³ Dənizi xene q'aribaki,
İordan oqe zap'eşi mot'o ak'at'an. †

⁴ Buruxmuxə irapi eşelxo irap'k'ala k'inək',
Təpooxe cupi-biti q'uziyox cupi-bitəla k'inək'.

⁵ K'ə baki va, ay dəniz, het'aynak'en q'aribaki?
K'ə baki va, ay İordan, het'aynak'en zap'eşi?

⁶ Het'aynak'nan irapi, ay buruxmux, eşelxo
irap'k'ala k'inək'?

* **114:1 114:1** C'eys. 12:51 † **114:3 114:3** C'eys. 14:10-22; Yeş.
3:7-17

Het'aynak'nan cupi-bit'i, ay təpoox, q'uziyox
cupi-bitala k'inək?

⁷ Q'iyexun t'ut'upa Q'onçuğoy bəş,

İak'ovi Buxaçuğoy bəş, ay oçal!

⁸ Q'ayana gölə,

Jəna isə jalpi c'eğala orayina c'urevk'alone Şo.

115

115-ci İvel məğ

¹ Beşi s'iya təə, ay Q'ONÇux, beşi s'iya təə, Vi s'iya
alaba!

Ak'est'a Vi ük' bok'ospsuni q'a Vi nu badalbakala
çuresuni k'ə baksuna!

² Barta q'erəz millətxon

"Maya p'oy mot'oğoy Buxačux?" pes maq'at'un
baki.

³ Göynule beş Buxačux,

Bito İz kiin oq'ane!

⁴ İsə bəğanan şot'oğon şut'un bul k'os'bsa:

İçoğoy kiin düzbi binik' buxaçuxxo,

Q'ızılən, gümüşən düzeşi binik'xo!

⁵ Mone, jomo bune, ama əyittet'unne,

Pulmux bune, ama atet'unksa.

⁶ Ūmüxxo bune, ama tet'un ibaksa,

Böxmöğ bune, ama ad tet'un ava.

⁷ Kulmux bune, ama histet'unbsa,

Turmux bune, ama taratet'unne,

Muz bune, ama muzen əyit tene biq'sa.

⁸ Barta mot'oğə düzbalt'oğoy q'a

Mot'oğə umudbakalt'oğoy axıral hametərq'an
baki.

⁹ Ay israiluyox, Q'ONČuĞo umudbakanan,
Şone yax q'orişi yax kul boxodalo!

¹⁰ Ay Aaroni nəsil, Q'ONČuĞo umudbaka,
Şone yax q'orişi yax kul boxodalo!

¹¹ Ay Q'ONČuĞoy laxi yaq'en tağalorox, Q'ONČuĞo
umudbakanan,
Şone yax q'orişi yax kul boxodalo!

¹² Q'ONČuĞoy pul beş loxole:
Yax xeyir-bərəkət tadale Şot'in,
İsrailaxun baki't'oğoxun,
Aaroni nəsiləxun İz xeyir-bərəkətə kamtenebal
Şot'in.

¹³ Mis'ik't'uxun burqı kalat'uval şirik',
İçu çalxalt'oğoy bitova barabar xeyir-bərəkət
tadale Şot'in. *

¹⁴ Barta Q'ONČuĞon efi saya gelebeq'an,
Barta efiyal, efi əyloğoyal nəsil avuzbakeq'an.

¹⁵ Barta göyə q'a oçala yaratmışı Q'ONČuĞonq'an
Vəx xeyir-bərəkət tadi.

¹⁶ Q'ONČuĞoy ga ala, göynule,
Oçala isə Şot'in amdarxone tapşurbe. †

¹⁷ P'urit'oğon təə,
Oçalin oq'a bask'it'oğon təə,

¹⁸ Yanyan alabsa Q'ONČuĞoy s'iya!
Həysəəl, meyin oşa həmişəəl!

Q'ONČuĞo halalq'an baki! ‡

* **115:13 115:13** Qay. əyit 11:18 † **115:16 115:16** Burq. 2:15

‡ **115:18 115:18** - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo
Halal + Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

116*116-ci İvel məğ*

¹ Zu Q'ONČuĞo çurezsa,
Şot'aynak' ki, Şot'in bezi səsə, bezi xoyinşa
inebaki.

² Za t'arnu tene barti Şot'in,
Şot'o görəl heq'ədər ki dirist'zu, Şot'o k'alpi
xoyinşp'oz zu.

³ Sa tur gərəmzogoney bezi,
T'e dünyənəz ak'i hari zu.
Dərde q'a kuruği k'ə baksunaz q'amışaki!

⁴ T'e vədə "Q'ONČuĞoz k'alpi xoyinşp'i zu,
"Ay Q'ONČux, çark'est'a za!" pizu.

⁵ Goroxeğale Q'ONČux, düzgüne,
Ük' bok'al beş Buxačux.

⁶ İçoğoy ük'e pislug nu bakalt'oğə q'orişalone
Q'ONČux,
Zu elmoğoxun bitala vədine çark'est'iyone Şo
za.

⁷ Ay bezi ük', arxayin baka,
Bəğa, Q'ONČuĞon vaxun İz saat'luğa
kamtenebsa.

⁸ Ay Q'ONČux, za bisunaxun çark'est'iyonu Hun,
Bez piin neğ nu barst'una,
Bez tur jəna nu lafst'una çureşiyonu.

⁹ İsə mone, me işıglu dünyənezu zu, ay Q'ONČux,
Barta bez tağala yaq' Vi piyes saat'q'an ak'eşi.

¹⁰ Za dərden haq'at'an

Bez vëluğa tez açesp'ey zu.

¹¹ Çarasuz mandiz metər pey:
«Amdarxo bito əfçiduğale».

¹² Hetərez qaydes bakon zu
Q'ONčuĞon zaynak' bi saat'luği əvəzə?

¹³ Bez çark'esuna şükürboz zu,
Mot'o Q'ONčuĞoynak' pay eşt'unen ak'est'oz,
İz s'iya duği tərifləyinşoz.

¹⁴ Dirist' azuk'en ak'ale
Bezi Şot'o tadi əyitmoğoy bex p'ap'espsuna.

¹⁵ Muč'ane Q'ONčuĞoynak' İz laxi yaq'en
tağalt'oğoy elmux,
Şot'oğoy saycət'ay bisuna çurtenəğon.

¹⁶ Ay Q'ONčux, həgigiyal Vi k'ulzu zu,
Bez nanal Vi k'ule.
Hunen çark'est'i za bez kul-tura ğaçp'i zincirx-
oxun.

¹⁷ Va şükürbi q'urbanxo eçoz Vaynak' zu,
Vi s'iya duği tərifləyinşoz, ay Q'ONčux.

¹⁸⁻¹⁹ Dirist' azuk'en ak'ale Yerusalmi bïyex,
Q'ONčuĞoyxrame məəlne
Bezi Va elasp'i tadi əyitmoğoy bex p'ap'espsuna.

"Q'ONčuĞo halalq'an baki" * upanan!

117

117-ci İvel məğ

* **116:18-19 116:18-19** - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu,
mo Halal + Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

1 "Q'ONČuĞo halalq'an baki" * upanan, ay bito millətxo!

Q'ONČuĞoy s'iya alabanan, ay bito tayfoox!

2 Şot'aynak' ki, kalane Q'ONČuĞoy yax ak'est'ala nu badalbakala çuresun,

Yax sal sa vədə qı yaq'a tene efal Şot'in.

"Q'ONČuĞo halalq'an baki" upanan!

118

118-ci İvel məğ

1 Q'ONČuĞo şükürbanan, şot'o görə ki, saat' bakalone Şo,

Şot'ay yax çuresun həmişəluğə, nu badalbakala çuresune şo! *

2 Barta israilluğon peq'at'un:

«Şot'ay yax çuresun həmişəluğə, nu badalbakala çuresune şo!»

3 Barta Aaronaxun baki't'oğon peq'at'un:

«Şot'ay yax çuresun həmişəluğə, nu badalbakala çuresune şo!»

4 Barta Q'ONČuĞoy laxi yaq'en tağalt'oğon peq'at'un:

«Şot'ay çuresun həmişəluğə, nu badalbakala çuresune şo!»

5 Q'ONČuĞoz k'alpi zu bez t'ar ğine,

* **117:1 117:1** - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal + Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena. * **118:1 118:1** 1 Hadis. 16:34; 2 Hadis. 5:13; 7:3; Ezr. 3:11; İvel məğ. 100:5; 106:1; 107:1; 136:1; Yer. 33:11

Şot'inal za inebaki, bez kiyexun biq'i irəətluğane
c'evk'i.

⁶ Q'ONČuxə zaxun bakalo, q'ibala ga butezax,
Axiri insanen za k'ə bese bakon? †

⁷ Q'ONČuxə zaxun, Şone za kul biq'alo,
Ak'oz zu bez düşmənxoy biti çaxçuxesuna.

⁸ İnsana umudbaksunaxunsa
Q'ONČuĞo bač'an tarast'un saat'e.

⁹ S'ila amdarxo umudbaksunaxunsa
Q'ONČuĞo bač'an tarast'un saat'e.

¹⁰ Bito azuk'xone bez loxol eysay,
Ama Q'ONČuĞon za kule biq'i, zuval şot'oğo ext'i
t'öðxez boşeri.

¹¹ Haq'layinşt'unbsay şot'oğon za hər tərəfəxun,
Ama Q'ONČuĞon za kule biq'i, zuval şot'oğo ext'i
t'öðxez boşeri.

¹² T'at'e veçinen haq'layinşala k'inək'e
haq'layinşey şot'oğon za,
Ama q'ari şaş bok'i əfçibakala k'inək't'un
əfçibaki şorox,
Şot'o görə ki, Q'ONČuĞon za kule biq'i, zuval
şot'oğo ext'i t'öðxez boşeri.

¹³ Za t'etərt'un lik't'i ki, bist'axzuy zu,
Ama Q'ONČuĞon za enefi.

¹⁴ Q'ONČuxə za zorba balo, Şone za məğpest'alo,
Çark'est'ale Şo bezi! ‡

¹⁵ Mūq səsure c'eysa düz yaq'a bakalt'oğoy
k'ojurxoxun,
Düşməne turin oq'a laxiyoroxe şorox,

† 118:6 118:6 İvel məğ. 56:4,11; Əbr. 13:6 ‡ 118:14 118:14
C'eys. 15:2; İsa. 12:2

Ak'esedi Q'ONčuĞon şot'oğö İz yön kiin bes
bakalt'oğö!

16 Alabene Q'ONčuĞon İz kula,
Ak'esest'a İz yön kiin bes bakalt'oğö!

17 Tez biyal, dirist' mandi
Q'ONčuĞoy biq'i əşurxo bayanboz zu.

18 Bihı cazane zapest'i za Q'ONčuĞon,
Ama bisa tene barti.

19 Qaypanan zaynak' xrame darvazoğö,
Düzgünluğeynak' qay bakala darvazooxe mo,
Bartanan başı Q'ONčuĞo şükürbaz zu.

20 Mone, Q'ONčuĞoy bəş taşala darvazooxe mo,
Düzgünt'oğoy bayes bakala darvazooxe mo.

21 Şükürezbsa Va, ay Q'ONčux, inbaki Hun za,
Çark'est'alen baki Hun bezi!

22 Barizap'k'alxon t'öox boşeri jě
K'ojin binorina efala jěne baki.

23 Mo Q'ONčuĞoy əşey,
Beş piin bəş baki mat mandala əşe. §

24 Mone, Q'ONčuĞone yax me ğina aksuna
q'ısmatbi,

İsə ekinan müqbaken, beşi çöyenq'an axşumpi
barta!

25 Ay Q'ONčux, çark'est'a yax,
Barta beş niyətxo bexq'an p'ap'i, ay Q'ONčux! *

26 Bəxt'əvəre Q'ONčuĞoy s'iyen eğalo,

§ 118:23 118:22-23 Mat'. 21:42; Mrk'. 12:10-11; Luk'. 20:17;
Ap'ost'. 4:11; 1 P'y. 2:7-8; * 118:25 118:25 Mat'. 21:9; Mrk'.
11:9; İoan. 12:13

Xeyir-bərəkətyan tast'a vəx

Q'ONčuĞoyxramaxun! †

27 Beşi Buxačuxə Q'ONčux, beş piyel işiğ
eçeriyone.

Eçanan axsibaya şameğala q'urbana,
Ğaç'p'i q'urban eçala gane loxol bakala
müq'öğoy ‡ t'öğöl laxanan şot'o.

28 Bez Buxačux Hunnu, Va şükürboz zu,
Vi s'iya alaboz, ay bez Buxačux!

29 Q'ONčuĞo şükürbanan, şot'o görə ki, şaat'
bakalone şo,
Şot'ay yax çuresun həmişəluğə, nu badalbakala
çuresune şo!

119

119-ci İvel məğ *

1 He bəxt'əvərt'un Q'ONčuĞoy laxi k'anunaxun
nu c'eri

Düzgün yaq'en tağalorox!

2 He bəxt'əvərt'un Şot'o ük'in qəvəsi,
Şot'ay bürüşit'oğə əməlbəlorox!

3 Şuk'k'ala pislug nu balorox,
Şot'ay laxi yaq'en tağaloroxə şorox.

4 Ögüd-nəsyət tadiyonu Hun yax,
Şot'oğə əməlbsuna əmirbiyonu.

† **118:26 118:26** Mat'. 21:9; 23:39; Mrk'. 11:9; Luk'. 13:35; 19:38;
İoan. 12:13 ‡ **118:27 118:27** q'urban eçala gane loxol bakala
müq'öğoy - bəğa: C'eys. 27:2 * **119: 119:1** - Me məğ "ak'rost'ix"
uk'ala yönene şameşe, ama miya hər muğ cörginen sane süft'in
t'arurxo alfavit'i boş bakala k'inək' sunay baç'anexun eyşa.

5 Çoməyinq'uz baki zu Vi laxi q'aydoğon nu tağayiz,

6 Vi bürüşit'oğō əməlbsunene bez çoya mas'ibsa.

7 Təmiz ük'en Vi s'iya alaboz zu

Vi düzgün q'ərarxo ak'at'an.

8 Vi laxi q'aydoğon tağoz zu,

Vi çoya zaxun ma tarada sal sa vədine Hun.

9 Cəyili düz yaq'a baksuna het'ine ak'est'a?

Şot'ay Vi əyitəxun nu c'eysunen!

10 Ük'enez qəvəsa Va zu,

Barta Vi laxi yaq'en taşi

Vi buyruğxo əməlbs bakaz zu.

11 Vi piyes günax bakala əş nu biq'seynak'

Vi pit'oğoynak' bez ük'e gazbi zu.

12 Alxışq'an baki Va, ay Q'ONÇux!

Za Vi q'aydoğon taysuna zomba,

13 Vi jomoxun c'eri bito q'ərarxo

Soğō-soğō bez muzelez eşt'a zu.

14 Kala sa var-dövlətə mûqbakala k'inək'ez
mûqbaksa zu

Vi bürüşit'oğō bex p'ap'esp'at'an.

15 Vi tadi ögüd-nəsyətxoy loxole bez fikir,

Vi laxi yaq'ane qəvəsa bez piin.

16 Mûqluğē eşt'a zaynak' Vi laxi q'aydoğon,

Vi pit'oğō eyexun tez c'evk'on zu.

17 Vi ük' bok'ospsuni k'ə baksuna ak'est'a me Vi
k'ula ,

Barta yəşəyinqi Vi əyitə əməlbs bakaz.

18 Qaypa bez pulmoğō,

Barta Vi k'anunen bes bakalt'oğō ak'es bakaz.

19 Q'onağzu zu me dünyəne,
Ma barta bezi Vi бүрүшит'оғон zombalt'oғo nu
ak'i k'ač'i manst'una.

20 Vi q'ərarxoxunez fikirbsa zu üşe-ğena,
Bez ük'əz xebi zu şot'oğoynak'.

21 İçoğoy galan arsest'i Hun Vi buyruğxo
hik'k'albi içoğoy jomoy түşen tağalt'oғo,
Vi q'arğışı k'ə baksuna ak'iyoroxe şorox.

22 Müqmada şot'oғo,
Vi бүрүшит'оғo əməlbalt'u
Çoməyin, biyaburbaksuni k'ə baksuna
ak'esmada.

23 Mone, kalaluğbalxon gireşi bez əleyinəl
əyitk'ayt'un

Bez fikir Vi laxi q'aydoğoy loxole.

24 Vi бүрүшит'оғone za müqst'a,
Şoroxe za yaq' ak'est'alo.

25 Mone, p'uri k'inək'zu ene zu,
Çurpa Vi əyiti loxol, za yəşəyinşa qayda.

26 Bezi hər ləngən avabaki Hun, Va k'alk'at'an za
inbaki,

Zomba za Vi laxi q'aydoğon taysuni k'ə baksuna.

27 Vi ögüd-nəsyətxon tades bakalt'oғo zomba za,
Barta Vi biq'i əşurxoy heq'ədər kala əşur bak-
suna q'amışakaz zu.

28 P'ine önene bez ük'en,
Ük' tada za, çurpa Vi əyiti loxol.

29 Ma barta za əfçi yaq'en taysa,
Vi ük' bok'ospsuni k'ə baksuna ak'est'a,
Vi laxi k'anunxon taşa za.

30 Bez çoya Vaxun tez taradon zu,
Vi q'ərarxonez taysa zu.

31 Vi bürüşit'oğoz biq'i çurpe zu, ay Q'ONČux,
Za çoməyin ma ba.

32 Vi buyruğxon taysune bez çureğalo,
Şot'oğö əməlsunene za q'amışaksun tast'a.

33 Vi q'aydoğon taysuni k'ə baksuna ak'est'a za,
ay Q'ONČux,
Barta həmişə Vi laxi yaq'en tağaz.

34 Za Vi k'anunen taysuna zomba ki, zuval
şot'oğö əməlbaz,
Şot'oğö bez ümüğö sırığan baz zu.

35 Za Vi buyruğxon ak'est'ala yaq'en taşa,
Şot'oğoxunez müqbaksa zu.

36 Barta Vi bürüşit'oğö əməlsunq'an baki bezi
ük'exun c'ovakalo,
Var-dövlət girbsun təə.

37 Ams'i şeyurxoy baç'anexun t'ist'a ma barta za,
T'etər ba ki, Vi laxi yaq'en taysunenq'an c'ovaki
bezi yəşəyinş.

38 Va baç'an taradit'oğö tadi əyiti loxol çurpa,
Barta mo Vi k'uleynak'al q'ismat bakeq'an.

39 Za çoməyin bi bez pula haq'alt'oğoxun əxilba,
Vi q'ərarxoxun şaat'o butene zaynak'.

40 Bez cicirxone çane Vi ögüd-nəsyətxoynak',
Ak'est'a Vi düzgünluğu k'ə baksuna,
yəşəyinşest'a za.

41 Ak'est'a Vi nu badalbakala çuresuni k'ə bak-
suna, ay Q'ONČux,

Vi tadi əyiti loxol çurpi çark'est'a za!

42 Barta bezi loxol içoğoy muz c'eğalt'oğoy
coğaba tades bakaz,

Axırı Vi tadi əyitəz bač'an tarast'a zu.

43 Barta Vi düzgünluğa ak'est'ala əyitmux bez
jomoxun maq'an biti,

Vi q'ərarxon bes bakalt'oğō avazu zu.

44 Vi laxi k'anunxoxun sal sa vədə tez c'eğal zu,
Şot'oğō həmişə əməlbəz.

45 Tur jəna tene laft'al bezi,

Axırı Vi tadi ögüd-nəsyətxon laxi yaq'en tağoz
zu.

46 Vi bürüşit'oğoxun exlətp'oz zu
padçağxoynak',

Bez çoya mas'ibale şot'oğon.

47 Vi buyruğxo əməlbsunast'az aksa zu bez
müqluğa,

Şot'oğoz çuresa zu.

48 Bez ük'el bask'i Vi buyruğxo əməlbəz baksey-
nak'ez k'alpi xoyinşpsa Va,

Vi laxi q'aydoğoy loxole bez fikir.

49 Me Vi k'ula tadi əyitə eyexun ma c'evk'a,

Axırı za umud tadiyonu Hun.

50 Vi tadi əyitene za yəşəyinşest'a,

Za ük' tadalone şo bezi tar ğine.

51 Axşumt'unne bez loxol içoğoxun irəzi
bakalt'oğon,

Ama tez c'eysa zu Vi laxi k'anunxoxun.

52 Vi hələ damna döörəst'ə c'evk'i q'ərarxoxunez
fikirbsa zu,

Şot'oğone za arxayinbsa, ay Q'ONÇux.

53 Vi laxi k'anunxoxun c'erit'oğō

Ak'ala pul tene bu bezi.

54 İvel məğə baki zaynak' Vi laxi q'aydoox,

Şot'oğoz məğpi zu bezi q'onağ bakala me
dünyəne.

⁵⁵ Üşe baka't'an Vi s'iya eyex badi
Vi şu baksuna lap saat'ez aksa zu, ay Q'ONČux,
Vi laxi k'anunxoxun c'etezğon zu.

⁵⁶ Vi tadi ögüd-nəsyətxonez yəşəyinşbsa,
Şot'oğoz c'ək'p'i zu.

⁵⁷ Bez paynu koft'i, bez k'odoğo şameşi
neymətnu Hun, ay Q'ONČux,
Vi pit'oğoxun nu c'eyşunaz əyit tade zu.

⁵⁸ Va k'alpi xoyinşpsune bez ük'exun c'ovakalo:
Vi tadi əyiti k'ə baksuna ak'est'a,
Vi ük' bok'ospsuna kammaba zaxun.

⁵⁹ Bezi tağala yaq'az fikir tadi zu,
Vi bürüşit'oğon taşi Vi piyes saat' ak'eğala yaq'az
c'ək'p'i.

⁶⁰ Vi buyruğxo əməlbseynak'ez kape zu,
Mot'oğo bseynak' vaxt' tez açespsa.

⁶¹ Pist'oğon zaynak' laxi təloğo bafaldayiz,
Vi laxi k'anunxoxun tez c'eri zu.

⁶² Lap üşeyal hayzeri Vaz şükürbsa,
Vi düzgünluği k'ə baksuna ak'est'ala
q'ərarxoynak'ez şükürbsa.

⁶³ Va çalxalt'oğoxun,
Vi tadi ögüd-nəsyətxon tağalt'oğoxunez arşi-
hayst'a zu.

⁶⁴ Vi nu badalbakala çuresunen buye me dünyə,
ay Q'ONČux,
Zomba za Vi laxi q'aydoğon taysuna.

⁶⁵ Vi tadi əyiti loxol çurpi
Şaat'luğen bi Hun me Vi k'uleynak' , ay Q'ONČux.

66 Hər şeyə q'amişaksuni q'a əxilaksuni k'ə
baksuna zomba za,
Vi laxi buyruğxon bes bakalt'oğə avazu zu.

67 Vi laxi yaq'axun c'erezuy zu,
Ama Hun ak'esendi mot'ay cazin k'ə baksuna,
İsə mone, əməlezbsa Vi əyitə zu.

68 Hun şaat' bakalonu, Vi biq'ala əşural şaat'e,
Zomba za Vi laxi q'aydoğon taysuna.

69 İçoğoxun irəzit'oğon bezi s'iyat'un
ləkələyinşbsa,
Ama zu Vi tadi ögüd-nəsyətxo bez ümüğə
sırıganez be.

70 Hik'k'al t'əq'tenesa şot'oğə, jə biq'ene içəğoy
ük'en,
Ama zu Vi k'anunxo əməlbsunast'az aksa bez
müqluğa.

71 Şaat'e ki, za Vi cazin k'ə baksuna ak'esendi,
Vi laxi q'aydoğon taysunaz zombaki zu.

72 Sahəkət q'ızılaxun q'a gümüşəxunsa,
Vi jomoxun c'eğala k'anun şaat'e zaynak'.

73 Za Vi kiinen düzbi yaratmışi Hun,
İsə q'amişaksun tada ki, Vi buyruğxoy k'ə bak-
suna ak'az.

74 Va çalxalt'oğonal bez loxol bəği
müqbakalt'un,
Axırı Vi tadi əyitəz baç'an taradi zu.

75 Ay Q'ONÇux, avazu ki, düzgün q'ərarxone Vi
q'ərarxo,
Za cazina hat'etər gala ten zapest'e Hun.

76 İsə çurpa Vi tadi əyiti loxol,
Barta Vi nu badalbakala çuresuna ak'i arxayin
bakeq'an me Vi k'ul .

77 Kammaba zaxun Vi ük' bok'ospsuna, barta
yəşəyinşaz,
Vi k'anunxo əməlsunast'az aksa bez müqluğa
zu.

78 İçoğoy za nahaq' gala çoməyin c'evksuna görə
Barta içoğoxun irəzit'oğoy çoyenq'an ot'p'i;
Bez fikir isə Vi tadi ögüd-nəsyətxoy loxol bakale.

79 Barta Vi bürüşit'oğoy q'amişaki Va
çaxaloroxq'an
Bez bel gireşi.

80 Barta Vi laxi q'aydoğoy hetər lazıme əməlbəs
bakaz ki,
Bezi ük'əl arxayinq'an baki,
T'e vədə bezi çoyenal tene ot'p'on.

81 Bezi cicirxone çane Vi tades bakala
çark'esunəynak',

Ama Vi tadi əyitəxun bezi umuda tez bost'a zu.

82 Bezi pulmuxə c'irap'əsi Vi tadi əyiti bəx
p'ap'suna yaq'bəğsunaxun,
"Bezi loxol hevaxt' bəğalnu" uk'a çurpezu.

83 Üğül k'üüni boş biti meşik' k'inək'zu zu,
Ama Vi laxi q'aydoğoxun tez c'eysa.

84 Heq'ədər yaq'bəğala bakale hələ me Vi k'ul ?
Hevaxt' Vi q'ərara c'evk'i bez baç'anəxun
baft'it'oğoy cazina zapest'alnu?

85 Bəğa, bezi turin oq'axunt'un kaşe
İçoğoxun irəzi baki Vi k'anunxo hik'k'al
balt'oğon.

86 Taxsır tene bu bezi, ama p'urumal kul tet'un
haq'sa zaxun,
Çark'est'a za şot'oğoy kiyəxun,

Bač'an tarades bakala buyruğxone Vi buyruğxo.

⁸⁷ Male manst'a ki, za tumexun əfçibat'un,
Ama Vi tadi ögüd-nəsyətxo eyexun tez c'evksa
zu.

⁸⁸ Ak'est'a Vi nu badalbakala çuresuna, barta
yəşəyinşaz,
Barta Vi muzin bürüşit'oğə əməlbəz bakaz.

⁸⁹ Həmişəluğ c'ovakala əyite Vi pi əyit, ay
Q'ONÇUX

Göyürxone ibake Vi pit'oğə.

⁹⁰ Nəsilxoval hari badalbakayin beşi bač'ane
çurpiyonu Hun,
T'etəren laxi ost'aarbe ki me oçala, iz ganuxun
tene galk'on şo.

⁹¹ Vi q'ərarxone efe bitova gəyin ğinal şirik',
Şot'o görə ki, Vi pit'oğə əməlbəseynak'e hər şey.

⁹² Vi k'anunxoxunez müqəbaksə zu,
Şorox nu bakiyniy, isə p'urezuy dərd zapsaxun.

⁹³ Vi tadi ögüd-nəsyətxo sal sa vədə eyexun tez
c'evk'on zu,

Bezi şot'oğə əməlbəsunene yəşəyinşest'a za.

⁹⁴ Çark'est'a za, axırı zu Vizu,

Vi tadi ögüd-nəsyətxon laxi yaq'en tağoz zu.

⁹⁵ Əfçibsunt'un çuresa za pist'oğon,
Ama bez fikir Vi bürüşit'oğoy loxole.

⁹⁶ Tam noxsansuz hik'k'al butene,
Saycə Vi bürüşiyoroxe noxsansuzaxunal
noxsansuz bakalo.

⁹⁷ Gelez çuresa zu Vi k'anunxo,
Şot'oğoy loxole bez fikir üşə-ğena.

98 Vi buyruğxon za bez düşmənxxoxun əxilak'ale
bi,

Şot'oğə sal sa vədə bez piyexun t'öǝxtezbi zu.

99 Bezi bito məəlimxxoxun müdrıkzu,

Şot'o görə ki, Vi bürüşit'oğoy loxole bez fikir.

100 Zu ağsaq'q'alxxoxun gelez q'amış,

Şot'o görə ki, Vi tadi ögüd-nəsyətxonez taysa.

101 Za pis yaq'en təşes bakala hər şeyaxun əxilez
tarane zu,

Şot'o görə ki, Vi əyitenez taysun çuresa.

102 Vi q'ərarxo nu aksuna tez laxsa zu,

Axırı Hunnu za hər şeyə zombalo.

103 Muç'ane zaynak' Vi jomoxun c'eğala hər əyit,
Uç'axunal muç'ane şorox zaynak'.

104 Vi ögüd-nəsyətxon za düzə q'a k'orina
c'ək'p'es bakala q'amışaksune tast'a,

Şot'o görəl düz nu bakala yaq'a nifrətezbsa zu.

105 Çırağ k'inək'e Vi əyit bezi hər ləngeynak',

İşiğə saksa şot'in bezi tağala yaq'a.

106 Elasp'i əyitez tade zu Vi düzgün q'ərarxo
əməlsuna,

Bezi əyiti loxolal çurk'oz.

107 Koruğez aksa zu, ay Q'ONÇux, yəşəyinşest'a
za,

Ak'est'a Vi tadi əyiti loxol çurpsuni k'ə baksuna.

108 Ük'exun eğala əyitmuxə bez əyitmux, ay
Q'ONÇux,

Vi upsuna görə təə, ük'exun c'ovaksuna görə
eçala sa q'urban k'inək' q'abulba şot'oğə,

Vi q'ərarxo əməlsuni k'ə baksunal zomba za.

109 Bez jomo kaşp'iz tarast'a bez elmoğə zu Va nu
çalxalt'oğoy kiyexun,

Ama p'urumal Vi k'anunxo əməlbsunaxun
qoştezbaki zu.

110 Tələt'un laxi zaynak' pist'oğon,
Ama zu Vi tadi ögüd-nəsyətxo eyexun tez c'evk'i.

111 Piin işiğ bi efoz zu həmişəluğ Vi bürüşit'oğō,
Ük'e qayesa bezi şot'oğō əməlbat'an.

112 Vi laxi q'aydoğon tağoz zu həmişə,
Mot'ay badalbaksuna imkan tez tadal zu axıral
şirik'.

113 Vi pit'oğō qı ük'en əməlbalt'oğō nifrətezbsa
zu,

Vi k'anuna isə çurezsa.

114 Vaz baç'an tarade zu, za q'orişalo Hunnu,
Vi tadi əyitəz umudbaksa zu.

115 Əxilbakanan zaxun, ay pis amdarxo,
Bartanan bez Buxaçuğoy buyruğxo əməlbes
bakaz.

116 Ost'aarba bez elmoğō, barta yəşəyinşaz,
Ak'est'a Vi tadi əyiti loxol çurpsuni k'ə baksuna,
Bezi niyətxo bez boş efi za çoməyin ma ba.

117 Za kul biq'a çark'eşes bakaz,
Vi laxi q'aydoğoy heq'ədər saat' baksuna
q'amışakaz.

118 Vi laxi q'aydoğoxun çō taradalt'oğoxun Hunal
Vi çoya taranst'a,
Ams'inane taysa şot'oğoy əşp'est'ala bito
bic'luğxo.

119 Ext'i bonst'a Hun me dünyəne bakala bito
pist'oğō,
Fine tume arşı dördünə bosala k'inək',
Şot'o görəne Vi bürüşiyorox bez ük'e bask'e.

120 Bezi sa hik'k'al baksunaz aksa zu Vi kalaluği
barada fikirbat'an,
Vi q'ərərxyo bes bakalt'oğö beyne p'aq'est'ala şey
tene.

121 Düzgün q'ərərxyo c'evk'e zu, düz əşurez biq'e,
Za bez düşmənxyo kiyel ma tada.

122 Me Vi k'uleynak' şaat' ğimxo eysuna Vi ozane
ext'a,

Ma barta içöğoxun irəzit'oğön za zülüm tadat'un.

123 Bezi pulmuxe c'irap'eşi Vi tades bakala
çark'esuna q'a

Vi tadi haq' bakala əyiti bex p'ap'suna
yaq'bəğsunaxun.

124 Ak'est'a me Vi k'ula Vi nu badalbakala
çuresuni k'ə baksuna,

Za Vi laxi q'aydoğön taysuna zomba.

125 Vi k'ulzu zu, za q'amişaksun tada,

Barta Vi bürüşit'oğö q'amişakes bakaz.

126 Hik'k'alt'unbsa Vi laxi k'anunxo, ay Q'ONÇux,
Mot'ay çarina bəğə.

127 Vi buyruğxo zaynak' q'ızılaxun,

Lap təmiz q'ızılaxunal dəyərlune.

128 Düz yaq'ene taşt'a Vi tadi bito ögüd-
nəsyətön,

Mandi əfçinen buy yaq'moğö nifrətezbsa zu.

129 Vi bürüşit'oğön bes bakalt'oğöxun əyitp'i
çark'ala şey tene,

Bez ümüğö sırığanez be zu şot'oğö.

130 Pulmuxe qayesa Vi pit'oğö ibaki
q'amişakalt'oğöy,

Müdrük sa məəlime bsa Vi əyitmoğon
hik'k'alaxun iz xavar nu bakalt'u.

131 Vi buyruğxo əməlbseyinak'ez yəşəyinşbsa zu,
Hər həvq'ala nəfəsəl kot'aynak'e bezi!

132 Bez loxol bəğa, za gorox eki,
Axırı Va çureğalt'oğō gorox eğalonu Hun.

133 Barta Vi əyitq'an baki za yaq' ak'est'i bezi tura
jena lafst'a nu bark'alo,
Barta bezi bəş c'əğala sal sa pislugēn za sakes
maq'an baki.

134 Za pul tadi işiğ nu tadalt'oğoy kiyexun
çark'est'a ki,
Vi tadi ögüd-nəsyətxo əməlbəs bakaz.

135 Barta Vi ük'e bask'eq'an me Vi k'ul ,
Zomba za Vi q'aydoğon taysuna.

136 Mone, bez piin neğ tene q'aribaksa,
Şot'o görə ki, amdarxon Vi laxi k'anuna
hik'k'alt'unbsa.

137 Bitot'ay loxol sa piin bəğalonu Hun, ay
Q'ONČux,
Düzgüne Vi q'ərarxo.

138 Vi bürüşit'oğost'a əfçi butene,
Tam baç'an tarades bakala buyruğxone şorox.

139 Bok'osp'i šinne za
Bezi düşmənxoy Vi pit'oğō hik'k'albsunen.

140 Xebi girbi q'ızıl k'inək'e Vi əyit,
Şot'o görəne şo me Vi k'ule ük'e bask'e.

141 Mis'ik' amdaral bakayiz, bezi loxol k'oriyal
bəğayt'un,
Vi tadi ögüd-nəsyətxo əməlbsunaxun
kultezhaq'sa zu.

142 Vast'a bakala düzgünluğ həmişə c'ovakala sa
düzgünluğə,

Vi k'anun seri sa k'anune.

143 Bez bel nu hari əş tene bu, dərde boşzu zu,
Saycə Vi buyruğxone za müqt'alo.

144 Düz yaq'ene taşt'a Vi bürüşit'oğon həmişə,
Za şot'oğ q'amışakes bakala müdrikluğ tada ki,
yəşəyinşes bakaz.

145 Vane k'alpi xoyinşpsa bezi ük'en, ay Q'ONÇux,
za ibaka,

Vi laxi bito q'aydoğo əməlboz zu.

146 Vaz k'ale, çark'est'a za,
Zuval Vi bürüşit'oğ bex p'ap'esp'oz.

147 İşğ bitamin hayzeri Vaz k'alpi xoyinşpsa,
Vi tadi əyitəz umud zu.

148 Kəybakamin bez pula tez q'ic'e,
Vi tadi əyiti loxole bez fikir.

149 Ak'est'a Vi nu badalbakala çuresuni k'ə bak-
suna, ay Q'ONÇux, za ibaka,
Vi düzgün q'ərarxoy bes bakalt'oğ ak'est'i za
yəşəyinşest'a.

150 Mone, pis əşurxoy baç'anexun tağalorox hari
p'ap'et'un za,

Vi k'anunxoxun əxil bakaloroxe şorox.

151 Ama Hun bez t'öğölnu, ay Q'ONÇux,
Vi buyruğxoval bito serine.

152 Gele vaxt'axunez ava zu Vi bürüşit'oğoy
həmişəluğ baksuna.

153 Bəğa hetər əzyətez zap'e zu, çark'est'a za,
Axırı Vi laxi k'anunxo nu eyexun c'evk'i
əməlbalo zu.

- 154 Bez əşlə Hun bəği çark'est'a za,
Vi tadi əyiti loxol çurpi za yəşəyinşest'a.
- 155 Tet'un ak'al Vaxun eğala çark'esuna
pist'oğon,
Vi laxi q'aydoğon tet'un taysa şorox.
- 156 Çark'ala şey tene Vast'a bakala ük'
bok'ospsun, ay Q'ONÇux,
Ak'est'a Vi düzgün q'əraxoy bes bakalt'oğō,
yəşəyinşest'a za.
- 157 Gelene bezi bač'anexun baft'i zaynak'
düşmənciluğ balorox,
Ama Vi bürüşit'oğoxun c'etezsa zu.
- 158 Vaxun čo taradit'oğō ak'ala pul tene bu bezi,
Vi əyitə hik'k'al biyoroxe şorox.
- 159 Bəğa heq'ədərez çuresa zu Vi ögüd-nəsyətxo,
ay Q'ONÇux,
Ak'est'a Vi nu badalbakala çuresuni k'ə baksuna,
yəşəyinşest'a za.
- 160 Serine Vi jomoxun c'eri əyitmoğoy bito,
Düzgün, həmişəluğ bakala q'əraxone Vi
q'ərarxo.
- 161 Za pul tadi işiğ tet'un tast'a kalaluğbalxon,
Hik'k'ali loxolt'un bezi bač'anexun baft'e şorox,
Ama saycə Vi jomoxun c'erit'oğoy bes
bakalt'oğōne bezi pula haq'es bakon.
- 162 Hetər ki, sa put q'ızıl bəğəbi amdare
müqbaksa,
Hat'etərə müqst'a za Vi əyitmoğon.
- 163 Nifrətezbsa zu əfçinə, irit'ezne şot'oxun,
Vi k'anunxone bezi çureğalo.

164 Ğine vüĝ kərəm Vi s'iyaz alabsa zu Vi düzgün
q'ərərxo görə.

165 Şaat' ğit'un aksa Vi k'anunen taĝalt'oĝon,
Tur jəna tene laft'on şot'oĝoy.

166 Vi za çark'est'unane bezi umud, ay Q'ONçux,
Vi bito buyruĝxo əməlezbsa zu.

167 Sırıĝanez bi zu bez ümüĝö Vi bürüşit'oĝo,
Bezi ük'ene bask'e şorox bito.

168 Vi tadi ögüd-nəsyətxonez taysa zu,
Vi bürüşit'oĝo bitova əməlezbsa,
Anksa Hun bezi mani yaq'en taysuna.

169 İbaka bezi Va k'alpi xoyinşpsuna, ay Q'ONçux,
Çurpa Vi tadi əyiti loxol, za q'amışaksun tada.

170 Barta Vi ümüĝo p'ap'eq'an bezi xoyinşi səs,
Çurpa Vi tadi əyiti loxol, çark'est'a za.

171 Tərif barale bez jomoxun Vaynak',
Vi laxi q'aydoĝo za zombalonu Hun.

172 Vi əyitmöĝo bez muzel eçeri məĝk'oz zu,
Düzgünluĝi k'ə baksuna ak'est'ala buyruĝxone
Vi buyruĝxo.

173 Barta Vi kul bez loxolq'an baki,
Vi tadi ögüd-nəsyətxonez taysa zu.

174 Cicirxone çane bezi Vi tades bakala
çark'esunəynak', ay Q'ONçux,
Vi k'anunxo əməlsunast'az aksa bez müqluĝa
zu.

175 Efa za, barta dirist' mandi Vi s'iya alabes
bakaz,

Barta Vi düzgün q'ərərxonq'an za yaq' ak'est'i.

176 Sürünəxun təkləyinşaki, iz yaq'a açesp'i eĝel
k'inək'zu zu,

Bəğəba me Vi k'ula , Vi buyruğxo eyexun tene
c'evk'e şot'in.

120

120-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusallima lağat'an
məğəğala İvel məğ *

¹ Bez t'ar ğine Q'ONÇuGoz k'alpi zu,
Şot'inal za inebaki.

² Zu pizu: "Ay Q'ONÇux, za amdarxoy jomo bafst'a
ma barta,
Za əfçiduğalxoxun əxilba".

³ Ay əfçiduğal, t'etəren ava ki, Buxaçuğon va
cazasuz efale?
Şor bəngsa viyo va tene tadeğal?

⁴ Q'oççağı bosala şiş xışt'ik'xo t'əq'əğale va,
Bok'ala s'il barale vi bel!

⁵ Goroxez baki miya zu, me vüğ buruğoy
baç'ane,
İnsanluğaxun pay nu bakalt'oğoy aranez baksa
zu. †

⁶ Bəse bezi me serluğ hik'ə nu avabakalt'oğoy
arane bakiyo!

⁷ Zu içoğ "ekinən sunaxun muç'a baken" nexzu,
İçən isə davat'un qəvəsa.

* **120: 120:0** Me məğurxo (120-134) axsibayxost'a Yerusallima bakala Buxaçuğoy xrama bul k'os'bseynek' tağalt'oğont'un məğəy. † **120:5 120:5** İvel məğə şampit'in miya əbrani muzin "Meşek'" uk'ala gane q'a "K'edar" uk'ala tayfin s'iyanə duğsa.

121

121-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalisa lağat'an
məğğəgala İvel məğ

¹ Buruğoy loxole bez pul,
Şuva za t'et'iin kul biq'alo?

² Q'ONÇux bakale za köməyballo,
Göyurxo q'a oçala yaratmışiyone Şo.

³ Vi tura jena lafst'a tene bark'on Şot'in,
Va q'orişalo nep'axteneğon.

⁴ İsraila q'orişalone Şo,
Nə iz pula tene q'ic'k'on, nə nep'axteneğon Şo.

⁵ Va q'orişalone Q'ONÇux,
Q'ONÇuğoy xojinan tarane hun,
Vi t'öğöl bakalone Şo.

⁶ Nə ğenaxun cərdala bəğaxun,
Nə üşe c'eğala xəşe işiğaxun q'ı tene bu vaynak'.

⁷ Q'ONÇuğon va pislüğbsun çureğalt'oğoxun
q'orişebon,
Vi yəşəyinşane q'orişon Şot'in.

⁸ Həysəəl, meyin oşa həmişəəl,
Hun maya bakayvax, hik'k'ə bayvax
Q'ONÇuğon va q'orişale.

122

122-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalisa lağat'an
məğğəgala Davidi İvel məğ

¹ Műqezbaksa za "Q'ONčuğoyxrama tağen" əyitə
uk'at'an.

² Mone, hari p'ap'eyan,
Vi darvazin jomost'ayan, ay Yerusalam!

³ Yerusalime mo,
Sıx, ost'aar biq'eşi şəhərə mo.

⁴ Q'ONčuğon c'ək'p'iyoroxe eysa miya,
İsrailaxun bakiyorox içoğoynak' laxeşi k'anuna
görət'un giresa miya,
Hari Q'ONčuğoy s'iyat'un alabsa şot'oğon.

⁵ Padçağxoy arşi divanbseynak' bakala
taxt'urxone bu miya,
Me taxi'urxoy loxol arşit'un içoğoy düzgün
q'ərarxo c'evk'e Davidi nəsiləxun
bakalt'oğon.

⁶ Afırıpı serluğ q'a xeyir-bərəkət çurekinan
Yerusalimeynak',
Metər upanan: "Barta va çureğalt'oğon t'ar gi
hik'ə maq'at'un avabaki,

⁷ Barta vi bariğon dava maq'an ak'i,
Barta vi q'aloox şot'oğoynak' baç'anq'an baki".

⁸ Bez ailinə, bez işat'oğə görə
"Vaynak' xeyirq'an baki" nexzu.

⁹ T'iyane beşi Buxaçux bakala Q'ONčuğoyxram,
Barta şaat' gimxoq'an va q'ismat baki.

123

123-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalama lağat'an
məğğəgala İvel məğ

¹ Bez bul ala mandene,
Ay göyurxo İceynak' taxt' biyo!
² Nökəren iz q'onçuğoy,
Çuux-q'ulluğçinenal iz xanımı kiyel bəğala
k'inək',
Yanal beşi Buxačux bakala Q'ONčuğoy kiyelyan
bəğsa,
Şot'ay piyes şaat' ak'esunayan yaq'bəğsa.

³ Beş loxol bəğa, ay Q'ONčux, beş loxol bəğa,
Bəsebaki yax bitot'ay iz jomo eğalt'u upsun.
⁴ Boyanşı yan yax lağa haq'alt'oğoy pis
əyitmoğoxun,
Beşi loxol alaxun oq'a bəğalt'oğoy yax
nifrətsunaxun.

124

124-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalisa lağat'an
məğəğala İvel məğ

¹ "Əgər Q'ONčux beş tərəf nu bakiyniy",
Barta israilluğon me əyitmoğoxu peq'at'un,
²⁻³ "Əgər düşmənxo beş loxol eğat'an,
Şot'oğoy əcuğ beş loxol bəc'ük'eğat'an Q'ONčux
beş tərəf nu bakiyniy,

İsə yax dirist'-dirist' q'uc'p'et'uniy şot'oğon!

⁴ Xenen çaxk'ala k'inək' çaxp'et'uniy isə yax,
Sel hari barala k'inək' baret'uniy beş loxol,

⁵ Gür oqe xe hari c'ovakala k'inək' c'ovakalt'uniy
şorox beş loxolxun".

⁶ Şükürq'an baki Q'ONčuğox,

Yax xəye k'əc' bi şot'oğoy bəş tene boseri.

⁷ Öxəlbali tora baft'i ganuxun purpi c'eri
q'uşallarik',
Tore zığbaksunen iz elmoğo çark'est'i
q'uşallarik'yan çark'eşi yan.

⁸ Q'ONÇux İç,
Göyurxo q'a oçala yaratmışi Q'ONÇuxe yax kul
biq'alo.

125

125-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalisa lağat'an
məğğəgala İvel məğ

¹ Sion burux k'inək't'un Q'ONÇuğo baç'an
taradalorox,
İçoğoy ganuxun tene galk'on şorox,
həmişəluğt'un çurk'on.

² İzi hərrəmine bakala buruxmoğon Yerusalisa
q'orişala k'inək'
Q'ONÇuğonal İz azuk'a q'orişi şuk'k'ala şot'o İša
bist'a tene bare,

Həysəəl, meyin oşa həmişəl.

³ Həmişə tene c'ovakal pist'oğoy əyit
Düzgünt'oğoynak' bakala me oçala,
Tene, düzgün bakalo tene mandoy, şoroxal şər
bakalt'oğoy yaq'ene tağoy.

⁴ Şaat' bakalt'oğoynak',
İçoğoy ük' təmiz bakalt'oğoynak'
Şaat'luğba, ay Q'ONÇux.

⁵ Q'ONÇuğoy laxi yaq'axun c'erit'oğoy axır isə

Şot'o nu çalxalt'oğoy axır k'inək' bakale.

Barta İsrailaxun serluğ q'a xeyir-bərəkət kam-maq'an baki!

126

126-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalisa lağat'an məğğəğala İvel məğ

¹ Şaat' ğinane c'evk'ey Q'ONČuĞon Siona *
p'urum,

Nep' k'inək'e eysay yaynak' t'e ğimxo.

² Axşume barst'ay beş jomoxun t'e vədə,
Məğpi əçianney yan.

Azuk'xonal beş loxol bəği next'uniy:

"Kala əşure biq'e mot'oğoynak' Q'ONČuĞon!"

³ Həgigiyal kala əşure biq'ey Q'ONČuĞon yaynak',
Beşiyal ük'e qayesay.

⁴ Eça yaynak' p'urum t'e şaat' ğimxoxun, ay
Q'ONČux,

Negeva ams'i oçala bakala q'aribaki oqurxo eçeri
xenen buybala k'inək'.

⁵ Neğ şik'a bit'alt'inal

Axşumk'a exp'ale,

⁶ Şile toraya önek'a taşalt'ayal
Yoqurxo eçat'an ük' qayeğale.

* **126:1 126:1** *Sion* - Yerusolim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o görəl Sion Yerusalisa tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

127

127-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalisa lağat'an
məğğəgala Solomoni İvel məğ

¹ Əgər biq'eğala k'ojin loxol Q'ONÇuğoy kul tene
busa,

Ams'inane taysa t'e k'oja biq'alt'oğoy əş.

Əgər şəhəri loxol Q'ONÇuğoy pul tene busa,

Üşe nu basksuni xeyir tene bu t'e şəhərə
q'orişalt'oğoy.

² Efi usum hayzeri, c'əyi basksunen,

Ap' şipi şum q'azayınşbsunen tene baksa hik'k'al.

Q'ONÇuğon İzi çureğalt'oğoy nak' şorox lap
bask'i mandiyal bakayt'un, içoğoy şuma
p'ap'esepsa.

³ Q'ONÇuğon yax tadala paye əylux,

Beşi İzi piyes saat' ak'esuni nəticəne yaxun
bakiyorox.

⁴ Cəyil vədine gare q'onçux bakalo,

İz kiyel sa ox bakala q'oççağ k'inək'e.

⁵ Bəxt'əvərə t'e oxurxoxun gele bakalo!

İz düşmən xoxun taşala exlətəst'a

Çoyen tene ot'p'on şot'ay!

128

128-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalisa lağat'an
məğğəgala İvel məğ

¹ He bəxt'əvərə Q'ONÇuğoy çalxi

Şot'ay laxi yaq'en tağalorox!

² Vi ap' šipi əsp'it'oğoy bara ak'alnu hun,
Bolluğ, xeyir-bərəkət kamtenebakal vi k'oyaxun.

³ Əylux eçeri müqt'ale va vi çuğon,
Şaat' bar tadala xoden müqt'ala k'inək',
Girbalnu hunal vi ğarmoğo vi aruğoy bel,
Əylin səs kamtenebakal vi k'oyaxun.

⁴ Metər bakale Q'ONÇUĞON İz laxi yaq'en tağalt'u
tadala xeyir-bərəkət.

⁵ Barta Q'ONÇUĞON İzi məsk'ən saki Sionaxun *
va xeyir-bərəkətg'an tadi,
Yerusalimi şaat' ğimxo ak'avax hun vi ömüri
axıral širik',

⁶ Əyloğoy əyloğo əçides bakavax.

Barta İsrailaxun serluğ q'a xeyir-bərəkət kam-
maq'an baki!

129

129-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalima lağat'an
məğğəğala İvel məğ

¹ "Yan Misirəxun c'erit'uxun mağay düşmənxon
yax əzyətt'un tast'a",

Barta israilluğon peq'at'un,

² "Yan Misirəxun c'erit'uxun mağay yax əzyətt'un
tast'a,

Ama sakes tet'un baksa".

³ Beş baç'ane laşi kōtənt'un c'ist'a,
Me belxun t'e bel ezbi bazuk'xot'un düzbsa.

* **128:5 128:5** *Sion* - Yerusalim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusalima tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

4 Ama düzgün bakalone Q'ONÇux,
Çark'esedi Şot'in yax pist'oğoy kiyexun.

5 Barta Siona * nifrətp'alorox t'etərq'at'un
biyaburbaki ki,

İçoğoy bula alabes maq'at'un baki ene.

6 Barta k'ojin bel c'eğala oyen hələ tum sakinut
q'aribaki tağala k'inək',

Şoroxal q'aribakeq'at'un.

7 Nə exp'alt'ay kulq'an laft'i şot'oğoy,
Nəəl yoq ғаčk'alt'inq'an şot'oğoy q'ucağen ext'i
ғаçp'i.

8 Barta nə yaq' c'ovakalt'oğoxun "xeyirq'an baki"
əyitə ibakes,

Nəəl qaydi Q'ONÇuğoyxeyir-bərəkət vəxunq'an
baki" əyitə pesq'at'un baki. †

130

130-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusallima lağat'an
məğəğala İvel məğ

1 Bəğəloy sa kurnu baft'i k'inək'zu, ay Q'ONÇux,
Mone, Vaz k'ale.

2 İbaka za, ay Q'onçux,
Bezi xoyinşa coğabsuz ma efa!

3 Ay Q'ONÇux, Hun beşi əsp'est'i günaxxoy
hesaba təşeriyunuy,

* 129:5 129:5 Sion - Yerusallim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusallima tədəsi s'iyurxoxun soğoney. † 129:8
129:8 Rut' 2:4

Vi biq'i siyəyinə, ay Q'onçux, nu baft'alo tene bakoy.

⁴ Ama Hun bağışlayınşalonu,
Yax mandalo isə Va çalxsuna Va q'ulluğbsunen
ak'est'une.

⁵ Q'ONÇuĞoz umudbaksa zu,
Şot'one arxayinbaksa bez ük',
Şot'ay tadi əyitəz bač'an tarast'a zu.

⁶ Kəybakamin q'arool zap'k'alt'oğon işiğ bist'una
çureğalt'uxun gelez çuresa zu Q'onçuğo,
Q'arool zap'k'alt'oğon işiğ bist'una çureğalt'uxun
gele!

⁷ Q'ONÇuĞo umudbaka, ay İsrail,
Q'ONÇuĞost'ane nu badalbakala çuresun,
Saycə Şot'ine yax tam çark'est'es bakon.

⁸ İsrailuğoy əsp'est'i günaxxo os'k'i taşeri
Şot'oğ çark'est'alone Şo. *

131

131-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusallima lağat'an
məğəğala Davidi İvel məğ

¹ Zaxun irəzi amdar tezu zu, ay Q'ONÇux,
Bitot'ay loxol alaxun oq'a bəğalt'oğoxun tezu.
Nə bez başarbalt'uxun avuzt'uz tamaxp'e,
Nəəl bez zor nu ayeğala əşləz kul boxode zu.

² Ama bez səsə bot'i tura ləyifə görəz boxodi,
Döşəxun bot'baki əylen

* 130:8 130:8 Mat'. 1:21; T'it'. 2:14

Ene dim nanay q'ujel nu baksuna q'amışakala sa
əyel k'inək'.

³ Ay israilluyox, Q'ONČuĞo umudbakanan,
Həysəəl, meyin oşa həmişəəl!

132

132-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalisa lağat'an
məğğəğala İvel məğ

¹ Ay Q'ONČux, Davida q'a şot'ay zapi koruğxo *
Vi eyex bada.

² Şot'in Q'ONČuĞo əyite tadi,

İak'ovi zorba Buxaçuğo elasp'i metəre pi:

³⁻⁵ «Q'ONČuĞoynak', İak'ovi zorba
Buxaçuğoynak', ga həzirbamin

Bez k'oya tez bağal zu,

Bez bula bernu tez laxal.

Piyel nep' tene eğal bezi,

Bez pula tez q'ic'k'al zu».

⁶ Yevfrata bakat'anyan ibaki yan irəzilügi san-
duği maya baksuna,

Yaari q'oruğxoyan bəğğəbi şot'o. †

⁷ İsə ekinan Buxaçuğon İçeynak' məsk'ən bi t'e
ganu tağen,

* **132:1 132:1** - Miya İvel məğğə şampit'in Daviden irəzilügi sanduğa qaydi Yerusalisa eçat'an ak'i koruğxoxune əyite. 2 Şam. 6; 1 Hadis. 13; 15-16 † **132:6 132:6** Yevfrata - yəni Bet'lexem, Yaari q'oruğxo - yəni Giryat'-Yearim. Miya şameşit'oğoy barada k'alpseynak' bəğə: 1 Şam. 4:1-6:16; 2 Şam. 4:1-6:16

Şot'ay arşi gane bəş bul k'os'ben.

⁸ Hayza, ay Q'ONČux,

Hayza Vi irəətlug bəğəbala gala taki!

Hunal, Vi kalaluğa ak'est'ala sanduğal!

⁹ Barta Va q'ulluğbala bəyinşxon düzgünluğa
içoğoy loxolq'at'un taradi,

Barta Vi laxi yaq'en tağalt'oğoxun müqluği
səsq'an c'eri.

¹⁰ Vi k'ul bakala Davida tadi əyiti loxol çurpa, ay
Buxačux,

Şot'ay taxt'a arşi, Vi c'ək'p'i padçağaxun čo ma
tarada. ‡

¹¹ Axırı elasp'i əyite tadi Q'ONČuğon Davida,

İzi tadi me əyiti loxolal çurk'ale Şo:

"Vi nəsiləxun bakalt'oğə arşest'oz vi həysə arşi
taxt'.

¹² Əgər vaxun bakalt'oğon Bezi vaxunğa çəşi
irəzilüğa q'a

Zu şot'oğə tadala əmirxo əməlbayt'un,

Vi həysə arşi taxt' həmişəluğ vi nəsiləxun
bakalt'oğə mandale". §

¹³ Sionane * c'ək'p'i Q'ONČuğon,

Şot'one İçeynak' k'oj bşun çureşi pi:

¹⁴ "Mone Bezi irəətlug bəğəbala ga,

Memiya mandoz, şot'aynak' ki, bez ük'ele bask'i
me ga.

‡ **132:10 132:6-10** 2 Hadis. 6:41-42 § **132:12 132:11-12** 2 Şam.
7:12-13; 1 Hadis. 17:11-12; İvel məğ. 89:3-4; Ap'ost'. 2:30

* **132:13 132:13** Sion - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görel Sion Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

- 15 Bolluği məsk'ən booz me ganu,
Miya bakala kəsibxo şumen boşevk'oz.
- 16 Çark'esuna içoğoy loxol taradalt'un miyani
bəyinşxon,
Za çalxala azuk'axun müqluği səs c'eğale.
- 17 Memiin c'eğale Davidi nəsiləxun bakala zorba
padçağ,
Bezi c'ək'p'it'ay k'ojin işiğ həmişə bok'ale. †
- 18 Çoməyin booz Zu şot'ay düşmənxo,
İçu isə əqevk'i taxt'e loxol arşevk'oz".

133

133-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusallima lağat'an
məğəğala Davidi İvel məğ

- 1 He saat'e, hetəre amdara müqt'a
Viçimoğoy sunaxun serlu baksunen!
- 2 Toyexlu c'əyinə bel lapsunen müqt'alt'ullarik',
Aarona bəyinş laxat'an şot'ay saq'q'ali,
T'et'iinal iz paltari loxol bari tağala c'əyinen
müqt'alt'ullarik'. *
- 3 Hetər ki, Sion buruğə Xermon buruğə arşala
xoyaxun arşane!
- Q'ONčuğoyxeyir-bərəkət tadi gala,
Həmişəluğ yəşəyinşə əyit tadi gala!

† 132:17 132:17 1 Padç. 11:36; 15:4; 7; 2 Padç. 8:19; 2 Hadis. 21:7

* 133:2 133:2 C'eys. 29:7; 30:22-33.

134

134-ci İvel məğ

Sion buruğoy bel bakala Yerusalisa lağat'an
məğğəgala İvel məğ

¹ Q'ONČuğoy s'iya alabanan, ay Şot'ay nökerxo,
Ay Q'ONČuğoyxrama üşe mandı q'ulluğbalorox!

² Afırıpı Q'ONČuğoy s'iya alabanan t'e İvel gala!

³ Barta Q'ONČuğon,

Göyurxo q'a oçala yaratmışit'in

İzi məsk'ən saki Sionaxun * va xeyir-bərəkətq'an
tadi.

135

135-ci İvel məğ

¹ "Q'ONČuğon halalq'an baki" * upanan!

Q'ONČuğoy s'iya alabi Şot'o "halalq'an baki" up-
anan,

Ay Q'ONČuğoy nökerxo, Şot'o "halalq'an baki"
upanan!

² Ay Q'ONČuğoyxrama,

Beşi Buxaçuğoy xrame məəlne q'ulluğbalorox,

³ "Q'ONČuğon halalq'an baki" upanan!

Şot'aynak' ki, saat' bakalone Şo,

Amdarane müqst'a Şot'ay s'iya alabsunen!

⁴ Axırı Q'ONČuğon İak'ovi nəsilə İçeynak'e
c'ək'p'i,

* **134:3 134:3** Sion - Yerusolim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusalisa tadeşi s'iyurxoxun soğoney. * **135:1**

135:1 - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal + Yah
əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

İsraila İzi azuk'e bi Şot'in.

⁵ Avazu ki, Q'ONČux kalane,
Beş Q'ončux bito buxačuxxoxun üst'üne.

⁶ Göyurxo, oçali čo, dənizxo, bəğəloyluğxo -
Morox bito beşi Buxaçuğoy kiyele,
İzi çureğala k'inək'e baksa miya hər sa şey.

⁷ Asoyxone eşt'a Şot'in oçali t'e belxun,
Ağala eğat'an duğala s'əq'al Şot'ay əşe.
Fupi taşala muşal Şot'ine yaq'absa İz girbi efi
ganuxun.

⁸ Şot'in misirluğoy boş k'ə k'ojin kala ğar bunesa
bitova besebi,
İnsani eçeri süft'in ğar əyləxun burqi heyvani
süft'in ərkəy balinal şirik'.

⁹ Nu ak'eşi, beyne nu p'aq'ala əşure biq'i Şot'in
vi oçala, ay Misir,
Faraonen q'a izi sarayi amdarxont'un mot'oğoy
içoğoy loxol hisp'i. †

¹⁰ Gele azuk'xone əfçibi Şot'in,
Zorba padçağxone k'as'p'i şipi.

¹¹ Emorluğoy padçağ Sixona,
Başani padçağ Oga,
Saal Kənani bito padçağxone əfçibi.

¹² Şot'oğoy oçalxo içoğoy kiyexun ext'i
İzi azuk' bakala israilluğone həmişəluğ tadi. ‡

¹³ Vi s'i həmişə t'ap'eğale, ay Q'ONČux,

† 135:9 135:9 C'eys. 12:21-30 ‡ 135:12 135:12 Ams'i oç.
21:21-35; Yeş. 12

Nəsilxoval hari badalbakayin Vi kalaluğ eyexun
tene c'eğal.

14 Q'ONČuĞon İçin İz azuk'i taxsırsuz baksuna
çoyel c'evk'ale,

İzi ük' bok'ospsuna kamtenebal İz k'ulurxoxun .

15 İçoğoy kiin düzbi binik' buxaçuxxot'unbul
k'os'bsa q'erəz millətxon,

Q'ızılən, gümüşən düzeşi binik'xone şorox. §

16 Jomo bune, ama əyittet'unne,
Pulmux bune, ama atet'unksa.

17 Ümüxxo bune, ama tet'un ibaksa,
Jomo bune, ama nəfəs tet'un haq'sa.

18 Barta mot'oğə düzbalt'oğoy q'a
Mot'oğə umudbakalt'oğoy axıral hametərq'an
baki.

19 Ay İsrailaxun bakiyorox, Q'ONČuĞo
tərifləyinşanan!

Ay Aaronaxun bakiyorox, Q'ONČuĞo
tərifləyinşanan!

20 Ay Levinaxun bakiyorox, Q'ONČuĞo
tərifləyinşanan!

Ay Q'ONČuĞo çalxalorox, Şot'o tərifləyinşanan!

21 Barta Siona * bakalt'oğon,

Barta Yerusalisa bakala İvel gala bul
k'os'balt'oğon

T'iya məsk'ən saki Q'ONČuĞoy s'iya duği Şot'o
tərifləyinşeq'at'un.

§ 135:15 135:15 İvel məğ. 115:4-7; Qay. əyit 9:20 * 135:21
135:21 Sion - Yerusolim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o görəl
Sion Yerusalisa tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

"Q'ONČuĞo halalq'an baki" upanan!

136

136-ci İvel məğ

¹ Q'ONČuĞo şükürbanan, şaat' bakalone Şo,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun. *

² Bito buxaçuxxoxun üst'ün bakalt'u
şükürbanan,

Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

³ Bito q'ončuxxoy Q'ONČux bakalt'u şükürbanan,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

⁴ Saycə Şone nu ak'eşi əşurxo biq'alo,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

⁵ İz müdrikluğen göyurxo yaratmışiyone, †
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

⁶ Şone xeyurxoy loxol oçali binorina laxiyo, ‡
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

⁷ Göynul bakala kala çirağxo yaratmışiyone Şo,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

⁸ Ğenaxun işiğ saki kalaluğbala bəğa,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

⁹ Üşe işiğ saki kalaluğbala xaşa q'a muč'uliğo, §
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

¹⁰ Şot'in misirluğoy boş k'ə k'ojin kala ğar bunesa
besebi, *

Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

* **136:1 136:1** 1 Hadis. 16:34; 2 Hadis. 5:13; 7:3; Ezr. 3:11; İvel məğ. 100:5; 106:1; 107:1; 118:1; Yer. 33:11 † **136:5 136:5** Burq.

1:1 ‡ **136:6 136:6** Burq. 1:2,9 § **136:9 136:7-9** Burq. 1:16

* **136:10 136:10** C'ey. 12:29

11 İsrailuğə isə şot'oğoy oçalaxun c'evək'i,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

12 İz zorba kiin, İz hər şeyə başarbala kiine
 c'evk'i şot'oğə t'et'iin, †

Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

13 Č'oč'a dənizi xenane cöybi Şot'in,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

14 Dənizi biyexune taşeri israiluğə,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

15 Faraona q'a şot'ay q'oşuna isə Č'oč'a dənizə
 bapı batevek'i, ‡

Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

16 İz azuk'a ams'i oçalen taşeriyone Şo,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

17 S'ila padçağxo əfçibiyone,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

18 Zorba padçağxone k'as'p'i Şot'in,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

19 Emorluğoy padçağ Sixona, §
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

20 Başani padçağ Oga, *
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

21 Şot'oğoy oçalxo içəğoy kiyexun ext'i p'əbulla
 tanedi,

Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

22 İz k'ul bakala İsrailane tadi ki, ene şot'ayq'an
 baki,

Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

† 136:12 136:11-12 C'eys. 12:51 ‡ 136:15 136:13-15 C'eys.

14:21-29 § 136:19 136:19 Ams'i oç. 21:21-30 * 136:20 136:20

Ams'i oç. 21:31-35

23 Beşi t'ar ğimxost'a yax eyexun nu c'evk'iyone
Şo.

Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

24 Yax düşmənxoy kiyexun çark'est'iyone,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

25 İçoğoy boş nəfəs bakalt'oğoy saycət'u busa nu
efalone Şo,

Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun.

26 Göynul bakala Buxaçuğə şükürbanan,
Həmişəluğə Şot'ay nu badalbakala çuresun!

137

137-ci İvel məğ

1 T'iya, Vavilona * bakat'an,
Oqe börine arşi öneyanne yə Siona † eyex
badat'an,

2 Beşi arfoğoxun səs tene c'eysey ene,
Ext'i söyüdnə xodurxoy loxolyan suruk'p'ey
şot'oğə.

3 Yax beş oçalxoxun c'evk'i taşerit'oğon yaxun
məğt'un çuresay,

Yax zülüm tadalt'oğon içoğoy ük'q'an qayeşi pi
"T'e Sioni məğurxoxun sunt'u məğpanan"
next'unıy.

4 P'oy hetəryan məğk'on yə Q'ONçuGoynak'
bakala məğurxo

* **137:1 137:1** Vavilona - israiluyox yetmiş usen vavilonluğoy
kiyel əsirt'un bəke. † **137:1 137:1** Sion - Yerusəlim şəhər Sion
buruğoy loxole, şot'o görəl Sion Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun
soğoney.

Me buxaçuxsuzt'oğoy ölkinə?

⁵ Bez yön kulq'an q'aribaki, ay Yerusalam,
Əgər va eyexun c'evk'ayiz.

⁶ Bezi muzq'an lalbaki əgər va eyexun c'evk'ayiz,
Əgər Yerusalam bezi ən kala müqluğ tenesa.

⁷ Edomluğoy bit'oğō Vi eyex bada, ay Q'ONÇux,
Eyexun ma c'evk'a vavilonluğon Yerusalama
içoğoy kiyel badat'an şot'oğoy pit'oğō:
"Şarpanan kot'o, şarpi oçalen sabanan".

⁸ Ay vavilonluyox, ‡ ği tenan ak'al vən,
Xeyir-bərəkət haq'ale efi yax zapest'it'u vəx
zapest'alt'in!

⁹ Xeyir-bərəkət haq'i bakale efi körpoğō ext'i
jəna duği şark'alt'in!

138

138-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ

¹ Va şükürbsune bez ük'exun c'ovakalo, ay
Q'ONÇux,

Vi s'iya alabala məğur məğk'oz zu ala arşit'oğoy
bəş. *

² Bez çoya Vi İvel xramaç biq'i afırık'oz zu,
Vi s'iya duği tərifləyinşoz Va.

Şot'o görə ki, nu badalbakala çuresunen buy
bakalo,

‡ **137:8 137:8** - Əbrani muzin miya "Vavilon xuyər" əyite bu,
moval bito vavilonluyox upsune * **138:1 138:1** ala arşit'oğoy -
miya əbrani muzin bakala əyiti sa hema mənəne bu: padçağxo,
divanbalxo nəəl ala arşi angelxo.

Tadi əyiti loxol çurk'alonu Hun.

Axırı Vi tadi əyitəl Vi s'iya görəne,

Hər şeyaxun üst'üne şo.

³ Zu Va k'alpi xoyinşp'i ğine za nu ibaksuna ten
laxi Hun,
Za ük' tadi kulen boxodi.

⁴ Ay Q'ONÇux, Vi pit'oğə ibakat'an

Tərifləyinşalt'un Va me dünyəne bakala bito
padçağxon!

⁵ Tərifləyinşalt'un şot'oğon Q'ONÇuĞo Şot'ay laxi
yaq'a ak'at'an,

Şot'o görə ki, Q'ONÇuĞoy kalaluğaxun
şuk'k'alast'a butene, bitot'uxun üst'üne
Şo.

⁶ Ala arsiyal bakayin fağıra ak'i şot'o kul boxo-
daləne Q'ONÇux,

İçuxun irəzi bakaləval piyexun ateneçon Şot'ay.

⁷ Bez tur lamandat'an za bist'a ten bark'on Hun,
Bez düşməni əcuğoy bəşen çurk'on,
Çark'esendon za Vi kula boxodi.

⁸ Q'ONÇuĞon za tək tene bark'al, çurk'ale Şo İz
tadi əyiti loxol,

Həmişəluğə Şot'ay yax çuresun, nu badalbakala
çuresune şo.

Ma zapa Vi kula, ay Q'ONÇux, bex p'ap'esp'a Vi
burqi əşlə!

139

139-ci İvel məğ

Fark'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel məğ.

¹ Ay Q'ONČux, za xaxalaxunen c'ovakest'i Hun,
İsə mone, bez ük'e bakalt'oğō anksa.

² Bezi arsi-hayst'unan ava,
Bez fikirxon əxiləxun k'ale Hun.

³ Zu yaq' tağat'anal, bula laxi bask'at'anal anksa,
Bezi tura mani yaq'a çaxpsunan ava Hun.

⁴ Əyit bezi jomoxun hələ c'eğamin,
Hun bezi upsun çureğalt'oğō bitova avanu, ay
Q'ONČux,

⁵ Bezi hər tərəfən q'orişbsa Hun,
Vi sa kul bez loxole.

⁶ Məət't'əlez manst'a zu Vi me hər şeyaxun xavar
baksuna,
Bez q'amışakala şey tene mo.

⁷ Maya şo, t'e Vi Uruf nu bakala ga?
Mayaz t'it'es bakon ki zu Vi piyexun?

⁸ Göynuval lağayız, Hun t'et'iyānu,
Oçalin oq'al bağayız, Hun t'et'iyānu.

⁹ Lap çurensa purpi taşi bəğ c'eğala gala arşaz,
Nəəl bəğ batk'ala tərəf bakala ən əxil dənizi t'e
soğō çoyel,

¹⁰ Vi kul p'urumal bez loxol bakale,
Vi kula bez loxolxun ten zap'k'al Hun.

¹¹ Lap həysə "barta zülmət bayinq'unenq'an
haq'layinşi bez bip' t'öğə,

Barta işiğ nu bist'unen za c'ap'beq'an" uk'az,

¹² P'urumal sa şey c'ap' tene mandon Vaxun.
Şot'aynak' ki, bayinq'un hik'k'al tene Vaynak',
Ğenaxun ak'ala k'inək'en aksa Hun üşeyal.

¹³ Vi kiinen düzbi Hun za,

Hələ nanay tapane bakat'anen bez boş
bakalt'oğoy hər sunt'u iz gala laxi.

¹⁴ Alxışezbsa zu Va bezi loxol bəğat'an,
Şot'o görə ki, beyne p'aq'est'ala şey tene Vi za me
cürə yaratmışsun,

Vi nu ak'eşi əşur biq'sunaz q'amışaki zu tam.

¹⁵ Bezi hər üq'enan ak'i Hun

Şot'oğə nanay tapane,

Şuk'k'ali nu ak'ala gala

Başarağlu sa ust'a k'inək'

Soğə-soğə iz gala laxi za yaratmışat'an.

¹⁶ Zu hələ sa t'up'uli boyda bakat'ane ak'ey za Vi
pulmoğon,

Zaynak' bot'eşi ömüri ğimxone şameşey Vi girke
boş

Hələ zu me dünyəne eğamin.

¹⁷ Vi fikirxo bez beyne p'aq'est'es tez baksa zu, ay
Buxačux,

Şorox t'eq'ədər gelene ki!

¹⁸ Şot'oğə böq'əlpə çark'ala şey tene,

Q'ume dənoğoxun gelene şorox!

Lap üşə-ğenal böq'əlk'ayiz, axır butene şot'oğoy.

¹⁹ Ay Buxačux, sa me pist'oğoy tumexun
əfçibaksuna ak'iyzuy!

Əxilbakanan zaxun, ay p'i şik'alxo.

²⁰ Pist'un əyite şot'oğon Vaxun,

Ams'i gala Vi s'iyat'un duğsa şot'oğon.

²¹ İsə hetər ma nifrətp'az zu Va nifrətp'alt'oğə?

Va hik'k'albi içəğoy jomoy түşen tağalt'oğoxun
hetər ma irit'k'az?

²² Şot'oğə saycə nifrətbesez baksa zu,

Düşmənəşone şorox bezi.

²³ Ay Buxačux, bez ük'e boş bəği şot'o ak'a,
Za xaxalaxun c'ovakeşti bez piin nep'a t'it'evk'ala
fikirxo avabaka.

²⁴ Bəğa bezi mani yaq'en taysuna, za düzgün nu
bakala yaq'a ma efa,
Barta Buxačuğon yaynak' laxi həmişəluğ yaq'en
tağaz zu.

140

140-ci İvel məğ

Məğk'alxoy dəst'in kalat'aynak'. Davidi İvel
məğ.

¹ Ay Q'ONČux, za şər amdarxoxun çark'est'a,
İçoğost'a gorox eysun nu bakala amdarxoxun
q'orişa.

² Pislüğbsune şot'oğoy çureğalo,
Hər gi davat'un galst'a şot'oğon.

³ Dizik'en duğala k'inək'e duğsa şot'oğoy
jomoxun c'eğala hər əyiten,
Gürzin zəhərə bu şot'oğoy muzna bel.

⁴ Za şər amdarxoxun q'orişa, ay Q'ONČux,
Bez bist'una çureğala p'i xup'k'alxoxun əxilba.

⁵ Biq'sunt'un çuresa za me içoğoxun irəzit'oğon,
Torat'un bast'un çuresa,
İçoğoy tələğot'un t'ak'p'e bezi yaq'e loxol.

⁶ Q'ONČuğon nexzu: «Hun bez Buxačuxnu,
Ay Q'ONČux, bez xoyinşa ibaka!

⁷ Ay bitot'uxun üst'ün bakala Q'ONČux Buxačux,

Hunnu Vi zorba kiin za çark'est'alo,

Davin ğine za q'orişalo.

⁸ Ay Q'ONÇux, pist'oğoy niyətxo içoğoy boş efa,
Ma barta içoğoy ük'exun c'ovakalt'oğō bex
p'ap'esp'i lovğalayınşakes bakat'un.

⁹ Bezi hərrəmine t'ema bezi pisa çureğaloroxe
bu ki!

Barta şot'oğoy jomoxun c'eri q'arğışxo bito
içoğoy öyneq'an bari!

¹⁰ Barta şot'oğoy bel bok'ala s'ilq'an bari,
Barta t'etər sa kuraq'at'un baft'i ki, c'eyes
maq'at'un baki!

¹¹ Barta t'iyəmint'ay loxol əfçidən əyit
laçuvk'alt'aynak' me oçala ga maq'an
baki,

Barta içust'a gorox eysun nu bakalo tora baft'i
əfçibakeq'an».

¹² Avazu ki, Q'ONÇuĞon İçin bəğale fağırxoy əşlə,
T'iyəmint'ay kiyel bəğalt'oğō tək tene efal Şot'in.

¹³ Avazu ki, alxışp'alt'un Va düzgünt'oğon,
Vi xojina tarak'alt'un şorox,
Pist'oğoy kul tene p'ap'al şot'oğō.

141

141-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ.

¹ Ay Q'ONÇux, Vaz k'ale zu, eki p'ap'a!
Bezi xoyinşa ibaka!

² Barta bezi afırı hari Va p'ap'eq'an,
Şaat' adeğala oyurxoy bok'uni k'üün hari Va
p'ap'ala k'inək'.

Bezi Vaç alabi kulmoğo nu aksuna ma laxa,
Biyəsin şameğala q'urban k'inək' q'abulba
şot'oğö. *

³ Ay Q'ONÇux, bez jomoy q'aroola zapa,
Bez muza girba.

⁴ Za pis yaq'en taysa ma barta,
Pist'oğö gərbaki şər əşur biq'sa,
Şot'oğöy ukalt'oğö şərik baksa ma barta za.

⁵ Barta düzgünt'ay kiyel t'ap'eğaz - avabakoz ki,
mot'o za çuresaxune bsa,
Barta bez taxsıra za ak'est'eq'an - mot'o
müqlügenez q'abulbon!
Mot'oğöy saycət'in bez pula hateneq'sa. †

Ama pist'oğöy axır eyseynak'ez afırine zu:

⁶ Barta şot'oğöy kalat'oğö q'ayanaxun oq'aq'at'un
boşeri,
T'e vədə avabakalt'un şot'oğön bezi pit'oğöy bito
seri baksuna.

⁷ T'e vədə ak'alt'un içoğöy üq'enxo oçalen sa
xuribaki barst'una,
Hetər ki, kötəni jomo tağala oçal xuribaki barala
k'inək'.

⁸ Vi kiyelez bəğsa, ay bitot'uxun üst'ün bakala
Q'ONÇux Buxačux,
Vaz umud zu, za bisa ma barta.

⁹ Pist'oğön zaynak' laxi tələğoxun,
Şot'oğön zaynak' kaşp'i kururxoxun əxilba za.

* 141:2 141:2 Qay. əyit 5:8 † 141:5 141:5 İvel məğ. 69:22

¹⁰ Barta zaynak' laxi tora içanq'at'un baft'i,
Zu isə xata-bələsuz c'ovaki tağaz.

142

142-ci İvel məğ

Davidi mağarina c'ap'bakat'an * bi afırı.

Ögüd-nəsyət tadala İvel məğ.

¹ Səsenez k'ale zu Q'ONÇuğō,
Şot'ay bezi loxol bəğsunaz xoyinšpsa zu alloy
səsen.

² Bez ük'əz ams'ibsa zu Şot'ay t'öōx,
Bez dərdəz exlətpsa Şot'aynak'.

³ Mone, urufaxun bitezu zu,
Ama tək ten bare Hun za bezi tağala yaq'a.
Təloox't'un laxe zaynak' c'əp'k'in bezi yaq'e loxol.

⁴ Fırıpı bəğat'an sa tan tene bu bezi kiyexun
biq'ala,
Şuk'k'ala tez lazım zu.
Nə sa umudi ga tezax bu,
Nəəl za bəğala sa amdar.

⁵ Vaz k'ale zu, ay Q'ONÇux, metərez nex:
«Hunnu bez kiyexun biq'alo,
Bez paynu koft'i, bez k'odoğō śameşi sa
nəymətnu Hun zaynak' me dünyəne!»

⁶ İbaka bezi xoyinša,
Bəğa he pis ğinaxzu.
Çark'est'a za bezi bač'anexun baft'it'oğoy
kiyexun,
Axırı zorbat'un şorox zaxun.

* **142: 142:0** 1 Şam. 22:1; 24:3

7 C'evk'a za me bayinq'unaxun,
Barta Vi s'iya alabes bakaz!
Barta Vi zaynak' bi saat'luğa ak'i
Bez bel gireşi düzgünt'oğoy ük'q'an qayeşi.

143

143-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ.

¹ Ay Q'ONÇux, bez afırına ibaka!
Ak'est'a Vi düzgünluği k'ə baksuna, za nu ibak-
suna ma laxa,
Axırı tadi əyiti loxol çurk'alonu Hun, za coğab
tada.

² Me Vi k'ula divanmaba,
Şot'aynak' ki, Vi bəş şuk'k'al taxsırsuz tene me
dünyəne. *

³ Mone düşmən hari p'anep'i,
Turin oq'a laxi çaxçuxepi za şot'in.
Zülmət bayinq'unane ext'i boşeri,
Gele vaxt'in p'uri k'inək'zu həysə zu.
⁴ Bot'ezu bez umuda hər şeyaxun,
Çurene bez ük' ene.

⁵ Damna döörəst'ə baki əşurxoz eyex bast'a zu:
Vi biq'i bito əşurxoy baradaz fikirbsa,
Vi bit'oğoz bez piin bəş eş't'a.

⁶ Bez bula alabi Vaz k'ale,
Bez cicirxone t'öp't'öpe Vaynak',
Xesuz mandi oçal t'öp't'öp'k'ala k'inək'.

* 143:2 143:2 Rim. 3:20; Gal. 2:16

⁷ Ay Q'ONČux, eki p'ap'a za kul boxoda,
Ene halnuxun bizast'a!
Vi çoya zaxun ma tarada,
Ma barta oçalin oq'a bask'i sa p'uri k'inək' bakaz!
⁸ Barta hər savaxt'an Vi nu badalbakala çuresuni
k'ə baksuna ak'es bakaz,
Axırı Vaz umudbaksa zu.
Za bez tağala yaq'a ak'est'a,
Axırı Vi kiyele bez elmux.

⁹ Ay Q'ONČux, za bez düşmənxo y kiyexun
çark'est'a,
Köməyeynak' Vi t'öğölez eysa zu.
¹⁰ Zomba za Vi çureğalt'oğə bex p'ap'espsuna,
Axırı bez Buxačux Hunnu!
Barta Vi saat' Urufq'an baki zaynak' yaq' qaypi
za taşalo.

¹¹ Ay Q'ONČux, ak'est'a Vi şu baksuna,
yəşəyinşest'a za,
Düzgün bakalonu Hun, çark'est'a za me
bəlinəxun!

¹² Ak'est'a Vi nu badalbakala çuresuni k'ə bak-
suna,
Bez düşmənxo əfçiba!
K'as'p'a şipa bez elmoğə haq'sun çureğalt'oğə,
Axırı zu Vi k'ulzu.

144

144-ci İvel məğ

Davidi İvel məğ.

¹ Alxışq'an baki Q'ONČuğə,
Bezi bač'an tarades bakala sa q'ayane şə,

Şone bezi əmə zorba bi,
Kulmoğə davineynak' həzirbalə.

² İzi nu badalbakala çuresuna zaxun nu kam-
balone Buxačux,
Şo zaynak' sa q'aya, alloy q'ala, çark'est'ale bezi
Şo!

Buxačux bezi bač'an, umudi ga,
Za bez azuk'i loxol kalo laxiyone Şo.

³ Ay Q'ONČux, insan şuva ki?
Ama Hun p'urumal şot'o eyexun ten c'evksa!
Amdar hik'ə ki? Ama Hun p'urumal şot'ay
fikirən zap'e! *

⁴ Sa muş k'inək'e hari c'ovaksa insani ömür, şo
həgigiyal hik'k'ale,
Xoji c'ovaki tağala k'inək'e taysa şot'aynak'
şameşi ğimxo.

⁵ Göyurxo t'ağayba şiki, ay Q'ONČux,, †
Vi kula buruxmoğə duği küünəxba şot'oğə.

⁶ Vi s'əq'ə duğa, barta bez düşmənxo
irapeq'at'un,

Barta Vi tərbi oxurxo ak'i t'it'ereq'at'un. ‡

⁷ Za kul boxoda alaxun,
Bəğəloyluğxoxun zapa c'evk'a za,
Çark'est'a me buxačuxsuzt'oğoy kiyexun. §

⁸ Əfçiduğəlxone şorox,
Lap içəğoy elaspsunal əfçine şot'oğoy.

⁹ Me təzə məğə məğk'oz Vaynak', ay Buxačux,

* **144:3 144:3** İov. 7:17-18; İvel məğ. 8:4 † **144:5 144:5** İvel məğ. 18:9 ‡ **144:6 144:6** İvel məğ. 18:14 § **144:7 144:7** İvel məğ. 18:16-17

Vis' simlə arfa farpi Va tərəfləyinşoz.

¹⁰ Hunnu padçağxoy bəş içoğoy düşmənxo
çökt'est'alo,

Vi k'ul Davida iz loxol ėqeşi q'ılınıcaxun
çark'est'alo Hunnu.

¹¹ Çark'est'a za me buxaçuxsuzt'oğoy kiyexun,
Əfçiduğalxone şorox,
Lap içoğoy elaspsunal əfçine şot'oğoy.

¹² Barta beşi cəyil ġarmux veçələyinşala göyün
xod k'inək' vərkerq'at'un baki,
Barta beşi xuyərmoğoy boy-buxuna ak'alt'oğoy
jomo ėmq'an mandi,
Padçağı saraya bakala gözəl sütünxo ak'alt'oğoy
jomo ėm mandala k'inək'.

¹³ Barta beşi ambarxo həmişə buyq'an baki,
Taxıl kammaq'anbaki t'et'iin,
Barta beşi örüşxo hazarxon, vis' hazarxon hey-
van tərbi otarişen.

¹⁴ Barta beşi efala öküzxo bəşq'at'un hari,
Barta şareşi-barst'un, açi-batksun maq'an baki,
Barta beşi küçəmoğoxun şivani səs maq'an c'eri.

¹⁵ Bəxt'əvərə metər azuk',
Bəxt'əvərə izi Buxačux Q'ONčux bakala azuk'!

145

*145-ci İvel məğ **

Davidi Buxačuğo tərəfləyinşala İvel məğ.

* **145: 145:0** - Me məğ "ak'rost'ix" uk'ala yönene şameşe, yəni hər cörgin süft'in t'arurxo alfavit'i boş bakala k'inək' sunay bač'anexune eysa.

¹ Va alxışp'oz zu, ay bez Buxačux, bez Padçağnu Hun,

Vi s'iya alaboz zu həysəəl, meyin oşa həmişəəl.

² Vi s'iya alaboz zu hər ği,

"Halalq'an baki" uk'oz həysəəl, meyin oşa həmişəəl.

³ Q'ONČUX kalane, Şot'o heq'ədər
tərifləyinşalbayan male,

Şot'ay kalaluğa beyne p'aq'est'ala şey tene!

⁴ Nəsilxoval hari badalbakayin Vi s'i t'ap'eğale,

Vi biq'i əşurxoy kalaluğaxun əyitk'alt'un
şot'oğon.

⁵ Vi hetər sa hörməti q'ončux baksuni,

Vi bitot'uxun üst'ün baksuni baradaz fikirbsa zu,

Vi biq'i nu ak'eşi əşurxoy loxole bez fikir.

⁶ Bitot'in avabakale Vi biq'i əşurxoy q'erəz
şuk'k'ali kiyexun nu ayesuna,

Vi kalaluği k'ə baksuna ak'est'oz zu, bez jomoxun
ten bital Hun.

⁷ Vi bol-bol ak'est'i xeyirxaxluğaxun əyitk'alt'un
bitot'in,

Vi düzgünluğa içoğoy muzel eçat'an ük'
qayegale şot'oğoy,

Vi s'iya alabala məğur məğk'alt'un şot'oğon.

⁸ Ük' bok'al, xeyirxax bakalone Q'ONČUX,

Şo usum nu posk'al, İz ük' nu badalbakala
çuresunen buy bakalone. †

⁹ Bitot'une lafst'a Şot'ay xeyirxaxluğ,

† 145:8 145:8 C'eys. 34:6

İzi yaratmışit'oğoy saycət'uxun İzi çuresuna nu kambalone Şo.

¹⁰ Tərifbalt'un Va Vi yaratmışit'oğoy bitot'in, ay Q'ONÇUX,

Alxışbalt'un Va Vi laxi yaq'en tağalt'oğon.

¹¹ Vi padçağluği hər şeyaxun üst'ün baksuna ak'est'alt'un şot'oğon,

Vast'a bakala zore k'ə baksunaxun exlətp'alt'un.

¹² Avabakalt'un amdarxon Vi biq'i əşurxo q'erəz şuk'k'alən biq'es nu baksuna,

Vi padçağluğən içoğoy piye işiğ eçes baksuna ak'alt'un.

¹³ Həmişəluğ sa padçağluğə Vi padçağluğ,

Nəsilxoval hari badalbakayın, Hun hələ kalaluğbal bakalnu. ‡

¹⁴ Tur lamandalt'oğoy bitot'aynak' t'ayağə Q'ONÇUX,

Bitit'oğoy bitot'u kul biq'i alabalone Şo.

¹⁵ Vi kiyele bəğsa bitot'in,

Hunal hər sunt'ay şuma iz vədine p'ap'esenpsa. §

¹⁶ Vi məxinəxunt'un ukxa

İçoğoy boş elmux bakalt'oğoy bitot'in.

¹⁷ Q'ONÇUĞoy biq'ala əşurxo bito düzgünə,

Şuk'k'ala qı yaq'a nu efalone Şo.

¹⁸ Q'ONÇUĞon İçu k'alpi xoyinşp'alt'oğə,

İzi şot'oğə ibaksunaxun nu şupələyinşakalt'oğoy t'öğölə bakon.

‡ 145:13 145:13 Bəzi kiin şamurxost'a miya me əyitmuxal bune: "iz tadi əyiti loxol çurk'alone Q'onçux, İz yaratmışit'oğoy saycət'u qı yaq'a nu efalone Şo". § 145:15 145:15 İvel məğ. 104:27

19 P'ap'esebon Şot'in İz yaq'en tağalt'oğoy afırıpi
çureğalt'oğō,

İçoğoy xoyinşa ibaki çark'esedon şot'oğō.

20 İçu çureğalt'oğō q'orişi,

Pist'oğō isə əfçibalone Q'ONÇux.

21 Q'ONÇuĞō tərifbale bez muzen,

Barta Şot'ay yaratmışit'oğon bitot'in Şot'o
alxışp'eq'at'un,

Barta Şot'ay s'i həmişəluğq'an t'ap'əsi!

146

146-ci İvel məğ

1 "Q'ONÇuĞō halalq'an baki" * upanan!

Ay bez elmux, "Q'ONÇuĞō halalq'an baki" upa!

2 Bez ömüri axıral şirik' Q'ONÇuĞō alxışp'oz,

Heq'ədər ki buzu, bez Buxaçuğō məğpi
tərifləyinşoz zu!

3 Kalaluğbalxo umudmabakanan,

Şot'o görə ki, şoroxal insant'un,

Vəx çark'est'un isə insani kiyexun ayeğala əş
tene.

4 İz elmux iz boşt'an c'erit'uxun oşa k'ula gərbaki
tağala insani,

İz boş bakala niyətxoval içuxun sagala oçalin
oq'a tağala insani əş tene mo.

* **146:1 146:1** - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal
+ Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

5 İak'ovi Buxaçuğon iz kiyexun biq'alo,
İz Buxaçu x bakala Q'ONÇuĞo bač'an taradalo he
bəxt'əvərə!

6 Göyurxo q'a oçala yaratmışıyo,
Dənizə q'a dənizi boş bakalt'oğ o yaratmışıyone
Q'ONÇux,

İz tadi əyiti loxol çurk'alone Şo.

7 Fağırxoy taxsırsuz baksuna çoyel c'evk'alo,
Busat'oğ o boşevk'alo,
Biq'əsit'oğ o çark'est'alone Q'ONÇux.

8 K'ač'it'oğ o piyel işiğ eçala Q'ONÇux,
Bitit'u kul biq'i alabala Q'ONÇux,

İzi laxi yaq'en tağalt'u çureğala Q'ONÇuxe Şo.

9 Q'əribluğ zap'k'alt'oğ o q'orişalone Q'ONÇux,
Yetimxoy q'a süpür çupuxxoy bač'ane
çurk'alone,

Pist'ay tağala yaq'ane azdırışon Şot'in.

10 Həmişəluğ padçağluğbale Q'ONÇuĞon, ay Sion,
†
Nəsilxoval hari badalbakayin, vi Buxaçu x İz
təxt'e loxol bakale.

"Q'ONÇuĞo halalq'an baki" upanan!

147

147-ci İvel məğ

1 "Q'ONÇuĞo halalq'an baki" * upanan!

† 146:10 146:10 Sion - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o
görəl Sion Yerusəlimə tədəşi s'iyurxoxun soğoney. * 147:1
147:1 - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal + Yah
əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

Buxaçuğoynak' məğpsunaxun saat' şey tene bu!
Sa bəğa tərifləyinşbsun Şot'o hetəre yaray-
inşbsa,
Amdarane müqst'a Şot'ay s'iya alabsunen.

² Yerusalisa təzədən biq'alone Q'ONÇux,
Buxaçuxsuzt'oğoy kiyel koft'i israilluğo qoş qay-
dalone.

³ Ük' xəxət'oğo ük' tadalo,
İçoğoy yaroğoğaçp'i q'olaybalone Şo.

⁴ Muč'uliğoy sayane ava Şot'in,
S'iyene çalxsə şot'oğoy hər sunt'u.

⁵ Beş Q'ONÇux kalane,
İz kiyexun nu ayeğala əş tene bu Şot'ay,
Beyne p'aq'est'ala şey tene Şot'ay avabakalorox.

⁶ Fağırxo əqevk'alo,
Pist'oğo isə saki çaxçuxk'alone Q'ONÇux.

⁷ Məğur məğpi şükürbanan Q'ONÇuğo,
Arfa farpi tərifləyinşanan beş Buxaçuğo!

⁸ Göynul asoyxo girbi oçali loxol ağala şik'alo,
Buruxmoğo o göyünbalone Şo.

⁹ Əqnə heyvanxoy yema p'ap'esp'alo,
Q'uzğuni busabaki baloğoy jomo girbalone Şo.

¹⁰ Nə iz ěk bəyic' bakalo,
Nəəl iç yeyin bakalo tene Buxaçuğoy piyes saat'
ak'əğalo.

¹¹ İzi laxi yaq'en tağalorox,

Saycə Şot'ay nu badalbakala çuresuna
umudbakaloroxe Buxaçuğoy piyes şaat'
ak'eğon.†

12 Ay Yerusolim, Q'ONČuğoy s'iya alaba!
Ay Sion, ‡ vi Buxaçuğoy tərifləyinşa!

13 Vi darvazoğoy ost'aarbi va q'orişalo,
Vi camaata xeyir-bərəkət tadalone Şo.

14 Şip'luğə eçon Şot'in me Vi oçali amdarxoynak',
Şot'oğoy pulane boşevk'on ambarxo bakala ən
şaat' taxılən.

15 Oçala əmirbsun q'a
Şot'ay əyiti taşi p'ap'sun sane baksə.

16 İjene but'k'on Şot'in oçali çoya ləyifən but'k'ala
k'inək',
K'əne hari arşon oq'a jeq'a muşadat'an taşi
arşala k'inək'.

17 Təere hari baron alaxun jə barala k'inək',
Şuva portp'on Şot'ay yaq'abala me çaxluğa?

18 Sa əyitene xebi şik'on Şot'in me buzurxo,
İzi jomoxun c'eğala nəfəsene qaydi xena
c'urevk'on şot'oğoy.

19 İzi əyitəne pi Şot'in İak'ovaxun baki nəsilə,
İzi k'anunxo q'a əmirxone p'ap'esp'i israiluğoy.

20 Q'erəz mani millətəynak'e bey mot'oğoy?

† 147:11 147:10-11 İvel məğ. 33:16-18 ‡ 147:12 147:12 Sion -
Yerusolim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o görəl Sion Yerusalima
tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

Sal xavar tene bu şot'oğoy Buxaçuğoy
k'anunxoxun!

"Q'ONČuĞo halalq'an baki" upanan!

148

148-ci İvel məğ

¹ "Q'ONČuĞo halalq'an baki" * upanan!

Barta göynul bakalt'oğonal "Q'ONČuĞo halalq'an
baki" peq'at'un,
Barta alaxunq'an hari "Şot'o halalq'an baki"
uk'alt'oğoy səs!

² Ay Şot'ay bito angelxo, "halalq'an baki" upanan,
Ay Şot'ay göynul bakala bito q'oşunxo, Şot'o
"halalq'an baki" upanan!

³ Ay bəğ, ay xaş, Şot'o "halalq'an baki" upanan,
Ay s'aldala muč'uliyox, Şot'o "halalq'an baki"
upanan!

⁴ Ay ala bakala göyurxoy loxol bakala göyurxo,
Şot'o "halalq'an baki" upanan,
Ay t'e göyurxoy loxol bakala xeyurxo, Şot'o
"halalq'an baki" upanan!

⁵ Barta mot'oğoy bitot'in "Q'ONČuĞo halalq'an
baki" peq'at'un,
Şot'o görə ki, Şot'ay sa əyitent'un əmələ hare
şorox bito.

⁶ Həmişəluğə laxi ost'aarbe Q'ONČuĞon şot'oğə
içoğoy gala,

* **148:1 148:1** - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal
+ Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

İçoğoynak' laxeşi nu badalbakala q'aydinent'un
taysa şorox.

7 "Q'ONČUĞO halalq'an baki" upanan, ay oçali
çoyel bakalorox!

Ay dənizi boş bakala kala çəliyox, ay
bəğəloyluğxo,

8 Ay s'əq' q'a təər, ay ıj q'a duman,
Ay şot'ay əyiten tağala ost'aar muş,

9 Ay buruxmux q'a bito təpoox,
Ay bit'eşi xodurxo q'a iç c'eri kalabakala bito
xodurxo,

10 Ay c'ələye iz beyne tarak'ala əqnə heyvanxo
q'a amdarxon c'evk'i otarişala heyvanxo,
Ay oçali loxol xoreğala heyvanxo q'a göynul
purk'ala q'uşurxo,

11 Ay me dünyəni padçağxo q'a bito azuk'xo,
Ay kalaluğbalxo q'a s'ila amdarxo bito,

12 Ay cəyil ğarmux q'a xuyərmux,
Q'ojoox q'a əylux,

13 "Q'ONČUĞO halalq'an baki" upanan bitot'in!
Şot'aynak' ki, saycə şone bitot'uxun üst'ün
bakalo,
Şot'ay kalaluği bəşt'un bul k'os'bsa oçali çoyelal,
göynuval.

14 İz azuk'a zorba biyone şo,
İz laxi yaq'en tağalt'oğoy,
İz ük'e bask'i israilluğoy s'iya alabiyone.

"Q'ONČUĞO halalq'an baki" upanan!

149

149-ci İvel məğ

1 "Q'ONČuĞo halalq'an baki" * upanan!

Q'ONČuĞoynak' me təzə məğə məğpanan,
Şot'ay laxi yaq'en tağalt'oğoy giresi gala Şot'o
tərifləyinsanan.

2 Barta israilluyox müqbakeq'at'un içoğo Yarat-
mişit'ay bit'oğoz muzel eçeri,
Barta Siona † bakalt'oğoy ük'q'an qayesi içoğoy
Padçağı s'iya duğı.

3 Faren-əçinen alabanan Şot'ay s'iya,
Dəp-zurninen tərifbanan Şot'o.

4 İz azuk'a çureğalone Q'ONČux,
İzi əyitə bəğalt'oğoz düşməni kiyelxun çark'est'i
əqevk'alone.

5 Barta Şot'ay laxi yaq'en tağalorox içoğoynak'
bi me saat'luğa görə müqbakeq'at'un,
Barta içoğoy bask'i ganuxunal Şot'ay s'iya məğpi
alabeq'at'un!

6 Barta əyiti bul Buxaçuğoz tərifbsunq'an baki
şot'oğoy,

Barta p'ətərəflu ğayin q'ılınca ext'i

7 Buxačuxsuzt'oğoxun həyifə haq'eq'at'un,
T'e azuk'xo içoğoy cazina zapest'eq'at'un.

* **149:1 149:1** - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal
+ Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena. † **149:2**
149:2 Sion - Yerusəlim şəhər Sion buruğoy loxole, şot'o görəl Sion
Yerusəlima tadeşi s'iyurxoxun soğoney.

⁸ Barta şot'oğoy padçağxo zincirləyinşi,
Kalat'oğoval k'andallayınşeq'at'un,

⁹ Metər bi tadeşi q'ərara bex p'ap'esp'i bakalt'un
şot'oğon.

Buxaçuğoy laxi yaq'en tağalt'oğone kofst'a me
əşlə biq'i metər sa hörməti q'onçux bak-
sun.

"Q'ONČUĞO halalq'an baki" upanan!

150

150-ci İvel məğ

¹ "Q'ONČUĞO halalq'an baki" * upanan!

İz İvel gala Buxaçuğ "halalq'an baki" upanan,
İz laxi ost'aarbi göynul Şot'o "halalq'an baki"
upanan!

² İzi biq'i kala əşurxo görə Şot'o "halalq'an baki"
upanan,

İzi bitot'uxun üst'ün baksuna görə Şot'o "ha-
lalq'an baki" upanan!

³ Şeyp'ur farpi Şot'o "halalq'an baki" upanan,
Saze q'a tərə c'eğala səsen Şot'o "halalq'an baki"
upanan!

⁴ Farpsun, əçipsun Şot'o "halalq'an baki" up-
anan,

Dəp-zurninen Şot'o "halalq'an baki" upanan!

⁵ Kos duğsun Şot'o "halalq'an baki" upanan,
Kosaxun c'eğala ost'aar səsen Şot'o "halalq'an
baki" upanan!

* **150:1 150:1** - Miya əbrani muzin "Alleluya" əyite bu, mo Halal
+ Yah əyitəxune eysa, yəni halalq'an baki Yahvena.

⁶ Barta iz boş elmux bakalt'oğoy bitot'inq'an
Şot'o "halalq'an baki" pi!

"Q'ONčučo halalq'an baki" upanan!

CCXCV

Udi Bible

Udi Scripture translation

copyright © 2020 Translation Services International Ltd. and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Udi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

174556f0-71b4-5f1c-b512-2117b07ebbf0